Raftul Denisei

DE DOUĂ ORI DISTINS CU
PULITZER PRIZE

COLSON WHITEHEAD

TRIȘORII DIN HARLEM

ROMAN

HUMANITAS fiction

Pentru clienții și vecinii săi, Ray Carney este un comerciant de mobilă serios, familist, care-și câștigă existența onest. Puțini știu că tatăl lui a fost infractor și că nici el nu se dă în lături de la mici afaceri pe sub mână. Dar cum vărul lui, Freddie, alături de care a copilărit și la care ține foarte mult, nu reușește să stea departe de bucluc, Ray se trezește târât într-o afacere periculoasă. Amestecat, împotriva voinței sale, într-un jaf la cel mai luxos hotel din Harlem, în conștiința lui se dă lupta între dorința de a trăi și prospera la lumina zilei și nevoia de a supraviețui într-o lume guvernată de crimă și hoție. Astfel începe o cursă pasionantă în încercarea lui Carney de a evita să fie omorât, de a-și păstra partea din pradă și a rămâne, în același timp, cu reputația neștirbită.

„Whitehead conturează o minunată panoplie de personaje pline de viață, cu un amestec de voioșie, umor și tragedie. Un triumf la toate nivelurile."

Booklist

„Harlemul de acum 60 de ani este fundalul fascinant al acestei povești turbulente, în care un pungaș mărunt își depășește condiția într-o narațiune de cel mai înalt nivel, cu o galerie de personaje de neuitat, ce surprinde nu doar promisiunile epocii respective, ci și latura întunecată a societății."

The Mail on Sunday

„Un roman fabulos, care trebuie citit."

NPR.org

Raftul
Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

COLSON WHITEHEAD

TRIȘORII DIN HARLEM

Traducere din engleză și note de
GEORGE VOLCEANOV

HUMANITAS
fiction

Redactor: Luana Schidu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Dincă
DTP: Iuliana Constantinescu, Veronica Dinu

Tipărit la Artprint

COLSON WHITEHEAD
HARLEM SHUFFLE
Copyright © 2021 by Colson Whitehead
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2022, pentru prezenta versiune
în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WHITEHEAD, COLSON
Trișorii din Harlem / Colson Whitehead;
trad. din engleză și note de George Volceanov. –
București: Humanitas Fiction, 2022
ISBN 978-606-097-081-1
I. Volceanov, George (trad.; note)
821.111

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 / 408 83 50, fax 021 / 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Pentru Beckett

CAMIONETA
1959

„Carney era doar niţel
pungaş când era vorba
să fie şmenar…“

UNU

Vărul lui, Freddie, l-a recrutat pentru jaf într-o noapte toridă de la începutul lunii iunie. Ray Carney avea parte de una dintre zilele lui de alergătură – la periferie și în centru, gonind prin tot orașul. Cu motorul pornit tot timpul. Mai întâi s-a dus pe Strada Radiourilor, să descarce ultimele trei console, două RCA-uri și o Magnavox, și să ridice televizorul pe care-l lăsase la reparat. Renunțase la aparatele de radio, nu mai vânduse nici unul de un an și jumătate încoace, deși le tot scăzuse prețul și se tot milogise de clienți. Acum zăceau în subsolul de care avea nevoie pentru fotoliile ce urmau să-i sosească de la Argent săptămâna viitoare și pentru orice ar mai fi pescuit în după-amiaza aceea din apartamentul cucoanei răposate. Cu trei ani în urmă, aparatele de radio erau ultimul răcnet în domeniu; acum, niște pături pufoase le acopereau carcasele lucioase din lemn de mahon, legate de platforma camionetei cu chingi de piele. Camioneta sălta în făgașele săpate în asfaltul de pe West Side Highway.

Taman în dimineața aceea, în *Tribune* apăruse un nou articol despre decizia consiliului local de a demola șoseaua supraînălțată. Drumul ăla fusese, de la bun început, făcut de mântuială, îngust, cu pavajul așternut în dorul lelii. În zilele frumoase se lăsa cu câte un ambuteiaj și un tămbălău monstru de claxoane și înjurături, iar în zilele ploioase hârtoapele deveneau niște lagune perfide, bălțind sinistru. Săptămâna trecută, un client intrase în magazin cu capul înfășurat de jur-împrejur

ca o mumie – pocnit de o bucată desprinsă din balustradă în timp ce trecea pe sub mizeria aia de drum. Zicea c-o să dea în judecată consiliul local.

— Ai tot dreptul s-o faci, îi spusese Carney.

În preajma lui 23rd Street, roțile camionetei mușcară dintr-o groapă adâncă și Carney se temu că unul dintre aparatele RCA o să zboare de pe platformă direct în râul Hudson. Răsuflă ușurat când reuși să se strecoare de pe șosea, în dreptul lui Duane Street, fără vreun incident.

Omul lui Carney de pe Strada Radiourilor își avea atelierul undeva pe la mijlocul Cortlandt-ului, în vecinătatea Greenwich-ului, chiar în centru. Găsi un loc de parcare în față la Samuel's Amazing Radio – REPARĂM TOATE MĂRCILE – și se duse să verifice dacă Aronowitz e înăuntru. În ultimele șase luni găsise de două ori atelierul închis după tot drumul bătut până aici.

Acum câțiva ani, când trecea prin fața vitrinelor ticsite cu marfă, era ca și cum ar fi trecut de pe un post pe altul pe scala unui radio – dintr-un magazin se revărsa pe stradă, zgomotos, jazz-ul din difuzoare, din următorul simfoniile nemțești, apoi ragtime-ul și așa mai departe. S & S Electronics, Landy's Top Notch, Steinway the Radio King. Acum avea șanse să audă, mai curând, rock and roll-ul, nada aruncată adolescenților, și să găsească vitrinele ticsite cu televizoare, cu ultimele minuni produse de DuMont, Motorola și celelalte firme. Consolele din lemn de esență tare, de culoare deschisă, noile aparate de radio portabile și combinațiile hi-fi trei în unu, cu tubul catodic, comutatorul de canale și masa turnantă elegant asamblate într-o singură carcasă. Neschimbat rămăsese doar traseul șerpuitor al lui Carney pe trotuar, printre pubelele și gălețile uriașe cu tuburi electronice, transformatoare audio și condensatoare care atrăgeau cârpacii de peste tot la întreținerea statelor New York, New Jersey și Connecticut. Găseai acolo, la un preț rezonabil, orice piesă, orice marcă, orice model de care aveai nevoie.

În cer apăruse o gaură acolo unde înainte se aflase supraînălțatul Ninth Avenue. Lucrul ăla care dispăruse. Când era mic, taică-său îl luase cu el de două-trei ori în misiunile lui misterioase. Lui Carney uneori i se părea că, pe lângă muzică și freamătul străzii, încă aude huruitul trenului.

Aronowitz stătea cocârjat deasupra unei tejghele de sticlă, cu o lupă fixată în orbită, studia un condensator.

— Domnul Carney, zise el tușind.

Puțini albi i se adresau cu „domnule". Cel puțin în centru. Când a venit prima oară cu treabă pe Stradă, angajații albi s-au făcut că nu-l văd, ocupându-se de clienții pasionați care intrau după el. Și-a dres glasul, a schițat un gest, dar a rămas o stafie neagră ce trecea din magazin în magazin, adunând umilință după umilință până când a urcat treptele negre, de fier, ale magazinului Aronowitz & Fiii, iar proprietarul l-a întrebat „Cu ce vă pot ajuta, domnule?". Cu ce vă pot ajuta, de-a dreptul *Cu ce vă pot ajuta?* Cu totul altfel decât *Ce cauți aici?* Carney se descurcase la viața lui cu aceste variațiuni.

Atunci, în prima zi, i-a spus lui Aronowitz că are de reparat un aparat de radio; tocmai își alesese ca ocupație secundară afacerea cu aparate la mâna a doua, dar în stare bună. Când a încercat să-i explice care-i buba, Aronowitz i-a tăiat macaroana și s-a apucat de treabă, a deșurubat carcasa. În timpul vizitelor următoare, Carney nu și-a mai bătut gura de pomană, s-a mulțumit să așeze aparatele dinaintea maestrului și l-a lăsat să procedeze cum știe el. De regulă, ofta și mormăia istovit în timp ce examina defecțiunea tatonând-o scurt, rapid, cu instrumentele lui argintii. Multimetrul testa siguranțele și rezistoarele; calibra tensiunea și scotocea prin tăvițele fără etichete din sertarele de oțel înșirate pe pereții magazinului întunecos. Dacă apărea vreo problemă mai gravă, Aronowitz se răsucea pe scaun și o zbughea în atelierul din spate mormăind și mai abitir. Lui Carney îi amintea de o veveriță din parc, țâșnind ca nebuna după nucile căzute pe jos. Poate că ceilalți veveriței de pe Strada Radiourilor înțelegeau genul ăsta de comportament, dar acestui ageamiu el îi părea o țăcăneală animalică.

Adesea, Carney ieșea pe stradă să-și ia un sendviș cu șuncă și cașcaval și-l lăsa să-și vadă de treabă în tihnă.

Nu exista ca Aronowitz să nu-i efectueze de fiecare dată reparația și să nu-i găsească piesa de schimb necesară. Totuși, noile tehnologii îl vexau pe bătrân și, de regulă, îl ruga pe Carney să revină a doua zi după televizoare sau peste o săptămână, când urma să sosească noul tub catodic sau noua lampă. Refuza umilința de-a bate la ușa unui concurent, să se milogească de el. De-aceea se afla acolo Carney în dimineața aceea. Cu o săptămână în urmă își lăsase acolo televizorul Philco cu diagonala de 55 de centimetri. Acum, dacă are noroc, bătrânul o să-l scape de aparatele de radio.

Carney cără unul dintre RCA-urile voluminoase în magazin și se întoarse după celălalt.

— L-aș fi pus pe băiat să te ajute, îi spuse Aronowitz, dar a trebuit să-i reduc programul de lucru.

Băiatul, pe nume Jacob, un adolescent ursuz, ciupit de vărsat, de loc din Ludlow Street, de la mahala, nu lucra acolo de mai mult de un an de zile, din câte își dădea seama Carney. „& Fiii" de pe firmă era doar o simplă expresie a dorinței de mai bine – soția lui Aronowitz se mutase de mult înapoi în Jersey și locuia la sora ei – dar fanfaronada și bravada erau nelipsite în lumea afacerilor de pe Strada Radiourilor. Top of the City, House of Values, Cannot Be Beaten[1]. Cu câteva decenii în urmă, avântul luat de industria electronică transformase cartierul într-un teatru al năzuințelor de parvenire ale imigranților. Lansează-ți afacerea, convinge-ți clientela și ridică-te din apartamentul sordid în care stai înghesuit. Dacă treaba merge șnur, deschide-ți o a doua locație, extinde-te în magazinul de alături, care a dat faliment. Lasă-le afacerea fiilor tăi și retrage-te într-o suburbie nouă din Long Island. Asta dacă treaba merge șnur.

---

1. În traducere aproximativă: Fruntea Orașului, Casa Valorilor, De Neînvins.

Carney își zise că Aronowitz ar trebui să renunțe la chestia cu Fiii și să caute ceva mai șic: Atomic TV & Radio, Jet Age Electronics[1]. Asta ar însemna o răsturnare a relației dintre ei, căci Aronowitz era cel care îi dădea sfaturi, ca de la un întreprinzător la altul, din categoria „Doctore, vindecă-te pe tine însuți"[2]. Carney nu avea nevoie de ponturile bătrânului în legătură cu contabilitatea de zi cu zi sau cu promovarea mărfii. Diploma lui de absolvent în managementul afacerilor atârna pe peretele din biroul său, alături de o fotografie cu autograf a cântăreței Lena Horne[3].

Carney duse înăuntru cele trei aparate de radio. Circulația de pe trotuarele Străzii Radiourilor nu mai era ca pe vremuri.

— Nu, nu sunt paradite, îi spuse el lui Aronowitz, în timp ce acesta își desfășura trusa de ustensile, un sul de postav cu fante. M-am gândit că, poate, o să ai nevoie de ele.

— N-au nimic?

Ca și cum ceva ce funcționa normal ar fi fost o propunere ciudată.

— M-am gândit că, dacă tot vin să ridic televizorul, o să te întreb dacă te interesează.

Pe de o parte, la ce i-ar trebui unui specialist în radiouri un aparat de radio, dar, pe de altă parte, orice om de afaceri are și un hobby. Știa că așa stau lucrurile și cu Aronowitz.

— Să le demontezi pentru piese de schimb sau mai știu eu ce.

— Piese de schimb, bombăni Aronowitz cu umerii căzuți. Bine că n-am clienți, dar am piese de schimb, domnule Carney.

— Mă ai pe mine, Aronowitz.

— Te am pe dumneata, domnule Carney. Și ești unul de nădejde.

---

1. Radio & TV Atomic, Electronica Epocii Turbo.
2. Vechi proverb care apare și în *Evanghelia după Luca* (4:23).
3. Cântăreață și dansatoare americană de culoare (1917–2010), activistă pentru drepturi civile.

Se interesă de soția și fiica lui Carney. Aduce barza un bebeluș? Mazel tov. Își trecu degetul mare de-a lungul bretelelor negre și chibzui. Firicelele de praf pluteau prin aer.

— Cunosc un tip din Camden, spuse Aronowitz, e specializat pe-așa ceva, îi plac aparatele RCA. Poate-l interesează. Sau nu. Lasă-mi-le și, când mai treci pe-aici, o să-ți spun cum a mers treaba.

Mai era și Magnavox-ul, cu carcasa din lemn de nuc, cu difuzorul cu diametru de 45 de centimetri, cu pick-up Collaro. Care acum trei ani era ultimul răcnet.

— Lasă-mi-l și pe ăsta, o să vedem.

Bătrânul fusese dintotdeauna scofâlcit, cu maxilarul de jos proeminent, cu urechi pleoștite și pleoape căzute, adus de spate. Ca și cum, aplecându-se ore în șir deasupra aparatelor, acestea îl storceau de puteri. Declinul i se accelerase recent, de când ajunsese să accepte adevărurile dure ale vieții. Marfa se schimbase, clienții se transformau în altfel de ființe, iar aspirațiile nu-i mai erau așa de grozave precât păreau cândva. Dar și în aceste zile crepusculare tot mai avea câteva distracții cu care-și umplea timpul.

— Televizorul tău e gata, zise el tușind într-o batistă galbenă decolorată.

Carney îl însoți în spate.

Denumirea magazinului – inscripționată pe vitrină cu litere zdravene, aurii – promitea un lucru, biroul dezordonat din față altceva, iar această încăpere oferea ceva cu totul diferit, pe deplin spiritual. Atmosfera de-aici era diferită, întunecoasă, dar impunea respect, atenua babilonia de pe Strada Radiourilor. Radioreceptoarele demontate, tuburile catodice de diferite dimensiuni, măruntaiele aparatelor zăceau îngrămădite pe rafturi metalice. În mijlocul camerei, masa de lucru era luminată într-o porțiune liberă pe tăblia plină de zgârieturi, în așteptarea următorului pacient, cu scule și instrumente de măsură pătrățoase aranjate ordonat de jur împrejur. Acum cincizeci de ani, majoritatea chestiilor din cameră nici nu existau, abia se înfiripau

în imaginația câte unui inventator – și, brusc, răsăriseră încăperi ca asta, unde oamenii le păstrau secretele.

Până când apărea altceva.

În locul unde se aflase biroul băiatului, era un pat pliant, de campanie, cu o pătură din lână cadrilată împăturită în S. O fi dormit aici? În timp ce depanatorul îl poftea înăuntru, Carney observă că acesta iarăși pierduse din greutate. Se gândi să-l întrebe de sănătate, dar se abținu.

Aronowitz ținea la vedere, lângă ușa de la intrare, o colecție de tranzistoare, dar articolele din spate își schimbau mult mai rapid stăpânii. Televizorul lui Carney, un Philco 4242, era așezat pe podea. Freddie i-l adusese la magazin pe un cărucior care scârțâia ca naiba, jurând că-i în „stare perfectă". Uneori Carney simțea nevoia să-l ia la întrebări pe văru-său, să-i spună adevărul când simțea că-i toarnă câte o gogoașă, iar alteori ținea la el până într-atât, încât îi era rușine până și de cea mai vagă urmă de îndoială. Când a băgat televizorul în priză și l-a deschis, s-a trezit cu un punct alb în mijlocul ecranului și cu un zumzet enervant. Nu l-a întrebat pe Freddie de unde îl are. Televizoarele la mâna a doua se vindeau rapid atunci când Carney le punea prețul corect.

— Alea-s încă nereparate, zise Carney.

— Care? Ah, alea.

Lângă ușa de la WC era o stivă de televizoare Silvertone, cu carcase Lowboy deschise la culoare, care prindeau toate canalele. Erau fabricate de Sears, iar clienții lui Carney adorau produsele Sears încă din copilărie, când părinții lor le comandau din cataloage, fiindcă, în orășelele lor din sud, albii ori nu voiau să le vândă și negrilor, ori le umflau prețul peste măsură.

— Pe-astea le-a adus ieri un tip, spuse Aronowitz. Cică ar fi căzut dintr-un camion.

— Cutiile arată bine.

— Înseamnă că au căzut de la o înălțime foarte mică.

O sută optzeci și nouă bucata plus, să zicem, alți douăzeci de parai taxa de Harlem de marfă preluată de la albi din magazin;

suprapreţul nu se limita la regiunea din sudul liniei Mason-Dixon[1].

— Poate aş reuşi să dau unul dintre ele unui client dispus să-l cumpere.

La o sută cincizeci de parai în rate, cumpărătorii ar lua viteză şi ar mărşălui spre uşă cântând imnul naţional.

— Pot să-ţi cedez două bucăţi. O să includ în preţ şi manopera la Philco. A avut doar un conductor slăbit.

S-au învoit asupra preţului. Când să iasă pe uşă, Aronowitz l-a întrebat:

— Poţi să-mi dai o mână de ajutor să car aparatele de radio în spate? Vreau ca biroul din faţă să fie prezentabil.

La întoarcere, spre periferie, Carney porni pe Ninth Avenue, nu avea încredere în autostradă cu televizoarele la bord. Scăpase de trei aparate de radio şi se alesese cu trei televizoare – ziua nu începuse deloc rău.

Îl puse pe Rusty să descarce televizoarele în magazin şi porni spre locuinţa cucoanei răposate, spre 141st Street. La prânz mâncă doi hotdogi şi bău o cafea la Chock Full o' Nuts[2].

*

Clădirea de la numărul 3461 de pe Broadway avea liftul defect. Anunţul era lipit pe uşă de ceva vreme. Carney numără treptele pe care le avea de urcat până la etajul patru. Dacă ar cumpăra ceva şi ar trebui să care chestia aia, măcar să ştie câte trepte o să blesteme la coborâre. La etajul întâi cineva fierbea picioare de porc, iar la etajul doi, judecând după duhoare,

1. Linia ce separă statele Pennsylvania şi Maryland, trasată în secolul al XVIII-lea de către topografii Charles Mason şi Jeremiah Dixon; în secolul al XIX-lea, termenul a ajuns să însemne, prin extensie, linia de demarcaţie dintre statele sudiste, în care se practica sclavia, şi statele din Nord, unde sclavia fusese abolită.

2. Iniţial un lanţ de magazine de cafea lansat la New York în anul 1926, Chock Full o' Nuts şi-a schimbat profilul în anii Crizei Economice din intervalul 1929–1933, transformându-se într-un lanţ de cafenele.

altcineva fierbea niște șosete jerpelite. Avea sentimentul că a bătut tot drumul de pomană.

Fiica răposatei, Ruby Brown, îl pofti înăuntru. Apartamentul fusese plătit și, când deschise ușa de la intrarea în 4G, aceasta zgârie dușumeaua.

— Raymond, îi zise ea.

El nu știu de unde s-o ia.

— Am fost colegi la Carver, eram cu câțiva ani mai mică decât tine.

El dădu din cap ca și cum și-ar fi amintit de ea.

— Condoleanțe pentru pierderea suferită.

Ea îi mulțumi și își coborî o clipă privirea.

— Am venit să mă ocup de treburi și Timmy James mi-a spus să te caut.

Nu știa nici cine-i tipul. Când intrase în posesia camionetei și începuse s-o dea cu împrumut, iar apoi să cumpere mobilă, cunoștea pe toată lumea. De-acum afacerea lui avea suficientă vechime să-i meargă vestea și în afara vechiului cerc de cunoștințe.

Ruby aprinse lumina în vestibul. Trecură pe lângă bucătăria îngustă, fără masă, și cele două dormitoare ce se deschideau din hol. Zugrăveala era zgâriată, cu adâncituri care, pe alocuri, ajungeau până la tencuială – familia Brown locuia acolo de multă vreme. Bătuse drumul de pomană. De regulă, când era căutat pentru mobilier, lumea avea o părere ciudată în legătură cu ce anume l-ar interesa pe el. Că o să ia orice vechitură, canapeaua denivelată cu arcuri ce străpung tapițeria, fotoliul cu brațele pătate de sudoare. El nu-i genul care cumpără haine vechi și fiare vechi. Lucrurile bune fac toți banii, dar își pierdea prea mult timp urmărind piste false. Dacă Rusty ar avea un strop de rațiune sau de gust, Carney și-ar putea trimite asistentul în aceste misiuni, însă el nu are nici rațiune, nici gust. S-ar întoarce cu ceva ce ar aduce cu niște ratoni cuibăriți într-o umplutură de păr de cal.

De data asta, Carney se înșela. Camera de zi dădea spre Broadway și sirena unei ambulanțe răzbi până la ei prin fereastră.

Măsuța și scaunele din colț datau din anii '30, erau știrbite și decolorate, iar carpeta ovală, spălăcită, trăda felul cum se călcase pe ea, însă divanul și fotoliul erau ca noi. Fabricate de Heywood-Wakefield, cu finisajul galben-oranj atât de îndrăgit în aceste zile. Acoperite cu huse transparente din material plastic.

— Eu locuiesc în Washington, spuse Ruby. Lucrez într-un spital. De ani de zile i-am tot spus mamei să scape de canapea, era tare veche. Astea i le-am cumpărat acum două luni.

— În Washington? se minună el și desfăcu fermoarul huselor.

— Îmi place acolo. E mai puțin, ăăă, știi? și arătă cu degetul spre haosul de jos, de pe Broadway.

— Desigur, făcu el, trecându-și degetele peste tapițeria din catifea verde: era intactă. E de la Mr. Harold's?

Nu cumpărase divanul de la el, iar Blumstein's nu comercializau această marcă, așa că nu putea fi decât de la Mr. Harold's.

— Da.

— Le-a îngrijit bine, spuse Carney.

Terminându-și treaba, Carney se mai uită o dată la Ruby. Purta o rochie gri, era rotunjoară și durdulie. În ochi i se citea oboseala. Avea o tunsoare italiană, cu părul cârlionțat; brusc, dinaintea ochilor îi răsări Ruby Brown – o puștoaică cu mădulare subțiri, cu părul prins în două cozi lungi, cu o bluză albastru-deschis și cu un guler alb larg, à la Peter Pan. Pe vremea aia ea ieșea cu un grup de fetițe studioase. Din alea cu părinți exigenți.

— Chiar că, făcu el, am fost colegi la Liceul Carver.

Se întrebă dacă au înmormântat-o deja pe Hazel Brown și cum o fi să participi la înmormântarea lui taică-tău sau a maică-tii, ce mină trebuie să afișezi în asemenea momente. Ce amintiri îți vin în minte, chestii mărunte sau importante, ce faci cu mâinile. Își punea aceste întrebări fiindcă ambii lui părinți erau morți, dar el unul nu avusese parte de această experiență.

— Condoleanțe pentru pierderea suferită, repetă el.

— Doctorul i-a spus anul trecut că are probleme cu inima.

Era în ultimul an de liceu când ea era în anul doi. Acum unsprezece ani, în 1948, când încerca și el să se descurce cum

putea. Când se peticea să fie prezentabil. Nimeni nu se îndura să-i vină în ajutor, așa că trebuia să-și poarte singur de grijă. A învățat să gătească, să plătească facturile sosite după termenul scadent, să-l facă din vorbe pe proprietar în ziua de plată a chiriei.

Tot timpul era hărțuit de-o gașcă de băieți mai tineri, colegi de clasă cu Ruby. Bătăușii de vârsta lui nu se dădeau la el, îl cunoșteau dinainte și-l lăsau în pace fiindcă se jucaseră împreună, dar Oliver Handy și grupul lui erau niște derbedei sălbatici. Oliver Handy, cu cei doi incisivi ai lui înghițiți naiba știe de când, nu rata nici un prilej să-i caute nod în papură.

Oliver și ai lui făceau bășcălie de petele de culoare neasortate de pe țoalele lui, ba îl și luau peste picior spunându-i că pute ca o autogunoieră. Cine era el la vremea aceea? Un băiat sfrijit și timid, care se bâlbâia aproape la tot pasul. În primul an de liceu se înălțase cu cincisprezece centimetri, de parcă trupul lui ar fi conștientizat faptul că va trebui să se confrunte cu obligațiile unui adult. Carney în vechiul apartament de pe 127th Street, fără mamă, cu un tată ieșit la prăduit sau trăgând la aghioase după o beție. Dimineața pleca la școală, închidea ușa, lăsând în urmă camerele goale, și se înarma cu curaj pentru orice îl aștepte dincolo de ea. Dar problema e că atunci când Oliver făcea bășcălie de el – în fața bomboneriei sau la intrarea din spate a liceului – el învățase deja să-și curețe petele, să-și coasă tivul la pantaloni și să facă un duș zdravăn înainte de a pleca la școală. Râdea de el fiindcă înainte vreme umblase șleampăt și brambura.

A pus capăt acestor afronturi pocnindu-l pe Oliver peste mutră cu o țeavă de fier. Una în formă de *U*, din aia cum sunt cele de sub chiuvete. Țeava apăruse în mâna lui Carney parcă de nicăieri pe terenul viran de la intersecția străzilor Amsterdam și 135, unde îl prinseseră la mijloc. În urechi i-a răsunat glasul lui taică-său: Așa te porți cu un cioroi care se dă la tine. S-a simțit prost când l-a văzut pe Oliver la școală cu moaca umflată și coada între picioare. Mai târziu avea să afle că taică-său i-a dat cândva țeapă tatălui lui Oliver într-o găinărie cu niște anvelope furate, iar asta explica totul.

A fost ultima dată când a ridicat mâna asupra cuiva. Așa cum vedea el lucrurile, viața te învață că nu trebuie să trăiești așa cum ai fost învățat de alții. Provii dintr-un loc, dar mai important e încotro alegi să te îndrepți.

Ruby alesese un alt oraș, iar Carney optase pentru o viață dedicată afacerilor cu mobilă. Familiei. Lucrurile astea păreau opusul celor pe care le știa în copilărie, dar pentru el erau atrăgătoare. Vorbiră vrute și nevrute despre anii de școală, despre profesorii pe care îi detestau. Părerile lor concordau. Ea avea un chip plăcut, rotund și, când râdea, el își dădea seama că Washingtonul fusese o alegere bună. Existau o mie de motive s-o ștergi din Harlem dacă puteai să faci pași.

— Taică-tău lucra la service-ul de după colț, zise ea.

Service-ul unde lucra uneori taică-său când n-avea spor cu principala lui ocupație se numea Miracle Garage. Era plătit cu ora, la tarif constant. Patronul, Pat Baker, fusese amic la cataramă cu taică-său înainte de-a alege să ducă o viață cinstită. Cinstită, adică cu mai puține mânării. Nu s-ar putea spune că toate mașinile din service aveau actele în regulă. Service-ul avea vad, așa îi zicea Carney, ca și magazinul lui Aronowitz. Ca și locul ăsta. Marfa intră și iese într-un continuu flux și reflux.

Pat îi era îndatorat lui tăticu-său de pe vremuri și, la nevoie, îi dădea de lucru.

— Așa-i, spuse Carney așteptând poanta nasoală.

De obicei, când cineva îl pomenea pe taică-său, avea de-a face cu preludiul unei povești scandaloase. *Am văzut doi polițiști care-l târau afară din Finian's* sau *Îl bumbăcea pe fraierul ăla cu capacul de la o pubelă*. Iar el trebuia să-și bată capul ce mutră să afișeze.

Ea însă nu-i împărtăși nici o anecdotă urâtă.

— S-a închis acum câțiva ani, îl anunță Ruby.

Bătură palma în legătură cu divanul și fotoliul din același set.

— Ce zici de radio? îl întrebă ea.

Era așezat lângă un corp mic de bibliotecă. Hazel Brown ținuse un buchet de flori artificiale într-o vază de pe radio.

— Trebuie să spun pas, răspunse el.

Îi dădu câțiva parai administratorului, să-l ajute cu căratul divanului până la camionetă; o să-l trimită pe Rusty mâine după fotoliu. Șaizeci și patru de trepte.

*

Carney's Furniture fusese tot magazin de mobilă până să preia el chiria pe spațiul comercial, iar și mai înainte tot magazin de mobilă. Rămânând locului cinci ani, Carney rezistase mai mult decât Larry Early, un tip cu o personalitate respingătoare, deloc potrivită unui comerciant, și decât Gabe Newman, care spălase putina într-o noapte, lăsând în urmă o droaie de creditori furioși, familia, două amante și un baset. Un tip superstițios ar fi putut crede că locația e blestemată când vine vorba de bunurile de larg consum. Proprietatea nu era deloc grozavă, însă aici puteai face avere. Carney considera planurile falite și visurile eșuate ale foștilor chiriași un fel de fertilizatori care-l ajută să-i prospere propriile ambiții tot astfel cum și stejarul doborât, intrat în descompunere, hrănește ghinda.

Chiria era rezonabilă pentru 125th Street, iar magazinul era bine amplasat.

Rusty pornise cele două ventilatoare mari invocând arșița lunii iunie. Avea exasperantul obicei de a compara vremea din New York cu cea a statului său natal, Georgia, care, în povestirile lui, devenea un tărâm al averselor monstruoase și al canicule chinuitoare.

— Ehe, asta nu-i nimic!

În tot ce făcea, Rusty se ghida după noțiunea timpului dată de un orășel, nimic nu era presant. Deși nu era un negustor înnăscut, în cei doi ani petrecuți în magazin își cultivase un fel de carismă de țopârlan pe placul unei părți a clientelei lui Carney. Părul bogat, pieptănat pe spate, cu firele descrețite, vopsite în roșu – grație lui Charlie de pe Lenox Street – îi insufla încredere în sine, iar asta contribuie la un spor discret al însărcinărilor primite.

Cu părul lins, nelins, în lunea aceea nu se întâmpla nimic în magazin.

— Nici măcar un singur suflet, îl informă Rusty în timp ce cărau divanul lui Hazel Brown spre secțiunea de mărfuri la mâna a doua, cu un glas tânguitor, care lui Carney îi părea adorabil.

Rusty reacționa la ritmul de rutină al vânzărilor aidoma unui fermier ce scrutează cerul, doar-doar o să apară vreun nor cumulus.

— E arșiță, spuse Carney. Oamenii au alte griji pe cap.

Instalară sofaua Heywood-Wakefield la vedere. Secțiunea de mărfuri la mâna a doua ocupa douăzeci la sută din spațiul cu exponate – Carney făcuse calculul până la ultimul centimetru pătrat – față de zece la sută anul trecut. Mărfurile folosite au câștigat teren greu de tot, după ce Carney sesizase atracția exercitată de ele asupra vânătorilor de chilipiruri, a cumpărătorilor aflați în ziua de leafă, a trecătorilor care intrau întâmplător. Mărfurile noi-nouțe erau ultimul răcnet, era reprezentant autorizat al firmelor Argent și Collins-Hathaway, însă marfa la mâna a doua exercita o atracție durabilă. Nu-ți permiteai să ratezi o ocazie când aveai de ales între o livrare direct de la depozitul producătorului și șansa de a pleca de acolo cu un fotoliu solid. Carney era scrupulos, nu primeau decât mobilă elegantă și era la fel de atent și în privința veiozelor, a aparaturii electronice și a carpetelor la mâna a doua.

Lui Carney îi plăcea să facă turul magazinului înainte de ora deschiderii. În jumătatea de oră de lumină matinală ce se revărsa pe ferestrele mari, pe deasupra băncii de peste drum. Muta o canapea, să nu se frece de perete, îndrepta o plăcuță pe care scria DE VÂNZARE, aranja frumos broșurile primite de la producători. Pantofii lui negri răsunau pe dușumeaua de lemn, erau reduși la tăcere de elasticitatea ca de pluș a unei carpete, apoi își reluau tropotul. Avea propria lui teorie despre oglinzi și capacitatea acestora de a reflecta atenția acordată diferitelor secțiuni ale magazinului; și-o testa în timpul inspecției. Apoi deschidea magazinul, să intre Harlemul. Totul era al lui, regatul lui neverosimil, înjghebat prin inteligența și hărnicia lui. Avea numele pus pe firma din stradă, să-l știe toată lumea,

chiar dacă becurile arse o făceau să pară atât de pustie la căderea nopții.

După ce verifică subsolul, să se asigure că Rusty a pus televizoarele unde îl rugase, se retrase în birou. Lui Carney îi plăcea să afișeze aspectul unui profesionist, umbla la sacou, dar acum era prea cald. Purta o cămașă albă cu mâneci scurte, o cravată din șagrin vârâtă între nasturii din mijloc. Să nu-l încurce când încărcase aparatele de radio.

Așezat la birou, își făcu bilanțul contabil al zilei: pe minus cu banii cheltuiți cu ani în urmă pe aparatele de radio, pe minus cu banii pentru televizoare și mobila doamnei Brown. Situația lichidităților nu era tocmai încurajatoare dacă se prelungea arșița și nu apăreau clienții.

Mai era puțin până când după-amiaza lăsa locul înserării. Cifrele nu-i ieșeau la socoteală, niciodată nu-i ieșeau. Verifică de două ori lista plăților întârziate. Erau prea multe. Se tot gândea la asta de o bună bucată de vreme și hotărî să pună capăt vânzărilor în rate. Clienților le conveneau, de bună seamă, dar nu-și mai putea permite restanțele. Îl enerva să tot trimită recuperatori, aidoma unui cap al crimei organizate care își înfoaie mușchii. Taică-său se ocupase și cu asta, bătea cu pumnul în uși, toată lumea de pe coridor ieșea să vadă ce-i cu tărăboiul ăla. Uneori se lăsa și cu câte o amenințare pusă în practică... Carney își curmă gândurile. Își are și el datornicii lui și se înmoaie când vine vorba despre prelungirea unui termen de plată și acordarea unei șanse suplimentare. În clipa de față nu are o circulație a mărfurilor care să-i permită extinderea afacerii. Elizabeth o să-l liniștească și n-o să-l lase să-și facă sânge rău pe chestia asta.

Mai era puțin și se făcea ora închiderii. În mintea lui, ajunsese deja la o stradă distanță de casă când îl auzi pe Rusty spunând:

— Este unul dintre produsele care se vând cel mai bine.

Se uită pe fereastra despărțitoare a biroului său. Primii clienți ai zilei erau un cuplu tânăr – o soție gravidă și un soț care dădea aprobator din cap la turuiala lui Rusty. Sunt dispuși să cumpere ceva, chiar dacă nu conștientizează acest lucru.

Femeia ședea pe noua canapea Collins-Hathaway și își făcea vânt cu un evantai. Părea gata să dea naștere bebelușului în oricare dintre zilele următoare. Ziceai că ar putea naște chiar acolo, pe pernițele rezistente la pete.

— Pot să vă ofer un pahar cu apă? se oferi Carney. Sunt Ray Carney, patronul.

— Da, vă rog.

— Rusty, fii bun și adu-i doamnei un pahar cu apă, zise el scoțându-și cravata dintre nasturii cămășii.

Dinaintea lui se aflau domnul și doamna Williams, proaspăt mutați pe Lenox Avenue.

— Dacă vi se pare cunoscută de undeva canapeaua pe care ședeți, doamnă Williams, să știți că a apărut luna trecută în *The Donna Reed Show*[1]. Vă amintiți scena din cabinetul doctorului? Să știți că are un succes formidabil.

Carney trecu în revistă însușirile gamei Melody. Formă ultramodernă, cu confortul testat științific. Rusty îi întinse doamnei Williams paharul cu apă – nu se grăbise, tocmai pentru ca să-i asigure lui Carney timp pentru trecerea la discuția despre vânzare. Ea bău din pahar, își lăsă capul pe-o parte și ascultă îngândurată tonul lui Carney sau mesajul transmis de făptura din pântecele ei.

— Sincer să fiu, spuse soțul, e așa de cald, domnule, că Jane a simțit nevoia să se așeze o clipă.

— Canapelele sunt numai bune să ședzi pe ele – de aia sunt fabricate. Pot să vă întreb în ce domeniu activați, domnule Williams?

Acesta preda matematica la marea școală elementară de pe Madison, în al doilea an de activitate. Carney îl minți și-i spuse că n-a fost niciodată bun la mate, iar domnul Williams se porni să discute despre cât de important e să-i faci pe copii să-i prindă gustul de mici, ca să nu se simtă intimidați mai târziu. Vorbea

1. Serial de comedie difuzat de canalul de televiziune ABC în intervalul 1958–1964, având-o în rolul principal pe Donna Reed (1921–1986).

mecanic, ca dintr-un manual nou de metodică a predării. Fiecare cu felia lui.

Doamna Williams urma să nască primul copil peste două săptămâni. Un bebe născut în iunie. Carney încercă o poantă din popor despre bebelușii născuți în iunie, dar nu-i ieși figura.

— Soția mea și cu mine așteptăm al doilea copil în septembrie, spuse el, ceea ce era adevărat. Uitați rochița ei de la naștere, urmă el scoțând din portofel fotografia cu May.

— Adevărul e că o să mai treacă ceva timp până să ne permitem o canapea nouă.

— A, nu face nimic. Haideți să vă fac un tur de magazin, le propuse Carney.

Să nu mimezi interesul după un pahar cu apă ar fi un gest lipsit de politețe.

E greu să faci turul exponatelor când unul din parteneri rămâne înțepenit locului, gâfâind din greu. Soțul se trăgea îndărăt de fiecare dată când se apropia prea mult de vreun produs, ca și cum apropierea de el i-ar fi smuls banii din buzunar. Lui Carney îi veniră in minte zilele când totul era atât de scump și, în același timp, atât de necesar, cu el și Elizabeth croindu-și drum prin lume ca tineri proaspăt căsătoriți. Avea deja magazinul, proaspăt zugrăvit; în afară de ea, toată lumea era convinsă că n-o să facă nici o brânză cu el. La sfârșitul zilei, când ea îi era reazemul și-i spunea că o să se descurce, își storcea creierii să priceapă toate chestiile ciudate pe care i le oferea ea. Nu știa cum să-i eticheteze mărinimia și încrederea.

— Structura modulară face locuibil fiecare centimetru pătrat din cameră, spuse Carney.

Trâmbiță virtuțile noii canapele demontabile produse de Argent's, în care el unul chiar credea – uitați, noul finisaj al tapițeriei și picioarele subțiate la capăt creează senzația că plutește în aer – în timp ce mintea îi stătea la cu totul altceva. Tinereii ăștia și strădaniile lor! Actorii fac asta seară de seară, își zise-n sinea lui, iar cei mai buni își rostesc replicile trecând prin ciur ciondăneala de aseară sau amintindu-și brusc că au de plătit o factură la vederea unui bărbat din rândul cinci, care seamănă

izbitor cu tipul de la bancă. Ar trebui să vii la spectacol în fiecare seară ca să-ți poți da seama de vreo bâlbă din jocul lor. Sau să fii și tu membru în trupa respectivă, să-ți înduri propriile rătăciri și revelații. Își spuse că-i tare greu să pornești la drum în acest oraș când n-ai pe nimeni să te ajute...

— Ia să văd, zise doamna Williams. Vreau doar să văd cum mă simt așezată o clipă.

Apăruse dintr-odată lângă ei. Acum toți trei stăteau în fața canapelei Argent, cu pernele ei turcoaz îmbiindu-i ca apa răcoroasă într-o zi caniculară.

Doamna Williams îl ascultase atentă în timp ce-și sorbea apa. Își scoase pantofii și se întinse de-a curmezișul brațului arcuit de pe partea stângă. Închise ochii și suspină.

S-au înțeles asupra unui avans mai mic decât cel obișnuit, cu un sistem generos de plată în rate. Lui Carney i se păru grotescă toată scena asta. Încuie ușa în urma lor după ce terminară semnarea hârtiilor, ca nu cumva să revină și să-i spună că s-au răzgândit. Seria Metropolitan lansată de Argent's era o investiție solidă, cu pernele ei buclé tratate chimic și cu umplutura gonflabilă, votată drept cea mai confortabilă de către patru din cinci participanți la sondajul efectuat fără menționarea producătorilor. Avea să țină mult, pe măsură ce după un copil va urma altul. Îi părea bine că nu apucase să-i spună nici lui Rusty, nici lui Elizabeth că vrea să renunțe la plata în rate.

Rusty își terminase programul și el rămăsese singur. Era pe minus după toți banii cheltuiți în ziua aceea. Nu știa cu ce-o să-și plătească chiria, dar mai erau destule zile până atunci. Nu se știe niciodată. Televizoarele sunt șic, iar tinerii ăștia sunt un cuplu drăguț și îi cade bine să facă pentru ei ceea ce n-a făcut nimeni pentru el în tinerețe: să le dea o mână de ajutor. „Oi fi eu falit, dar nu și șmenar", își zise în gând, ca de atâtea alte ori în situații ca aceea de acum. Când se simțea ca acum. Istovit și un pic disperat, dar și mărinimos. Stinse luminile.

DOI

— Aaa, Ruby... da. Era drăgălașă, spuse Elizabeth. Îi întinse cana cu apă și urmă: Jucam volei împreună.

În istoria relației lor, Elizabeth își aducea aminte de fiica cucoanei răposate, dar nu ținea minte nimic, din anii de școală, despre bărbatul cu care s-a măritat. Carney și nevastă-sa participau împreună la orele de biologie și educație civică și, într-o zi de joi, pe o ploaie torențială, el a adăpostit-o cale de patru străzi sub umbrela lui, abătându-se de la traseul obișnuit.

— Ești sigur că așa a fost? îl întrebă ea. Credeam că am fost cu Richie Evans.

Memoria ei din adolescență îi aloca un spațiu gol, ca acela care rămăsese după ce decupase o păpușă din hârtie pentru May. Carney își zise că într-o bună zi o să ticluiască el o replică la felul ei de a-l tachina:

— Nu-i vina mea că tu erai tu.

La cină aveau pui Co-Co. Rețeta era preluată din *McCall's*[1], dar May îi stâlcea pronunția în *co* și așa îi rămase numele. Nu era cine știe ce – principalul condiment era pesmetul – dar lor le plăcea.

— Ce ne facem dacă fetiței nu-i place puiul? l-a întrebat Elizabeth într-o seară.

— N-are cum să nu-i placă, a răspuns el.

---

1. Revistă americană dedicată femeilor, fondată de James McCall în anul 1873, care a atins cota maximei popularități la începutul anilor 1960. Ultimul număr a apărut în anul 2002.

Le mergea bine în trei, doar instalațiile sanitare erau varză. Copilul aflat pe drum ar putea schimba dinamica familiei. Deocamdată încă se puteau delecta din plin cu felul de mâncare gătit de Elizabeth, având, astă-seară, ca garnitură, orez și mâncărică de fasole verde, cu șuvițe discrete de costiță afumată plutind la suprafață.

May strânse între dinți o păstaie de fasole, s-o terciuiască, jumătate îi intră în gură, iar restul nimeri pe baveta ei cu buline. Sub scaunul ei înalt, linoleumul era plin de pete. May semăna cu maică-sa și cu bunică-sa, cu ochii ei mari, căprui, ca al femeilor din familia Jones, care cuprindeau totul cu privirea, dar nu te lăsau să citești în ei mai mult decât îți permiteau. Le moștenise și voința impenetrabilă, de catâr. Iote cum se uită la fasole.

— Alma a plecat acasă mai devreme? întrebă Carney.

Cum Elizabeth era obligată să stea la pat, maică-sa trecea pe la ei aproape zilnic, s-o ajute în gospodărie. Le era de mare ajutor cu May, chiar dacă la bucătărie nu prea le era de folos. Deși cina nu fusese unul dintre cele mai grozave feluri de mâncare ale neveste-sii, ceva special, fusese gustoasă, ceea ce înseamnă că Alma nu avusese nici o contribuție la pregătirea ei. Mama lui Elizabeth gătea în maniera în care făcea totul, condimentând mâncarea cu o doză strașnică de răutate. În bucătărie, răutatea i se vădea pe limbă.

— I-am spus că azi n-am nevoie de ea, spuse Elizabeth – era și ăsta un eufemism pentru faptul că Alma prea își bagă nasul în toate și că Elizabeth avea nevoie să se răcorească nițel după ce îi sărise țandăra.

— N-ai muncit prea mult?

— M-am dus până la magazin și-atât. Am simțit nevoia să ies.

N-o să facă tărăboi pe chestia asta. După ce ea a leșinat cu o lună în urmă, doctorul Blair i-a spus să-și ia o pauză de la lucru, să stea mai mult culcată. Să-și lase trupul să se dedice evenimentului iminent. Nu era în firea ei să stea inactivă. Era cu atât mai fericită, cu cât avea mai mult de șmotru. Se resem-

nase că o așteaptă câteva luni de plictiseală, dar gândul ăsta o scotea din minți. Cicăleala continuă a Almei nu făcea decât să-i înrăutățească situația.

El schimbă subiectul. Îi povesti că la magazin a fost liniște și pace toată ziua, mai puțin la sfârșitul programului.

— Locuiesc în Lenox Terrace. Tipul mi-a zis că, din câte știe, mai au la vânzare câteva apartamente cu trei dormitoare.

— Cât ne-ar costa?

— Nu știu, dar mai mult decât plătim acum. Mă gândesc să merg, să arunc o privire.

Nu mai adusese în discuție de mai bine de două săptămâni ideea mutării. Nu strica să-i mai ia pulsul. Unul dintre motivele pentru care Alma îi tot pisa la cap era mărimea apartamentului lor și, de data asta, Carney îi dădea dreptate. În ochii soacră-sii, micuțul lor apartament era tot unul dintre acele lucruri ce demonstrau că fiică-sa se mulțumise în viață cu mai puțin decât merita.

Alma folosea *se mulțumise* tot așa cum cei mai puțin politicoși ar folosi *jigodie*, ca pe o daltă cu care să forțezi deschiderea unui anumit sentiment. Elizabeth se mulțumise cu o slujbă la agenția de turism după toate manevrele abile ale părinților ei de a o promova, de a face din ea un medic de culoare sau un avocat de culoare integru. Rezervări la hotel, rezervări la curse aeriene – nu asta își doriseră s-o vadă făcând.

Se mulțumise cu Carney, asta e limpede. Cu familia lui. Din când în când, lui Carney încă îi răsunau în urechi cuvintele lui socru-său, „vânzătorul ăla de covoare". Elizabeth își adusese părinții la magazin, să se dea mare, în ziua când s-a întâmplat să sosească un transport de covoare de la Moroccan Luxury. Covoarele arătau superb, se vindeau rapid, dar transportatorii din ziua aceea erau mahmuri și arătau ca dracu' – cam așa erau ei de obicei – și, văzându-i cum fac vânt covoarelor pe jgheab, spre subsol, domnul Jones a bombănit: „Ce-i ăsta, vreun negustor de covoare?" Asta deși era la curent cu gama bunurilor de larg consum comercializate de Carney, toate de cea mai bună calitate. Dacă mergeai într-un magazin de albi din centru, găseai

aceeași marfă, Moroccan Luxury se vindea peste tot. Fără a mai pune la socoteală că, la urma urmei, ce-i rău în a vinde covoare? Era o activitate mai onorabilă decât evaziunea fiscală în materie de taxe locale practicată de domnul Jones, oricât ar fi încercat acesta să cosmetizeze realitatea.

Iar scumpa lor Elizabeth s-a mulțumit cu un apartament întunecos, cu o fereastră din spate care dădea spre un puț de aerisire și cu o fereastră din față situată în diagonală față de linia 1 a trenului aerian. Dintr-o parte pătrundeau mirosuri bizare, din cealaltă huruitul trenurilor, iar asta la toate orele. Era împresurată de toate elementele de care încercaseră s-o ferească toată viața. Sau măcar s-o păstreze în cvartalul lor, pe Strivers' Row[1], unde fusese crescută de Alma și Leland Jones, una dintre cele mai frumoase secțiuni din Harlem, însă o insuliță și-atât – era de-ajuns să dea colțul străzii pentru ca locatarii ei să-și aducă aminte că se numără și ei printre alții, nu deasupra altora.

Te obișnuiești cu metroul. Tot timpul spunea chestia asta.

Carney nu era de acord cu evaluarea făcută de Alma vecinilor, însă, într-adevăr, dintre ei toți, Elizabeth merita o locuință mai bună. Asta de-acum era prea aproape de standardul cu care crescuse el.

— Nici o grabă, spuse Elizabeth.

— Ar putea să-și aibă și copiii camerele lor.

În apartament era zăduf. Pe durata odihnei la pat, adesea rămânea toată ziua în capot; de ce nu? Era una dintre puținele plăceri care-i mai rămăseseră. Își purta părul strâns în coc, dar unele șuvițe i se desprindeau rebele și i se lipeau pe fruntea transpirată. Era obosită, cu pielea îmbujorată sub maroniul obrajilor. Tenul îi licărea în acele clipe ca și lui Ruby în dimineața aceea și o revăzu cu ochii minții în după-amiaza ploioasă, adăpostindu-se sub umbrela lui: cu ochii migdalați, căprui-închis sub genele ei lungi, delicată în puloverul roz, tricotat, cu

1. În traducere literală, Strada Aspiranților.

colțurile buzelor arcuite în sus în timp ce-i spunea una dintre glumele ei ciudate. Fără să-și dea seama de impactul ei asupra altora.

— Poftim? făcu Elizabeth.

— Nimic.

— Nu te mai uita așa la mine, zise ea. Fetele pot împărți camera.

Își pusese în gând că o să nască o fetiță. De cele mai multe ori avea dreptate, așa că și cu propunerea asta de jumi-juma etala oarece îndrăzneală.

— Ia-i Co-Co-ul de la gură și-ai să vezi ce-i mai place să-mpartă cu altul.

Ca să demonstreze că are dreptate, se aplecă și smulse o bucățică de pui de pe farfuria lui May. Ea se porni să urle până când el îi vârî dumicatul în gură.

— Abia ce mi-ai povestit că ai avut o zi slabă și te păli cheful de mutare. Ne descurcăm noi. Putem aștepta până când o să ne permitem. Nu-i așa, May?

May zâmbi, cine știe de ce. Era vreo manevră premeditată, în genul fetelor Jones. Când Elizabeth se sculă să pregătească baia fetiței, Carney îi spuse:

— Trebuie să ies un pic.

— Iar a apărut Freddie?

Ea îi atrăsese atenția asupra faptului că *iese* doar când are câte o întâlnire cu văru-său. El a încercat să schimbe placa o vreme, dar până la urmă a renunțat.

— Mi-a transmis prin Rusty că vrea să mă vadă.

— Cu ce se mai ocupă?

Freddie se arăta arar. Dumnezeu știe în ce s-o mai fi vârât. Carney ridică din umeri și le sărută la despărțire. Duse gunoiul afară, lăsând în urma lui o dâră de unsoare până pe trotuar.

*

Carney făcu un ocol mare până să ajungă la Nightbirds[1]. Avusese parte de una din zilele alea care îl făceau să-și dorească să viziteze clădirea aia.

Primele zile toride ale anului erau o repetiție pentru vara care avea să vină. Rugina îi cuprinsese nițel pe toți, dar vara se întorcea și cu toții își aveau rolișorul în simfonie și în solo-urile repartizate. La un colț, doi gabori albi puneau la loc capacul unui hidrant înjurând de mama focului. Puradeii se jucau de câteva zile țopăind în jetul de apă. Pe balustradele scărilor de incendiu erau întinse la uscat pături jerpelite. Pe pridvoare se înghesuiau bărbați în maiouri, beau bere și dansau pe gălăgia ce se revărsa din tranzistoare, iar DJ-ii interveneau brusc între cântece, ca prietenii puși pe dat sfaturi proaste. Făceau orice ca să-și amâne întoarcerea în odăile înăbușitoare, cu chiuvetele lor hârbuite și cu hârtiile lipicioase, de prins muște, care le aduceau aminte de locul pe care-l ocupau în univers. Nevăzuți pe acoperișuri, locatarii plajelor de smoală arătau cu degetul spre podurile luminate și avioanele ce zburau în noapte.

În ultima vreme avuseseră loc mai multe jafuri stradale, unei cucoane vârstnice care se întorcea de la cumpărături i-au dat la cap, era genul de știri care o îngrijorau pe Elizabeth. Porni spre Riverside Drive pe un drum luminat ca lumea. Ocoli Tiemann Place și ajunse în dreptul blocului. Luna asta Carney alesese clădirea de pe Riverside de la numărul 528, una din cărămidă roșie, cu cinci etaje și niște cornișe albe sofisticate. Șoimii sau uliii de pe marginea acoperișului priveau siluetele umane de dedesubt. De-o vreme îi plăceau apartamentele de la etajul trei sau mai sus de-atât, de când cineva îi precizase că de la înălțime poți vedea dincolo de pomii din Riverside Park. La asta nu se gândise. Așadar: apartamentul ăla de la etajul trei, de pe Riverside, un stup confortabil, cu șase camere, o sufragerie adevărată și două băi. Cu un proprietar care închiria locuințe negrilor. Rezemat de pervaz, o să privească râul în seri ca asta, lăsând în spate orașul, de parcă nici n-ar exista. Freamătul și

1. Păsările de noapte, în traducere literală.

vaierul oamenilor și al betonului. Sau orașul ar exista, s-ar ridica împotriva lui, însă Carney l-ar respinge cu tăria lui de caracter. I-ar face față.

Riverside, locul unde Manhattan, în sfârșit, sleit de puteri, nu-și mai putea întinde mâinile lacome dincolo de parc și de divinul Hudson. Într-o bună zi va locui și el pe Riverside Drive, în această zonă liniștită, în pantă. Sau cu vreo douăzeci de străzi mai la nord, într-unul din noile blocuri uriașe, pe la etajul zece-unsprezece. Toate familiile din spatele ușilor dintre el și ascensor, prietenoase sau nu, vor împărți același spațiu, la fel de bun sau de rău, de pe același etaj. Sau, poate, la sud, spre 90th Street, într-o clădire impunătoare, de la începutul secolului trecut, sau într-o fortăreață de calcar de pe lângă 105th Street sau cam pe-acolo, una care se ghemuiește ca o bătrână broască puturoasă. Asta dacă dă lovitura. Carney ieșea seara la prospectat, cerceta din diferite unghiuri conturul clădirilor, traversând strada și examinându-le de jos în sus, încercând să-și imagineze priveliștea de la asfințitul soarelui, ochind câte un edificiu, iar apoi un apartament din interiorul acestuia. Cel cu storuri albastre sau cel cu jaluzeaua coborâtă pe jumătate, cu șnurul atârnându-i ca un gând neterminat. Cu ferestre batante. Sub streșinile alea largi. Imagina tot felul de scenarii: șuierul radiatorului, pata de apă din colțul tavanului, unde bețivanul de deasupra a uitat să închidă robinetul de la baie, iar proprietarul n-o să intervină nicicum, dar tot e bine. E fain. Îl merită. Asta până când se sătura de un loc și își relua vânătoarea, în căutarea altui apartament demn de atenția lui, mergând pe bulevard în sus și-n jos.

O să vină ziua când o să aibă banii.

La Nightbirds atmosfera era întotdeauna ca la cinci minute după o discuție aprinsă, fără ca nimeni să știe ce s-a întâmplat. Toată lumea stătea în colțul neutru al ringului, reproducând knockouturile, loviturile sub centură, și inventând parade tardive. Nu știai de la ce a început totul sau cine a câștigat, pentru că nimeni nu voia să discute despre asta, totul se rezumă la priviri aruncate în treacăt și pumni în care se plămădește râca. În vremurile ei de glorie, spelunca asta fusese un depozit

de comerț ordinar – la o masă ședeau tot felul de escroci, la altă masă ședeau șefii lor, printre ei mișunau țuțerii. Ora închiderii era ora secretelor păstrate cu sfințenie. Ori de câte ori privea peste umăr, Carney se încrunta la vederea spectacolului abject. Bere Rheingold la halbă, neon Rheingold montat în două-trei locuri pe pereți, fabrica de bere încerca să pătrundă pe piața negrilor. Crăpăturile din tapițeria de vinilin roșu a banchetelor erau suficient de rigide și ascuțite ca să-ți taie pielea.

Carney trebuia să recunoască: locul e mai puțin periculos de când cu schimbarea conducerii. Orașul lui taică-său era pe cale de dispariție. Anul trecut, Bert, noul proprietar, a schimbat numărul telefonului public, subminând, astfel, o grămadă de afaceri și alibiuri dubioase. Pe vremuri, tipii terminați așteptau încovoiați, abătuți, apelul care să le schimbe soarta în bine. Bert a instalat un ventilator nou în tavan și a dat afară meseriașele. Pe pești i-a lăsat în pace, dădeau bacșișuri grase. A dat jos de pe perete ținta de darts, misterul acestei modificări fiind elucidat când Bert le-a explicat că unchiu-său „și-a pierdut un ochi în armată." În locul ei a agățat o poză cu Martin Luther King Jr., iar conturul obiectului anterior s-a păstrat sub forma unui halou soios.

Câțiva dintre clienții obișnuiți s-au cărăbănit în barul situat ceva mai încolo, dar Bert și Freddie s-au împrietenit rapid, Freddie fiind, de felul lui, expert în evaluarea condițiilor de pe teren și adaptarea la împrejurări. Când Carney a intrat în local, văru-său tocmai discuta cu Bert despre rezultatele curselor de cai din ziua aceea.

— Ray-Ray, îl salută Freddie îmbrățișându-l.

— Ce mai faci, Freddie?

Bert dădu scurt din cap și deveni surdomut, prefăcându-se că verifică dacă mai e destulă secărică la bar.

Carney constată cu ușurare că Freddie arată înfloritor. Purta o cămașă cu mâneci scurte, o combinație de portocaliu cu dungi albastre, și o pereche de pantaloni largi, negri, din scurta perioadă de-acum câțiva ani când făcuse pe ospătarul. Dintotdeauna fusese suplu și, când nu-și purta de grijă, ajungea rapid de-a

dreptul costeliv. „Ia te uită la băieții mei slăbănogi", le spunea mătușa Millie când se întorceau de la joacă. Când Carney nu-și vedea vărul însemna că Freddie e plecat de la maică-sa. El locuia pe mai departe în vechea lui cameră. Iar ea avea grijă de el, să nu uite să mănânce.

Erau veri, dar lumea credea că-s frați, deși se deosebeau prin numeroase trăsături de personalitate. Ca, de pildă, bunul-simț. Pe care Carney îl avea. Lui Freddie, bunul-simț tindea să-i cadă printr-o gaură din buzunar – nu-l avea la purtător un timp prea îndelungat. Bunul-simț îți dicta, de pildă, să nu te bagi în afacerea cu loteria ilegală a lui Peewee Gibson. Și îți mai dicta că, dacă te-ai băgat, e în interesul tău să nu dai cu mucii în fasole. Freddie făcuse însă și una, și alta, și totuși scăpase cu degetele întregi. Norocul îi suplinise lipsurile.

Freddie o scăldă în legătură cu locurile pe unde bântuise.

— Mai un pic de muncă, mai un pic de conviețuire.

La el, munca era o chestie oneroasă, iar conviețuirea însemna o femeie cu o slujbă decentă, credulă, fără aptitudini de detectiv când era vorba de anumite indicii.

— Cum mai merge magazinul?

— O să-și dea drumul.

S-au pus pe sorbit bere. Freddie își manifestă entuziasmul față de localul din josul străzii, cu specific sudist, adresat negrilor. Carney aștepta să-l audă ajungând la ce are de gând să mai pună la cale. Poliloghia ținu tot atât cât melodia aia afurisită a lui Dave „Baby" Ortez la tonomat, cu orga zgomotoasă și maniacală. Freddie se aplecă spre el.

— Ți-am mai vorbit din când în când despre cioroiul ăsta – Miami Joe?

— Cu ce se ocupă, o loterie ilegală?

— Nț, e gagiul ăla de umblă în costum mov. Cu pălărie.

Carney își zise că, poate, și-l amintește. La urma urmei, costumele mov nu erau o raritate în cartier.

Freddie îl lămuri că Miami Joe nu se ocupă de loterie, ci de jafuri. Anul trecut, de Crăciun, a furat, în Queens, un camion întreg de aspiratoare Hoover.

— Cică el ar fi dat și lovitura de la Fisher.

— Care?

— A spart un seif de la Gimbels[1], îi explică Freddie, ca și cum Carney ar fi trebuit să știe.

De parcă ar fi fost abonat la *Criminal Gazette* sau la cine știe ce. Freddie se arătă dezamăgit, dar continuă să-i înalțe osanale lui Miami Joe. Era chitit să tragă un tun și, pe chestia asta, îl abordase și pe el. Carney se încruntă. Jaful armat era curată nebunie. În trecut, văru-său se ferise de chestii atât de primejdioase.

— O să se lase cu bani și-o grămadă de pietre prețioase care trebuie dosite. M-au întrebat dacă am pe cineva care să facă treaba asta și le-am spus că am omul potrivit.

— Pe cine?

Freddie își arcui sprâncenele.

Carney se uită în direcția lui Bert. Era bun de atârnat într-un muzeu – barmanul era portretul burduhănos al lui nu vede, nu aude.

— Le-ai spus numele meu?

— N-am avut încotro după ce le-am spus că-l știu eu pe unul.

— Le-ai spus numele meu. Știi că nu mă ocup cu chestii din astea. Vând bunuri de larg consum.

— Săptămâna trecută, când ți-am adus televizorul ăla, n-ai făcut mutre.

— Era în stare bună, n-aveam motive să mă plâng.

— Și celelalte lucruri, nu doar televizoarele. Nu m-ai întrebat niciodată de unde provin.

— Asta nu-i treaba mea.

— De-atâtea nu m-ai întrebat – și au fost atâtea dăți, omule – fiindcă știi de unde provin. Hai, lasă talentele, „Domnule polițist, asta-i o noutate pentru mine".

---

1. Lanț de magazine universale care a funcționat în SUA între anii 1887–1997.

Dacă se pune problema așa, un observator imparțial ar rămâne despre Carney cu impresia că vinde în mod frecvent bunuri furate, dar el unul nu așa vedea lucrurile. Există un flux natural al mărfurilor înspre și dinspre magazin, trecând prin viețile oamenilor, de ici-colo, într-un vârtej al proprietății, iar Ray Carney nu făcea decât să faciliteze acest vârtej. Ca mijlocitor. Legal. Oricine s-ar uita în registrele lui ar ajunge la aceeași concluzie. Starea registrelor contabile constituia pentru el un motiv de mândrie, pe care altora îl împărtășea doar arareori, fiindcă nimeni nu părea prea interesat când se apuca să discute despre studiile lui de management al afacerilor și materiile la care excela. Ca, de pildă, contabilitatea. Îi spuse asta și lui văru-său.

— Mijlocitor. Ca un gard.

— Eu vând mobilă.

— Te rog, cioară.

Ce-i drept, văru-său îi mai aducea din când în când câte un colier. Sau un ceas de mână, două, ultimul răcnet. Sau câteva inele într-o cutiuță de argint cu o monogramă gravată pe ea. La fel de adevărat e că avea și un asociat pe Canal Street, care îl ajuta cu articolele astea, să intre într-o nouă etapă a călătoriei lor. Din când în când. Acum, că adunase în gând toate ocaziile alea, suma lor era mai mare decât crezuse, dar aici nu despre asta era vorba.

— N-a mai fost nimic ca treaba asta, despre care-mi vorbești acum.

— Tu nu știi de ce poți fi în stare, Ray-Ray. N-ai știut niciodată. De-aia mă ai pe mine.

O gașcă de bandiți cu pistoale și ceea ce vor sălta cu pistoalele alea i se părea nebunie curată.

— Măi, Freddie, aici nu-i vorba de câteva bomboane furate de la domnul Nevins.

— Nu-i vorba de bomboane, răspunse Freddie și zâmbi. E vorba de Hotelul Theresa.

Pe ușa din față se rostogoliră înăuntru doi tipi care se luaseră la bătaie. Bert întinse mâna după Jack Lightning, bâta de baseball pe care o ținea lângă casa de marcat.

Vara sosise în Harlem.

TREI

Prefera separeurile dinspre stradă, dar la Chock Full o' Nuts era aglomerație. S-o fi ținut vreo conferință la etaj. Carney își agăță pălăria în cuier și se așeză la bar. Sandra făcea rondul cu cafetiera și-i turnă în ceașcă.

— Ce să-ți mai aduc, drăguțule?

În tinerețe dansase în spectacole de revistă la Clubul Baron și la Savoy, fusese prim-solistă la Apollo. După cum plutea pe linoleumul gri, ieftin, ai fi zis că încă profesează ca dansatoare. Se vedea cât colo că nu abandonase show-businessul, slujba de ospătăriță obligându-te să-ți joci rolul până și pentru locurile cele mai ieftine.

— Doar cafea, răspunse el. Cum a decurs vizita băiatului?

Cafeneaua Chock Full o' Nuts din Hotelul Theresa făcea parte din programul lui matinal zilnic de când deschisese magazinul.

— Ah, a venit, zise ea sugându-și dinții. Nu că l-aș fi văzut. A frecat menta cu prietenii lui, urmă ea legănând cafetiera fără să verse vreun strop. Mi-a lăsat un bilet.

Din nefericire, zăduful nu mai contenea. Dogoarea ce se revărsa dinspre bucătărie îl făcea și mai insuportabil. De pe taburetul lui, Carney vedea o porțiune din Seventh Avenue, unde, la intrarea în hotel, fojgăiau turiștii gata de plecare. Băieții de serviciu scoteau țignale, iar taxiurile vopsite în galben se opreau din înaintarea lor ezitantă.

Cel mai adesea, Carney nu era atent la cum decurg lucrurile în hotel, dar întâlnirea cu Freddie îl răscolise rău de tot. În

compania lui Freddie văzuse întâia oară coregrafia de pe trotuarul din fața Hotelului Theresa, în timpul unei ieșiri cu el și cu mătușa Millie. Să fi avut zece-unsprezece ani dacă era în grija ei. În perioada tulbure a vieții lui.

— Ia să vedem de se agită lumea, le spusese mătușa Millie.

Îi dusese la Thomforde's[1], să le facă cinste cu înghețată servită într-un pahar înalt, cu suc. Carney nu-și mai amintea ce sărbătoriseră, acum erau pe drumul de întoarcere spre casă. Mulțimea din fața copertinei albastre a Hotelului Theresa a atras atenția mătușă-sii. Tineri purtând uniforma hotelului îi puneau la punct pe băgătorii de seamă, iar apoi a apărut marele autocar. S-au apropiat să vadă și ei despre ce-i vorba.

Covorul roșu din fața acestui Waldorf al Harlemului era scena unor spectacole zilnice, uneori chiar de ceas cu ceas, oferind ba priveliștea unui campion de box la categoria grea salutându-și fanii în timp ce urcă într-un Cadillac, ba a unei cântărețe de jazz vlăguite ce țâșnește dintr-un taxi Checker la ora trei dimineața, suduind și blestemând în draci. Segregația rasială fusese înlăturată la Theresa în 1940, când evreii și italienii din cartier au fost depășiți numeric de către negrii din Sud și indienii din Vest. Toți cei sosiți la oraș trecuseră prin greutăți de un fel sau altul.

Conducerea hotelului n-a avut de ales, a trebuit să-și deschidă larg porțile, iar negrii înstăriți n-au avut nici ei de ales, au trebuit să rămână acolo dacă doreau să se bucure de lux. Toți sportivii de culoare și toate vedetele de cinema, toți cântăreții și oamenii de afaceri celebri cinau în Salonul Orhideelor și organizau serate în Sala de Bal Orizontul. Pe ferestrele Orizontului, situate la etajul doisprezece, se zăreau, într-o parte, luminile de pe Podul George Washington, în partea opusă Podul Triborough, iar la sud străjuia Empire State Building. Erai în al

1. Celebră cofetărie care a funcționat în Harlem între anii 1903 și 1983, situată pe 125th Street.

nouălea cer. Sus acolo locuiau Billy Eckstine[1], Dinah Washington[2] și Ink Spots[3]. Așa se vorbea.

După-amiaza petrecută la Thomforde's cu mătușă-sa a coincis cu revenirea orchestrei lui Cab Calloway. O firmă de relații publice – sau vreunul dintre portarii plătiți de un tabloid – vânduse pontul fotografilor, să provoace tevatura cuvenită. Numele șefului orchestrei acoperea cu litere mari, albe, laturile uriașului autocar de turneu, pătate discret acolo unde țopârlanii albi din Sud, de la coada vacii, aruncaseră în ei cu ouă; ar fi putut fi și mai rău. Spectatorii se apucară să țipe când muzicanții păși pe trotuar spilcuiți și eleganți în costume albastru-pal, cu ochelari de soare cu lentile ovale. Freddie li se alătură – de mic îl impresionau țoalele fistichii. Cab ajunse mai târziu, pe seară. Avea în Washington o iubită cu un talent deosebit pentru un mic dejun frust și alte plăceri matinale sau, cel puțin, așa se spunea.

Orchestra intră în hol în șir indian, de-ai fi zis că se fandosesc pe scenă, fiindcă și astfel se dădeau în spectacol ca în fiecare concert de seară, etalându-și extravaganța, afirmând desăvârșirea rasei negre. Odată terminat acest spectacol, publicul se risipea și liniștea se așternea pe trotuar până când apărea următoarea celebritate. Mătușii Millie îi plăcea să citească articolele despre Hotelul Theresa din rubricile mondene: Aflăm că un craidon cu glas catifelat a iscat un tărăboi la fabulosul Hotel Theresa cu una dintre frumusețile șatene de la Savoy. Se pare că soția lui a dorit să-i facă o surpriză de ziua lui și i-a stins toate lumânările de pe tortuleț... După moartea maică-sii, Carney locuise câțiva ani împreună cu mătușă-sa și Freddie. Se afla în bucătărie când mătușa Millie s-a pornit să guițe văzând reportajul din *Courier* despre sosirea orchestrei lui Calloway, chiar dacă relatarea aia o nedumerea.

---

1. Celebru cântăreț de jazz de culoare (1914–1993).
2. Celebră cântăreață de jazz, blues și rhythm and blues (1924–1963), considerată cea mai populară cântăreață de culoare a anilor 1950.
3. Grup vocal de jazz popular în anii 1930–1940.

— Parcă n-au fost totuși sute de oameni, nu?

În seara când Carney a semnat contractul de chirie a spațiului pentru magazin, studioul cinematografic 20th Century Fox a prezentat, la hotel, premiera filmului *Carmen Jones*[1]. Pe Seventh Avenue, cale de trei intersecții, fasciculele reflectoarelor uriașe ba coborau, ba își schimbau brusc direcția. Claxoanele din traficul de pe 125th Street iscau o hărmălaie densă ca melasa, iar curcanii gesticulau furioși în intersecții. Lumina albă de după colț era atât de strălucitoare, încât ai fi crezut că s-a crăpat pământul și asiști la o erupție miraculoasă. Noul aranjament al lui Carney cu Salerno Properties Inc. nu s-a bucurat de cine știe ce atenție. N-a ajuns în ziare, dar lui îi plăcea să creadă că, în felul lui, a fost și acesta un eveniment crucial. Ca și cum toate luminile alea în cinstea lui ar fi fost aprinse.

În aceste zile, rar se mai petreceau evenimentele notabile pe trotuar. Hotelurile din centru și-au dat seama că vor avea profit dacă deschid ușa clienților de culoare, iar anii de paranghelii sordide, jocurile de noroc de la miezul nopții și găinăriile vânate de presa de scandal au diminuat reputația hotelului. La bar aveai șanse să stai cot la cot mai degrabă cu un pește sau cu o parașută decât cu Joe Louis sau cu vreo mare cucoană a societății de culoare. Cafeneaua unde odinioară Adam Clayton Powell Jr.[2] le fermeca pe chelnerițe a fost cumpărată de Chock Full o' Nuts. Cafeaua era mai bună, ca și haleala, așa că lui Carney nu i se părea cine știe ce mare pierdere. Rămânea, totuși, Hotelul Theresa, cartierul general al negrilor, iar cele douăsprezece etaje ale lui le ofereau mai multe posibilități și grandoare decât și-ar fi imaginat vreodată părinții și bunicii lor.

Să jefuiești Hotelul Theresa era ca și cum te-ai pișa pe Statuia Libertății. Era ca și cum l-ai droga pe șest pe Jackie

---

1. Ecranizare (1954) a musicalului lansat pe Broadway în 1953, bazat pe muzica operei *Carmen* de Bizet și un libret compus de Oscar Hammerstein. Din distribuția exclusiv afro-americană a filmului au făcut parte Harry Belafonte și Dorothy Dandridge.

2. Om politic și pastor de culoare (1908–1963), reprezentant al Harlemului în consiliul local newyorkez.

Robinson[1] în seara dinainte de marea finală a campionatului de baseball.

— Fir-ar să fie, măi, Bill! se răsti Sandra.

Pe una dintre sobe ardea ceva mocnit și pe fereastră pluti spre sala de mese fumul cenușiu, mirosind a unsoare.

— Am înțeles, șefa! răspunse bucătarul ocolindu-i privirea.

Sandra era descurcăreață, fie că se ocupa de personalul din bucătărie ori cu clienții exagerat de atenți cu ea. La urma urmei, perioada cât a dansat la Apollo a fost o lecție în materie de masculi feroce. Dacă ținem de cont de legendele brodate în jurul distracțiilor nocturne de acolo, probabil că bărbații îi făceau cinste cu câte un pahar la barul de pe cealaltă parte a holului, pe vremea aia toată lumea o freca la greu. Îi aprindeau câte o țigară însoțind-o cu promisiuni anoste. Carney a întrebat-o într-un rând de ce s-a lăsat de dans.

— Drăguțule, i-a răspuns ea, Dumnezeu te anunță când a sosit momentul să te oprești, și tu asculți de el.

Și-a dat jos tocurile înalte și a trecut la șorț, dar nu putea părăsi 125th Street – pe fereastră se vedea și Apollo.

În dimineața de după propunerea lui Freddie, de la Nightbirds, cuvintele Sandrei îi părură lui Carney pline de înțelepciune: e bine să-ți cunoști limitele. Adică: Chiar dacă ar fi suficient de șmenar pentru propunerea făcută de văru-său, n-are cunoștințe capabile să prăduiască Hotelul Theresa. Sunt trei sute de camere, cine știe câți clienți își depozitează valorile și banii în seifurile din spatele recepției – n-ar ști ce să facă cu prada. Și nici omul lui, Buxbaum, mai din vale, de pe Canal. Ar face infarct dacă l-ar vedea intrând cu așa marfă.

Sandra îi reumplu ceașca, dar el nu observă. Carney era doar nițel pungaș când era vorba să fie șmenar, și în fapt, și ca aspirație. Putea justifica vreo bijuterie sau un aparat electronic adus ocazional la magazin de către Freddie sau alte figuri din zonă. Nimic major, ce ar atrage atenția nedorită asupra magazinului,

1. Celebru jucător de baseball (1919–1972), primul jucător de culoare acceptat în campionatul american de baseball.

a imaginii pe care dorea s-o aibă în ochii lumii. Chiar dacă i se părea palpitant să transforme aceste bunuri de proveniență ilicită în marfă curată, simțind un surplus de energie în sânge, de parcă ar fi fost conectat la o priză, își putea controla senzațiile, nu se lăsa copleșit de ele. Oricât de amețitoare și puternice ar fi fost. Toți avem micile noastre secrete, care le scapă celorlalți – contează ce percep ei, ce imagine își formează despre tine. Chestia aia dinlăuntrul lui, care, din când în când, mai scotea un urlet, trăgea de el ori striga la el nu era totuna cu a lui taică-său. La el fusese o boală care îl făcuse să acționeze tot timpul în slujba ei. Boala căreia și Freddie îi făcea sluj din ce în ce mai mult.

Carney avea în el ceva de șulfă, n-avea cum să n-aibă, din moment ce crescuse cu un asemenea tată. Ca om, trebuie să-ți cunoști limitele și să ți le controlezi.

Doi tipi în costume cu dungi fine, probabil agenți de asigurări în căutare de clienți prin oraș, intrară din barul care separa cafeneaua de holul hotelului. Sandra îi pofti să se așeze unde vor și, când se întoarse cu spatele, ei îi studiară picioarele. Avea picioare faine. Ușa aceea. Pe ușa aceea treceai din bar în hol. În hol se ajungea din trei direcții: din bar, din stradă și din buticul cu îmbrăcăminte. Plus din lifturi și de pe scara de incendiu. Trei bărbați erau la recepție, oaspeții veneau și plecau la toate orele… Carney se potoli. Își sorbi cafeaua. Uneori uita de sine și o lua razna.

La Nightbirds, Freddie îl făcuse să-i promită că o să se gândească la propunerea lui, știind că, de regulă, vine la vorba lui după ce despică firu-n patru. O noapte petrecută de Carney cu ochii în tavan era îndeajuns ca să încheie târgul, fisurile din planul lui erau ca o schiță a fisurilor din autocontrolul lui. Asta făcea parte din joaca lor de-a Stan și Bran – Freddie îl aburește să participe la o mânărie necugetată și cei doi amici incompatibili caută să scape de urmări. *Na, iar m-ai băgat în rahat până-n gât.* Văru-său era hipnotizator – dintr-odată, Carney ține de șase în timp ce Freddie saltă câteva reviste cu benzi desenate din prăvălia de mărunțișuri, apoi chiulesc de la ore ca să vadă două filme cu cowboy la Loew's. După două băuturi

la Nightbirds, zgomotul strident al zorilor se revarsă pe fereastra bombei cu program prelungit a lui Miss Mary, iar visichiul li se învârte în cap ca o bilă de fier. *Am un colier de care trebuie să mă descotorosesc, poți să mă ajuți?*

Ori de câte ori mătușa Millie îl lua la întrebări pe Freddie în legătură cu o pățanie relatată de vecini, Carney îi sărea în ajutor cu un alibi. Nimeni nu l-ar fi bănuit pe Carney că minte, că n-ar fi cinstit. Așa-i plăcea să procedeze. Totuși, nu-i putea ierta lui Freddie că i-a dat numele său lui Miami Joe sau cine știe cărei bande cu care intrase în cârdășie. Magazinul lui de mobilă figura în afurisita aia de carte de telefon și în *Amsterdam News*, când își permitea să plaseze câte o reclamă; oricine îi putea lua urma.

Carney conveni să se mai gândească la propunere. A doua zi dimineața nici tavanul nu-l convinse să-și schimbe decizia, iar de-acum trebuia să-și bată capul ce să facă cu văru-său. Ceva nu se leagă, de ce l-ar băga un mahăr de talia lui Miami Joe pe un găinar ca Freddie la așa un tun. Și e de rău dacă Freddie a acceptat.

Aici nu e vorba de șutit dulciuri și nici nu-i ca pe vremuri, când stăteau pe o stâncă, la treizeci de metri deasupra râului Hudson, în capătul insulei, și Freddie îl provoca să sară în apa neagră. Și ce făcea Carney? Se arunca în gol, urlând din toți rărunchii. Iar acum Freddie vrea să-l vadă sărind pe-o suprafață de beton.

Îi plăti consumația Sandrei. Ea îi făcu cu ochiul, la meserie. Când Freddie îl vizită la birou în după-amiaza aceea, Carney îi spuse că nu se bagă și îl ocărî pentru proasta lui decizie. Și rămase ferm pe poziție timp de două săptămâni, până la data jafului, când smardoii lui Chink Montague veniră la magazin în căutarea lui Freddie.

*

Toată presa vuia în legătură cu jaful. A trebuit să-l întrebe pe Rusty ce semnificație are ziua de 19 iunie și a intuit corect, era o chestie cu rădăcini rurale.

— E data la care sclavii din Texas au aflat că sclavia a fost abolită, îl lămuri Rusty. Verii mei serbau această zi punând de câte o petrecere.

Să afli cu o întârziere de șase luni că ești liber nu prea e motiv de sărbătoare. Mai curând, e o atenționare că ar trebui să citești ziarul de dimineață. Carney citea în fiecare zi *Times*, *Tribune* și *Post*, să fie la curent cu ultimele știri, le cumpăra de la standul amplasat la colțul străzii.

JAFUL DE LA HOTELUL THERESA
HARLEMUL NEGRU NĂUCIT DE ÎNDRĂZNEȚUL JAF DIN ZORI DE ZI

Curcanii au blocat traficul în fața hotelului până după prânz. Acum pe trotuarul din față se derula un altfel de spectacol – detectivii și agenții de asigurări intrau și ieșeau în fugă, iar ziariștii și amicii lor pozari încercau să obțină bomba zilei. Carney se văzu silit să-și bea cafeaua la bufetul slinos situat ceva mai încolo.

Clienții magazinului de mobilă veneau cu tot felul de zvonuri și teorii. *Au năvălit cu automatele* și *Am auzit că ar fi împușcat cinci persoane* și *E mâna Mafiei italiene, vrea să ne pună la punct.* Chestia din urmă era găselnița naționaliștilor negri de pe Lenox Avenue, care-și înfoiau mușchii pe estrade improvizate. *De-aia au ales să ne-o tragă pe data de 19 iunie.*

Ziarele scriau că nimeni n-a fost ucis. Dar cu siguranță că unii s-au căcat pe ei de frică. Carney o sună pe mătușă-sa, să se asigure că Freddie n-a fost implicat – auzise că Freddie s-ar fi întors acasă – dar nu-i răspunse nimeni.

Jaful a avut loc în zorii zilei de miercuri. Oamenii lui Chink apărură în magazin a doua zi, în jurul amiezii. Rusty exclamă indignat „Hei!" când unul din ei îl îmbrânci din calea lui. Cei doi dădură buzna scormonind cu privirea în jur, de-ai fi zis că-s doi evadați din liga de wrestling care și-au tras pe ei niște costume. Sacourile maronii le acopereau antebrațele, aveau nodul cravatei slăbit, iar la subraț li se iteau cercuri uriașe de sudoare.

N-am nici o datorie, fu primul gând al lui Carney. Iar al doilea: Poate că, totuși, am.

Îi făcu semn lui Rusty să dispară și închise ușa biroului. Tipul cu colțurile mustății arcuite în sus avea o cicatrice adâncă din colțul buzei până în mijlocul obrazului, de parcă s-ar fi zbătut să scape din undița unui pescar. Privi lung canapeaua, dar nu se așeză, de parcă, așezându-se, ar fi încălcat protocolul și asta ar fi ajuns la urechile șefului mare. Celălalt avea țeasta în formă de bilă rasă, acoperită de broboane de sudoare și sprâncenele pensate ca o femeie. El era cel care vorbea mai mult.

— Ești Ray Carney?

— Bun venit la magazin! Doriți vă remobilați camera de zi? Sau doriți un colțar?

— Colțar, îl îngână pleșuvul.

Mijì ochii și se uită pe fereastra biroului, realizând abia acum în ce fel de magazin se află.

— Nu, urmă el, tamponându-și fruntea cu o batistă albastră. Lucrăm pentru un om pe care îl cunoști. De care ai auzit. Îți spune ceva numele de Montague?

— Chink Montague, îi veni în ajutor tipul cu cicatrice.

— Cu ce vă pot fi de folos? îi întrebă Carney.

Să fie ceva legat de Freddie – o fi având văru-său datorii? Va trebui să-i plătească el sau o să-l ia la poceală? Se gândi la Elizabeth și la May, la faptul că oamenii ăștia știu unde locuiește.

— Știm că din când în când mai faci câte-o mânărie cu mărfuri – bijuterii, pietre prețioase?

Carney era prea răvășit să mai facă pe prostu'. Privi în jur – Rusty stătea neliniștit, cu brațele încrucișate, lângă ușa de la intrare. Dădu din cap a încuviințare.

— Jaful de ieri, de la hotelul Theresa, zise Chelie. Domnul Montague vrea să se ducă vorba că există o chestie care vrea să-i fie înapoiată. Un colier cu un rubin mare – am zis mare. Ține tare mult să-i fie înapoiat, de-aia umblăm de colo-colo și stăm de vorbă cu ăi de pricep care-i maracu'. Spune că, dacă cineva dă peste el, ar dori să afle imediat, ca să-l evalueze.

Nu era termenul adecvat, dar aici îl nimerise bine.

— Eu unul vând mobilă, domnule...?

Bărbatul clătină din cap. Celălalt îi urmă exemplul.

— Dacă o să-mi iasă-n cale, o să vă anunț, spuse Carney. Puteți fi sigur de asta.

— Sigur, îl îngână Chelie.

Carney îi ceru un număr de telefon. Ca și cum i-ar fi cerut unui client o informație oarecare.

— Locuiești în zonă, știi cum să iei legătura cu noi. Și ți-aș recomanda să procedezi întocmai.

În drum spre ieșire, tipul cu cicatrice zăbovi lângă una dintre măsuțele-bumerang, un model scund, cu o explozie stelară multicoloră pe tăblia de sticlă. Cicatrice verifică eticheta cu prețul și dădu să-l întrebe ceva, dar apoi se răzgândi. Era o măsuță de cafea drăgălașă, iar Carney își storsese creierii gândindu-se unde s-o plaseze ca să fie cât mai vizibilă.

Rusty intră în magazin.

— Cine erau ăia?

Se șucărise când fusese îmbrâncit, iar acum trecuse la faza când făcea pe husănul de baltă care se rupe-n figuri la oraș.

— Vând polițe de asigurare contra inundațiilor, îi spuse Carney. Le-am spus că am deja una.

Îi spuse băiatului din Georgia să ia o pauză de prânz. O sună din nou pe mătușa Millie și o rugă să-i spună lui Freddie să-l caute. În noaptea aceea o să bage capul la Nightbirds, o să treacă pe la Cherry's și Clermont Lounge, toate localurile frecventate de văru-său, până când o să-i dea de urmă. Freddie dăduse de belea și Carney îl hăituia la fel ca în adolescență. „Faci câte o mânărie cu mărfuri"... nimeni nu știa de ocupația lui secundară în afară de văru-său. Văru-său și alți câțiva tipi care mai apăreau aici câteodată cu chestii care răsăriseră în zonă, cu marfă mișto, pe care-i făcea plăcere s-o vândă clienților săi. Și nu doar că-i făcea plăcere, dar era și mândru de ea. Însă doar acei câțiva tipi. Plus omul lui, Buxbaum, de pe Canal. Carney rămăsese tot timpul în umbră, iar văru-său îi dăduse numele pe goarnă.

La ora șase încuie ușa pe dinăuntru și aproape că terminase frunzăritul registrelor contabile când se trezi cu văru-său bătând la ușă. Doar Freddie bătea așa încă de pe vremea când erau copii, la fel bătea și pe rama patului suprapus, *Hei. mai ești treaz, mai ești treaz? Mă gândeam să…*

— Mi-ai adus pe cap huliganii ăia, îi reproșă Carney, huliganii fiind termenul folosit de mătușa Millie pentru baubau.

Huliganii vandalizau intrarea de la metrou, huliganii îi suflau ultima sticlă de lapte de la băcănie, erau niște invadatori.

— Au venit aici? Isuse Cristoase! croncăni Freddie.

Carney îl conduse în birou. Freddie se tolăni pe canapeaua Argent și răsuflă adânc.

— Trebuie să-ți mărturisesc că am fost pe cont propriu.

— Tu ai fost la Theresa? Tu, da?

Freddie își arcui sprâncenele. Carney se blestemă în sinea lui. Ar fi trebuit să fie foc și pară pe văru-său, nu îngrijorat de sănătatea cioroiului. Și totuși, se bucura văzându-l viu și nevătămat, după cum îi era dat să constate. Văru-său avea mutra pe care o afișa când și-o punea sau încasa bani. Freddie se ridică.

— Rusty a terminat ziua de lucru?

— Spune-mi ce s-a întâmplat.

— Îți spun, îți spun, dar e o chestie care…

— Nu mă mai fierbe atâta.

— Îți spun într-o clipă… doar că tipii vin încoace.

— Vrei să spui că se-ntorc trosnitorii ăia?

Freddie păru să-și pipăie cu limba un dinte care-l durea.

— Nu ăia, tipii cu care am pus la cale jaful, spuse el. Doar știi că m-ai refuzat, nu? Nu le-am spus asta. Ei cred că tu ești omul nostru.

Până să ajungă Miami Joe și banda lui la magazinul lui Carney, avură timp de monologuri care variară, în conținut, între condamnare și ocări. Carney își exprimă furia și dezamăgirea provocate de văru-său și se apucă să țină o disertație despre stupiditatea lui Freddie, ilustrând-o cu numeroase exemple, căci băieții se născuseră într-un interval de-o lună, iar prostia, în

cazul lui Freddie, fusese o trăsătură de caracter timpurie. Carney se văzu nevoit să-i spună în termeni apăsați de ce se teme pentru sine și ai lui, și că regretă faptul că-i fusese dată în vileag ocupația secundară.

Le-a rămas timp și pentru ca Freddie să-i povestească cum a decurs jaful.

PATRU

Freddie nu ajunsese niciodată la sud de Atlantic City. Pentru el, Miami era un tărâm inimaginabil, cu obiceiuri pe care și le configura grație detaliilor obținute de la cunoștința lui, Miami Joe. Oamenii din Miami purtau țoale mișto fiindcă Miami Joe se înțolea mișto, cu costume mov ba uni, ba cu dungi de diferite lățimi, croite cu măiestrie, asortate cu colecția lui de cravate scurte, late, viu colorate. Buzunarele pătrate ieșeau în afară ca niște bălării. Freddie își imagina că în Miami oamenii sunt toți dintr-o bucată, era o chestie ce ținea de apa de acolo sau de-o combinație între soare și apă. Când îl asculta pe Miami Joe vorbind pe-o temă oarecare – fie aceasta mâncarea, trădările femeilor sau simpla elocvență a violenței – dinaintea ochilor i se înfățișa lumea despuiată de șmecherii. Singurul lucru pe care îl îmbrăca frumos era propria-i persoană; în rest, totul rămânea nud și clar, așa cum fusese creat de către Dumnezeu.

Miami Joe opera în New York de cinci ani, de când își părăsise orașul natal, unde dăduse de belea. Își găsise de lucru ca smardoi în banda lui Reggie Greene, desfigurându-i pe pariorii și prăvăliașii care se scârțăreau la plata taxei de protecție, dar se săturase de genul ăsta de pradă ușoară și se pusese iarăși pe ciordeală. La Nightbirds, Freddie îi povestise lui Carney câteva dintre isprăvile recente ale lui Miami Joe – o remorcă plină cu aspiratoare, salariile angajaților unui magazin universal. Îi plăcea să-și facă reclamă cu tunurile impresionante, eficiente, in-

sinuând că are la activ o mulțime de alte lovituri pe care preferă să le țină secrete.

Freddie și Miami Joe pileau împreună la Leopard's Spots, plecau de-acolo ultimii, nu-și terminau nopțile până când nu se metamorfozau în gândaci de bucătărie mangă de-atâta secărică, de-ăia de se pitesc din calea luminii și a bunului-simț. Freddie se trezea de fiecare dată cu spaima că l-a luat gura pe dinainte. Spera că Miami Joe era prea turtit ca să-și mai amintească poveștile lui, dar acesta nu le uita – o dovadă în plus că studia la modul nesentimental condiția umană. În ziua când Miami Joe l-a băgat în combinație, Freddie tocmai se retrăsese din loteria ilegală a lui Peewee Gibson.

— Dar n-ai mai participat la nici un jaf, se minună Carney.

— Mi-a spus că eu o să fiu șoferul, de-aia am acceptat, spuse Freddie dând din umeri. Ce mare brânză? Îți trebuie două mâini și un picior.

Prima întrunire a echipajului se ținu într-un separeu de la Baby's Best, cu puțin înainte de happy hour. În cabina cu costume, stripteuzele își acopereau cicatricele cu pudră; la o distanță de câteva străzi, clienții fideli așteptau să se ușchească de la slujbele lor oneste. Luminile erau deja aprinse, se învârteau nebunește, poate că nu se stingeau niciodată, nici când localul era închis, culorile roșu, verde și portocaliu se succedau strident pe suprafața lucrurilor. Ziceai că ești pe Marte. Când Freddie intră în local, îl găsi pe Miami Joe șezând cu brațele desfăcute pe speteaza tapițată cu piele de culoare roșie. Își sorbea whisky-ul Canadian Club și își răsucea pe degete inelele rozalii în timp ce scurma cu mintea printre stâncile întunecoase ale gândurilor sale.

Următorul sosit fu Arthur, stânjenit de locul întâlnirii, ca și cum n-ar mai fi intrat nicicând într-un local din ăsta sau ca și cum aici și-ar fi petrecut tot timpul. La cei patruzeci și opt de ani ai săi, Arthur avea părul grizonant. Figura lui îi amintea lui Freddie de un profesor. Prefera vestele cadrilate și pantalonii largi, închiși la culoare, avea ochelari de șoarece de bibliotecă și un fel delicat de-a sublinia punctele slabe ale planului.

— Un polițist ar bunghi într-o clipită rezervarea aia falsă – n-avem o altă soluție?

Tocmai își terminase a treia vacanță petrecută la zdup mulțumită tovarășilor săi venali sau altminteri incompetenți. De data asta n-avea chef de încă o vacanță. Miami Joe îl considera pe Arthur un „Jackie Robinson" al spărgătorilor de seifuri, dărâmase bariera dintre albi și negri în materie de seifuri, încuietori și alarme, considerate, în general, domeniul spărgașilor albi.

Ultimul apăru Pepper și imediat se apucară de treabă.

— Care-i treaba cu acest Pepper? se interesă Carney.

— Pepper, spuse Freddie înfiorându-se, stai c-o să vezi.

Cocteilurile de la Hotelul Theresa aveau mare căutare, iar Miami Joe se instala adesea la barul lung, lustruit, împreună cu restul interlopilor din cartier, pușI pe mâncat rahat cu polonicul. Din când în când ieșea cu una dintre fetele de-acolo, una minionă, retrasă, pe nume Betty. Locuia la Burbank, un bloc cândva respectabil, de pe Riverside Drive, convertit în garsoniere. Acolo erau aruncați de soartă o grămadă de nou-veniți. Lui Betty îi plăcea să se eschiveze o vreme până să-l lase pe Miami Joe în pat, ceea ce înseamnă că au avut timp de taclale și el a adunat, în timp util, suficiente informații pentru plănuirea jafului. Ideea îi venise de cum dăduse prima oară cu ochii de hotel. Ceea ce pentru alții însemna sofisticare și afirmare era, la Miami Joe, un prilej de a face bani și de a-i mai tăia din nas Harlemului negru. Observase că cioroii ăștia din Nord au o atitudine sfidătoare la adresa nou-veniților din Sud, o condescendență totală, care-l băga în boală. *Ce-ai spus? Așa procedați voi acolo, în Sud?* Credeau că au un hotel grozav? Văzuse el altele și mai și. Nu că ar fi putut da și vreun exemplu, în caz că l-ar fi provocat careva. Miami Joe rezerva o cameră doar pentru câteva ceasuri când era vorba de o cazare temporară.

Barul hotelului închidea la unu noaptea, până la ora patru în hol nu mișca nimic, iar tura de dimineață începea la cinci, când se prezentau la serviciu personalul de la bucătărie și spălătoresele. Weekendurile erau mai animate, iar în nopțile

de sâmbătă spre duminică directorul hotelului le asigura camere cartoforilor ce jucau pe sume uriașe. Iar asta însemna bodyguarzi și păgubași pichirisiți – prea mulți bărbați șucăriți cu pistoale în buzunare. Miami Joe considera că, în materie de tunuri, noaptea de marți e noaptea lui norocoasă, așa că alese tot marțea.

Alocă douăzeci de minute pentru preluarea controlului în hol și prădarea seifului. „Seifului?" întrebase Freddie. Miami Joe l-a lămurit că nu-i un seif adevărat, ci așa-i zic ei camerei în care sunt ținute casetele de valori. Aveau să le forțeze, așa că Arthur nu-și va putea demonstra dexteritatea, dar se puteau bizui pe el, calitate rară la alții. Arthur n-avea nimic împotrivă. Își șterse ochelarii cu o batistă cu monogramă și spuse:

— Uneori ai nevoie de-un levier, alteori de o rangă.

Douăzeci de minute, patru oameni. Baby, patronul eponim al localului, le aduse încă un rând de băutură, refuzând și contactul vizual, și plata. Echipajul discută detaliile în timp ce taburetele de la bar erau ocupate ca de happy hour și se pornea și muzica. Pepper tăcu chitic, punând o singură întrebare, legată de pistoale. Privea țintă mutrele partenerilor săi, ca la o partidă de pocher, nu suprafața denivelată, melaminată a meselor din Baby's Best.

Arthur era de părere că în cinci treaba ar merge mai bine, dar Miami Joe prefera să împartă prada la patru. La propunerea delicată a spărgătorului de seifuri, îl scoaseră pe Freddie din mașină și îl introduseră în acțiunea din hol. Din stradă până în holul hotelului erau doar câțiva metri, dar aici era infinit mai aproape de primejdie. Sărmanul Freddie! Fasciculele mov-albastru ce învăluiau întregul local, discuția despre pistoale… simțea că-l trec răcorile. Nu vedea cum li s-ar putea împotrivi. Pepper se uita urât. Echipajul îi sesiză ezitarea, așa că, atunci când Miami Joe le spuse că gazda lui fusese priponită cu o săptămână în urmă, Freddie i-l propuse pe Carney de tăinuitor, deși folosi o altă frazare când îi repovesti toate astea vărului său.

La ora 3:43 a.m. în noaptea loviturii, Freddie parcă automobilul Chevy Styleline pe Seventh, peste drum de Theresa,

pe latura nordică a bulevardului. După cum îi promisese Miami Joe, erau locuri de parcare căcălău. Să fi trecut King Kong în fugă pe stradă, nu se zărea țipenie de om. Îl zări prin ușa de sticlă pe paznicul de noapte la biroul cu alarma, reglând antena telescopică a unui tranzistor. Nu vedea recepția, însă recepționerul era plecat undeva. Liftierul ba moțăia pe taburetul lui, ba sărea în picioare să dirijeze un taxi într-o direcție sau alta, după caz. Miami Joe le spusese că într-o dimineață trecuseră patruzeci și cinci de minute în care liftul nu fusese deloc folosit.

Pe Freddie îl trecură nădușelile știind că se află în câmpul vizual al paznicului. Parcă Chevy-ul mai aproape de colț, unde nu putea fi văzut de paznic. A fost prima abatere de la planul inițial al lui Miami Joe.

Sări în sus când auzi bătăile în geam. Doi bărbați se așezară pe bancheta din spate și îl cuprinse panica – apoi, își dădu seama că-l derutaseră deghizările.

— Șezi blând, îl îndemnă Pepper.

Arthur purta o perucă lungă, cu părul lins și o mustață subțire care îl făceau să semene cu Little Richard. Îl întinereau cu douăzeci de ani, restituindu-i timpul petrecut la mititica. Pepper purta o uniformă de angajat al Hotelului Theresa pe care Betty o furase cu două luni în urmă de la spălătorie. În noaptea când a manglit uniforma, l-a rugat pe Miami Joe s-o pună pe el și să-i bage ceva texte până l-a lăsat s-o sărute. A meritat efortul.

Pepper dăduse uniforma la modificat. Nu-și schimbase înfățișarea. Avea o căutătură iritată, care te făcea să-ți cobori privirea în pământ. Își ținea în poală cutia de aluminiu cu scule.

La ora patru fără treizeci de secunde a.m. Arthur se dădu jos din mașină și traversă strada. Cravata îi atârna cu nodul slăbit, avea sacoul șifonat, mersul împleticit. Ziceai că-i vreun muzician care se duce istovit la culcare sau vreun agent de asigurări din provincie la capătul unei nopți petrecute în marea metropolă – într-un cuvânt, un oaspete al Hotelului Theresa. Paznicul îl zări și îi descuie ușa de la intrare. Chester Miller se apropia de vârsta de șaizeci de ani, era un tip zvelt, dar pusese

un pic de burtă, ce i se revărsa peste centură în formă de ou. Era un pic somnoros. După ora unu, când se închidea barul, aveau voie să intre doar clienții hotelului.

— Perry. Camera 512, îi spuse Arthur.

Făcuseră o rezervare de trei nopți. Recepționerul nu se afla la recepție. Arthur spera că de treaba asta are grijă Miami Joe.

Paznicul frunzări hârțoagele din mapa lui și deschise larg ușa cu cadrul de alamă. Când se întoarse să încuie ușa la loc, Arthur îi propti țeava pistolului în coaste. Îi spuse să șadă blând. Freddie și Pepper erau pe covorul roșu din față – paznicul le dădu drumul înăuntru și încuie ușa la ordin. Freddie căra cele trei valize de piele. Își pusese o mască de cauciuc gen Howdy Doody[1]; cumpăraseră două din astea cu două săptămâni în urmă la un magazin de mărunțișuri din Brooklyn. Pepper căra cutia grea, plină cu scule.

Ușa ce dădea spre scara de incendiu era deschisă. Crăpată. În timp ce se deplasau spre biroul recepționerului, Miami Joe deschise ușa complet și intră în hol. Stătea ascuns pe scara aia de trei ceasuri. Primise masca Howdy Doody cu doar cinci minute în urmă, dar, în ceea ce-l privește, fusese deghizat toată noaptea, fiindcă nu purta unul dintre costumele sale mov. Nu era nici o supărare în legătură cu cine poartă mască și cine nu. Unii membri ai echipajului trebuiau să-și dezvăluie înfățișarea ca să-și poată face treaba, iar alții, nu.

Săgeata de deasupra ușii arăta că liftul e la etajul doisprezece. Apoi, la unsprezece.

În cea mai mare parte a zilei, în hol era o forfotă asemănătoare cu cea din Times Square, oaspeții și afaceriștii traversau în lung și-n lat dușumeaua placată cu gresie alb-negru, localnicii se întâlneau să ia masa și să pună de-o bârfă, numărul lor era multiplicat de oglinzile supradimensionate prinse pe tapetul cu flori verzi și bej. Ușile cabinelor telefonice de lângă lift se închideau și deschideau ca niște branhii ciudate. Seara,

1. Serial TV cu păpuși, pentru copii, transmis pe canalul NBC în intervalul 1947–1960.

barosanii se adunau pe fotoliile și canapelele tapițate cu piele, beau cocteiluri și fumau în timp ce ușa barului ba se deschidea, ba se închidea. Hamalii cărau bagajele cu cărucioare, echipele de recepționeri rezolvau crizele mai mari sau mai mici, lustragiul îi bălăcărea pe cei cu pantofii scâlciați și își pleda cauza – toate astea alcătuiau un cor exuberant, pestriț.

Acum nu mai era nimic din toate astea, iar distribuția se reducea la hoți și prizonieri.

Paznicul se dovedi a fi maleabil, după cum le promisese Miami Joe. Îl cunoștea pe Chester de când își petrecea nopțile în hotel; știa că o să joace după cum o să i se cânte. Și acesta era unul dintre motivele pentru care Miami Joe a ales să fie deghizat. Masca mirosea a pomadă cu aromă de pin și-l înăbușea cu propria-i răsuflare, cu valuri-valuri de aer fierbinte și puturos.

Arthur dădu din cap spre clopoțelul de la recepție, făcându-i semn paznicului să cheme recepționerul. Când acesta își făcu apariția dintr-un birou, Miami Joe tăbărî pe el, cu o mână îi astupă gura, iar cu cealaltă îi propti țeava pistolului de calibru 38 în spatele urechii. Potrivit unei școli, locul cel mai mișto era deasupra cefei, metalul rece stârnind instantaneu reacția fizică a groazei, dar Școala din Miami, al cărei discipol era Joe, prefera dosul urechii. Acolo nu ajungeau decât vorbele, iar senzația dată de metal era înfiorătoare. O alarmă conectată la secția de poliție putea fi activată prin apăsarea unui buton de sub birou, unde se afla registrul persoanelor cazate în hotel. Miami Joe se postă între recepționer și buton. Îi făcu semn paznicului să se apropie, pentru ca Pepper să-i poată supraveghea pe el și pe recepționer.

— Liftul e la patru, îi preveni Freddie.

Miami Joe bombăni și se duse în spate. În stânga era centrala telefonică, acolo dădu peste un musafir neașteptat. În unele nopți prietena centralistei venea să-i țină de urât. Acum tocmai mâncau supă de mazăre.

Pe centralista din tura de noapte o chema Anna-Louise. Lucra la Hotelul Theresa de treizeci de ani, dinainte de dese-

gregare, dând legătura cu interioarele. Avea scaun rotitor. Îi plăcea tura de noapte, glumea cu recepționerii tineri și-i dăscălea, și-i plăcea să tragă cu urechea la apelurile clienților, la certuri și la aranjarea unor întâlniri secrete, la discuțiile purtate de singuratici cu cei de acasă prin sârmele reci, atât de reci. Glasurile lipsite de trup alcătuiau o piesă de teatru radiofonic în care majoritatea personajelor apăreau o singură dată. Lulu o vizita în unele nopți la centrală. Se iubeau încă din liceu și la ele în bloc spuneau că sunt surori. Le prinsese bine minciuna când se mutaseră acolo, dar de-acum nu-și mai avea rostul. La urma urmei, nimeni nu-și bate capul cu treaba altuia – fiecare își vede de propriile probleme. Femeile scoaseră un țipăt ascuțit, apoi tăcură și ridicară mâinile în aer când Miami Joe le luă la țintă cu pistolul. În dreapta era biroul directorului.

— Dă-mi cheia, porunci el.

Pepper îi mână pe recepționer și pe paznic în zona birourilor. Miami Joe rămase lângă peretele de gratii ce separa încăperea de spațiul alocat casetelor de valori, la o distanță de la care îi putea supraveghea atât pe bărbați, cât și pe cele două femei, în caz că ar fi încercat să facă vreo prostie. După el, nu exista riscul acesta. Cu toții erau speriați de bombe, tremurau ca varga și făceau pe ei de frică. Le vorbi pe un ton calm, egal, nu fiindcă ar fi vrut să-i liniștească, ci pentru că i se părea că așa-i mai sadic. În timpul unei lovituri, întotdeauna simțea cum îl năpădește un impuls erotic, senzația se instala în timpul acțiunii și dispărea la sfârșitul ei, iar apoi uita cu totul de ea până la următoarea lovitură. Niciodată nu-l încerca atunci când nu era ieșit la vânătoare. Îi sugera că lovitura decurge întru totul conform planului.

Când se deschise ușa liftului, cei doi ocupanți ai acestuia zăriră la biroul recepționerului un tânăr subțirel, cu o mască haioasă. Le spuse „sal'tare". Arthur se întoarse pe călcâie, cu pistolul la vedere. Le făcu semn liftierului și pasagerului să iasă din ascensor și-i mână în spatele recepției. De-acum Pepper îi umflase recepționerului cheia de la biroul directorului și-i conducea într-acolo pe cei patru ostatici.

Rob Reynolds, directorul hotelului, își aranjase un refugiu drăgălaș. Camera n-avea ferestre, așa că și le-a creat el – cu perdele cu ciucuri, identice cu alea din cele mai luxoase apartamente de la etaj, cu picturi înrămate înfățișând scene venețiene. După ora de vârf de după-amiază, îi plăcea să se viseze în ipostaza de gondolier, cu pălăria tradițională pe cap, conducând în tăcere o gondolă pe bulevardele sărate. Canapeaua cu material de umplutură în exces se asorta cu cele din hol, dar era mai puțin roasă și uzată; câte un pui de somn și câte una mică, trasă vreunei cliente care depășea data plecării, nu se puteau compara nicicum cu greutatea hoardelor de clienți. Pereții erau acoperiți de fotografiile cu autograf ale unor oaspeți sau locatari celebri – Duke Ellington, Richard Wright, Ella Fitzgerald în rochie de bal, cu mănuși albe, lungi până la cot. De-a lungul anilor, Rob Reynolds le oferise clienților săi servicii exemplare, asigurându-le confortul standard plus cel secret. Câte-o livrare de praf la ceas târziu, câte o scobeală realizată în ultima clipă de către jamaicanul specializat în avorturi, care avea două camere închiriate la etajul șapte. În unele cercuri nu se mai mira nimeni când gentlemanul se dovedi a nu fi câtuși de puțin doctor. Erau și multe fotografii în care Rob Reynolds dădea mâna zâmbind cu clienții celebri ai Hotelului Theresa.

Lui Miami Joe îi veni în minte să verifice sertarul de la recepție, nu cumva să fie un pistol acolo. Nu era. Îl întrebă pe recepționer unde se țin cartelele cu evidența cutiilor de valori. Recepționerului lumea îi spusese Rickie de când lumea, dar acum el ținea morțiș ca oamenii să i se adreseze cu Richard. Cu o încăpățânare de catâr. Familia și cei printre care crescuse erau o cauză pierdută. Noile cunoștințe îi foloseau porecla de parcă ar fi primit o telegramă cu instrucțiuni în acest sens. Hotelul era singurul loc unde i se spunea Richard. Până acum nimeni nu-i spusese altfel. Aceasta era prima lui slujbă adevărată și, de fiecare dată când intra în hotel prin față, își imagina că intră în sine, în cel ce voia să fie. Recepționer, director-adjunct, șefu' ăl mare, stăpân pe acest birou. A doua zi după jaf, unul dintre hamali i se adresă cu Rickie și Rickie îi rămase numele. Jaful

pică pe capul lui ca un blestem. Rickie arătă cu degetul cutia metalică de pe biroul directorului, așezată între telefon și plăcuța cu numele lui Rob Reynods.

Miami Joe îi mână pe ostatici spre covorul dintre birou și canapea: întindeți-vă pe jos și închideți ochii! Freddie îi supraveghea din ușă. Nu era pistolar de felul lui, dar Miami Joe și-l închipuia destul de morcovit cât să tragă un foc dacă mișcă vreunul, nu conta dacă ratează atâta timp cât le asigură celorlalți posibilitatea de-a interveni și înăbuși o eventuală insurecție.

Echipa se descurcă la marele fix. Purtau cu toții mănuși din piele de vițel. Pepper, în uniformă de angajat al hotelului, își ocupă locul la recepție. Arthur descuiase ușa de la camera cutiilor de valoare, iar acum, el și Miami Joe se aflau în fața acestora. Casetele de culoarea alamei erau înalte de treizeci de centimetri și late de doisprezece centimetri, suficient de adânci ca să poată adăposti bijuterii, teancuri de bani, blănuri ieftine și bilete de adio neexpediate.

— Astea toate-s Drummond. Ziceai că-s Aitkens.

Cutiile Aitkens trebuiau trosnite de trei-patru ori până să poți folosi ranga pe post de pârghie. Poate că de aia le-au și înlocuit cu Drummond, își zise Arthur în sinea lui, astea trebuie bușite de șapte-opt ori până să te-apuci de treabă. Prada se reducea la jumătate dacă reușeau să rămână în grafic.

— 78, zise Miami Joe.

Arthur se apucă de treabă cu barosul. Cartelele indicau numărul casetei, numele clientului, conținutul și ziua depozitării. Directorul avea un scris de fătălău ușor de descifrat. Arthur se apucă să spargă caseta cu numărul 78 după șase ciocane, iar apoi trecu la următoarea, în timp ce Miami Joe golea conținutul celei dintâi. Acesta coincidea cu bunurile trecute pe cartelă: două coliere cu diamante, trei inele și niscai documente. Puse pietrele prețioase într-o valiză neagră și examină cartelele, să vadă ce casete merită sparte în continuare.

Pepper nu lăsa să se vadă că bubuiturile l-ar șucări. Îi fu de ajuns un minut la recepție ca să-și dea seama că munca de

recepționer e o slujbă de rahat. Așa erau, după părerea lui Pepper, mai toate slujbele cinstite; de aia nu mai avusese una de mulți ani, dar slujba asta era naspa de tot. Toată ziua numai scâncete și reclamații – e prea frig în camera mea, e prea cald în camera mea, puteți să-mi trimiteți un ziar, e prea mare gălăgia de pe stradă. Să plătești cu de-a sila treizeci de parai și, dintr-odată, să te trezești domnind peste un regat de 3,50 pe 4 metri. Să ai baia la comun, pe coridor, dacă nu plătești în plus. Taică-său lucrase în bucătăria unui hotel, gătise fripturi de porc și vită. Putea în fiecare seară când venea acasă, asta pe lângă alte mizerii, dar Pepper ar fi acceptat oricând munca aia ăsteia de la recepție. Să trăncănească cu țuțerii ăștia ai naibii.

Zbang, zbang, zbang.

Pepper primi prima reclamație telefonică după cinci minute. Panoul de comandă bâzâia și Freddie îi spuse centralistei să se ridice și să preia apelul. Anna-Louise preluă apelul venit din camera 313.

— Recepția, spuse Pepper.

Vorbi pe tonul cu care, de regulă, spunea bancuri sau făcea mișto de albi. Își ceru scuze pentru vacarmul iscat, spunând că se repară liftul, dar vor termina treaba curând. Dacă vă prezentați la recepție dimineața, vă oferim un voucher cu o reducere de zece la sută la micul dejun. Negrii se dau în vânt după vouchere. La mezanin erau birourile și clubul, acum închise, iar Salonul Orhideea ocupa cea mai mare parte a etajului doi; altminteri, ar fi primit mai multe telefoane. Domnul Goodall din camera 313 avea o voce de veveriță americană, smiorcăită și fițoasă. Decât slujba asta afurisită, mai bine-ar prăji toată ziua carne de pui în zăduful din bucătărie.

— Spune-i să rămână la panoul de comandă, poate mai sună și alții, spuse Miami Joe.

Freddie stătea în ușa ce dădea spre biroul directorului. Sudoarea îi trecuse prin cămașă și îi îmbibase costumul negru. Orificiile din mască, din dreptul ochilor, îl făceau să-și spună că o să-l stâlcească în bătaie cineva din afara câmpului său vizual. Bărbații și femeile de pe dușumea stăteau nemișcați.

— Nu mișcați! zise el să se afle în treabă.

Așa-i făcea maică-sa tot timpul – îi spunea să nu facă ceva exact când avea de gând să facă ceva, ca și cum ar fi fost din sticlă și ea îi putea vedea gândurile. Dar în mintea lui zburdau și o sumedenie de gânduri de care ea habar n-avea; nu mai avusese de mult sentimentul c-ar fi un copilaș. Până astă-noapte. Sărise în Hudson de pe stânci – dar acum, în loc să ajungă în undele râului, își continua căderea în gol. Freddie nu era în stare să apese pe trăgaci, așa încât spera că ostaticii vor fi cuminți. La locul ei, Anna-Louise își luă capul în palme.

Zbang, zbang, zbang.

Covorul era proaspăt aspirat, spre binele ostaticilor, care stăteau cu fețele în jos. Pe clientul din lift, de la etajul unsprezece, îl chema Lancelot St. John. Locuința lui era la două străzi de hotel și ocupația lui era să ardă gazul în barul hotelului până reușea să agațe o cucoană ca lumea venită din provincie. Dacă victima îi pricepea eufemismele, punea problema banilor până s-o dezbrace; dacă nu, îi pomenea la final că ar dori să-i cumpere maică-sii un cadou, dar săptămâna asta stă cam prost cu banii. În sectorul serviciilor îți schimbi abordarea de la client la client. Cucoana de astă-seară venise cu avionul de la Chicago să discute cu un avocat expert în imobiliare despre un apartament dintr-o clădire istorică, pe care îl moștenise recent, la moartea maică-sii. Poate că era și asta o explicație pentru lacrimile ei. Lancelot nimerise și-n alte rânduri în toiul unui jaf – dar curând avea să doarmă la el acasă. Aproape că se făcuse ora la care Hotelul Theresa se trezește din nou la viață și criminalii trebuiau să-și termine treaba.

Liftierul fusese la pârnaie pentru furtul unei mașini și, mai târziu, când detectivii l-au luat la întrebări, le-a spus că n-a văzut n'ica.

Arthur zâmbi. Ce bine-i să fii liber, ce bine-i să furi din nou. Chiar dacă își dădea seama din prima că jumătate dintre bijuterii erau făcături. Jumătate erau adevărate, cu pietre de calitate. În închisoare își măsurase perioada de detenție nu în ani, ci în tunurile pe care le ratase. Ah, orașul! Cu lumea lui forfotitoare și cu lucrurile valoroase, dragi ei, păstrate în seifuri și casete de valoare, și cu talentul lui de a le ademeni să-și

schimbe stăpânii. Își cumpărase niște teren agricol în Pennsylvania, printr-un avocat alb, și acum această minunăție verde îl aștepta pe el. Arthur lipise pe pereți pozele pe care i le trimisese avocatul în colivie. Colegul de celulă l-a întrebat cu ce dracu' sunt și el i-a răspuns că-i locul unde a crescut. De fapt, Arthur crescuse într-un apartament din Bronx, dând în fiecare noapte lupte grele cu șobolanii, dar când, în sfârșit, s-a retras în casa lui placată cu șindrilă, a alergat prin iarbă întocmai ca un copil. Cu fiecare lovitură de ciocan părea să spargă betonul ce acoperea orașul, ca să ajungă la glia vie de dedesubt.

Zbang, zbang, zbang.

Primiră încă două telefoane cu reclamații legate de zgomot. Era asurzitor, reverbera pe pereții casetelor, producând vibrații în însăși osatura clădirii. Scuza cu liftul defect au născocit-o după ce s-au hotărât să-l poprească pe liftier în birou. Câți clienți ar apela la lift între orele 4:00 și 4:20 a.m.? Poate că nimeni, poate că o droaie. Câți ar coborî pe trepte pentru a fi mânați de Pepper, în maniera lui delicată, în birou, alături de ceilalți ostatici? Până la urmă, apăru unul singur, la 4:17, un oarecare Fernando Gabriel Ruiz, un distribuitor de ceramică artizanală, de naționalitate venezueleană, căruia în veci n-o să-i mai calce piciorul în orașul ăsta după ce a pățit data trecută, bașca treaba asta de-acum, futu-i. Și câți clienți au bătut la ușa de la intrare, dorind să se vadă în camerele lor? Tot unul – Pepper descuie ușa și îl pofti în birou, alături de ceilalți, pe domnul Leonard Gates din orașul Gary, Indiana, actualmente ocupantul camerei 807, cu patul ei denivelat și blestemul tipului care suferise atacul de cord. O să-i așeze într-o stivă, ca pe lemnele de foc, sau o să-i înghesuie în picioare, ca pe sardele, doar la nevoie.

Cum planul le fusese deranjat de numai doi intruși, Miami Joe spuse „Continuă" când Arthur îl anunță că au trecut cele douăzeci de minute.

Voia să-și forțeze norocul.

Arthur îi dădu înainte cu barosul. Freddie simți că-i vine să facă pipi.

— A trecut timpul, spuse Pepper.

Nu era vorba despre dezgustul lui visceral față de recepție și interacțiunea pe care o presupune aceasta. La Pepper, douăzeci de minute sunt douăzeci de minute. Arthur îi dădea înainte cu barosul.

Pepper se descurca, la o adică, dacă treaba sfârșea nasol. Nu-i cunoștea pe ceilalți și nu-i păsa de ei. La a patra reclamație în legătură cu zgomotul, le spuse ocupanților camerei 405 că se efectuează lucrări de reparație la ascensor și că, dacă-l mai deranjează o dată, o să urce la ei și o să-i tăbăcească cu cureaua.

Pepper le îngădui să mai golească încă patru casete de valori.

— A trecut timpul, le spuse el, de data asta fără a maimuțări tonul de băiat alb.

Apucaseră să umple două valize.

— Destul, zise Miami Joe.

Arthur își împachetă lada cu scule, iar Miami Joe băgă în ea și cartelele, pentru ca să le dea o bătaie de cap în plus celor ce vor încerca să pună cap la cap cele întâmplate. Era cât pe-aci să lase în urmă valiza goală, dar apoi își aduse aminte că gaborii i-ar putea lua urma.

Pepper tăie cablul care asigura legătura cu secția de poliție, iar Freddie smulse din perete telefonul din birou. Nu neutralizau centrala, așa că gestul ăsta nu le reducea, practic, riscurile, dar era o demonstrație de entuziasm care, spera Freddie, o să-i fie de folos după moarte. Poate că Miami Joe o să-l pomenească la Baby's Best și o să-l aprecieze. Cu luminile alea melancolice, roșu și purpuriu, rotindu-se deasupra lui. Miami Joe înșiră numele celor din personalul hotelului – al lui Anna-Louise, al recepționerului, al paznicului de noapte și al liftierului – și le rosti adresele. Dacă vreunul dintre ei ar mișca fie și doar un deget în următoarele cinci minute, îi preveni el, vor fi nevoiți să-i lichideze, fiindcă au adresele lor de domiciliu.

Bandiții erau de-acum la vreo doi kilometri când Lancelot St. John se săltă în capul oaselor și întrebă:

— Acum e bine?

CINCI

Hoții erau în întârziere. Carney se gândi ce-ar fi să stingă lumina și să se ascundă la subsol. Poate că ar încăpea în detestatul bufet produs de Argent, printre păianjeni.

— Dacă vreunul dintre ei încearcă ceva? își întrebă el vărul, referindu-se la prizonieri.

Freddie scutură din cap, ca sâcâit de o muscă.

— Și ce te aștepți să fac când or să apară aici? îl întrebă Carney. Să le arăt ascunzătoarea? Să-i plătesc pentru ea?

Freddie se aplecă să-și lege șireturile.

— Până la urmă, mereu vrei să te bagi, răspunse el. De-aia le-am dat numele tău.

Totuși, echipajul nu urma să se întrunească până săptămâna viitoare, după ce se mai liniștesc lucrurile. Nu știa ce vrea să însemne asta.

Miami Joe sună la ușă mai mult decât orice persoană decentă.

Sosi însoțit de Arthur. În această seară, costumul mov al lui Miami Joe aproape că avea croiala anilor patruzeci, cu sacoul lung, revere largi și pantalonii mulați pe talie. Era mai mic decât și-l amintea Carney; poveștile lui Freddie îl gonflaseră. Strângerea de mână, cu ghiulurile care-i pătrunseră în carne ca niște clești, îi aminti de seara când se întâlniseră, iarna trecută, fie și numai în treacăt: la Clermont Lounge. Unul dintre locurile unde văru-său își întâlnea cunoscuții din lumea interlopă, iar aceștia se uitau la Carney de sus când se făceau

prezentările. Fumul trabucului înălțându-se unduitor, ca djinnii, sub ochelarii de soare cu lentile din sticlă verde; râsul ascuțit, plin de cruzime al celor două dame pilite, din capătul barului; și Carney, care-i povestea lui vărușău că May a făcut primii pași. Fusese o seară fainã.

Conduita lui Arthur, din câte îi povestise Freddie, era aceea a unui învățător. Sub unghii avea praf de cretă. Excepția o constituia gâlma discretă de la gleznă, unde își ținea pistolul. În copilărie, Carney și taicăsău jucau un joc în care el trebuia să ghicească dacă tati are sau nu revolverul sub cracul nădragilor. Multă vreme a crezut că așa încerca taicăsău să se apropie de el, oricât de sumbru ar fi părut jocul. Acum era convins că tatăsău, de fapt, verifica îndemânarea croitorului său. Pe Orchard era un tip care-i modifica hainele „de lucru".

Arhitectul jafului de la Hotelul Theresa și înzestratul spărgător de seifuri se așezară pe canapeaua din birou. Pepper apăru ultimul, ca și la întrunirea din Baby's Best. Asta o fi tactica lui, își zise Carney. Era zdravăn, cu mădulare lungi, și umbla adus de spate, săși mascheze dimensiunea reală. Avea în felul lui de-a fi ceva care te făcea să te uiți la el de două ori, însă privirea întunecată te făcea să întorci capul până săți dai seama despre ce ar putea fi vorba. N-ar trebui să se afle aici și, totuși, iatăl. Un om de la munte care a apucat pe căi greșite și a rămas la oraș sau o buruiană a cărei sămânță, adusă de vânt, și-a găsit culcușul într-o crăpătură dintr-un trotuar: un corp străin care se adaptase la noul său cămin.

Când văzu că nu are unde să se așeze, Peppers săltă noua sofa Headley din magazin și o propti de peretele din spate al biroului. Se ghemui cu buzele strânse, semn că-i, în egală măsură, atent și nerăbdător. Purta o salopetă de blugi, o cămașă de lucru în carouri întunecată și niște bocanci scâlciați, din piele de cal. Ziceai că un camion de pe șantierul de construcții l-a lăsat pe colț, la St. Nicholas, la sfârșitul zilei de lucru. Se pierdea în marea de bărbați din Harlem, ziceai că fuge de ispita vreunui diavol din Sud, e proaspăt sosit în oraș

și încearcă să câștige o bucată de pâine. Nu era atât un travesti, cât o biografie comună.

Și totuși: avea ceva nelalocul lui.

Carney nu mai fusese de mult în compania unor asemenea specimene. Criminalii fuseseră ceva la ordinea zilei la viața lui. Taică-său își invita pretenarii în apartamentul de pe 127th Street; urcau tropăind pe scară indivizii ăștia mârșavi, cu maniere bătătoare la ochi și cu zâmbete la fel de false ca polii din buzunarele lor de la șold. Când îl trimiteau în camera lui, Carney îngenunchea lângă ușa dormitorului și își storcea creierii să le priceapă jargonul: *zulă, piper. Lup?* La ce le-o fi trebuit un lup? Nu, nu lup, ci un lupache – un spărgător de seifuri. Amintindu-și de copilăria lor ratată, bărbații îi dădeau uneori jucările ciudate, niște fleacuri cu vârfuri ascuțite și margini tăioase, care se spărgeau în câteva clipe.

— Locul ăsta pare cât de cât legal, spuse Miami Joe, uitându-se cu coada ochiului la diploma de absolvent a lui Carney.

— E legal, îl asigură Carney.

— Are ceva marfă ca lumea, zise Arthur. O fațadă mișto pentru o gazdă. Televizoare.

Freddie își drese glasul. Pepper părea uimit, îi aminti lui Carney de o fotografie din National Geographic – un crocodil ce-și înalță pleoapele din apă, lunecând spre prada lui, care nu știe ce-o așteaptă.

— De ce pe 19 iunie? îi întrebă Carney.

— Nici n-am știut ce-i cu data aia, răspunse Miami Joe ridicând din umeri.

— E o aiureală de la țară, zise Pepper. Se dă o petrecere în ziua aia.

Potrivit relatării din *Tribune*, familia Brown, recent sosită din Texas, organiza în fiecare an câte o petrecere de 19 iunie. Serata din Sala de Bal Orizontul, din noaptea jafului, era a douăzecea lor aniversare. Și-au zis că celebrarea zilei când ultimii bărbați și ultimele femei sclave au aflat de emancipare este o tradiție ce merită adusă în Nord. Șeful orchestrei cânta

cu Duke Ellington, era trăsnet. Speraseră să transforme petrecerea într-un eveniment anual; de-acum, s-a zis și cu asta.

— La noi acasă nu se întâmplă așa ceva, i-a spus doamna Brown reporterului. Să ne trezim cu așa o scenă!

— Dacă s-a șucărit lumea, e foarte bine, comentă Miami Joe.

Dacă povestea are și o tentă rasială, numai bună să deruteze pe toată lumea, cu atât mai bine.

— De ce nu le spui de ce ne-am adunat aici? interveni Pepper.

Miami Joe îi informă că au o problemă cu Chink Montague. Toată lumea de la nord de 110th Street auzise de mafiotul ăsta din ziare, din vreo cronică de pe pagina de mondenități, referitoare la un bal de caritate organizat la Theresa ori din vreun registru al poliției, în legătură cu un schimb de focuri dintr-o sală de jocuri de noroc ascunsă într-un subsol: *Victima a fost transportată la Spitalul Harlem, unde medicii au declarat decesul.* Dacă nu din știri, atunci din viața de zi cu zi, dacă se întâmpla să fii genul care pariază, și erau mulți cei care pariau ori le înmânau haidamacilor săi, o dată pe săptămână, un plic cu taxa de protecție, iar dintre aceștia erau mulți cei care, câteodată, aveau nevoie de un împrumut, și cine nu are, câteodată, nevoie de ajutor?

Miami Joe le oferi un rezumat ceva mai detaliat, să le explice nasulia. Le spuse că Chink e protejatul lui Bumpy Johnson, lucrând mai întâi ca bodyguard, iar apoi ca smardoi într-una dintre numeroasele lui case de pariuri. Potrivit tradiției, haidamacii și gangsterii se debarasau de cadavre în Mount Morris Park; poanta e că Chink ar avea propriul loc rezervat, ca un fel de parcare privată. A fost promovat rapid, ajungând să comande zona de invidiat de pe Lenox Avenue. Când Bumpy a fost trimis la Alcatraz pentru trafic de droguri, i-a încredințat lui Chink toți banii proveniți din pariuri: să-i păzească până iese de la naftalină, să-i păstreze partea cuvenită din câștiguri, să-i dea neveste-sii bani în fiecare vineri. Să nu cedeze nici un

centimetru în fața italienilor sau a vreunui veleitar local. Să-i țină la păstrare.

Chink era renumit pentru dezinvoltura cu care folosea briciul.

— Are un șuriu cu care ține lumea-n frâu, spuse Freddie. Taică-său a fost tocilar în Barbados.

Ca și cum chestia cu Barbados ar fi lămurit ceva. Carney făcu legătura – tatăl lui Chink și harabaua lui masivă erau personaje cu vechime în cartier. Tatăl și fiul își făcuseră un renume îngrijindu-se de nevoile elementare ale semenilor lor. T.M. TOCILAR stătea scris cu litere aurii șterse pe șipcile de lemn, ȘLEFUIM ȘI ASCUȚIM LAME FIERĂSTRAIE FOARFECI PATINE. Bătrânul bătea străzile Harlemului și suna din clopoțel – nu se știa niciodată din ce clădire o să răsară pe trotuar vreun client cu o lamă tocită. Trăgea harabaua, suna din clopoțel și răcnea din toți rărunchii „Ascuțim! Ascuțim!" Carney îi folosise serviciile ani în șir, în rând cu toată lumea. T.M. îți lustruia și-ți cizela tacâmurile, fredonând, între timp, un imn de nerecunoscut, apoi le înfășura în paginile ziarului *The Crisis* și ți le înapoia cu un aer solemn înainte de a porni mai departe. „Ascuțim!"

Lui Carney nu-i era clar: unde scrie că, dacă Montague a fost un tocilar priceput, fiu-său neapărat mânuiește briciul cu îndemânare – însemna doar că știe să aibă grijă de instrumentele lui. Tatăl lui Carney a fost pungaș, dar asta nu înseamnă că și el e la fel, ci doar că știe cum funcționează lucrurile în acest domeniu.

— Hotelul îi plătește lui Chink taxă de protecție – știam c-o să vină, spuse Miami Joe. Nu poți trimite cioroii la prăduit când e și el pe față. Dar aici e vorba despre altceva.

— Are o gagică, interveni Pepper.

— Are o tipă cu care s-a combinat, urmă Miami Joe. Lucinda Cole. Era dansatoare la Shiney's înainte să se închidă localul, nu?

— O tipesă deschisă la culoare, aduce cu Fredi Washington[1].

— Fredi Washington? se minună Freddie.

— Ce nu știam eu, continuă Miami Joe, este că încearcă s-o lanseze în cinematografie. Îi plătește lecții de actorie, de conversație, de bună-cuviință. Tot tacâmul. A plasat-o la Theresa în ultimele șase luni, i-a plătit cazarea. Mai trec prin oraș tipi din lumea filmului și el o prezintă ca pe o viitoare Ava Gardner de culoare.

— Ava Gardner, îl îngână Freddie și înaintea ochilor îi apăru imaginea ei în pulover.

— Ce n-am știut noi, adăugă Arthur, este că ea își ținea bijuteriile în camera cu valori de la Theresa. Toate chestiile pe care i le cumpărase el. *Domnișoara Lucinda Cole*. Iar el s-a jurat c-o să-i bleasc în plină stradă, pe 125th Street, pe cioroii care i le-au furat. Pentru că s-au dat la investiția lui.

Carney oftă mai zgomotos decât credea.

— Nu mi-aș face griji pe tema asta, își dădu cu părerea Pepper. Trebuie să fii un cioroi special ca să belești un cioroi, și nu-i Chink Montague cioroiul ăla.

Spusese asta cu atâta convingere, încât oricine l-ar fi crezut expert în chestiunile ce țin de jupuit și de evaluarea caracterului unui mafiot.

— Totuși, e pichirisit și e adevărat ce se spune despre el, le are cu briciul. Și-s o grămadă de tipi care ar vrea să pună mâna pe recompensă. Sau să-l îndatoreze pe Chink.

Pepper îi filase toată ziua pe oamenii lui Chink, plecați să stoarcă informații de la marile hogeacuri cu marfă furată până la gazdele mărunte și borfașii ocazionali, de teapa lui Carney. Era pe trotuarul de vizavi și sorbea dintr-o sticlă de cherry cola când Delroy și Yea Big – așa-i chema – au vizitat magazinul de mobilă al lui Carney.

— Au intrat ca doi bivoli.

---

1. Fredericka Carolyn „Fredi" Washington (1903–1994), actriță de teatru și film, activistă, s-a numărat printre primii actori afro-americani care s-au bucurat de recunoașterea publicului larg american.

Au intrat la Carney, apoi au trecut pe la Arabu', pe la Lou Parks, și au urcat și în birourile de la etaj ale lui Saul Stein, cel care la radio se autoproclamase Regele Pietrelor Prețioase de pe Broadway. Alți membri ai bandei lui Chink Montague i-au vizitat pe cei mai cunoscuți spărgași și prăduitori.

— Pun pariu că vor veni și la mine, spuse Miami Joe. Poate chiar mâine, dacă or să mă găsească.

— Pe ăla-l cheamă Yea Big? întrebă Freddie.

— Da, că are slobozul mare.

— Tre' să iasă cu fața curată din povestea asta, din cauza fetei, îi lămuri Pepper, și din cauză că a preluat afacerea lui Bumpy. Despre asta-i vorba.

— Ce ți-au zis? îl întrebă Miami Joe pe Carney.

— Să fiu cu ochii-n patru în legătură cu un colier.

— Dacă ar ști ce hram purtăm, am ști și noi că știu, spuse Arthur. Dacă-l legau pe domnul Carney de noi, nu s-ar fi rezumat doar la atâta.

Își trecu un picior peste picior și își îndreptă dunga pantalonului, să-i cadă pe gleznă cum trebuie.

— Te poți aștepta la o vizită din partea gaborilor, îl preveni el pe Carney. De la secție, din partea vreunuia pe care-l unge. Să adulmece, să vadă dacă te dai de gol.

Carney avea deja explicațiile pregătite pentru gabori, în legătură cu unele articole din magazin, însă n-ar fi ținut figura dacă ei chiar ar fi vrut să-l ia la trei-păzește. Dacă ar fi confruntat numărul și seria unui televizor Silverstone cu o listă de articole furate. Se uită urât la Freddie.

— Nici unul dintre voi n-a mâncat căcat? îi întrebă Miami Joe. Nici unul?

Liniște. Pepper își vârî o scobitoare în gură și o mână în buzunar.

— Am ști și noi că știu, repetă Arthur.

— Cui i-ai povestit treaba asta, Freddie? îl întrebă Miami Joe.

— N-am povestit nimănui nimic, Joe, răspunse Freddie. Dar tu? Fetei de la Theresa, care ți-a vândut pontul? Unde e?

— Am scos-o din oraș, s-o viziteze pe mă-sa. Locuiește-n blocul Burbank, cu cioroii ăia cărora toată ziua le merge clanța, așa că am făcut-o plecată.

Miami Joe își îndreptă atenția asupra lui Carney.

Acesta clătină din cap. Îi dădea dreptate lui Arthur – dacă unul dintre ei ar fi ciripit, nu s-ar mai afla aici, în biroul lui, comportându-se în mod civilizat. Semicivilizat. Mai intra și el în gura lumii, dar el nu dădea din clanță, cel puțin așa vedea Carney lucrurile. Unul dintre șuții care i-a adus odată la magazin un ceas de aur sau un tranzistor Zenith i-a adăugat numele, într-un târziu, pe lista misiților clandestini. Trebuia să i se întâmple și asta mai devreme sau mai târziu.

Ultima dată când Carney a văzut atâta lume strânsă în biroul lui a fost în după-amiaza aceea bizară când s-a confruntat, de-a dreptul, cu legile fizicii: cum să scoată din subsol afurisita aia de canapea extensibilă? Gabe Newman a abandonat-o acolo când a șters-o din oraș. Evident că tipul băgase înăuntru canapeaua portocalie printre zăbrelele metalice dinspre trotuar sau o coborâse la subsol prin trapa din biroul lui. Doar dacă n-o fi recurs la o mașinărie de transportat materia, ca în filmul *Musca*[1], sau la vreo vrăjitorie. Nimeni n-a găsit soluția, nici Carney, nici cei patru italieni de la firma Argent, care aveau nevoie de spațiu, să-și termine livrarea de primăvară. O săltau icnind, dar degeaba. Canapeaua supradimensionată nu se lăsa, nu se dădea bătută, refuza să parcurgă cele două șiruri de trepte, în pofida trucurilor, consacrate, vechi de când lumea, în materie de mutat mobila. Înjurăturile s-au vădit a fi o slabă consolare. Văzând că după-amiaza trece și ei bat pasul pe loc, Carney a pus mâna pe toporul din echipamentul de pază contra incendiilor și a tocat futelnița. Era un produs demodat, care nu se mai vindea deloc. Toată chestia a rămas învăluită în mister.

Acum, în biroul lui iarăși se adunaseră niște bărbați care, în scurt timp, își vor îndrepta atenția asupra celeilalte chestiuni

1. Film american ce combină genurile horror și științifico-fantastic, lansat în anul 1958.

care nu mergea: asupra lui Carney. Spera că nu se va recurge din nou la topor.

Șuierul unei sirene se apropie târându-se spre est pe 125th Street. Rămaseră cu toții nemișcați până când se lămuriră că-i vorba de-o mașină de pompieri, nu de o patrulă a poliției. Erau niște duri, însă, de cum i-a ajuns o adiere ușoară, s-au și speriat, să nu le stingă flacăra chibritului.

Miami Joe își slăbi nodul cravatei. Era zăduf. Nici ventilatorul nu prea le era de folos.

— Vreau să știu, i se adresă iarăși lui Carney, te descurci cu ce-avem? N-am mai auzit de tine până să te pomenească Freddie. Te știi de mărunțișuri... nu știu absolut nimic despre tine.

Omul avea dreptate, ba chiar în mai mare măsură decât credea. Carney nu era tăinuitor de lucruri furate.

Da, un procent din exponate era marfă furată. Televizoare, aparate de radio, pe vremea când încă avea dever, veioze moderne, elegante, alte articole mărunte, aflate într-o stare perfectă. Era un zid despărțitor între lumea interlopă și cea onestă, un zid necesar, care își asuma această povară. Când venea însă vorba de metale și pietre prețioase, acționa, mai curând, ca misit. Freddie aducea marfa în biroul lui Carney, iar el o ducea rapid în centru, pe Canal, la omul lui, la Buxbaum. Asta îi permitea ovreiului să-și servească clientela de culoare fără să meargă spre periferie, fără s-o întâlnească mai deloc, și îi oferea lui Freddie – și altor câteva personaje din cartier, care-i aduceau argintărie sau brățări cu pietre prețioase incrustate – un debușeu în plus pentru marfa lor, departe de dramele Harlemului.

Carney nu intră în detalii legate de soarta inelelor și colierelor aduse de vărușău. Freddie nu-l întreba ce face cu ele, după cum nici Carney nu-l întreba niciodată ce proveniență au. Dacă o fi crezut că are o linie secretă de livrare spre centru sau în cartierul diamantelor de pe Canal Street, treaba lui. Dacă lui Carney îi lua o zi să pice cu banii, nu-l deranja. Erau neamuri de sânge. Totuși, bărbații ăștia din birou nu-i erau neamuri de sânge, n-aveau de gând să-i înmâneze unui străin pietre prețioase în valoare de sute de mii de dolari și să se încreadă în faptul că cei cincizeci de cenți

per dolar cuvenit lor sunt „pe drum". În plus, Buxbaum nu putea plasa așa multă marfă, din câte știa Carney.

În ceasul al doisprezecelea, Carney își frământase mintea cum să iasă din beleaua asta.

— Eu vând mobilă, spuse el. Oamenii intră, se uită, se hotărăsc să-și facă cumpărăturile în altă parte, treaba merge oricum. Dacă doriți să apelați la altcineva, nu mă deranjează.

Miami Joe se arătă surprins. Arthur făcu „Hm!".

Pepper îl privi iscoditor pe Carney. Se lăsă în față pe sofa, alert, încordat. Parcă ar fi stat cocoțat pe-o navetă de visichi contrafăcut într-o cocioabă dintr-o văgăună, cu agenții de la fisc gonind pe cărare, nu pe un Headley nou, cu umplutură somptuoasă, ultramodernă. Nu-l lăsă să scape cu una, cu două.

— Odată ce știe, e băgat în afacere.

— E bengos, ți-am spus, zise Freddie.

Carney le sunase prea indiferent. Unii îi confundau indiferența cu siguranța de sine. În magazin, treaba lui era să-i impulsioneze pe oameni să facă ce nu știau că vor să facă – să dea câteva sute de parai pe un colțar de bucătărie. Era cu totul altceva decât să-i convingă să nu facă ceva. Echipajul venise aici să se asigure că ia deciziile corecte. Își notă în minte să-și ajusteze tonul; o să-i prindă bine data viitoare când Elizabeth o să-l țâțâie în legătură cu vreo idee sau când May o să-i ceară încă o cupă de înghețată. Va trebui să zică mersi dacă scapă întreg din întrunirea asta.

Spărgătorul de seifuri îi anunță că ora s-a terminat.

— Ne ținem gura, spuse Arthur, să vedem ce și cum. Iar apoi împărțim prada conform planului.

Miami Joe nu punea capăt unei acțiuni până când nu se asigura că toți își încasează partea. Amânarea împărțelii uneori nemulțumea echipajul, dar se știa că Arthur e un hoț ca lumea, de încredere, și i-au încredințat păstrarea prăzii până luni. Să aibă timp să-i distragă atenția lui Chink Montague cu alte chestii, iar copoii să treacă la un alt caz pe care să-l facă varză.

Patru zile, doar dacă Chink Montague n-o să-l lichideze pe vreunul dintre ei și dacă n-o să se trâmbițeze numele lui Carney.

Patru zile în care lui Carney să-i vină o idee.

ȘASE

— Vezi ce silențios e? îl întrebă Leland. Vânzătorul susține că are un compresor de tip nou.

Westinghouse-ul era montat în fereastra din camera de zi. Carney nu văzuse în viața lui o instalație de aer condiționat în vreo locuință; Leland Jones pretindea că asta ar fi prima de pe stradă, dar socru-său le umfla pe toate cu nerușinare. Se înghesuiră cu toții în jurul grilajului de plastic al instalației, cu Elizabeth în primul rând, făcându-și vânt cu mâinile. În dimineața aceea aproape că leșinase și avea de urmat un tratament. May se porni să strănute când transpirația de pe trup i se răci. Carney trebui să recunoască – era o senzație plăcută.

Aerul condiționat făcea parte din tratament, ca și vechea locuință a lui Elizabeth. Ea crescuse în casa cu etaj de pe Strivers' Row și câte o vizită acolo întotdeauna îi întărea moralul. Camera ei, situată la etaj, cu fereastra spre alee, rămăsese neschimbată. Peste drum de ei locuise W.C. Handy[1] și lui Elizabeth îi plăcea să povestească cum îl urmărea ea pe Părintele Bluesului, cu mâinile fluturându-i ca o pereche de porumbei în camera de lucru, în ritmul melodiilor de pe patefonul Victrola. Pe artistul ce-și scruta regatul doar de el văzut. După unii, cică bătea muzica aia cultă, cu simfonia ei discordantă, de metale îngrămădite peste metale. Pătura ei favorită de pe pat, semnele adăugate an

1. Celebru muzician american de culoare (1873–1958), considerat părintele bluesului, compozitor al unor piese precum *Memphis Blues* și *Saint Louis Blues*.

de an pe tocul uşii, pentru a vedea cât a mai crescut în înălţime. Carney nu avea asemenea nostalgii pentru apartamentul în care crescuse.

Leland roti discul instalaţiei de aer condiţionat.

— Ar trebui să cauţi şi tu unul de-ăsta, spuse el, conştient că bugetul nu-i permite lui Carney o asemenea cheltuială.

— Într-o bună zi o să caut, răspunse Carney.

— Se vând şi în rate.

Elizabeth îl apucă pe Carney de mijloc. El îşi lăsă mâna pe umărul lui May. Nu ştia ce înţelege ea din repriza asta de contre între taică-său şi bunicu-său, dar cu siguranţă că înţelegea cum e chestia cu aerul rece. Stătea cu burtica în bătaia drăciei ăleia şi părea cufundată într-un vis.

În ciuda companiei nesuferite, lui Carney îi plăcea să viziteze locuinţa rubedeniilor de pe Strada Aspiranţilor. Copil fiind, admira casele din cărămidă galbenă şi blocurile de calcar alb trântite nitam-nisam în mijlocul Harlemului. Ce alt cvartal mai dispunea de un nume propriu? Cum s-ar fi numit zona lui de odinioară, de pe 127th Street? *Calea Pungaşilor.* Aspiranţii versus pungaşii. Aspiranţii năzuiau la ceva mai bun – chit că acest ceva exista sau nu – iar pungaşii puneau la cale combinaţii prin care să manipuleze sistemul existent. Lumea aşa cum ar putea arăta versus lumea aşa cum e. Totuşi, poate că el era prea tranşant. Mulţi dintre pungaşi erau şi aspiranţi la mai bine, după cum mulţi dintre aspiranţi fentau, discret, legea.

De pildă, socru-său. Leland Jones era unul dintre contabilii de primă mână ai Harlemului negru, ocupându-se de finanţele celor mai buni medici, avocaţi şi politicieni, şi de afacerile de pe 125th Street aflate în proprietatea negrilor. Ştia să te scoată basma curată. Se lăuda în gura mare cu chichiţele şi mişculaţiile lui, cu şpăgile grase ce treceau de la unii la alţii în salonul de la Clubul Dumas. Un coniac şi un trabuc: M-am prins. *Treaba asta să rămână între noi*, dar lui nu-i păsa dacă cineva dădea din gură, fiindcă-i făcea reclamă gratuit. Lui Leland îi plăcea să spună, zâmbind, „Mănânc auditul ca pe fulgii de porumb. Cu lapte şi cu linguriţa." Era un bărbat înalt,

cu obrazul rotund ca luna plină, cu o mustață groasă și favoriți albi. Taică-său fusese predicator și de la el moștenise plăcerea prelegerilor, a discursului moralizator ținut altora.

Alma îi pofti la cină. Din bucătărie venea o mireasmă îmbietoare, iar pe platoul de porțelan fin halca de jambon cu cartofi dulci și verdețuri arăta bine. Carney o așeză pe May în vechiul scaun înalt care fusese al lui Elizabeth, primit la domiciliu grație unei de-acum defuncte companii de curierat pentru care familia Jones avea o stimă deosebită, judecând după cât gângurea și cotcodăcea când venea vorba de ea. Scaunul scârțâi. Leland se așeză în capul mesei și își vârî un șervet albastru-deschis între nasturii cămășii. Îi întrebă când o să se nască bebe.

Conversația îi permitea lui Carney să revină la dilema lui. În dimineața aceea, Rusty îl întrebase de ce vrea să stea cu ușa de la intrare închisă pe arșița aia. Carney se simțea prea expus cu magazinul deschis la stradă; nu că o ușă neîncuiată i-ar fi oferit cine știe ce protecție. Se înarma cu curaj de fiecare dată când intra un client. Nimeni nu zăbovea prea mult – în magazin era o atmosferă dogoritoare, iar agitația proprietarului, supărătoare. Timpii morți îi permiteau lui Carney să-și imagineze scenarii ca acelea de la sfârșitul lunii, când căuta combinații de articole vândute cu care să poată plăti chiria pe luna viitoare: *Un colțar de bucătărie, trei canapele… un set complet de sufragerie Argent, cinci veioze și o carpetă…*

Scenarii:

Chink Montague descoperă identitatea hoților și se răzbună pe ei, dar nu ajunge la Carney. Freddie este ucis.

Chink Montague lichidează echipajul, inclusiv pe complicele tangențial, pe Ray Carney – iese basma curată dacă-i doar tăinuitor? Freddie este ucis. *Sau doar mutilat*, îi răsună în urechi un glas pițigăiat ce aducea cu al mătușii Millie.

Chink Montague lichidează echipajul, dar el are suficient timp s-o șteargă din oraș. Cu familia? De unul singur? Freddie este ucis.

Carney însuși se duce la Chink Montague, îi spune mafiotului că habar n-avea ce se întâmplă. I se dă o lecție de-un fel sau altul. Freddie este ucis. *Sau doar mutilat.*

— Ce-ai pățit?

— Ah, m-au mutilat o țâră.

Închisese magazinul cu o oră mai devreme și o luase pe jos pe Riverside Drive, să-i mai vină inima la loc. Nu se putuse concentra asupra unui apartament sau a altuia. Fusese cât pe-aci să-l calce o mașină în timp ce se zgâia în sus de pe carosabil. Pe urmă le luase pe fete, să meargă pe 139th Street.

Alma îl readuse pe pământ, la masa din sufragerie, pomenind numele lui Alexander Oakes.

— Alexander a fost primit in Clubul Dumas, zise ea și își tamponă discret colțul gurii. Taică-tău zice că a fost acceptat cu unanimitate de voturi.

— Așa-i, spuse Leland. Se descurcă excelent. De mult tot încercăm să recrutăm tânăra generație.

— Bravo lui, exclamă Elizabeth. E genul de chestie care-i place.

Ea crescuse laolaltă cu Alexander. Familia lui locuia la o distanță de trei case și ai lui socializau în aceeași manieră arogantă. Alexander urmase cursurile unui liceu catolic, așadar Carney n-avea de unde să-l cunoască, dar, odată cu trecerea anilor, Alma îl pusese la curent. Jucase în echipa de fotbal american, fusese președintele clubului de dezbateri, iar apoi a trecut la Colegiul Howard, unde și-a continuat bâjbâiala de Zecime Talentată[1]. Ca absolvent de drept, a primit slujba de procuror pe lângă procuratura din Manhattan, urmând să fie unul dintre judecătorii negri ai orașului când lucrurile se vor așeza, conform unui articol publicat în *Amsterdam News* cu o poză neclară. Era suficient de dubios ca să intre și în politică.

1. „Zecimea Talentată" este conceptul lansat în anul 1903 de autorul și pedagogul american de culoare W.E.B. Du Bois, care prevedea ca unul din zece tineri negri să-și cultive capacitatea de a deveni lider al comunității de culoare prin absolvirea colegiului.

Calitatea de membru al Clubului Dumas însemna că va primi sprijinul altora și, la rândul lui, va da o mână de ajutor cuiva aflat la ananghie.

A fost de față la nunta lui Carney și Elizabeth. Privirea lui Alexander, când Carney i-a strâns mâna la primire, i-a spus că încă e îndrăgostit de ea. Dat dracului tipul.

— Poate că într-o zi ai să intri și tu, Raymond, spuse Alma.

— Mami, interveni Elizabeth furioasă.

Clubul Dumas aplica regula pungii de hârtie[1], așa că împunsătura era vădită: Carney avea tenul prea întunecat ca să poată fi admis.

— Sunt destul de ocupat cu magazinul, spuse Carney. Deși Leland, cu poveștile lui, vrea să creeze impresia că-i o treabă plăcută.

Dinspre partea lui, erau o adunătură de mumii îngâmfate. Chiar dacă ar fi avut pielea mai deschisă la culoare, povestea familiei lui ar fi constituit un alt obstacol. Ca și profesia lui. Umilul său magazin nu-i la înălțimea pretențiilor – ar trebui să fie proprietarul unui întreg magazin universal, al unui Blumstein's[2] negru ca să fie acceptat în frăție.

Ascendența familiei Jones era impecabilă. Fie și numai după standardele lor. Bunicul predicator fusese unul dintre bătrânii înțelepți din Seneca Village[3], unde ținea slujbe comunității de negri liberi din centru. Până la alde Jones, Carney

---

1. „Testul pungii de hârtie" era o formă de discriminare practicată în sânul comunităților afro-americane din Statele Unite în secolul XX, când nu puteau deveni membri ai unor cluburi, frății, biserici etc. decât aceia care aveau culoarea pielii mai deschisă decât culoarea maro a pungii de hârtie.

2. Magazin universal situat pe 125th Street, în Harlem, construit de succesorii imigrantului german Louis Blumstein (m. 1921) și dat în folosință în 1923.

3. Așezare înființată în anul 1825 de către un grup de afro-americani liberi din Manhattan, care deținea un teren de două hectare. În anul 1857 satul a fost demolat și localnicii au fost relocați, odată cu amenajarea parcului newyorkez Central Park.

nu mai auzise de această așezare, dar ei îi perpetuau legenda. Seneca a însemnat vreo două sute de suflete, majoritatea de culoare, plus câțiva irlandezi – corcii ăia tot timpul au trăit acolo buluciți. Bărbați și femei de culoare, proprietari de pământ, dornici să-și ducă viața la oraș. Trei biserici, două școli, un cimitir. Domnul Jones susținea sus și tare că așa ceva nu s-a mai pomenit nicăieri în țară, dar Carney știa că nu-i adevărat. Citise despre comunitățile de culoare prospere din epoca aceea în *Negro Digest*[1]. Existau cuiburi în Boston, Philadelphia. Negrii întotdeauna o scoteau la capăt până și în cele mai mizerabile condiții. Dacă n-am fi răzbit, albii ne-ar fi exterminat de mult.

Apoi, cuiva i-a venit ideea unui parc grandios în mijlocul Manhattanului, o oază în inima metropolei forfotitoare. Au fost propuse, respinse, regândite mai multe locații, până când liderii albi au optat pentru un teren dreptunghiular situat în inima insulei. Terenul era deja locuit: n-a contat. Cetățenii de culoare din Seneca dețineau proprietăți, aveau drept de vot, li se auzea vocea. Toate astea n-au fost de ajuns. Consiliul orășenesc din New York a expropriat pământul, a ras din temelii satul și cu asta, basta. Sătenii s-au dispersat în cartiere diferite, în orașe diferite, unde să-și ia viața de la capăt, iar orașul s-a ales cu al său Central Park.

Veți găsi osemintele. Săpați sub locurile de joacă, sub poieni și sub crângurile tăcute, își zicea Carney, și veți găsi osemintele.

El unul admira această poveste. Mai puțin mulțumirea de sine și aroganța celor care o întreținеau. Alma avea o ascendență pe măsură: profesori și doctori vreme de mai multe generații, un unchi care a fost Primul Negru absolvent al unui colegiu din Ivy League[2], un văr care a fost Primul Negru absolvent al

---

1. Revistă americană adresată cititorilor de culoare, înființată la Chicago, în 1942, de John H. Johnson. Revista și-a încetat apariția în 1951, dar s-a relansat în 1961. Ultimul număr a apărut în 1976.

2. Grupul universităților și colegiilor de elită din nord-estul SUA (Brown, Cornell, Columbia, Dartmouth, Harvard, Princeton, Yale, Pennsylvania).

unei facultăți de medicină. Primul ici, Primul colea. Avea conștiință de rasă și orgoliu, până la un punct – avea pielea destul de deschisă la culoare ca să fie luată drept albă, dar era nițel prea dornică să-i aducă aminte că ar putea fi considerați albi. Carney îi dădea lui May hrană Gerber pentru bebeluși, își văzu mâna lângă obrazul ei. Ea era la fel de tuciurie ca el. Se întrebă dacă pe Alma încă o apucă sila când vedea pielea nepoată-sii, dacă încă e disperată că n-a ieșit mai deschisă la culoare, asemenea lui Elizabeth. A văzut-o cum a tresărit în camera de spital după naștere. După toată truda investită, ia te uită cu cine se mărită fata ei. Oare se holbează la burta fiică-sii întrebându-se a cui culoare o să iasă învingătoare de data asta?

— Ray, zise Elizabeth.

Observase că mintea îi e dusă departe. Își arcui sprâncenele și-i zâmbi, readucându-l cu picioarele pe pământ. Elizabeth făcuse totală abstracție de prezența lui în anii de școală, chiar și când ședea lângă ea sau când a condus-o acasă în ploaie, dar îi era recunoscător că acum are ochi pentru el. În seara aceea, la petrecerea dată de Stacey Miller ca să-și scoată banii de chirie, ea s-a scuzat sfioasă că nu-și amintește de el când i-a spus că au fost colegi de școală. Terminase colegiul și cea mai mare parte a timpului și-o petrecea lucrând la rafturile din raionul de mobilă de la Blumstein's. Era prima petrecere la care participa după mult timp. Freddie încerca să-l scoată ba la un local de noapte, ba la o beută, dar el era prea prins cu studiul – Liceul Carver nu-l pregătise pentru rigorile Colegiului Queens – iar după ce a început să muncească la magazinul universal era prea istovit să mai iasă. Serile adormea pe canalul de știri în timp ce pe fereastră se strecurau strigătele și chicotele de la periferie.

Seara petrecerii o rezervase însă pentru un costum nou – unul cu dungi fine, care-i venea ca turnat. Freddie l-a luat la petrecere și l-a prezentat celorlalți. Acum, că ieșise în lume, totul îi părea diferit. Discuțiile și interacțiunea nu-i mai păreau o povară: terminarea studiilor și sârguința i-au oferit mai multă încredere în sine. S-a trezit târât până lângă Elizabeth, în coada

din fața băii lui Stacey Miller. Înăuntru, cineva fuma un cui. Freddie îi propusese să se pișe de pe acoperiș. Cel mai înțelept lucru era să ignore sfaturile lui vărușău; ignorarea lor îl plasase alături de viitoarea lui soție. El nu se numărase printre băieții din clasă care se aprinseseră pentru ea. Acei Alexanderi Oakes, cu manevrele lor. Nu era de nasul lui, așa că nu-și bătuse capul cu ea. „Desigur!" i-a spus Elizabeth în seara aceea, în fața ușii de la baie, ca și cum și-ar fi amintit brusc de el. Minția. Au petrecut două ceasuri așezați pe canapeaua denivelată de lângă scara de incendiu – apartamentul era ticsit, cu banii de chirie strânși – iar el a invitat-o să ia cina cu el.

Ea lucra de două luni la Black Star Travel. Lui i-a plăcut seriozitatea din tonul ei când aducea vorba despre munca ei, despre importanța misiunii ei. Black Star organiza călătoriile turistice și de afaceri ale persoanelor de culoare, făcându-le rezervări în hotelurile deținute de negri sau desegregate din America și de peste hotare, mai ales din Caraibe, Cuba și Puerto Rico. Agenția oferea și opțiuni de divertisment, precum și sugestii legate de bănci, croitorii și restaurante primitoare, plus pliante cu teatrele din New Orleans sau de la alte destinații care oferă locuri celor de culoare sau care nu te lasă să le treci pragul.

America era mare și era măcinată de regiuni vătămate de intoleranța rasială și de violență. Vrei să-ți vizitezi rudele din Georgia? Iată traseele sigure, ce ocolesc orașele segregaționiste și teritoriile populate de țopârlani albi de unde s-ar putea să nu scapi viu, orășelele și districtele de evitat dacă ții la viață. Cel mai bine-i să stai la Hanson Motor Lodge, la optzeci de kilometri de oraș, și s-o iei din loc până-n cinci după-amiaza ca să te-ntorci acasă teafăr. Nu practica medicina sau dreptul, așa cum își doriseră părinții ei, dar era prestatoare de servicii practice, ce-și aveau rostul.

— Vreau să-i știu în siguranță, i-a spus Elizabeth.

Carney s-a întins peste masă și a luat-o de mână. În seara următoare au mers la cinema, la fel și peste două seri.

Carney a făcut cunoștință cu părinții ei. Aveau prejudecăți legate de tinerii proveniți din familiile dezorganizate.

— Cu ce se ocupa tatăl tău? l-a întrebat Leland, deși cunoștea răspunsul, dar era curios să audă ce-o să spună el.

— Cu de toate, a fost răspunsul lui.

La o privire retrospectivă, trebuia să admită că aveau și ei dreptate. La urma urmei, iată că și el e hăituit de mafioți în aceste zile.

— Cine lichidează ce-a mai rămas? îi întrebă Alma.

Jambonul o să reziste mai multe zile, că de aia-i jambon, iar în rest mâncaseră aproape totul. Rămăseseră doar câteva bucățele de cartofi dulci caramelizați.

— Știu că-ți plac cartofii dulci, îi spuse Leland lui Carney. Nu-i așa?

Carney luă castronul și-i mulțumi.

— N-aveai tu o povestioară pe tema asta, Carney? îl întrebă Leland, uitându-se pe furiș la Alma.

— Poftim?

— Ceva cu Crăciunul. Cu tatăl tău, într-o dimineață de Crăciun?

De-a lungul anilor, Carney le împărtășise mai multe anecdote despre educația lui. Despre maică-sa, care murise când el avea nouă ani, despre dispariițiile lui taică-său, despre mătușa Millie, care l-a ținut în gazdă vreme de mai mulți ani. Despre întoarcerile lui taică-său și momentele dureroase pricinuite de el. Despre cum fusese mușcat de șobolani, despăducheat de sora medicală de la școală, despre iernile fără căldură, despre cum s-a trezit la Spitalul Harlem bolnav de pneumonie, fără să aibă habar cum a ajuns acolo. Le spunea aceste povești fără nici o jenă; de ce i-ar fi rușine că s-a descurcat atâta amar de vreme de unul singur?

I-a fost greu. Altora le era și mai greu.

De-a lungul anilor, în seri ca aceasta, Carney le-a povestit despre acele vremuri fiindcă așa a fost să fie, erau o parte din el, iar oamenii ăștia erau acum familia lui. Și-a dat seama mult prea târziu că, destăinuindu-le prea multe detalii, le oferea tot

atâtea locuri vulnerabile, în care să-i înfigă câte o sabie bine ascuțită. Povestirile lui îi distrau pe socri, pentru ei erau un număr de vodevil. Da, le-a spus povestea când s-a trezit că, într-o zi de Crăciun, el și cu taică-său n-aveau de mâncare decât un cartof dulce, l-au tăiat pe din două și l-au pus în două farfurii, iar el își vedea răsuflarea albă, deoarece iar era frig în casă în dimineața aceea geroasă, iar taică-său a șters-o la amiază și a reapărut abia după o săptămână. Ei bine, poate că, privită retrospectiv, povestea și-o fi avut măreția ei plină de culoare, însă poate că nici el n-ar mai trebui să fie așa de slobod la gură în legătură cu acea perioadă. Domnul și doamna Jones mustăceau și, uneori, izbucneau în râs când le spunea poveștile alea și, de ce nu, chiar erau nostime, cu toată abjecția lor. Poate că felul lui de-a povesti e amuzant, își zicea el în sinea lui. Toate astea se întâmplaseră demult. Dar acum, sentimentul pe care-l avea spunând acest gen de povestiri – mândria de a fi supraviețuit acelor încercări – și plăcerea resimțită de Leland și Alma la auzul lor nu se compara cu ceea ce realizase până atunci în viață. Le avea pe Elizabeth și May și, dacă era să se văicărească în legătură cu necazurile lui, avea pe cap altele, mult mai presante decât o tristă dimineață de Crăciun trăită cu ani în urmă.

Le refuză, așadar, invitația. Bufonul se dădu bolnav. Îi spuse lui Leland că nu știe despre ce vorbește, iar apoi le spuse c-a văzut la metrou o grămadă de afișe cu *Porgy and Bess*, la care socrii, după cum se și așteptase, îi povestiră cum le-a făcut rost de bilete unul dintre clienții lui Leland la reluarea spectacolului pe Broadway acum câțiva ani.

— Sunt obosită, spuse Elizabeth. Tratamentul casei părintești își făcuse efectul, pacienta se înviorase, dar se făcea târziu: E timpul s-o culcăm pe May.

Familia Jones se abținu, de data asta, de la comentariile legate de camioneta lui. O vopsise de curând în albastru-închis. Leland și Alma le făcură cu mâna de pe treptele de la intrare, schimbară câteva vorbe în șoaptă, să nu-i audă Carney, și se întoarseră în bula lor de răcoare.

Drumul dură puțin, dar avu destul timp să ia o hotărâre. O să dea două telefoane. Cel dintâi, la una dintre speluncile lui Chick Montague, să le dea numele lui Arthur. Cel de-al doilea, lui Arthur, să-l anunțe că gangsterii i-au luat urma. Spărgașul trebuia s-o șteargă din oraș, că era băiat isteț. Că avea timp să scoată prada din locul unde o ascunsese sau nu – lui Carney nu-i păsa. Nu-i pasă dacă mai târziu Arthur o să împartă prada cu echipajul sau dacă o să aibă un alt aranjament; nu-i treaba lui. Ciripeala o să-l izoleze și își făcu socoteala că doar așa poate să-l ferească pe Freddie de belea. Asemenea lui Elizabeth, îi pregătea vărului său o rută lipsită de primejdii. Ca pe vremuri, când îl salva de bătaia la fund dată de tușa Millie cu peria. O să mai chibzuiască, să meargă totul șnur, dar bănuia că a doua zi dimineața o să fie de neclintit în decizia lui.

Când au parcat, Freddie a traversat strada de pe trotuarul de vizavi de locuința lui Carney. Rămaseră surprinși să-l vadă – Carney speriat, Elizabeth încântată.

— Freddie, zise Elizabeth. Nu ne-am văzut de multișor.

— Ce mai faci, doamnă?

Freddie o îmbrățișă cu un gest comic, să-i evite burta mare. Carney o luă în brațe pe May și Freddie o pupă pe obraz. Nepoțica îl privi cu pleoapele umflate de somn.

— Vezi să n-o trezești, spuse Carney.

Freddie se posomorî.

— Nu-s baubau, zise el.

— Stai să duc fetele sus, spuse el.

Când închise ușa de la intrare, văzu că Freddie a dispărut. Când reveni de la etaj, văru-său era peste drum, în pridvorul căminului de boschetari. Avusese loc un incendiu – pornit de la un drogangiu care fuma în pat – iar lucrurile carbonizate aureolaseră geamurile fără perdele.

— Am văzut că aveați luminile stinse, așa că am stat să te-aștept.

Freddie scrută strada și își duse cu un tremur bricheta Zippo la țigară.

— Ce s-a întâmplat?

— Arthur e mort.

ȘAPTE

Uneori, în gând, îi apărea drumul după curbă: cu denivelări și hârtoape, spălat de musoni, sufocat de junglă în îmbrățișarea ei verde-închis înăbușitoare. Dezintegrându-se. Pepper îi auzea pe băieți cântând:

Inginerii au urechi păroase
Trăiesc în peșteri și în șanț,
Se șterg la cur cu cioburi
Ai dracu' intrigant'.

Nu știa nimeni de ce trupele de intendență se autointitulau urechi păroase – avea să afle ulterior că toți inginerii foloseau această poreclă – dar înțelegea chestia cu *ai dracu' intrigant'.* Niște intriganți ai dracu' au fost cei care au avut din capul locului grijă să-l vadă trimis în Birmania.

Pepper s-a născut într-o casă cenușie, cu pereți de scânduri, de pe Hillside Avenue din Newark. Ud la ieșirea din pântece, dârdâind, i-a tras un pumn în față maică-sii când aceasta a vrut să-l ridice, să-i dea un pupic. „Primul pumn", i-a spus el peste ani, sătul să mai audă povestea asta. Pe felia lui, zbingu-n barbă de bun găsit ținea de cerințele meseriei, iar el își începuse ucenicia devreme.

Abandonase școala în clasa a cincea, ca să dea la mătură în Compania de Fabricare a Celuloidului. În pauza de prânz se așeza pe rampa de încărcare, pe o cutie cu clape alb-negru

destinată fabricii de piane Ampico și se uita la șmecherii care veneau și plecau din Hank's Grill, unde jucau barbut în dos, aveau și câteva aparate de păcănele și o pocnitoare pe nume Betty, celebră pentru versurile ca pentru copii pe care le gângurea după încheierea actului sexual. Era marea Criză Economică, vremurile erau stranii, iar Betty era și mai stranie. Avea câțiva mari admiratori.

Într-o după-amiază, Pepper, în sfârșit, a traversat strada și pauza de prânz s-a transformat în zi de lucru. Tot felul de pungași îi dădeau câțiva firfirici pentru îndeplinirea unor comisioane, îl trimiteau la tot felul de clădiri dărăpănate cu notițe scrise pe hârtie de ambalat și cu plicuri pe care, îl preveneau, nu care cumva să le deschidă. De parcă-i păsa lui de șmenurile lor; îl durea-n cur de ele. Îi plăceau banii. Firfiricii s-au transformat în teancuri de bancnote când, la pubertate, a crescut cu treizeci de centimetri și a dat-o pe trosneală. A făcut-o pe haidamacul însărcinat cu menținerea ordinii la cluburile negrilor de pe Coasta Barbară – la clubul Kinney și la Taverna Alcazar – și a devenit faimos pentru smechea trasă din senin și pentru dosul de palmă năucitor. Patronii îl rugau să se îmbrace mai ca lumea, dar Pepper a rămas la uniforma lui, adică blugii cu bretele și cămașa de lucru. Pe care o băga în pantaloni dacă se simțea grozav.

La biserică nu mergea. Își ținea propriile predici. A cincea oară când l-a stâlcit în bătaie pe un tip, judecătorul l-a pus să aleagă între pârnaie și participarea la efortul de război. Tabăra de instruire și un pat la bordul lui USS *Hermitage*. Judecătorul primea șpagă pentru toți cei pe care-i îndruma spre front.

În timpul voiajului, Pepper și ceilalți soldați de culoare au mâncat biscuiți uscați și fasole în măruntaiele scorojite ale navei, în timp ce, sus, băieții albi își haleau rațiile mișto. Apa mării îi împroșca și Pepper înjura întruna de mama focului, nebănuind ce dor o să-i fie de acest lux odată ce o să se trezească în noroi și-n tranșee. Existau soldați negri care voiau să ucidă naziști și japonezi, și erau furioși că staționează în spatele liniilor de combatanți. În ceea ce-l privește pe Pepper, el se

simțea cel mai bine când nu se bunghea nimeni la el, în zonele de tranzit, fie că era vorba de-o alee situată între o biserică și cârciumile cu tonomat sau un punct de pe hartă de care n-a mai auzit nimeni, cum ar fi Pasul Pangsau din Dealurile Patkai. Cu greu găsești un loc mai de tranzit decât un drum care încă nici nu există, cu greu găsești o activitate mai primejdioasă decât croirea unei linii de aprovizionare dinspre India spre China. Una e să crezi că lumea-i indiferentă și crudă, și cu totul altceva să te trezești în fiecare zi cu dovada acestui fapt pe povârnișurile munților perfizi, cu cheile și râpele lor flămânde, cu puzderia de capcane întinse de junglă. Doar un Dumnezeu leneș le putea livra mârșăvia lucrurilor fără a le înfrumuseța cât de cât.

Nici unul dintre băieții negri nu mai văzuse așa ceva. Trupele de intendență se aflau acolo ca să restabilească o rută către China după invadarea Birmaniei de către japonezi, să construiască un drum ca prin minune, din nimic, să traseze piste de aterizare pentru parașutarea efectelor, să lege kilometru după kilometru de conductă de combustibil. Echipamentul de mâna a doua era de tot râsul – târnăcoapele se rupeau în mâinile lor, buldozerele trepidau și se cutremurau sub ochii ofițerilor albi. Totuși, muncitorii băștinași, culii birmanezi și chinezi, aveau echipament de mâna a treia, așa că ziceai mersi că te-ai născut sub o stea norocoasă. Șapte zile pe săptămână, zi și noapte – ca la bordel. Se spunea că fiecare kilometru juma' de drum ia cu el câte un om, iar atunci când numărul victimelor era în scădere, jungla îl compensa cu vârf și îndesat. Malaria, tifosul. La sfârșitul programului, alunecările de teren le prăpădeau munca de peste zi și, câteodată, pe unii dintre ei. Dacă le găseai cadavrele, puteai să-i și îngropi.

În noaptea cutremurului și-a zis că Diavolul a venit să-l înhațe, însă pe urmă și-a adus aminte că nu crede în Diavol sau în cei-de-sus și a adormit la loc.

Acasă, Pepper avea doi dușmani garantați: curcanii și ghinionul. În trupele de intendență, omologii lor erau comandanții, ale căror operațiuni nesăbuite nu urmăreau decât să-l

distrugă pe el, și jungla, cu imprevizibila ei sete de sânge. Fă-ți treaba, supraviețuiește încă o zi: era obișnuit cu modul ăsta de viață, iar acum toți ceilalți încercau să țină pasul cu el. Lucrează și dormi. Nu tu bordeluri, nu tu un barbut de doi bani, nu tu vreunul pe care merită să-l stâlcești în bătaie. Nu-ți rămâne decât să te văicărești, să fumezi iarbă și să-ți desprinzi lipitorile de pe coaie. Lipitorile aveau o aură mitică. „Parcă am fi acasă", le spunea Pepper vecinilor de prici în timp ce aprindea cu bricheta vreun exemplar mai mare. Asta pe vremea când încă mai făcea bancuri. Nimeni nu găsea nimic de râs în asta, căci cu toții se simțeau mizerabil sau credeau că vorbește serios. Cei mai mulți recruți din compania lui erau niște gutufani, huseni de baltă.

N-a participat la vreo bătălie și, totuși, a comis o primă crimă. La cincizeci de kilometri de Mongyu a sosit un nou contingent de birmanezi puși pe treabă, să-i înlocuiască pe cei înghițiți de junglă. La încetarea programului, majoritatea rămâneau în tabăra lor, însă era un tinerel cu trăsături delicate, care se furișa printre ei cu un aer de câine bătut. Cică voia să învețe engleza. Gașca de ofițeri albi îl lua peste picior și făcea mișto de el. Nu era primul bărbat efeminat pe care-l vedea Pepper la viața lui – pe Warren Street exista o speluncă pentru tipi de felul lui. Birmanezul nu-i aborda decât pe soldații albi pentru babardeală, de parcă icnetele colorate ar fi vorbit o altă limbă. (Vorbeau și nu vorbeau.) Pe măsură ce treceau săptămânile, ofițerii continuau să-l șicaneze cu țocăituri zgomotoase și cu împunsături. Omul zâmbea stingher și dădea din cap într-un gest servil, căutând să-și ascundă privirea tristă de ochii celorlalți.

Nu exista nici o îndoială în privința celui care îl bătuse măr. Într-o seară întunecoasă de la sfârșitul anotimpului ploios, Pepper a ieșit să fumeze un cui lângă Curte – așa numeau ei spațiul rezervat buldozerelor și macaralelor paradite, ca și cum ar fi fost un parc de vehicule în toată regula. Nu era țipenie de om. Nu era nimeni când a fost pus la încercare, iar el nu era omul care să vorbească despre chestii pe care le-a spus sau le-a făcut, așa că ceea ce a urmat s-a adăugat celorlalte isprăvi din catastiful lui sinistru. Când l-a găsit Pepper, omul avea creierii

împrăștiați prin noroi. Nădragii coborâți până pe genunchi. Dacă ar fi existat un spital pentru muncitorii locali, l-ar fi dus acolo. Dacă ar fi existat o persoană răspunzătoare pentru asta, ar fi raportat-o. Soldatul alb iese basma curată dacă afirmă că cutărescu e spion japonez.

Pe nările birmanezului tremurau și se spărgeau bășicile roșii în timp ce horcăia. Pepper îi astupă gura cu palma și-i strânse nasul între degete, apoi îi puse genunchiul pe piept când acesta începu să se zbată. Pepper avea palmele bătătorite de munca la drum. Nu simțea deloc pielea bărbatului, era ca și cum ar fi purtat mănuși groase, de cauciuc.

Lumea are obiceiul să zică, „Ah, când s-a întors din război, băiatul nostru era *schimbat*." Pe Pepper, războiul nu l-a schimbat, l-a desăvârșit. După ce s-a întors acasă și și-a început pe bune cariera, avea să se piardă în altfel de peșteri și șanțuri, mai întunecate.

Ploaia i-a spălat de pe mâini sângele birmanezului. În tabără, Radioul Forțelor Armate anunța scorul meciului Dodgers–Giants[1], disputat la o distanță de treisprezece mii de kilometri de ei. Între oamenii normali și distracțiile lor. Lumea normală și-a văzut de mersul ei înainte când el a comis o faptă rea, și el s-a întors în ea de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Trucul lui Houdini.

Dodgers jucau cu Cincinnati când a aflat ce-a pățit Arthur.

Era la Donegal's, pe Broadway. Vineri seara, la trei zile după jaf. Toată lumea stătea ciucită și asculta meciul. Ce dilimandros le-o fi făcut galerie celor de la Dodgers acasă la Giants? Faptul că Dodgers dezbinau Brooklynul, făcându-l să țină cu Los Angeles, era o crimă; să te bucuri că echipa ta pierde însemna că ești complice, dar majoritatea clientelei de la Donegal's era alcătuită din făptași și complici. Tendința de-a încălca ordinea morală făcea din tine un mușteriu de-al casei. Pepper ședea pe un taburet la tejgheaua din mahon, cu maflerii, panacotarii și

1. Este vorba de echipele de baseball Los Angeles Dodgers și New York Giants.

peștii locului. Era numai urechi, să audă ce trăncănește lumea despre lovitura de la Theresa.

Banjo, un țepar bătrâior care susținea c-a fost primul hoț de automobile de pe „Insula Manhattan", intră șontâcăind și-i anunță că a dat ceva peste Arthur. Șchiopătatul i se datora celor de la brigada de jafuri, dezamăgiți de faptul că își asmuțise câinele asupra lor când l-au priponit ultima oară. Dezamăgirea luase forma unui drug de fier.

Banjo își duse bereta cadrilată în dreptul inimii, în memoria lui Arthur. Spărgașul era cunoscut, avea fani printre fanii lui Dodgers. Hai să vărsăm un strop din pahar în amintirea acestui Jack Robinson al spărgătorilor de seifuri. Pepper își bău berea dintr-o răsuflare și porni pe jos spre locul unde sfârșise mortul. După opt schimburi, șase la unu pentru Dodgers.

În fața clădirii lui Arthur, de pe 134th Street, două mașini ale pisarilor aveau girofarul pornit, luminând în roșu și alb fețele spectatorilor. Asta fără nici un rost – gaborii așteptau să sosească duba, să ridice cadavrul – dar le plăcea să-și arate mușchii. De parcă albii nu le-ar fi amintit acestor oameni, cât e ziulica de lungă, să-și vadă lungul nasului. La serviciu, la banca deținută de albi, la băcănie, unde vânzătorul îi lămurea că s-a terminat cu cumpăratul pe datorie. Pepper își croi drum prin mulțime până-n față. Scenele de genul ăsta atrăgeau mulțimea, avea cu ce să-și omoare timpul, mai ales într-o seară dogoritoare, lâncedă. Unul dintre caralii – albeață ăsta cu moaca lătăreață – îl observă pe Pepper și-l măsură rapid din priviri. Pepper îi întoarse privirea și curcanul își îndreptă atenția asupra pantofilor săi negri, lucioși.

Pepper află ce și cum de la pilangiul care se bălăbănea lângă el. Dacă vrei să știi ce se întâmplă, întreabă-i pe carmoliștii străzii. Ăștia văd totul, iar apoi stropeala le păstrează amintirile proaspete pentru mai târziu. Alconautul îi spuse că un tip pe nume Arthur – „cu o meclă de profesor" – a fost împușcat în pat. Proprietara a văzut ușa deschisă și a sunat la secție.

— Capul i-a explodat ca un pepene căzut din căruță.

Beţivul scoase o onomatopee sugestivă, *fleoşc*. Proprietara e o femeie cumsecade, mai adăugă el, întotdeauna îl salută cu căldură, oricât de machit ar fi.

— Păcat, îi spuse Pepper pilangiului.

Era rău de tot şi, colac peste pupăză, nu ştia nici unde sunt ai dracului bani. Îi plăcuse Arthur, felul cum îşi freca vârful degetelor când se gândea cum să-i vină de hac unui seif. După ce echipajul a mers cu o seară în urmă la întrunirea de la magazinul de mobilă, Arthur şi cu el s-au dus la o beută. Şplingarul îi dădea înainte cu ferma lui. De la ţară.

— O să-mi cumpăr un cal şi câteva găini.

De Ziua Muncii[1], i-a spus Arthur, când o se domolească vipia asta, vrea să se întoarcă la magazinul lui Carney, să discute cu tipul despre cum să-şi mobileze casa.

— N-o să scăpăm o vorbuliţă despre lovitura de la Theresa. Nici măcar n-o să admitem că ne-am cunoscut. Vom fi un vânzător şi un client de pe piaţă. Dar: va fi mobila confortabilă? O să reziste în timp? şi a ridicat paharul să toasteze în cinstea acestei idei.

Acu' îşi ia pământ la ţară şi acu' o mierleşte aici, la etaj. Dacă şi-a cumpărat ferma, se cheamă c-a cumpărat-o. O altă dovadă a filosofiei lui Pepper faţă de planuri. Unde s-a mai auzit ca un şmenar să crească găini? Parcă l-ai implora pe Dumnezeu să-ţi zvânte în bătaie curul ăla înfumurat. Să ne gândim, de pildă, la drumul ăla. Le-a luat trei ani să-l construiască, au pierit sute de oameni şi, după o lună, japonezii au capitulat. Era util doar pe timp de război, iar după război l-a înghiţit jungla. Ce s-a ales de el? O fâşie de moloz înecată în noroi.

Când Pepper s-a trezit a doua zi dimineaţă, era o arşiţă criminală, deşi era abia ora şapte. O zi perfectă pentru vânătoare. Vânarea unui papagal coclit, prinderea unui binbangiu – trecuse ceva timp de la ultima lui ispravă de-acest gen. Lui

---

1. Sărbătoare anuală celebrată în SUA în fiecare primă zi de luni a lunii septembrie; a nu se confunda cu 1 Mai, Ziua internaţională a oamenilor muncii.

Pepper îi plăcea zăduful, îi scotea din vizuină pe turnători, în pridvoare, la umbră. În plus, azi avea să se deplaseze pe roți. Aștepta în fața magazinului de mobilă, să apară Carney, iar apoi știa cam care ar fi ascunzătorile, paravanele și hogeacurile și futodromurile acestei vânători.

*

Canicula transforma Harlemul într-o forjă. Pepper ședea pe scaunul de lângă șofer.

Îl prinse pe Carney în timp ce acesta descuia ușa de la intrarea în magazin, salutându-l cu „domnule afacerist". Carney tresări, îngrijorat după vizita lui Freddie din seara anterioară. Cheile din mână erau talismanul lumii normale, pierdute. Toată lumea știa cum să dea de Carney – era unul dintre dezavantajele numelui trecut cu litere înalte de șaizeci de centimetri pe firma de pe 125th Street. Și oamenii lui Chink Montague, și pungașul ăsta. Freddie avea toate adresele lui și, de fiecare dată când a apărut în ultimele trei zile, i-a adus numai vești proaste. Până acum Carney nu se mai gândise niciodată la cât de ușor se poate ajunge la el, dar acum își dădea seama că e și ăsta unul dintre riscurile meseriei de criminal.

Miami Joe pricepea treaba asta. Parcă îl înghițise pământul.

— Vreau să discut cu cioroiul ăla, îi spuse Pepper lui Carney după ce l-a salutat. Treci tu la volan.

— Nu pot.

— Păi ai o camionetă, nu?

Carney arătă cu degetul mare spre magazin.

— De-aia ai vânzător, nu? îl întrebă Pepper. Tu ești șeful.

Pepper știa să comunice și să se ocupe de o problemă. Peste două minute, Carney și Pepper erau la bordul camionetei Ford.

— Ia-o în sus, zise Pepper.

Își așeză caserola cu prânzul pe locul de lângă el. Era și asta o zi de lucru ca oricare alta.

— Văru-tău ți-a spus ce-a pățit amicul nostru, zise el sec.

— În sus, încotro? întrebă Carney, de parcă, făcând abstracție de asasinarea lui Arthur, și-ar fi prelungit viața nițel.

— Lasă-mă puțin, spuse Pepper. Deocamdată ține-o înainte.

Coborî fereastra și un val de aer fierbinte îl izbi în față. Îi povesti despre Donegal's și scena din fața hogeacului lui Arthur, curmată de o sticlă cu sifon ce-a explodat pe-o mașină a poliției, când spectatorii au tulit-o să se pună la adăpost. Puștimea de pe acoperișul clădirii de peste drum făcea mișto de caralii.

— Pe vremuri ziceam că le tragem un bliț, zise Pepper.

— Știu, răspunse Carney.

Avea treisprezece ani la data violențelor din '43. Un curcan alb a împușcat un soldat negru care luase apărarea unei cucoane arestate pentru că se machise. Harlemul a dat în clocot două nopți la rând. Taică-său a ieșit la „cumpărături" și s-a întors cu țoale noi pentru amândoi. Genul de cumpărături unde treci prin vitrina spartă și n-ai nevoie de ajutorul vânzătorului. A purtat pălăria plată à la Buster Keaton până la moarte, era ciocolatie, cu o pană verde înfiptă în bor, pe care și-o îndrepta ori de câte ori ieșea din acasă. Pe Carney nu l-au ținut la fel de mult pantalonii și puloverul. Se întreba până-n ziua de azi, când trecea pe lângă T.P. Fox ori Nelson's, dacă taică-său luase hainele direct de pe manechine.

— Ce vremuri! spuse Pepper.

Îi bombardai pe gabori de sus. Chicoti și privi lung, visător, amintindu-și vreo poznă. Carney văzuse privirea asta și la taică-su.

— Pe urmă a apărut văru-tău, Freddie, continuă Pepper. Să fi fost mâna lui Chink? Ne-a luat urma sau și-a luat-o de la vreun amic vechi? I-am spus lui Freddie să dea de tine și eu m-am dus să-l caut pe Miami Joe, dar cioara aia încearcă să facă pe Houdini.

De-aici se trage vâjâiala asta de sâmbătă dimineața. Probabil că Freddie încă le soilea după ce trăsese un clei în Village. Apăruse la Carney acasă, agitat ca naiba, iar apoi o tăiase spre metrou după ce-i dăduse vestea despre Arthur. Era prea speriat ca să meargă acasă la maică-sa – dacă-l pândește careva? Freddie avea o gagicuță blondă pe Bank Street, studentă la Fordham, pe care o agățase într-o seară la Vanguard. Când au ieșit împreună

prima oară, ea l-a întrebat dacă are coadă. Tăticu-său îi povestise că negrii au coadă ca maimuțele.

— Te-asigur că i-am arătat altceva.

Freddie era și nu era în siguranță în centru, într-un alt cartier, cu ale lui primejdii. Carney se întorsese la etaj, în apartament – oare să ia fetele și să plece din oraș? Călătorise de două ori până la New Haven, la un talcioc, și acolo a văzut motelul ăla mititel pe marginea șoselei. Cu firma luminoasă. Ori de câte ori o vedea, își spunea în glumă că, dacă vreodată o să fie nevoit să dea cu sasu', acolo o să se ducă. TV COLOR PISCINĂ PATURI CU MASAJ. Gluma era mai puțin nostimă acum, când presupunea că trebuie să-i explice totul lui Elizabeth.

Lipsa de somn îi încețoșă privirea la volan.

— Sala de Biliard Grady de pe 145th Street, îi spuse Pepper și-i prezentă situația. Una e dacă Chink Montague le-a luat urma; dar dacă ne dă țeapă Miami Joe, se împute treaba, urmă Pepper. La cine-i prada?

De-o fi una, de-o fi alta, Carney face de-acum parte din echipaj și trebuie să pună osul la treabă, așa vedea Pepper lucrurile.

Carney apucă strâns volanul, îi dădu drumul, îl strânse mai tare. De-a lungul anilor, acest ritual îi domolise tremurul când îl apuca bâțul.

— A dracu' camionetă, e bântuită, zise el.

— Cum așa?

— 145th Street, spuse Carney.

Dacă voiau să afle unde-și face veacul Miami Joe, trebuia să stea de vorbă cu câteva persoane. Pepper nu-l cunoștea prea bine pe Miami Joe, făcuse cunoștință cu el când l-a vizitat la Baby's Best și i-a spus că are o propunere pe care Pepper n-o să vrea s-o rateze.

— Baby's... ai petrecut ceva timp acolo? Orice afacere pornită acolo sfârșește prin a ajunge o cocină.

Pepper zise că ar fi trebuit să-și dea seama că o să facă o laie. Bătu cu degetele în caserola cu prânzul.

Începură cu o sală de biliard de pe Amsterdam. Carney se plimbase în zonă de multe ori și era imposibil să nu fi văzut

localul până atunci și, totuși, iată-l acolo, cu ferestrele lui murdare și cu firma veche de când lumea: Sala de Biliard Grady. Mai bătrână decât el. Pepper îl puse să-l aștepte în mașină. Lui Carney i se păru că aude un pocnet zdravăn, dar vacarmul claxoanelor – un automobil verde rămăsese blocat la semafoare – acoperi zgomotul. Pepper ieși ștergându-se de sânge pe blugii lui bleumarin. Se așeză pe locul de lângă șofer și își deschise caserola cu prânzul. În ea avea un sendviș cu ouă, un termos decolorat și un pistol. Rămase tăcut în timp ce mâncă jumătate din sendviș și dădu pe gât o parte din cafea.

— La trei străzi mai încolo e un alt gagiu, zise el în cele din urmă.

Următorul popas fu la una dintre băcăniile portoricanilor. Carney reuși să parcheze într-un loc de unde putea urmări ce se întâmplă înăuntru. Pepper îl ignoră pe tipul de la casa de marcat și dispăru pe ușa cu Accesul Permis Doar Personalului, din spate. Reapăru dând din cap după un minut. Nici el, nici tipul de la casă nu dădură vreun semn că s-ar vedea unul pe celălalt.

Au urmat o frizerie pe care, din unghiul în care parcase, Carney nu o vedea, însă tot zări cinci clienți care o zbughiră afară după intrarea lui Pepper, și o altă sală de biliard, pe care până atunci n-o observase. Locuri din orașul lui Pepper absente pe harta lui.

— Mergem la localul de noapte al lui Mam Lacey, spuse Pepper. Știi unde e?

Carney fusese acolo de multe ori; era unul dintre locurile preferate ale lui Freddie. Și al lui Carney, datorită patroanei comunicative, Lacey, o cucoană solidă, veselă, mereu la curent cu băuturile și preferințele clienților ei. Postul ei era în spatele barului improvizat din lăzi vechi de făină de ovăz, de unde își făcea în șoaptă ofertele prea încărcate de eufemisme spre a fi descifrate de către un om onest precum Carney. Fetele din camerele de la etaj, narcoticele. El declina oferta cu „Nu, mulțumesc, doamnă", iar ea îi făcea cu ochiul: Într-o zi, tinere... Localul fusese închis cu ani în urmă, după un schimb de focuri.

Sau o încăierare cu șuriele. Întotdeauna apăreau noi și noi stabilimente de-astea.

Boala a apărut la Mam Lacey's și de acolo s-a tot extins. Pe vremuri, cvartalul rezidențial fusese îmbietor, îngrijit, se juca baseball stradal și era străjuit de arbori. Acum, ferestrele de la Lacey's erau sparte, cele două clădiri între care se afla aveau parte de aceeași năpastă, iar cele două aflate în continuarea acestora arătau dubios. Carney se încruntă. „Paragina urbană", bine zis; sărea dintr-un loc în altul aidoma ploșnițelor.

— Vii și tu, spuse Pepper și-i făcu semn lui Carney în timp ce examina ferestrele întunecoase ale apartamentului de la demisol.

Dă-i blană și ușcheală. Ia fetele și ușcheală de-aici!

Pepper l-ar vâna și dacă ar merge cu optzeci de kilometri pe oră.

Carney scoase cheia din contact.

În vremurile de glorie, camera din față avea un miros stătut de la fumul de țigară și trabuc, și de la berea ieftină și poșirca prelinsă între scândurile dușumelei, dar duhoarea de acum se înscria într-un alt registru de putoare. Canapeaua spațioasă pe care ședea odinioară Carney cu paharul de băutură și clătina din cap la giumbușlucurile patroanei avea tapițeria despicată și acoperită de straturi-straturi de pete, oglinzile întunecate montate pe pereți erau sparte, iar tăblia barului din lăzi cu ovăz ajunsese altarul unde se închinau drogații. Linguri înnegrite, cocoloașe de hârtie, tuburi golite. Doi tipi costelivi, soioși, zdrențăroși dormeau pe jos. Nu se treziră când Pepper îi întoarse să-i vadă la față.

— Pe vremuri veneam aici, spuse Carney.

— Era mișto, zise Pepper.

Pepper îl conduse în grădină pe lângă o cămăruță plină de gunoi și bucătăria unde Mam Lacey prăjea pui toată noaptea. În ziua de azi aici se gătea doar mizeria. Carney își vârî mâinile în buzunare, să nu atingă nimic. Respiră pe gură și răsuflă bucuros când ieșiră din nou la lumină, în spate. Grădina era năpădită de buruieni, sinistră. Statuia înaltă a unui înger era

ruptă în două. Picioarele i se iteau dintre bălăriile încâlcite, iar aripile albe erau îndreptate în direcții diferite. De-a lungul zidului din spate era o bancă din piatră. Pe ea dormea un bărbat acoperit cu o pătură în ciuda arșiței.

Pepper îl trezi cu o scatoalcă:

— Julius.

Bărbatul se clinti deloc surprins de deranj. Carney îl recunoscu – era băiatul lui Lacey, adolescentul care debarasa paharele goale și aprindea țigările doamnelor. Pe vremuri era voios și săritor, asemenea fraților mai mici ai clienților, care stăteau acasă și exclamau „Doamne!" când auzeau poveștile de la oraș. În lumina dimineții târzii părea mai bătrân decât Carney.

— Trezește-te, Julius, spuse Pepper. Îl caut pe omul tău, pe Miami Joe.

Julius se săltă în capul oaselor și își pipăi buzunarele, căută ceva. Se uită cu ochii întredeschiși de jur-împrejurul grădinii.

— Cu tine vorbesc, insistă Pepper.

Julius își trase pătura pe umeri și se uită șucărit.

— Cică nu-s „de încredere", spuse Julius și cuvintele astea îi lăsară un gust amar, așa că-și trecu limba peste dinți, să le șteargă gustul. Nu mă mai lasă să ies cu el.

— Știam asta, răspunse Pepper. Vreau să știu unde doarme cioara aia.

— Miami Joe e mult prea ocupat ca să mai și doarmă… iar palma lui Pepper răsună până-n curțile din spate de pe 145th Street, între Eighth și Seventh Avenue.

O fereastră se deschise la o distanță de câteva clădiri, un gură-cască. Pepper nici nu catadicsi să se uite într-acolo. Fereastra se închise la loc.

Carney își aminti băiatul așa cum fusese nu cu mult timp în urmă: zâmbitor și cu strungăreață.

— Chiar trebuie?

Pepper îi aruncă o privire rece ca oțelul și se întoarse la odrasla bună de nimic a lui Mam Lacey.

— Maică-ta a avut un local fain, zise el.

— Ar fi trebuit să intru în marina militară, răspunse Julius.

Maică-sa moare, își zise Carney, Julius îi ia locul și, în loc să asculte poveștile criminale ale clienților săi, se hotărăște să participe la ele. Și, uite-așa, dintr-una într-alta. Ce s-o fi întâmplat cu încăperile de la etaj, cu fetele care lucrau acolo? Cine ocupă camerele acum?

— Unde doarme? întrebă Pepper.

— L-am întrebat pe Joe dacă mai coace ceva și mi-a zis că nu mă mai ia cu el dacă-s în halul ăsta. Ehe, ce vremuri am prins... glasul i se frânse. Apoi, dosul de palmă al lui Pepper îl readuse cu picioarele pe pământ: E în adăpostul ăla dărăpănat de pe 136th Street colț cu Eighth, ăla cu firma aia cu bătrânul doctor. La etajul trei...

După care îndoi de mai multe ori un capăt al păturii, făcându-și din el pernă. Carney întoarse capul în timp ce se întorcea cu Pepper înapoi în clădire. Julius căzuse din nou în nesimțire, cuibărit în ascunzișul lui narcotic.

Din nou pe stradă, Carney porni motorul.

— A avut o copilărie fericită.

— De ăștia trebuie să te ferești, spuse Pepper. Când își încep viața târziu, au mult de recuperat.

Vechea camionetă se poticni, ca de obicei, dar apoi porni pe stradă. Julius moștenise o clădire și un bar ilicit, iar Carney această camionetă Ford. După ce și-a terminat studiile la Queens College, nu și-a mai prea întâlnit tatăl. Mike Carney se combinase cu Gladys în Bed-Stuy[1], ieșea la cujbeală în Brooklyn. Carney lucra la raionul de mobilă al magazinului universal Blumstein's și strângea banii la ciorap, într-un bocanc de sub pat. Nu știa exact pentru ce anume îi strânge.

A urmat după-amiaza când Gladys a venit la magazin să-i spună că taică-său a fost omorât de gabori:

— Vrea să te vadă cineva.

---

1. Cartierul Bedford-Stuyvesant, situat în nordul Brooklynului, renumit pentru cele peste opt mii de clădiri construite în stil victorian înainte de 1900.

Taică-său spărsese o farmacie, să fure o cutie cu sticluțe cu sirop de tuse plin de substanțe narcotice.

— Tot aici lucrezi, a remarcat Gladys.

— Încerc să răzbesc, i-a spus Carney.

Iarna trecută primise costumul de Moș Crăciun în tura lui, în semn că este apreciat de șefi. Moșul de cursă lungă o dăduse pe ulei și voiau să-i dea o lecție, să se învețe minte. *N-ai voie să duhnești a poșircă în nasul copiilor.*

— „Încerci să răzbești" – așa mi-a zis.

Gladys era o jamaicană cu fața rotundă, cu un accent puternic, onctuos. Lui taică-său i-au plăcut dintotdeauna femeile din Indiile de Vest.

— Mi-nchipui că și Manhattan e tot o insulă, așa că avem multe în comun. Chiar dacă pricep doar jumătate din ce zice.

Carney nu găsi puterea să-i ceară lui Gladys detalii. Ras de poliție – așa bănuia el c-o să părăsească taică-său planeta asta. Ras de poliție sau de un alt pungaș. Pe Gladys a văzut-o ultima oară în ziua când s-a dus să preia camioneta lui taică-său. Ea s-a aruncat bocind pe capotă de parcă ar fi fost sicriul mortului. Doi tipi, vecini de stradă, au trebuit s-o târască de-acolo.

Carney avea camioneta de un an când a trecut peste un cui pe Lenox Avenue. S-a dus să ia roata de rezervă din spate. Așa a dat peste bani. Treizeci de mii de dolari, bani gheață. Banca ascunsă într-o roată de rezervă. Dacă ar fi vândut camioneta, nu i-ar fi găsit. Trei luni mai târziu, semna închirierea spațiului comercial de pe 125th Street.

*

Tovarășul de drum al lui Carney tăcea cu un aer satisfăcut, întorcând capul să admire posteriorul bunăciunilor din cartier și povestind drumurile bătute pe bulevarde.

— Ăla-i un local ca lumea, cu pui, spuse Pepper. Ai mâncat vreodată acolo?

Sângele de pe blugi i se uscase, de la distanță părea o pată întunecată de ulei sau funingine. Pepper ședea în față, dar la volan era el.

Pepper spuse că vrea să oprească la Jolly Chan's, să mănânce pui cu legume. Patronul îl cunoștea și îi pofti la o masă în colț, lângă fereastră. Lângă ușa bucătăriei era un acvariu cu apă verzuie. În el mișca ceva. Pe tapet se zvârcoleau dragoni roșu-portocalii, învolburându-se ca norii.

Nu vorbiră mult, iar Carney avea stomacul prea întors pe dos ca să poată mânca. Pepper era și el îngândurat și mâncă doar jumătate de porție. Ședea în așa fel încât să vadă ce se întâmplă pe stradă.

— Ce-ți veni să te-apuci să vinzi canapele? îl întrebă Pepper împingându-și mâncarea din farfurie.

— Sunt întreprinzător.

— Întreprinzător? îl persiflă Pepper, cu accent pe *prinzător*. Ăsta-i un pungaș care-și plătește impozitele.

Carney îl lămuri că a primit un pont despre un magazin de mobilă pus pe butuci. Fostul chiriaș își luase zborul în toiul nopții. Chiria era mică. Era pomană curată. Carney era agitat și bâlbâiala îl împiedica să studieze chipul împietrit al lui Pepper. Ce-o fi în mintea lui? La fel de bine ar putea discuta cu trotuarul. Carney îi împărtăși câteva poante învățate la cursurile de management despre logistica preluării unei afaceri falite. Când să păstrezi și când să rupi legăturile cu furnizorii, cum să eviți asumarea unor răspunderi. De pildă, canapeaua de la subsol. Era acolo, o problemă moștenită, și el trebuia să găsească o soluție.

— Nu contează cum a ajuns acolo, zise Pepper. Grija ta e cum să-i dai de capăt. Toporul e bun la o adică. La fel, focul și un chibrit.

Carney sorbi o gură de apă.

— Chiar dacă mi s-a spus că prea repede pun mâna pe canistra de benzină, zise Pepper făcând semn să li se aducă nota și turnă ketchup pe mâncarea rămasă. Așa, Chan n-o poate servi următorului client.

Pepper avea un mod de gândire total diferit.

— De unde ești, omule? îl întrebă Carney.

— Din New Jersey, răspunse Pepper, de parcă ar fi fost cea mai tâmpă întrebare care i s-a pus vreodată.

Prăjiturelele erau uscate, iar răvașele demoralizante.

Firma cu doctorul de la intrarea adăpostului dispăruse; cele două lanțuri zăngăneau pe suportul metalic. Carney i se alătură lui Pepper fără să-l mai întrebe. Ușa din față era descuiată. Proprietarul, un pitic cu păr cărunt, mătura holul din față. De cum îl zări pe Pepper își întoarse privirea într-o parte. Carney se obișnuise cu efectul pe care-l avea acesta asupra semenilor săi.

— La doi, zise Pepper.

Treptele scârțâiră tot drumul până sus. Ca și cum un uriaș ar fi zgâlțâit zdravăn clădirea, iar apoi ar fi așezat-o la loc, bine stoarsă.

Nu răspunse nimeni la primele două bătăi în ușă ale lui Pepper.

— Da?

— Pepper sunt. Cu Carney.

— Nu știu nici un Piper. Și nici vreo sare. Vezi-ți de treabă.

Nu era vocea lui Miami Joe. Tipul ăsta ziceai c-a citit o carte cândva.

Pepper își trecu degetul peste tocul ușii, să-l verifice, apoi, dintr-un picior, dădu ușa de perete. Locatarii pe termen lung închiriază camera gata mobilată, presupuse Carney, judecând după ghiveciul de stiluri. Vechea canapea Morgan din anii 1930, înainte ca firma să dea faliment pentru că refolosea saltele vechi, murdare, ca umplutură; biroul scrijelit, din lemn de pin; măsuța de cafea cu tăblia de placaj, gata să se răstoarne dacă pui pe ea o scrumieră. Dormi aici câteva săptămâni sau luni, iar apoi furișează-te spre următoarea lovitură. Între timp, mobila pătată circula din cameră-n cameră, dacă ai nevoie de un pat, te costă doi dolari pe săptămână, iar dacă mai vrei o veioză, se rezolvă și asta.

Omul din cameră arăta cum te-ai fi așteptat, avea brațe descărnate și burtă, cu ochelari cu ramă groasă, neagră, năuc în maioul și izmenele lui gălbejite în fața acestor străini.

— De ce-ați făcut asta? întrebă el arătând spre ușa bușită.

— Îl căutăm pe Miami Joe, spuse Pepper.

— Aveți ochi în cap – vedeți că nu-i acilea.

Omul spuse că-l cheamă Jones și că-l cunoaște pe Miami Joe din Florida. Era în voiaj de plasare a unor produse, iar Miami Joe i-a spus că poate dormi pe jos. El n-o să prea dea pe-aici, după spusele lui Jones.

— Ce vinzi? îl întrebă Pepper.

— Dacă-mi dați voie, vă arăt... Jones porni spre valiza de la capătul patului.

Cearșaful păstrase imprimată urma estompată, murdară a trupului său. Pepper scoase pistolul:

— Lasă-l pe el.

Carney desfăcu încuietorile valizei albastre, uzate. Marfa lui Jones era așezată în buzunare căptușite; erau flacoane cu lichide închise la culoare. Carney se duse cu una la fereastră, unde firele de praf pluteau în lumina soarelui: APĂ VIRILĂ.

— Mișto, nu? întrebă Jones.

Se rezemă de noptiera paradită, acoperită de pete maro, urmele arsurilor de țigară ce aduceau cu o droaie de gândaci de bucătărie.

— Sunt furnizor de loțiuni tonice masculine avizate, urmă Jones, în caz că aveți probleme maritale sau doriți să vă crească barba.

— Dă-le-n mă-sa, nu duc lipsă de carici, zise Pepper.

Jones se întoarse către Carney.

— Dumneata ce zici, domnule? Soția dumitale cu siguranță ți-ar aprecia pasul mai elastic. Ai auzit de ochii dulci? Loțiunile astea o să-ți dea binocluri dulci.

Până să-i răspundă Carney, Jones întinse mâna spre sertarul de sus al noptierei. Băgă mâna în el și Pepper îl închise cu un șut, prinzându-i-o înăuntru. Carney scăpă Apa Virilă și sticluța se izbi de parchet, dar scăpă întreagă. Nu și oasele mâinii lui Jones, judecând după trosnituri. Se prelinse pe podea urlând de durere.

Pepper îi puse bocancul pe grumaz și îl ținu apăsat. Îi spuse lui Carney să verifice conținutul sertarului. Înăuntru erau un

cuțit de vânătoare ruginit și niște cărți de acces la un club de gentlemeni din Bronx.

— Nu vă știu cine sunteți, ciorilor, gemu Jones, care, fără ochelari, arăta ca o cârtiță. Miami Joe e pe nasoale cu niște dilimandroși.

— Când se întoarce? îl întrebă Carney.

— Nu se mai... s-a cărăbănit ieri, spuse Jones. Camera e plătită până la sfârșitul lunii.

— Încotro? îl chestionă Pepper.

— Îi era dor de casă.

— S-a întors la Miami? întrebă Carney.

— Pe cioroiul ăla nu-l cheamă Chicago Joe, cioară, pufni Jones.

— Ce crezi? îl întrebă Carney pe Pepper când urcară înapoi în camionetă.

Unul dintre buzunare îi era umflat. La un moment dat șterpelise o loțiune de-a lui Jones.

— E clar, Miami Joe pune la cale ceva necurat, zise Pepper. Însă el l-a mătrășit, oare, pe Arthur, sau Chink Montague e cel care i-a lichidat pe Arthur, și-apoi și pe Miami Joe? În fond, ar putea foarte bine să zacă în Mount Morris Park.

Cu moaca terciuită, adăugă Carney. Nu-i ardea lui de locul unde or fi banii și pietrele prețioase. Voia să știe doar cât de bine o să doarmă la noapte.

— Nu, e mâna lui Miami Joe, hotărî Pepper. El l-a ucis pe Arthur și a săltat banii.

— Trebuie să mă întorc, spuse Carney.

— Desigur.

Rămaseră tăcuți cale de două străzi, după care Pepper spuse:

— Încă mai ai mutra aia a ta, îngândurată.

— Poftim?

— Ne-am întâlnit cu secole-n urmă, îl lămuri Pepper. Cu taică-tău, la vechea voastră adresă de pe 127th Street. Cu „The Montgomery" cioplit pe fațada clădirii. Suna marfă. Pe vremea aia.

Erau la un stop, în spatele unei autocisterne cu benzină.

— Nu era deloc marfă, răspunse Carney.

— Am zis că suna marfă.

— L-ai cunoscut?

— Pe Big Mike Carney? Dacă trăgeai tunuri în Harlem, n-aveai cum să nu-l cunoști pe Mike Carney. Am ieșit de multe ori împreună la paradeală. Era bun.

— Bun?

— Văd că i-ai păstrat camioneta.

— El mi-a lăsat-o.

— Încă merge, zise Pepper izbind cu palma în bordul mașinii.

Poate că, altă dată, o să-l mai întrebe una-alta despre taică-său. Astăzi încercă să și-l imagineze pe Pepper tânăr, în vechiul apartament, și se întrebă dacă s-o fi numărat și el printre cei care îi aduceau jucării ieftine și dacă jucăria se sfărâmase în mâinile lui după cinci sau zece minute.

OPT

Rusty, de felul lui, respecta legea, dar nu-i iubea câtuși de puțin pe reprezentanții ei muritori: pe șerifii și ajutoarele lor de la el de-acasă, pe gaborii și pe detectivii de aici. Când Klanul a dat foc băcăniei lui taică-său – care atrăgea o clientelă mixtă, având, așadar, și relații cu albii de la super-marketul Myrtle's de pe Strada Mare –, șeriful le-a sugerat să se gândească bine înainte de-a redeschide magazinul. Și-a scuipat, cu un aer plictisit, zeama tutunului molfăit în cenușă. Probabil chiar el turnase benzina din canistră. Părinții și sora lui Rusty s-au mutat la Decatur, iar Rusty și-a luat catrafusele și a plecat la New York. Maică-sa îl poreclise „Grozavul" încă de când era bebeluș și, când l-a văzut urcând în autocarul Greyhound, cu destinația Nord, i-a zis „Vezi, ți-am spus eu". Polițaii de-aici nu erau cu nimic mai breji, dar Harlemul era așa de întins și de turbulent, încât n-aveau timp să hărțuiască lumea așa cum și-ar fi dorit. Trebuiau să-și exercite hărțuiala pe o arie mai mare, chestie care lui Rusty îi convenea. Detectivul care a poposit la magazin în după-amiaza aceea nici n-a avut timp să-l ghidoneze ca lumea. Când Rusty l-a informat că șefu' lipsește, și-a luat tălpășița.

*

— Ce-a vrut? îl întrebă Carney. Tocmai se întorsese la birou după ce se despărțise de Pepper, și nu se simțea deloc în apele lui.

Rusty îi dădu cartea de vizită a detectivului. Detectiv William Munson, Secția 28. Arthur îl prevenise pe Carney că o să primească vizita unui gabor mituit de Chink. Să-l tragă de limbă în legătură cu Theresa, dar putea fi vorba și de vânzarea vreunui produs. Își forțase norocul și acum îi ieșea pe nas.

— Freddie a dat vreun semn de viață?

— Nu.

Rusty adăugă că, în după-amiaza aia, avusese o vânzare de zile mari, dar Carney nu-l auzi. Trase ușa biroului și, până la ora închiderii, despică firu-n patru, cu gândul la după-amiaza petrecută alături de Pepper și la celelalte belele adunate pe capul lui.

Găsi lanțul de siguranță pus pe ușa apartamentului – doar Alma îl folosea în absența sa – și trebui să bată la ușă ca să poată intra la el în casă. Dimineața un escroc, iar seara cucoana asta. Cuplul de ciudați din apartamentul de alături lăsase lângă ușă o pungă rău mirositoare, iar petele și mizeria de pe coridoare săreau în ochi mai tare decât de obicei. Câteodată huruitul trenului răzbea prin structura de rezistență și betoane, pătrundea în clădire și-l simțea sub picioare, ca acum. Cum de își obligase soția și copilul să stea atâta amar de vreme într-un loc ca ăsta?

Alma îl privi prin ușa întredeschisă mai mult decât ar fi trebuit – asta fu prima picătură.

— May a adormit la tine-n pat, îl anunță ea.

Elizabeth aștepta clipa când se poate furișa afară în siguranță, dacă nu cumva adormise și ea.

— Tocmai făceam un pic de ordine.

Carney încercă să-și alunge indispoziția. I se alătură în bucătărie și se puse pe treabă. La cină aveau friptură de vacă înăbușită, cu mazăre. Carney și soacră-sa își ocupară fiecare locșorul în bucătăria minusculă, înghesuindu-se și exagerând cu scuzele când se apropiau prea mult unul de altul. Judecând după tăcerea ei, îi era clar că pe Alma o frământă ceva și că e neobișnuit de reținută, neîmpărtășindu-i grijile ei. A doua picătură.

— S-a răcit, comentă Carney.

— E așa de cald, spuse Alma.

Frecă platoul alb, uriaș, cu șervetul în carouri alb-roșii. Platoul era unul dintre cadourile ei de nuntă. De-acum era plesnit și ciobit, cu firicele negre ce indicau crăpăturile.

Carney aștepta, procedând ca atunci când avea de-a face cu un client ușchit. Căruia toate produsele din magazin îi par prea scumpe sau care a intrat mânat de un capriciu și acum caută o scuză să poată pleca.

— Elizabeth a leșinat deunăzi, zise Alma. M-a speriat.

Asta se întâmplase cu o zi în urmă. De ce nu i-a zis *ieri*?

— Mai are de tras câteva săptămâni, spuse Carney, așezând tacâmurile în chiuvetă cu grijă, să nu clinchetească.

— Mă gândeam, cu Leland, urmă soacră-sa, ce-ar fi ca Elizabeth să stea la noi până îl naște pe ăla micu'? Îi e tare greu, de când cu ordinul doctorului, să stea culcată. Căldura asta.

Remarcă tonul ei binevoitor și blajin. Până acum nu mai încercase să-i vândă nimic și era nesigură pe ea.

— Are tot confortul acolo, iar tu și așa ești tot timpul la magazin. Pot să mă ocup de ea și să te scutesc de-o grijă.

— E frumos din partea ta că vrei să ne ajuți, dar, deocamdată, ne descurcăm.

— Și lui May i-ar fi mai ușor, stărui ea, are camera aia liberă. A fost anume construită așa, pentru ventilația încrucișată.

— Și May? Așa vasăzică?

— N-ar trebui să rămână singură, de bună seamă. La vârsta ei, tu fiind toată ziua la magazin. E rezonabil.

— Rezonabil.

— Noi credem că-i rezonabil. Mama mea întotdeauna spunea…

— Ți-a spus vreodată mă-ta să-ți vezi de treaba ta?

— Raymond?

— „Eu fiind toată ziua la magazin." Ți-a spus vreodată mă-ta să-ți vezi de treaba ta?

— Ai s-o trezești pe May, observă Alma.

— Doarme buștean. Nu huruie trenul toată noaptea? Doarme buștean.

Nu-i mai vorbise așa niciodată, dar aștepta de mult acest prilej. Alma îl aștepta și ea. Își șterse mâinile de cârpa de vase. O așeză pe robinetul de la chiuvetă, îndoită exact la mijloc.

— Așa vorbești cu mine? Cine mă-ta te crezi, cioroiule? Am văzut cioroi boschetari ca tine toată viața, cu mâinile-n buzunare. Se gârbovi pusă pe imitat și își îngroșă glasul, dându-i un plus de culoare: *Am ieșit să câștig și eu un dolar.* Crezi că nu știu cu ce găinării te ocupi? Cu toată trăncăneala asta a ta?

Pe de-o parte, la ea ce-i în gușă și-n căpușă. Pe de alta...

Telefonul sună în camera de zi. Încă o dată. Alma își netezi rochia și se duse să răspundă. Carney se rezemă de chiuvetă. Pe fereastră zări bucătăriile a patru etaje din clădirea de vizavi: una cufundată în întuneric; alta, luminată, dar pustie; în următoarea, două mâini erau cufundate în clăbuci; în ultima, o mână subțire, maronie, scutura peste pervaz scrumul țigării. Lumea încerca să se descurce peste zi. Trenul 1 trase în gara de pe 125th Street, simți asta în degetele de la picioare. Nu avea cum să vadă șirul ferestrelor de la vagoane, oamenii ce se revărsau pe peron și coborau pe trepte, dar și-i imagină împrăștiindu-se, fiecare cu drama lui personală. Mișcarea asta se repeta în mod regulat, la fel ca răsăritul și apusul soarelui. Oamenii se îndreptau spre casă, spre mașinile lor, lumina se prelingea pe ferestrele pătrate ale bucătăriilor. Parcă ar fi trăit în trenuri stivuite unele peste altele.

Tăinuitor și, pe deasupra, hoț. La urma urmei, îi furase fiica.

N-avea să și-o capete înapoi.

Relatarea pătimașă a Almei găsi un ascultător prietenos; de aici deduse că la telefon e Leland. Dacă schimbul lor de replici n-o trezise pe Elizabeth, înseamnă că avea să doarmă până a doua zi, cu brațele întinse spre May, cu bebe cel nou între ele. Carney plecă.

*

Pe stradă, cei din primul schimb de sâmbătă seara își făceau de cap. Erau zgomotoși: puși pe miștocăreală, rhythm and blues, ciondăneli gata-gata să se transforme în încăierări. Carney trecu printre perechile ce ieșeau la o cină specială sau una obișnuită,

în locurile pe care le frecventau de obicei, unde știau ce trebuie să evite din meniu. Se feri de puțoii jegoși, care la ora aia ar fi trebuit să fie în pat, în loc să alerge și să zbiere ca nebunii, și de pușlanii ce storceau și ultimul strop al zilei înainte de-a se întoarce acasă gâfâind la fereastra deschisă, de lângă pat. În apartamentele închiriate și în casele cu mai mulți proprietari, cei din schimbul doi se pregătesc să intre în scenă. Zac uitați în cadă, își calcă ținutele dichisite, își pregătesc alibiurile și confirmă ordinea de zi: *Ne întâlnim la Knight's și plecăm de-acolo mai departe.* Plus bărbații și femeile din schimbul doi fără nici o întâlnire planificată, care se mai uită o dată în oglindă înainte de a se lăsa în voia destinului de sâmbătă seara.

Mai erau apoi pungașii, care își legau șireturile la pantofi și fredonau melodioare săltărețe, căci în curând țignalul de la miezul nopții îi va chema la treabă.

Știa din capul locului încotro se îndreaptă: Riverside Drive. Traversă strada să evite predicatorul stradal, apoi traversă încă o dată, să ocolească biserica baptistă de pe 128th Street și enoriașii ce intrau unul câte unul. Era sătul de ofertele de vânzări pe ziua de azi. *Nu mă lovi, o să vorbesc. Spune-mi ce vreau să știu, că dacă nu...* Iar apoi Alma cu *Lasă fetele să stea la noi.* Dă-i suficient timp lui Elizabeth și o să vină la vorba lor, și-or fi spus Alma și Leland. O să-și dea seama de caducitatea opțiunilor ei. El era șobolanul care se târâse afară din canal și se strecurase înăuntru pe sub ușă.

Propunerea Almei era rezonabilă, deși nu din motivele invocate de ea. Carney își pusese în pericol familia, de-aia o și înjurase. Le lăsase tâlharilor o urmă ce ducea la ușa lui. Un tip din echipaj era mort, alți doi membri dispăruseră... dar nu-i așa. Avea dreptate Pepper. Era mâna lui Miami Joe, e clar. Miami Joe nu dispăruse. Îl omorâse pe Arthur și umflase banii și pietrele prețioase prăduite la Theresa. Poate că-i făcuse rău lui văru-său. Iar dacă Miami Joe încă nu virase spre Sud, trebuia să-i lichideze pe toți ceilalți, ca să preîntâmpine răzbunarea lui Chink. Sau ca să-i împiedice – adică să-l împiedice pe Pepper – să regleze conturile. Carney nu știa cum funcționează

acest segment al lumii interlope. Poate că Miami Joe e în Florida sau poate că n-o să părăsească orașul până când nu se asigură că nu-i mai ia nimeni urma.

Dinspre râu se pornise o adiere. Puturoasă, dar răcoroasă. Încordarea provocată de vânătoarea de după-amiază și cârâiala cu Alma îi dispăruse. Era un pic amețit – nu mai mâncase de la micul dejun. Traversă pe latura vestică a străzii și o luă spre nord, urmărind cu privirea zidul de pe Riverside Drive, cu zigzagul lui de cărămidă roșie și calcar alb, maiestuos. Perimetrul unui fort menit să-i apere pe cetățenii cumsecade din Harlem. Iar greșește – o cușcă menită să împiedice mulțimea nebună pentru care străzile alea înseamnă „acasă" să fugă altundeva în lumea mare. Cine știe ce ravagii și prăpăd ar face dacă i s-ar permite să gonească în libertate printre oamenii decenți. E mai bine să fie ținută aici, pe insula asta cumpărată cu douăzeci și șapte de parai de la indieni, așa se spune. Douăzeci și șapte de parai însemnau mult mai mult pe vremea aia.

Traversase din dreptul numărului 528 de pe Riverside Drive, cea mai recentă prospecțiune a lui. Către asta tindea. Cine nu și-ar dori să locuiască pe Riverside Drive? Vii acasă de la magazin, deschizi ușa de la intrare și simți mireasma de pui Co-Co din bucătărie. Radioul merge, cântă o orchestră de jazz, May îi îmbrățișează un picior, iar nou-sositul – în visurile lui, un băiețel – i-l îmbrățișează pe celălalt. Lumina amurgului se revarsă dinspre vest, chiar dacă trebuie să privești și New Jersey-ul. Un loc încântător, nu seamănă cu nici unul dintre cele în care a locuit la viața lui. Îl făcuse *cioroi boschetar*.

O femeie înaltă, într-o rochie verde, țâșni afară pe ușa de la intrare, tocurile înalte scoteau clinchete pe beton. Se uită în poșetă după ruj sau țigări și își văzu de drum. Carney se poziționă în diagonală în raport cu unul dintre garguiele de pe cornișa de la 528 – privirile li se încrucișară. Nici un semn de apreciere din partea bestiei. Ce-ar face, oare, taică-său? Big Mike Carney. Nu s-ar duce la birou, nu că ar avea așa ceva, nu s-ar duce nici acasă, categoric. N-ar pune capul pe pernă

până când nu l-ar găbji pe cel care i-a dat țeapă. Ca și Pepper, ar răscoli tot orașul până când ar scoate vânatul din vizuină.

Cui nu i-ar plăcea să locuiască pe Riverside Drive? La câteva străzi spre nord era clădirea Burbank, unde stătea în chirie pontagioaica – antena lui Miami Joe de la Theresa. Nu era mult până acolo.

Holul blocului de garsoniere era aglomerat, ca de fiecare dată sâmbătă seara – locatarii o tăiau de-acasă spre localurile preferate sau goneau spre casă, să se înclifteze pentru mânările serii. Administratorul neîngrijit ședea cocoțat în dosul tejghelei pline de zgârieturi, păzind șirul de cutii poștale. Un ventilator minuscul îi primenea mutra mizerabilă, cele două palete fluturând în carcasă ca niște tentacule. Carney îi spuse că o caută pe prietena lui, Betty, dar nu-și mai amintește numărul garsonierei.

— Betty și mai cum?

— Lucrez cu ea la Theresa. Și-a uitat portofelul…

Administratorul coborî privirea spre registru.

— N-a mai dat pe-aici.

— Aș putea să i-l dau lui Joe?

Administratorul își împinse ochelarii spre rădăcina nasului. Aștepta să vadă cum până și vizitatorul său pricepe că ceva nu se leagă în povestea lui.

— Unde-i portofelul?

– În camioneta mea, răspunse Carney, arătând cu mâna spre stradă.

Ușa liftului se deschise și din el apărură două cucoane cu părul înfoiat, levitând în hol ca niște regine, cu rochiile de seară ce licăreau în ape.

— Nu-l cunosc pe nici un Joe, spuse administratorul.

Carney dădu colțul și se opri să chibzuiască. Freddie pomenise de Baby's Best în relatarea lui despre jaf. Era pe 136th sau 137th Street, perpendicular pe Eighth Avenue. N-o să se pună el cu tipul – de asta o să se ocupe Pepper. Dar tot mai bine e să dea o mână de ajutor la vânătoare înainte să cheme smardoiul, decât să facă treișpe-paișpe în camera lui de zi.

Alma rareori rămânea mai târziu de ora zece. În curând în apartament se va lăsa liniștea. Alese drumul spre Baby's Best.

*

Miami Joe, de felul lui, nici nu respecta legea și nici nu murea de dragul pisarilor: al șerifilor și al ajutoarelor lor de acasă, al gaborilor și al detectivilor de aici. Dacă aveau ghinionul să-i aștină calea când avea pistolul în buzunar, le făcea felul. Disprețul față de cei pe care-i jefuia era de cu totul altă natură, aducea cu cel al unui copil care stârcește un gândac de bucătărie cu talpa pantofului. Erau neînsemnați, neajutorați, și-i dădea uitării de-ndată ce-și isprăvea treaba cu ei, fie că-i tâlhărea sau îi făcea îngerași. De pildă, în mintea lui exista un gol până de curând ocupat de Arthur. În cele din urmă, locul vacant va fi umplut de-o viitoare lovitură. Miami Joe gonise nebunește pe scara de incendiu după ce Gibbs, administratorul din tura de noapte, a sunat la Betty. După ce și-a prins pistolul de picior. Poate-i destul de rapid. Fu surprins să-l zărească, pe 140th Street, pe vânzătorul de mobilă. Pepper l-ar fi simțit imediat. Chink ar fi trimis doi oameni. Avea baftă. Se apropie cât de mult putu, îngenunche, rezemă țeava de antebraț, să ochească, și apăsă pe trăgaci.

NOUĂ

Ziua i se termină așa cum a începuse: cu niște bărbați duri punându-i sula-n coaste sub numele lui scris cu litere înalte de șaizeci de centimetri.

Ca și majoritatea locuitorilor din Harlem, Carney a crescut cu cioburi de sticlă pe terenul de joacă, cu spectacolul cruzimii de pe trotuar ori de câte ori ieșea afară din casă, cu pocnetul împușcăturilor. Recunoscu pe dată sunetul. Se ghemui și alergă în zigzag spre pubele. Când întoarse capul, îl zări pe Miami Joe și auzi țiuitul celei de-a doua împușcături, care nimeri capacul pubelei de lângă el. Colțul străzii nu era prea departe – o rupse la fugă.

Așa-i New Yorkul uneori, dai colțul și, ca prin farmec, te trezești într-un cu totul alt oraș. 140th Street era cufundat în beznă și tăcere, iar Hamilton era tot o petrecere. În fața barului situat cu două clădiri mai jos, lumea stătea la coadă, să intre – unul din locurile unde se cântă bebop[1], după cum îi suna –, iar lângă bar niște tipi hispanici pileau vin și jucau domino la lumina ce răzbătea dintr-o frizerie. Jucătorii de domino lucrau acolo; acolo își câștigau peste zi banii de chirie, iar seara își găseau un refugiu din calea familiei. Carney își croi drum cu coatele prin lumea așezată la coadă și o zbughi mai departe. O mașină de patrulare a poliției înainta pe cealaltă

1. Stil de jazz lansat la jumătatea anilor 1940, asociat cu numele lui Charlie Parker, Thelonious Monk și Dizzy Gillespie.

parte a străzii. Se uită peste umăr. Nici urmă de Miami Joe. Dacă i-a văzut pe polițiști, înseamnă că i-a zărit și Miami Joe. O luă iar la fugă când polițiștii ajunseră destul de departe.

Porni spre sud pe un traseu bizar, mergând înainte și înapoi pe bulevarde și pe străzi. Înainte să se despartă de Pepper în după-amiaza aceea, tipul îi spusese să-i lase, la nevoie, orice mesaj la Donegal's.

— Nu contează cine-i în tură, ei îmi preiau toate apelurile.

Era, în mod clar, domeniul lui Pepper, cu schimburi de focuri și naiba mai știe ce. Omul era expert când era vorba de paradirea cuiva. Carney nu-și putea permite să meargă acasă și să-l conducă pe Miami Joe la ai lui. Dacă Miami Joe ajungea, totuși, acolo... Barurile erau ticsite de omenire; s-ar putea ascunde într-unul dintre ele. Până la ora închiderii, iar apoi? Porni spre magazin, într-acolo îl purtară, oricum, pașii. O să-l sune pe Pepper de la birou și o să aștepte.

Pe Morningside și pe 125th Street era liniște când, după zece minute, ajunse la magazin. Toată agitația se mutase cu câteva străzi mai încolo, lângă Apollo. Nu-și amintea cine cântă în seara aceea, cu numele vopsit pe autocarul de turneu, dar, judecând după mulțime și țipete, era un nume mare. Simți că-i tremură mâinile când vârî cheia în broasca ușii de la intrare.

— Grăbește-te, îl zori Miami Joe.

Stătea pe carosabil, între două mașini de culoare închisă. Nu avusese timp să-și pună sacoul; era într-o cămașă albă descheiată la piept, jilavă de sudoare, ce-i cădea peste pantalonii mov cu dungi. Își ațintea pistolul asupra lui Carney ținându-l la brâu, unde mașinile îl ascundeau vederii.

Lumea din fața teatrului Apollo țipa în draci, iar șoferii care treceau pe lângă ei claxonau ca apucații. Artistul ieșea să-și salute fanii.

— Nu aprinde lumina, îi porunci Miami Joe după ce intrară în magazin.

Vedeau și așa. Lumina străzii ce învăluia frumusețile din magazin îl făcea pe Carney, de obicei, sentimental: doar el și

locșorul ăsta făurit de el. Miami Joe îl împunse cu țeava în spinare.

— E careva aici?

— E închis.

— Te-am întrebat dacă-i careva aici, cioroiule.

Carney răspunse că nu. Miami Joe îi porunci să se oprească în ușa biroului, să se asigure că încăperea e goală. Îi spuse lui Carney să aprindă veioza. Ușa spre subsol era deschisă și Miami Joe se uită în jos cu atenție, lăsându-se un pic pe spate.

— Ce-i acolo jos?

— Subsolul.

— E careva acolo?

Carney clătină din cap. Îl luă gura pe dinainte:

— N-am avut timp să chem pe nimeni.

Miami Joe se așeză pe canapea. Judecând după expresia de pe chipul lui, părea uimit de cât de comod e modelul Argent. Carney rezistă ispitei de a-l convinge ce țuț e umplutura Airform.

Miami Joe îi făcu semn cu pistolul: Așază-te la birou. Carney se conformă și zări factura pe care i-o lăsase Rusty lângă telefon. În după-amiaza aceea vânduse un întreg set de mobilă Collins-Hathaway pentru camera de zi.

— Uită-te la mine, se răsti Miami Joe, asigurându-se că nu-l vede nimeni din stradă. Cum ai ajuns la Burbank?

— Mi-am amintit de fată.

— Mereu aceeași poveste, se înfurie Miami Joe. Își frecă clavicula și se relaxă: Vrei să știi de ce?

Carney rămase tăcut. Se gândea la soția și la fetița lui, la adăpost în patul lor. Acea micuță barcă de salvare pe creasta valurilor de pe întunecata, dezlănțuita mare Harlem. El unul nu vindea mobilă de dormitor, dar un cunoscut de-al lui, din zonă, îi propusese o afacere. Dacă Alma n-ar fi început să mănânce rahat, acum ar dormi și el alături de ele, împăcat și liniștit. Din cauza ei a ajuns pe stradă. Dar, până la ea, au fost Freddie și anii în care acesta l-a vârât pe Carney în tot felul de afaceri tâmpite. Și el, care a tot acceptat. Se întrebă dacă vărusău o mai fi în viață.

— Din clipa când Chink s-a pornit să ne caute, începu Miami Joe, n-am vrut să aștept până luni pentru împărțirea prăzii. Pe urmă a trebuit să mă gândesc – care dintre papagalii ce sunteți ar trăncăni între timp. Idiotul de văr-tu. Și dacă trebuia să-i iau maul unui cioroi… își frecă tâmpla, parcă răzuindu-și țepii aspri ai unei dureri de cap. Știi ce? Jumătate din pietrele alea erau falsuri – mare porcărie, nu? Ce cioară tâmpită își ține sub lacăt, într-o cutie de valori, căcățișurile alea false?

— Am familie, spuse Carney.

Miami Joe dădu din cap plictisit.

— Oricum, m-am săturat să mai stau pe-acilea, zise el. Iernile-s reci ca dracu'. Și toți vă dați aere. Îi urăsc pe ăi de-și dau aere fără motiv. E aiurea. Dacă mă-ntrebi, îți spun eu, tre' să ai motive. Nu mă interesează. Mă trag din africani – tre' să stau la soare. Se săltă în capul oaselor și își frecă bărbia cu țeava pistolului: Vreau să-l suni pe Pepper la Donegal's – folosește cârciuma aia pe post de mesagerie. Sună-l și spune-i că mi-ai luat urma și tre' să-și miște curul până aici, rapid. Să terminăm povestea. Voi doi, apoi Freddie. Umflu marfa de la Betty, iar apoi o întind din groapa asta de gunoi cu primul tren. Unde-i văr-tu?

— Nu știu.

— Ba știi. Și, după ce o să am grijă de cioara aia de Pepper, o să te fac să-mi spui.

Carney sună la bar, conform instrucțiunilor. Era hărmălaie, dar, de cum rosti numele lui Pepper, barmanul le spuse tuturor să facă ciocu' mic. Îi promise c-o să-i transmită mesajul.

— Unde ții banii? îl întrebă Miami Joe.

Carney îi arătă sertarul de jos al biroului.

— Nu te superi, nu? râse Miami Joe satisfăcut. Familie, i-auzi! Am avut și eu un văr din ăsta – pe vărul Pete. Am intrat în rahat până-n gât, frate, cu el. În tot felul de rahaturi. Dar era tâmpit ca un măgar și a ajuns un drogat. Nu te poți bizui pe-un zdrențuit care-și injectează droguri.

În timp ce-și amintea aceste detalii, mâna îi alunecă în jos, dar apoi îndreptă din nou pistolul spre Carney.

— Am făcut ce trebuia să fac. L-am înmormântat în locul unde mergea la pescuit. Tare-i mai plăcea acolo. Uneori simt ce urmează să se-ntâmple și își dau seama că-i o binecuvântare. Mai ales în familie.

Carney întoarse capul scârbit. Zări încă o dată factura cu vânzarea strașnică reușită de Rusty. Un set complet de mobile Collins-Hathaway pentru camera de zi. Avea asigurați banii de chirie pe-o lună.

Amândoi îl văzură deodată pe Pepper năpustindu-se din subsol, dar Miami Joe nu apucă să tragă. Primul glonț îl nimeri deasupra inimii, iar al doilea în burtă. Căzu pe spate pe canapea, încercă să se ridice, apoi se poticni și căzu cu fața la pământ. Pepper urcă ultimele trepte până-n birou și, cu piciorul, îndepărtă pistolul. Carney avea să-l găsească peste o săptămână, în timp ce dădea o mătură.

— Eram peste drum, îi povesti Pepper. Își făcu vânt, să risipească fumul de pistol, care îl deranja: Cineva avea să vină, îi explică. Dacă erai tu sau văru-tău, aveam un ajutor în plus la vânătoare. În schimbul de noapte. Dacă era el, îi făceam felul. Făcu semn cu capul spre stradă: Va trebui să pui un lacăt nou la intrarea aia laterală.

Sângele lui Miami Joe se prelinse încetișor spre birou.

— Dumnezeule, exclamă Carney și aduse un prosop din baie.

— Fă un baraj micuț, eu așa procedez, îl sfătui Pepper și își vârî o scobitoare în gură. Betty asta unde locuiește?

Carney înălță barajul.

— În blocul Burbank, zise el, pe 140th Street.

— Ce apartament?

— Nu știu.

— Văru-tău pare să fie OK, zise el ridicând din umeri.

— De obicei așa e.

Pepper intră în salonul cu exponate.

— Stai așa, făcu Carney. Ce mă fac cu el?

— Ai camionetă, nu? spuse Pepper căscând. Ești băiatul lui Mike Carney. Găsești tu o soluție.

Carney se rezemă de tocul ușii de la birou când Pepper închise în urma lui ușa de la intrare. Se îndreptă spre râu. Doi tineri trecură din direcția opusă prin fața vitrinei puși pe glume și urlete.

Noaptea își continuă implacabilă drumul. Chestie de fizică.

Camioneta lui taică-său îi prindea bine acum. Scăpă de cadavru, înainte de răsăritul soarelui, în Mount Morris Park, în conformitate cu obiceiul locului. La ce scriau ziarele despre parc, credea că o să dea aici peste o coadă. S-a debarasat de cadavru mult mai ușor decât se aștepta, cel puțin așa i-a povestit lui Freddie când văru-său s-a întors din vacanța petrecută în Village. Pe Carney puțin a lipsit să-l surprindă doi bărbați care și-o puneau sub un mesteacăn, o bețleagă de coardă masculină în căutare de clienți la orele mici ale nopții și un tip în țoale de preot, care blestema de zor luna și nu avea deloc comportamentul unui duhovnic. În plus, a pierdut și banii pe covorul Moroccan Luxury în care-l înfășurase pe pungaș – și totuși, a scăpat ușor. Dacă învățase ceva în ultimele zile, acel ceva era că bunul-simț și simțul practic îți prind bine în executarea unor planuri criminale. Și că există orele nopții, când alții sunt mai puțin vizibili, atât de vii îți sunt propriile fantome. A curățat urmele de sânge din birou. S-a băgat în pat, lângă Elizabeth și May. În două secunde l-a și furat somnul.

Povestea acelei nopți l-a făcut pe Freddie să clatine din cap și să ofteze. Avea o privire înfometată. Apoi l-a întrebat:

— Într-un covor?

Odată cu domolirea caniculei, a avut parte de o lună bună. Clienții au reapărut și, împreună cu Rusty, a avut parte de niște vânzări faine. Unii dintre ei nu erau la prima cumpărătură. Dacă vinzi marfă a-ntâia, oamenii revin. Cele două televizoare Silvertone își găsiră cumpărători, unul după altul, într-o după-amiază de joi. Aronowitz i-a spus că mai are și altele.

Pe Elizabeth n-a mai apucat-o leșinul, iar dacă maică-sa îi povestise scandalul din seara aceea, n-a lăsat să se vadă acest lucru. O să dea ea socoteală la momentul potrivit.

După o lună, Carney primi un pachet. Îl încercă un sentiment ciudat la vederea lui și se închise în birou, trăgând jos jaluzelele ferestrei ce dădea spre magazin. În cutie, ambalat în hârtie de ziar, aidoma unui pește, era colierul domnișoarei Lucinda Cole. Rubinul strălucea orbitor, ca ochii mârșavi ai unei șopârle. Scrisul de mână al lui Pepper aducea cu cel al unui copil. Scrisese „Îl poți împărți cu văru-tău." Nu l-a împărțit. A așteptat un an, să se așternă uitarea peste el. Buxbaum i l-a plătit și Carney a pus banii deoparte pentru apartament. „Oi fi eu uneori lefter, dar nu-s un ticălos", și-a zis în sinea lui. Deși, trebui să recunoască, poate că e.

DORVAY
1961

„Plicu-i plic. Lipsa de respect pentru ordine duce la prăbușirea întregului sistem."

UNU

Cinci sute de dolari, toți banii deodată. Cât privește mita și șpaga, prin însăși natura lor se cereau plătite într-o singură tranșă. Detectivul Munson îi bătea la ușă săptămânal, să-și ridice plicul, Delroy și Yea Big veneau la magazin în fiecare vineri, să salte dreptul lui Chink Montague – pe Carney nu-l răbda inima să calculeze cât le plătise acestor pungași în ultimii doi ani. Erau cheltuieli indirecte. Prețul plătit pentru a-și vedea de afacerea lui, la fel ca și chiria, asigurarea și telefoanele. Dacă stai să te gândești mai bine, cinci sute plătite lui Duke chiar erau o investiție.

— Se vor amortiza în timp.

Așa-i pusese problema avocatul Pierce în legătură cu statutul de membru când i-a observat reacția la auzul cuvintelor *Clubul Dumas*. Chipul lui Carney exprima un amestec de dispreț și silă.

— Nu mai e chiar așa de rău, i-a spus Pierce zâmbind. Uită-te la mine.

Adevărul e că Pierce era mai tuciuriu decât majoritatea membrilor Clubului. Se vedea cât colo că avocatul nu-i așa de înțepat sau îngâmfat ca, să zicem, Leland Jones.

— E socru-tău?

— Da, răspunse Carney.

— Îmi pare rău, frate.

S-au cunoscut la ședința inaugurală a Asociației Întreprinderilor Mici din Harlem. În subsolul Bisericii Sioniste AME[1] Sf. Nicolae. Terrance Pierce își oferise pro bono serviciile de expert în legislație.

— N-o să ne ridicăm dacă nu ne ridicăm cu toții, nu?

Carney s-a așezat în rândul întâi, ca în studenție. Pierce a întârziat cinci minute și s-a așezat pe singurul loc rămas liber, lângă el. În loc să-i aplaude pe vorbitori, Pierce bătea ușurel cu un Chesterfield în tabachera lui de argint. Era un bărbat înalt, cu un păr negru ondulat, care îi conferea un aer vulturesc. Purta un costum scump, cenușiu, cu dungi fine, argintii: Carney se gândea să-și înnoiască garderoba și, mai târziu, s-a interesat cine-i croitorul lui.

S-au apucat să discute în timp ce comercianții de la periferie, proprietarii de restaurante și politicienii locali formulau tot felul de planuri și solicitări. Hank Diggs, președintele Companiei de Pomezi Diggs, creatorul sloganului „Ia vezi cum lucește!", urcă pe estradă.

— Cu energia minților adunate în această încăpere am putea ilumina Times Square! spuse el.

Vorbea pe un ton molcom, hârâit, ce sugera tocmai lipsa de energie și-i submina afirmația. Și totuși, părul îi arăta grozav. Carney adopta o atitudine sceptică atunci când era vorba de grupuri, mai ales de grupuri și rezultate, Elizabeth fusese cea care insistase să participe și el la ședință, spunându-i că n-ar strica să capete mai multă vizibilitate. Chiar dacă n-o să iasă nimic din toată povestea, e bine să știe cât mai multă lume cum arată persoana al cărei nume apare pe firmă. Literele oblice de pe noua firmă, recent instalată, țâșneau în sus asemenea unui avion ce își ia zborul spre tării.

Spre final a apărut, pe neașteptate, Adam Clayton Powell Jr., să încurajeze mulțimea. Spilcuit, cu o ținută regală. Carney îi

1. Siglă pentru „africană, metodistă, episcopală", cult protestant fondat și practicat de populația afro-americană.

admira risipa de energie; poate că într-o bună zi, ai să vezi, o stradă va purta numele lui[1].

— Trăim vremuri noi în Harlem, spuse congresmanul. Președintele Kennedy ne promite, din Washington, o Nouă Frontieră[2] – de ce să nu avem propria noastră Nouă Frontieră în propriile noastre curți, pe străzile din Harlem, una cum nu s-a mai văzut nicicând?

Se folosise de aceeași analogie cu o săptămână în urmă, la inaugurarea supermarketului de pe Ninth Avenue. Carney citise reportajul din *Harlem Gazette*. Un asistent de-al lui răsări ca din pământ, îi șopti ceva la ureche și el îi lăsă pe comercianți să-și înceapă revoluția economică.

Asociația s-a fâsâit după a treia întrunire – trezorierul combinându-se cu nevasta vice-președintelui –, dar Pierce și Carney au continuat să se vadă, la câte un prânz, la Chock Full o' Nuts. Erau cei dintâi din familiile lor care aveau studii universitare, chiar dacă tatăl lui Pierce era un cetățean conștiincios, care își câștiga pâinea cinstit în loc să-i prăduiască pe alții și, de patruzeci de ani, dădea în brânci la fabrica de îmbuteliat bere Anheuser-Busch din Newark. Pierce și-a văzut de carte și a obținut o bursă la NYU[3], iar apoi a absolvit Facultatea de Drept St. John's.

— Mi-am dorit să fiu un Clarence Darrow[4] negru, îi explică Pierce dând din umeri.

Franklin D. Shepard, avocatul de culoare de la periferie, l-a angajat la biroul lui.

---

1. Pastorul baptist de culoare Adam Clayton Powell Jr. (1908–1972) a fost între 1945 și 1971 membru al Camerei Reprezentanților. Seventh Avenue din New York poartă astăzi numele său.

2. Sintagma lansată de John F. Kennedy în anul 1960, în ajunul campaniei pentru alegerile prezidențiale, pentru a prezenta principalele sale obiective: eradicarea sărăciei, combaterea poluării, dezvoltarea transporturilor, cucerirea cosmosului etc.

3. Siglă pentru New York University.

4. Celebru avocat american (1857–1938), promotor al libertății absolute a omului, evocat în numeroase filme, piese de teatru etc.

— Odată intrat acolo, am fost ca o căpușă.

Lui Shepard îi plăcea să-și vadă numele în ziare și se pare că băiatul din Newark avea oarece afinități pentru cazurile legate de drepturile civile, cazuri care făceau furori în presă. NAACP[1] l-a înrolat pe Pierce în cruciadele purtate împotriva discriminării în domeniul locuințelor sociale, al slujbelor sindicaliste și al împrumuturilor bancare. El i-a reprezentat pe cei șase din Dyckman Street în procesul intentat autorităților locale din New York – pentru apa menajeră maronie și pentru șobolanii de pe coridoare – și a pierdut cazul notoriu cu brutalitatea poliției față de Sam Parker, chiar dacă până și acesta i-a făcut „o bună reclamă". În 1958, când Primarul Wagner a anunțat promulgarea legii împotriva discriminării în domeniul locuințelor sociale și înființarea Comisiei pentru Relațiile dintre Grupuri, Pierce era deja o figură familiară în ziare, apărând alături de conducerea NAACP în costumul lui șic, cu zâmbetul lui rece.

La cum vorbea, Pierce ar fi putut lucra la radio. În timp ce mâncau o plăcintă de mere, i-a povestit cum l-a sfătuit un profesor de engleză din liceu să participe la orele de elocuțiune.

— Mi-a spus așa: „Dacă vrei să reușești în viață, trebuie să vorbești ca lumea, fără rahaturile astea din Newark." De parcă în Newark s-ar vorbi o altă limbă, dar am înțeles ce-a vrut să-mi spună.

Carney dădu din cap a încuviințare – și profesorul lui de economie din anul întâi, domnul Liebman, îi spusese același lucru, dar folosise cuvântul *stradă* în loc de *Newark*. Liebman era un evreu din Lower East Side care, de la pupitru, declama ca un protestant alb, anglo-saxon, de prin Boston și care știa ce vorbește. Carney nu-și permitea să se înscrie la acest curs, era pe cont propriu și de unde să-și procure mălaiul necesar? Așa că studia cu atenție știrile de la Radio CBS și westernul în

1. Siglă pentru National Association for the Advancement of Coloured People (Asociația Națională pentru Promovarea Persoanelor de Culoare), organizație interrasială înființată în SUA în anul 1909.

două părți cu William Holden[1]. Fă pasul înapoi și lumea devine, la nevoie, o sală de curs. Își privea în oglindă gura, mișcarea maxilarului când pronunța *balena albă*. Cu pauză pe *al*, expirație pe silaba finală. Ori de câte ori pronunța „Heywood-Wakefield" în magazin, îi reveneau în minte imaginile dinainte: vârful limbii pe dinții din față în timp ce lumina din puțul de aerisire intra șontâcăind prin geamul opac al ferestrei de la baie.

Cine ar fi crezut: Pierce în sala de judecată, Carney proprietar de magazin?

— Dacă ne gândim de unde am pornit, nici unul dintre noi n-ar trebui să fie unde ne aflăm, îi povesti Carney lui Elizabeth. De-aia ne înțelegem.

Asemenea lui Carney, avocatul era familist, se însenina la față când scotea pozele cu nevastă-sa și cei mici. Carney n-avea nici o fotografie pe care să i-o arate, la rândul lui, și își notă în sinea lui să cumpere un aparat foto din alea noi. În cele din urmă le făcu câteva poze lui May și John. Îi poză pe fiu-său, cu vocabularul lui de zece cuvinte și cu cei doi dinți din gură, și pe fiică-sa, a cărei inteligență întunecată sporea cu fiecare zi în spatele ochișorilor ei căprui.

Rămase surprins când Pierce l-a încurajat să facă o cerere pentru primirea în Dumas. Tipi ca ei n-aveau ce căuta acolo.

Pierce îi povesti că-i membru de doi ani. Franklin D. Shepard îl încurajase să facă pasul acesta, în ciuda culorii și a originii sale umile, și subliniase, în fața celorlalți membri, că vremurile s-au schimbat. Nu fusese nevoit să deslușească tâlcul spuselor sale. Dinspre partea lui, până în prezent Pierce era mulțumit de timpul petrecut în Dumas.

— E ca asociația aia din Harlem unde ne-am cunoscut. Unii nu știu decât să discute despre ceea vor să facă – dar există și oameni care chiar fac treabă. La Dumas sunt cei care fac rahatul bici.

Carney îl refuză politicos. Prietenul lui era un om răbdător.

---

1. Este vorba despre filmul *Western Legends Double Feature: Texas / Arizona* (1941).

— Vino la o șuetă, îi propuse Pierce. Măcar să bei un pahar. Tu și cu mine de-o viață ne tot agățăm de câte-o șansă, fiindcă știm că doar așa avem șanse de izbândă. Dar izbânda reprezintă totul. Când ajungi unde ți-ai propus, devii stăpân pe propriul destin.

Carney își sună socrul, să-l prevină. Iar se înghesuie negustorul ăsta de covoare – întâi la fiică-sa, acum în clubul lui. Alma îi dădu receptorul lui Leland și acesta spuse:

— Când mi-a zis Wilfred că vii și tu, i-am spus că mă bucur nespus.

*

Clubul Dumas a luat ființă în 1925, dacă e să ne luăm după placa de alamă de pe ușa neagră a vechii clădiri. Numele fondatorilor îi erau cunoscute lui Carney; îi ținuseră prelegeri, în liceu, despre valoarea muncii oneste și a sănătății morale, erau maeștrii de ceremonii ai picnicurilor organizate pe 4 iulie și ai dansurilor din Mount Morris Park, de Ziua Muncii. Clădirea data din 1898, de pe vremea când cartierul aparținea italienilor și irlandezilor. Vin unii, pleacă alții – vizita la Dumas a însemnat, pentru Carney, momentul când încă un tip tulbură ordinea prestabilită.

Carney îmbrăcase costumul de vară bej. Verifică încă o dată dacă nu cumva i se vede transpirația prin el. Judecând după chinul îndurat în această săptămână, va urma o nouă vară cumplită. La capătul străzii, un bătrânel răzuia gheață pentru țâncii puși pe urlat, iar sticlele de sirop colorat îi jucau în mâini ca măciucile din mâinile unui jongler. Un adolescent în frac negru stătea în capul scărilor de la intrare și le făcea semn cu mănușile lui albe nou-veniților.

În dreapta antreului, salonul era ticsit de membrii care-și supravegheau îndeaproape candidații propuși de ei. Pianistul așezat la pianul din colț clămpănea o piesă ragtime, ritmul frenetic fiind un comentariu febril al primirilor. Pierce îl găsi pe Carney și făcu un tur de prezentări. Carney îl știa pe Abraham Frye din ziare – unul dintre puținii judecători negri din oraș. Iar cel de la bar, care arată cu degetul ginul lui preferat, n-o fi

consilier la primărie? Carney nu ținea minte când votase ultima oară, însă, cu siguranță, pe ăsta îl votase, mie-n sută. Dick Thompson de Thompson TV & Radio, magazinul de produse electronice de pe Lenox Avenue, îi spunea bancuri porcoase lui Ellis Gray, proprietarul celei mai mari firme de construcții din oraș deținute de un negru. Sable Construction efectuase recenta renovare a magazinului lui Carney, care își imagina că, probabil, el îi plătise lui Gray cravata sau măcar batista din buzunarul de la piept.

Inelul de membru al clubului era purtat pe degetul mic. Avea literele atât de mititele, încât trebuia să ai unul tu însuți ca să-ți dai seama ce scrie pe el. Sau să te uiți de foarte, foarte aproape – așa cum procedase Carney. Un tip zis Louie Țestosu' îi adusese unul la birou, să scape de el, laolaltă cu tot felul de marfă. Louie Țestosu' era un tip impenetrabil și ieșea la interval cu cele mai bizare lucruri. Cuvintele de pe inel erau în latină și nu fusese curios să afle ce înseamnă. Ar fi putut căpăta ceva pentru aur, dar, de ciudă, i-l dăduse înapoi lui Țestosu' și-l refuzase, spunând că i se poate lua prea lesne urma.

Carney dădu mâna cu Denmark Gibson, în care îl recunoscu pe patronul celei mai vechi firme de pompe funebre din Harlem. Gibson îi incinerase părinții.

— Cum merge treaba? îl întrebă Carney.

— Treaba întotdeauna merge bine, răspunse Denmark Gibson.

Era acolo, desigur, și prietenul din copilărie al lui Elizabeth, Alexander Oakes, care își lăsase, experimental, ditamai favoriții. Oakes îl salută dând din cap de la distanță. Cei de-aici proveneau, fără doar și poate, de pe Strada Aspiranților, iar Carney era singurul de pe Calea Pungașilor. Erau politicieni, oameni din domeniul asigurărilor, de la marile firme de culoare și nu puțini avocați și bancheri precum Wilfred Duke, a cărui nouă companie era un subiect la ordinea zilei. Fusese mare sculă de basculă la Economiile Federale Carver, supraveghind timp de douăzeci de ani majoritatea împrumuturilor acordate celor din cartier. Dacă un negru voia să pună pe picioare o afacere, mai

devreme sau mai târziu trebuia să apeleze la Wilfred Duke. Noua lui inițiativă era pe buzele tuturor – pregătea actul constitutiv al unei noi bănci deținute de un negru, care să concureze cu fostul lui angajator: Liberty National sau, simplu, Liberty, dacă știai despre ce-i vorba. Ipoteci, împrumuturi acordate întreprinderilor mici, dezvoltare comunitară. După părerea lui Pierce, jumătate dintre cei aflați în salon încercau să pună laba pe statutul de investitor sau membru în consiliul de administrație.

— Doar apă? îl întrebă barmanul.

— Cu gheață, dacă aveți, răspunse Carney.

Cineva îl apucă de cot. Era Leland, cu surâsul lui de regulă rezervat nepoților.

— Mă bucur să te văd, Raymond, zise el și o zbughi spre unul dintre prietenii lui.

Era ora obișnuitelor mișculații, evaluări, jocuri de culise periculoase; apoi, Wilfred Duke se opri în dreptul ferestrelor ce dădeau spre 120th Street și se adresă celor din jur. Îi elogie pe cei care se retrăseseră din conducerea clubului, ca și pe succesorii lor. Pe cei decedați de curând, precum Clement Landford, care consiliase patru primari în legătură cu problemele negrilor. Anunță constituirea unui fond de finanțare a unei burse ce va purta numele lui Lanford și va acoperi toate costurile școlarizării unui student înzestrat din New York City la Colegiul Morehouse. Toată lumea îl aplaudă. Pierce bătu încetișor cu țigara Chesterfield în tabacheră.

Carney nu era, desigur, singurul căruia i se părea că îl are dinaintea ochilor pe Napoleon. *Harlem Gazette*, un opozant al lui Duke de când cu o dispută de pe vremea când Carney nu citea acest ziar, avea un caricaturist căruia îi plăcea să-l înfățișeze pe bancher în postura marelui comandant francez, cu mâna vârâtă în sacou și cu o șapcă de baseball cu elice pe cap în locul bicornului. Punct ochit, punct lovit. Duke era scund și firav, și vorbea sacadat, într-o manieră dictatorială. Cu treizeci de ani în urmă era o pasăre rară în Tânărul Harlem Negru, un vestitor al schimbărilor din oraș; nu-i greu să-ți dai

seama cum se cățărase până la poziția de persoană influentă. Sau cum își făcuse dușmani. *Gazeta* prezenta planul bancar al lui Duke ca pe-o țeapă în stil Barnum[1].

Duke își netezi mustața subțire, firele de păr din bărbuță. Îi salută pe potențialii membri. Bancherul le reaminti că numele Clubului era dat de Alexandre Dumas, fiul unui ofițer francez și al unei sclave haitiene, ajuns pe culmile literaturii universale.

— Dacă vă aduceți aminte de povestea Contelui de Monte Cristo – și-mi dau seama cât de mult timp a trecut de când unii dintre voi ați fost școlari – fu întrerupt de câteva chicote înfundate –, a fost omul care a realizat tot ce și-a propus. Acesta-i spiritul spre care tindem și în breasla noastră. Spiritul inițiativei, care i-a eliberat pe strămoșii noștri din sclavie, iar acum ne inspiră pe noi toți să creăm un Harlem mai bun.

I-auzi, i-auzi. Duke le spuse să bea ceva și se strecură prin încăpere să-i treacă în revistă pe solicitanți. Carney fu unul dintre ultimii inspectați. Pierce îi făcu cu ochiul și se topi.

Stăteau lângă fereastră, așa că se puteau bucura de un pic de curent.

— Raymond! exclamă Duke. Nu-mi vine să cred că nu ne-am mai întâlnit.

Avea mâna jilavă, iar colonia îi mirosea a-ntâia.

— Ce mai face Elizabeth… și ai doi copii?

— Super.

— Transmite-i domniței tale salutări din partea unchiului Willie.

Apoi strada îi captă atenția.

— Groaznic, zise el dând din cap spre un tânăr în haine jerpelite, care abia se ținea pe picioare și își pipăia buzunarele într-o pantomimă grotescă, Bâțâiala Drogangiului, ultimul

1. P.T. Barnum (1810–1891), personalitate controversată a istoriei americane, a fost politician, impresar și, nu în ultimul rând, proprietarul unui celebru circ de „ciudățenii" cu care a întreprins turnee de mare succes în America și Europa.

răcnet în materie de dans. E o năpastă, spuse Duke. Sunt o mulțime de locuri unde băteam mingea când eram puști, iar acum mi-ar fi frică să trec pe lângă ele seara.

— Wagner[1] vorbește despre înființarea unei brigăzi anti-drog, zise Carney, care nu credea în acest proiect, dar măcar spunea și el ceva.

— Prostănacul ăla vrea să fie reales. Se pune cu jigodiile de la Tammany[2]? Ar spune orice.

— E o harababură, comentă Carney și își aminti că trebuie să-l sune pe Freddie.

Duke întoarse spatele străzii și se interesă de magazinul de mobilă. Carney presupunea că bancherul știe deja tot ce trebuie să știe despre el, dar îi povesti despre cum s-a extins, de curând, în vechea patiserie de alături. Noua lui secretară se descurca de minune, deși lui îi venise greu să renunțe la sarcinile pe care le îndeplinise atâta amar de vreme.

— Scapi de vechile provocări, hopa, apar altele noi.

— Asta-i viața de întreprinzător.

— Sper că-i faci viața grea bătrânului jidan, lui Blumstein.

Duke avusese de-a face nu o dată cu magazinul universal, începând cu 1931, data protestelor iscate de lipsa funcționarilor și casierilor de culoare. Era tânăr pe vremea boicotului Fă-ți Cumpărăturile Unde Poți Munci, dar încă de atunci a conștientizat importanța strategiei pe termen lung.

— Blumstein n-avea unde să plece și nici noi n-aveam! îi spuse lui Carney; părea să fi rostit replica asta de nenumărate ori.

Duke aruncă o privire peste umărul lui și adoptă un ton confidențial.

— Mă bucur că ești aici, Raymond. Încercăm să ne lărgim rândurile – nu mai e cum a fost. Nu putem primi decât câțiva membri noi în fiecare an; de aici și dificultatea...

---

1. Robert F. Wagner Jr., primar al New Yorkului în intervalul 1954–1965.

2. Organizație new-yorkeză ce a controlat timp de două secole politica locală a Partidului Democrat.

Carney se prinse de mișcare.

— La cât de selectiv e accesul, uneori, dacă vrea să răzbească, omul trebuie să pice cu o șpagă. Ca să nu fie omis.

— Cam cât?

— Depinde de om și de cât sus vrea să răzbească. Anul trecut am avut un tip – n-o să-i spun numele, păstrez discreția, așa e în sistemul bancar – care a ajuns la numărul cinci.

După ce fusese jumulit de criminali de bună-credință – gabori corupți, ciumeți care crestează moacele oamenilor – maniera delicată de extorcare a lui Duke mai că-l făcu să izbucnească în râs. Ca săptămâna trecută, când May se înfuriase că n-o lăsa să țopăie pe canapea și îi trăsese un pumn în braț – trebuia oare să-l doară? Există durere și durere. De diferite intensități, suportabile sau nu. A lua la bord și *a lua la bord*.

Carney îi ceru lui Duke cartea de vizită. Bancherul luase în chirie un birou în Mill Building de pe Madison după ce demisionase de la Carver ca să fondeze banca destinată comunității. Vectorul forțelor din încăpere se schimbă și Duke fu târât într-o altă parte a salonului. Să treacă la jumulirea altcuiva. Sau se ia șpagă doar de la copiii pungașilor?

Cinci sute de dolari. Și-n lumea interlopă, și-n cea corectă acționează aceleași reguli – fiecare întinde mâna după plic. O investiție de cinci sute de dolari pentru viitorul lui Carney's Furniture, dacă afacerile vor continua să meargă ca până acum. Membrii Clubului Dumas circulau în jurul lui cu pahare de whisky în mână, vârându-i câte un cot în coaste. Erau o adunătură de tontălăi, dar va avea nevoie de acești tontălăi din Dumas pentru câte un permis, un împrumut, să nu intre în gura autorităților. Ca să primească, într-o bună zi, undă verde sau ca să strângă blătescu pentru inspectori, pentru niște tipi din departamente situate în centru, de care nici n-a auzit. Departamentul de Uns Osia sau Biroul Jumulitului Ocazional.

John n-a împlinit încă nici doi ani. Până ce-o să crească fiu-său destul de mare să-l ajute la afacerea familiei – la modul serios, nu ca magazioner, așa cum începuse Carney – semințele plantate la Clubul Dumas vor da roade. Asta însemna trădarea

unor principii, desigur, o filozofie a succesului obținut în pofida – și în ciuda – unor astfel de indivizi. Tipul condescendentului Leland, al lui Alexander Oakes și al amicilor lor răzgâiați. Dar veneau timpuri noi. Orașul este într-o necontenită schimbare, toți și toate ori țin pasul, ori rămân în urmă. Clubul Dumas trebuia să se adapteze; la fel și Carney.

*

Când îi povesti lui Elizabeth despre invitația lui Pierce, ea răspunse cu un „Hmm". Clubul Dumas nu se potrivea deloc cu felul ei de-a fi, fapt atestat, la o adică, de însești comentariile făcute de el, de-a lungul anilor, la adresa clubului. O parte din el credea că ea va fi încântată. De bună seamă, renunțarea, în numele pragmatismului, la vechile animozități era un semn de maturitate. Însemna să lase la o parte prejudecățile. Dinaintea lui nu se întindea nici o Nouă Frontieră, generoasă și nemărginită – aia era rezervată albilor – dar această țară nouă se situa la cel puțin câteva străzi mai încolo, iar în Harlem câteva străzi erau totul. Câteva străzi făceau diferența dintre aspiranți și borfași, dintre oportunitate și munca de jos.

Ea mai avu să-i spună una, alta când se întoarse de la bar și-i povesti că va încerca să obțină inelul de membru.

— De ce Dumnezeu să faci asta? Oamenii ăia-s îngrozitori.

— Păi tu mi-ai spus să-mi sporesc popularitatea, răspunse el desfăcându-și cravata. Poftim, mi-o sporesc.

— Dar nu așa. Sunt printre ei câțiva ticăloși de groază, îi știu de-o viață.

— Ca unchiul Willie?

— El e cel mai rău dintre toți căcănarii ăia, îl preveni ea.

În ultimul timp, vocabularul lui Elizabeth devenise mai obscen. Se întorsese la Black Star Travel la șase luni după ce l-a născut pe John, iar în absența ei se produseseră schimbări în activitatea agenției. Își continua colaborarea cu clienții vechi, dar de-acum se ocupa și de rezervările făcute grupurilor de activiști pentru drepturi civile, Comitetul Studențesc de Coordonare a Nonviolenței și Congresul Egalității Rasiale, pilotân-

du-le călătoriile și cazarea în condiții de siguranță cu ocazia excursiilor întreprinse în locuri dintre cele mai ostile și retrograde. Miza era alta acum. Unul dintre principalele lor hoteluri din Mississippi fusese atacat cu bombe incendiare. A fost doar un avertisment – nimeni n-a fost rănit. Însă ar fi putut exista răniți. Chiar luna trecută, Ku Klux Klanul a blocat un autocar al grupului Freedom Riders[1] în Anniston, Alabama, încercând să-i ardă de vii pe pasageri. Un polițist sub acoperire aflat în autocar i-a amenințat pe bandiți cu pistolul și aceștia și-au luat tălpășița până să apuce să explodeze canistrele cu benzină. Au apărut fotografii în ziare, dovedeau pura nebunie albă în care își trimitea ea clienții. Excursia la Anniston nu fusese aranjată de Black Star, dar agenția organizase numeroase alte excursii ca asta. Da, limbajul ei era acum mai obscen. I se potrivea ca mănușa.

— Mi-ar prinde bine ajutorul câtorva dintre ei, spuse Carney.

— Hmm, făcu Elizabeth. Să-l rog pe tata să-ți pună o vorbă bună? I-ai spus?

— Mi-a zis că se bucură să mă vadă acolo.

Îi spuse că nu-i cazul să-și bată capul cu el. Pe urmă, unul dintre mormoloci se puse pe bâzâit și cu asta, basta.

În timpul următorului lor prânz la Chock Full o' Nuts, Pierce îi spuse că, până atunci, nu mai auzise să fi dat cineva plicul.

— Cred că te-a pus la încercare, să vadă dacă te bagi sau nu, dar știu că cioroiului ăluia îi plac banii, nu glumă, zise el ridicând din umeri. Am mai văzut circul ăsta de prea multe ori ca să nu știm cum sunt oamenii – până și „domnul Comunitate" Dukes.

---

1. Grupare de activiști pentru drepturi civile, albi și negri, care, începând cu anul 1961, au călătorit împreună la bordul autocarelor interstatale în semn de protest față de neaplicarea în statele din Sud a unei decizii a Curții Constituționale a SUA potrivit căreia segregarea rasială în autobuze este neconstituțională.

Pierce nu-l sfătui să-i dea dreptul. Dar nici să nu i-l dea. Îi făcură semn Sandrei să le mai aducă o cafea.

Carney strângea bănuț cu bănuț. Acum se alegea cu o gaură în banii de apartament, pe lângă recentele cheltuieli cu extinderea, dar o să-i pună la loc. Contul de economii dedicat noului apartament – terminase cu banii ascunși în bocancii de sub pat – ba se umfla, ba se subția. Dărâmarea zidului dintre magazinul lui și patiserie l-a costat mai mult decât estimase. Îl durea fiecare dolar în plus plătit lui Gray. Ca și salariul lui Marie, plătit în fiecare a doua zi de vineri. Când era gravidă, Elizabeth nu-și punea problema mutării, apoi, apariția lui John a complicat situația și au apărut noi și noi probleme. *Poate așteptăm până își reia Elizabeth lucrul. Poate-i mai bine să stăm pe loc până-i gata extinderea.* De fiecare dată când se subția contul de economii, se micșora și apartamentul lor. Simțea că-l sufocă antreul, că-l strânge camera de zi. Lui Elizabeth camera celor mici i se părea destul de spațioasă, însă Carney abia putea să se strecoare între pătuțurile gemene ale lui May și John, călcând la tot pasul pe afurisitele alea de jucărele. Iar la baie se simțea ca un drug de fiecare dată când mergea să facă pipi.

Și totuși, banii din tăinuirea de furăciuni îi picau la fix când avea nevoie de ei. Afacerile mergeau bine pe partea aia, cu noua lui relație. Mai pungaș într-o direcție, mai legal în alta – bagă de seamă, Carney, să nu te rupi în două. Vârî cele cinci bancnote într-un plic mare, maroniu, petrecu elasticul în jurul lui și îl îndoi de trei ori.

*

Carney vizită Mill Building de două ori într-o lună. Prima oară ca să lase plicul, iar a doua oară ca să și-l ceară înapoi.

Mill, pe Madison colț cu 125th Street, era, în aceste zile, locul unde își lansau cariera gentlemenii negri respectabili. Cu numele inscripționate în litere aurii pe geamuri jivrate. Doctorii își aveau etajul lor, dentiștii, la fel, cât despre Duke, el se instalase în biroul din colț al coridorului ocupat de avocați. Carney trebui să apeleze la imaginație, fiindcă nu trecu dincolo de

cămăruța de primire. Secretara Candace era o fătucă infatuată, într-o rochie ecosez alb-roșu și cu părul înfoiat, de-ai fi zis că e și ea o componentă a trupei Supremes[1]. Duke era însurat – nevastă-sa era mare și tare în societatea de culoare, convocând de fiecare dată aceleași figuri la evenimente filantropice despre care se scria în paginile de mondenități –, dar avea reputația de mare crai. Carney își închipui cum stau lucrurile.

Candace băgă capul în biroul șefului. Carney nu auzi discuția dintre ei.

— Domnul Duke spune că-l poți lăsa la mine, zise ea după ce închise ușa încetișor, ca și cum s-ar fi strecurat din cameră după ce a adormit un bebeluș.

— Zău?

Ea dădu din cap a încuviințare. Carney îi înțelegea preferința pentru bărbații între două vârste, căci și el se număra printre ei. Îi dădu plicul.

După o săptămână apăru un mesager la biroul lui Carney. Îl recunoscu în el pe unul dintre tinerii barmani de la barul clubului. Luă plicul și-i dădu puștiului un dolar pentru osteneală.

Uneori comanzi ceva dintr-un catalog Sears și, când primești coletul, constați că nu conține ce ai comandat. Nu plătise ceea ce ținea acum în mână: o scrisoare din partea Clubului Dumas, care își exprima regretul că nu-i poate acorda statutul de membru.

Carney își petrecu următoarea oră la el în birou. Când a sunat telefonul, a răspuns Rusty și i-a spus că-i Pierce. Dădu din mână a lehamite.

Se duse pe jos la Mill. Candace îi răspunse cu „Intră" când îl auzi bătând în ușă. Tocmai își terminaseră prânzul, caserolele din hârtie cerată erau deschise ca floarea-soarelui. Duke ședea pe un colț al biroului lui Candace, mânca jeleuri dintr-un borcan pe care ea îl ținea lângă o mică veioză de alamă. Arătă cu degetul spre gură – nu pot vorbi – și îl pofti la el în birou.

---

1. Aluzie la celebrul grup vocal de culoare The Supremes (Florence Ballard, Mary Wilson, Diana Ross), în mare vogă în anii 1960.

La etajul patru Duke chiar se bucura de o frumoasă priveliște a râului Bronx. De cealaltă parte a râului Harlem, clădirile industriale și depozitele, iar apoi blocurile de locuințe fumegau în arșiță, înălțându-se în smogul gălbui tot mai vizibil de la an la an.

Înrămat pe un perete, la mijloc, între numeroase diplome, distincții și mențiuni, atârna un uriaș desen înfățișându-l pe Duke în postura de Napoleon, unul mult prea mare ca să fi apărut în *Gazetă*. Pesemne că-l comandase chiar el caricaturistului de la ziar. Mare cât Godzilla, cu Podul George Washington în spate, în timp ce traversează râul Hudson, cu un picior imens gata să calce pe autostrada West Side. Cu bicornul comandantului francez în locul șepcii de baseball.

— Îmi pare rău că n-am putut să te ajut, Raymond, spuse Duke după ce luară loc. Până la urmă, și eu sunt doar un glas într-o mulțime.

— M-ai jecmănit.

— Cum te așteptai să meargă lucrurile, Raymond?

— Mă așteptam să te ții de cuvânt.

— Ți-am promis c-o să te susțin și asta am și făcut.

— Dacă dai șpagă, ai o garanție.

Smogul galben… ziceai că-ți apar gândurile negre ale tuturor ascunse în văzduh.

— De unde ești de fel?

— De pe 127th Street.

— Unul din locurile alea… Cum credeai c-o să fie?

Duke era uns cu toate alifiile când era vorba de astfel de discuții. La bancă, așa recupera împrumuturile, așa bloca orice speranță. Expunea cu sânge rece datele problemei.

— Vreau să-mi iau banii, spuse Carney.

— Vorbești aiurea.

— Am zis, vreau banii, și se ridică.

Duke își privi oaspetele de care-l despărțea biroul studiindu-l peste parapetul unui castel. Ochii îi scăpărară de mânie. De când plecase de la bancă, lumea îi oferea doar de două-trei ori pe zi asemenea prilejuri de a-și afișa maliția.

— Candace, fii bună și sună la secție, lătră el spre biroul din față.

— Suni la poliție din cauza mea? se minună Carney.

Candace crăpă ușa:

— Ați pățit ceva, domnule Duke?

Tatăl lui Carney era genul de om pentru care să chemi poliția, nu el.

Duke îl privi lung pe Carney și deschise încetișor sertarul de sus al biroului. Băgă mâna înăuntru, ca și cum acolo ar avea un pistol. Bancherii din Harlem sunt prevăzători.

Pe trotuar, Carney aproape că nu mai vedea nimic. Lumea de pe stradă se reducea la niște umbre ce se mișcau în jurul lui. Era o după-amiază normală, iar el fusese șuntat, scos în afara ei. Un taximetrist bătea cu pumnul în claxon la o hoașcă bătrână ce traversa strada pe roșu, iar ea îl înjură, târând în urma ei o valiză verde, jerpelită. Un predicator stradal răcnea „Mântuiesc suflete!" și ridica brațele de parcă ar fi separat în două apa mării. Ceva mai încolo, doi tineri vânzători de ziare de la gazete rivale se păruiau pe peluza din fața unei tutungerii. Tabloidele lor se împrăștiaseră pe trotuar și fremătau în gazele ejectate de țeava de eșapament a unui autobuz. Carney miji ochii. Iată, fiecare colț de stradă din orașul ăsta e populat de personaje gălăgioase, furioase, vânzători până la ultimul, ce-și promovează agresiv marfa de rahat pentru niște clienți care, oricum, n-au un sfanț. Făcu un pas, apoi încă unul.

Ce fraier! A greșit crezând c-a devenit altcineva. Că împrejurările care l-au modelat fuseseră cu totul altele sau că acele împrejurări puteau fi depășite cu ușurința cu care te-ai muta într-un bloc mai grozav sau ai învăța să vorbești corect. *Cu o pauză accentuată după l.* Știa exact unde îi este locul, știuse dintotdeauna, chiar dacă avusese un moment de rătăcire; se punea problema compensației.

Taică-său… cum ar fi formulat-o el? „O să-i dau foc la casă lu' cioroiu' ăla când doarme." În vremuri mai inocente, Carney prefera să interpreteze vorbele alea ca pe-o figură de stil; probabil că taică-său făcuse treaba asta de două-trei ori. Wilfred

Duke locuia într-un bloc cu șapte etaje, pe Riverside Drive, Clădirea Cumberland, iar incendierea lui putea duce la complicații numeroase și variate, chiar dacă repertoriul lui Carney ar fi inclus și incendierea premeditată. Dar n-o includea.

Nu. Focul era un mijloc prea rapid. Iar Carney era, de felul lui, un tip răbdător.

DOI

Bodega Big Apple[1] era situată vizavi de un șir de clădiri cu fațada din gresie, construite de un singur dezvoltator imobiliar la sfârșitul secolului al XIX-lea. Cu trepte în L la intrare, frunze decorative, cheie de boltă, cornișe de lemn, înșirându-se una după alta, dintr-un colț în altul. Văzute de peste drum, clădirile s-au diferențiat în timp una de alta prin plantele din fața lor, decorațiunile din spatele geamului ușilor de la intrare, perdele și jaluzele – în urma deciziilor luate de locatari și a modificărilor făcute de proprietari. Un tip sărac cu duhul zugrăvise exteriorul uneia dintre ele în gălbui-oranj, iar acum sărea în ochi, era fructul putred care strica tot ansamblul. Un singur proiect – finanțat de investitori, executat de echipe de constructori imigranți – avusese drept rezultat această pletoră divergentă.

Carney încercă să-și imagineze ce se află dincolo de fațade; căuta ceva anume. În interior rămăseseră apartamente întregi sau fuseseră convertite în garsoniere, iar camerele se distingeau prin opțiunile diferite în ceea ce privește mobilierul, culoarea zugrăvelii, lucrurile agățate pe pereți, funcționalitate. Apoi, mai erau și urmele invizibile lăsate de locatari, amintirile durabile. În această cameră, pe un pat denivelat, cu baldachin, de lângă fereastră s-a născut fiul cel mare; în acest salonaș a cerut-o bătrânul burlac în căsătorie pe mireasa din catalogul

1. În original, Mărul cel Mare, poreclă a New Yorkului ce datează din anul 1920.

de oferte matrimoniale; iar aici, etajul trei a fost, în fel și chip, martorul divorțurilor la care s-a ajuns în timp și al planurilor și tentativelor de sinucidere. Nedetectabile rămâneau și urmele unor activități pământești: micul dejun îndestulător și secretele de la miezul nopții, visele țesute și hotărârile luate aici. Carney se imagină înăuntru, deoarece căuta dovezi ale propriei sale persoane. Oare există vreun fotoliu Argent sau vreun șifonier Heywood-Wakefield într-unul din apartamente, lângă fereastră, dovada unei vânzări efectuate de el? Era noul joc pe care-l juca în timp ce se plimba prin orașul necruțător: O fi marfa mea acolo?

Lucra la următoarea ecuație: X articole vândute unui număr de X clienți în X ani. Afacerea îi era destul de solidă, așa că, cel mai probabil, în fiecare zi trecea de câteva ori pe lângă locuința vreunuia dintre clienții săi. Poate că nu pe strada asta, poate pe următoarea, de dincolo de semafor. Marfa din magazin trebuia s-o apuce încotrova; cumpărătorii n-o legau cu lanțuri de nicovale, să arunce canapelele alea drăgălașe, cu brațe din lemn de fag, în râul Hudson. Într-o bună zi, dată fiind distribuția clienților săi de-a lungul și de-a latul Harlemului, s-ar putea să existe câte o piesă de-a lui pe fiecare stradă din cartier. Nu va ști când va atinge acest prag, dar poate că va simți o furnicătură, îl va încerca un sentiment de satisfacție în timp ce se va plimba pe străzi.

Într-o bună zi.

Bodega Big Apple se afla pe Convent Street, pe la jumătatea străzii, aproape de 141st Street. Carney se așezase la una dintre mesele de la fereastră. Îl aștepta pe Freddie. Vărușău întârzia și șansele să apară erau jumi-juma. Măcar de n-ar fi bătut drumul degeaba.

Bodega era o afacere ca vai de mama ei, cu crăpăturile din dușumea astupate de jeg, cu ferestrele soioase. Aerul mirosea a păr ars, dar nu era vorba de păr, ci de mâncarea servită. Probabil că aveau dever bunicel dimineața și la prânz, dar la ora trei bătea vântul pe-acolo. Chelnerița era ușor abțiguită, bombănea și abia se mai ținea pe picioare. Când nu ofta adânc

la solicitările lui delicate, își scutura scrumul țigării într-o scrumieră de tinichea de pe tejghea și alunga muștele. Muștele erau la putere în această parte a zilei, dar Carney se îndoia că pot acoperi cheltuielile localului.

Luă două ziare de pe masa din spate. Avea obiceiul să studieze reclamele la mobilă, să vadă ce promoții oferă concurența în săptămâna respectivă. Magazinul Fischer de pe Coney Island vindea mobilă de patio. Era remarcabil faptul că firma își extinsese afacerile și producea și mobilă de exterior; afacerea mergea brici. El unul nu vindea produse Fischer, dar era bine să urmărească mișcările jucătorilor importanți. All-American avea o reclamă de un sfert de pagină, deloc ieftină, prin care anunța vânzarea produselor Argent. All-American era pe Lexington, așa că clienții lui n-or să bată drumul până acolo. Bați atâta cale și te trezești că vânzătorul alb nu te bagă-n seamă sau te tratează ca pe un neica nimeni. Carney se simțea bine. Petrecea tot mai mult timp în afara magazinului, lăsa pe umerii lui Rusty tot mai multă treabă, dar Rusty era descurcăreț. Acum, că era logodit și urma să se însoare, își dorea să aibă cât mai mult de lucru. Iar Marie îl făcuse să priceapă rapid că ar fi trebuit să angajeze de mult o secretară.

Pagina A1 a revistei *Times* îi dedica mai multe coloane Primarului Wagner, care își anunța candidatura la al treilea mandat și ruperea relațiilor cu Tammany Hall. Pe Carney îl depășeau intrigile de la primărie. Era ca și cum ți-ai face cumpărăturile într-un magazin de albi – altele erau regulile în centru. La periferie, omul promovat de mecanism era pe buletinul de vot și cu asta, basta. N-avea o părere prea clară despre Wagner. Îi plac primarului negrii? Important e că nu ne vânează. Rostul recentei inițiative anti-drog era să-i salveze pe albi, dar beneficiarii ei imediați erau oamenii cumsecade cărora le era frică să se plimbe prin cartierele lor, care își făceau griji pentru copiii lor când îi vedeau dispărând din fața casei. Dacă cineva te ajută cu totul întâmplător, tot ajutor se cheamă.

Carney își terminase șunca și cașcavalul când, în sfârșit, a apărut și Freddie.

— Nu trebuia să fii la muncă?

— Am luat prânzul mai târziu. De ce nu comanzi ceva?

Freddie clătină din cap. Trecea printr-una din perioadele de jigăreală, câștigase câteva găuri la curea. Carney se obișnuise cu aceste schimbări suferite de vărușău. Noutatea consta în indiferența lui Freddie față de cum arată. Tricoul gri șifonat era împrumutat și ar fi trebuit să se ducă duluță la frizer. Poate că abia se dăduse jos din pat.

— Elizabeth mi-a spus că nu ești în apele tale, zise Freddie, sesizând încruntătura lui Carney.

— Poftim?

— Am întâlnit-o pe stradă. Cică ți-au venit toanele.

— Tragi din greu zi de zi, e normal să-ți mai vină și toanele, răspunse întrebându-se în sinea lui la ce s-o fi gândit ea – la toane sau la noul lui program de lucru.

— N-aveam de un' să știu, se scuză Freddie.

Pufniră în râs. Chelnerița se apropie mormăind ceva. Freddie îi făcu cu ochiul, înșfăcă o coajă de sendviș de pe farfuria lui Carney și o înfulecă. Când ea bătu în retragere, întrebă:

— Ce se mai întâmplă prin oraș?

În jargonul lui, asta însemna care-i maracu'? Referindu-se la pungașii pe care-i cunoșteau amândoi, Carney îi povesti că Lester și Birdy au fost luați în jbilț și duși la răcoare în Rikers. Lester își pierdea capul din cauza fetelor încă din copilărie. De data asta nu ieșise la agățat, ci o înjunghiase pe sora iubitei lui la o petrecere de Ziua Eroilor[1], în Gravesend, fiindcă făcuse mișto de nădragii lui.

— După ce a luat-o ambulanța, și-au văzut de puiul lor fript.

Cât despre Birdy, acesta a căzut de pe scara de incendiu în timp ce se furișa afară dintr-un apartament de la etajul doi, își informă Carney vărul. Gagiul era chiaun pe trotuar când l-a găsit poliția cu portofelul altcuiva ițindu-i-se din buzunar.

---

1. Zi închinată memoriei militarilor americani căzuți la datorie, celebrată în ultima zi de luni a lunii mai.

— Pe Zippo l-au săltat pentru completarea de cecuri fără acoperire, spuse Freddie. L-au arestat acasă la maică-sa.

Verii oftară și strâmbară din nas.

Până să ajungă la ananghie și să se apuce de chestia cu cecurile fără acoperire, Zippo făcea fotografii de budoar sau, zicea el, „poze stilate", iar, în plus, vindea pe sub mână filmulețe porno celor interesați. În primăvară o angajase pe-o coniță tânără dornică să câștige un ban în plus, dar gagiul ei a prins de veste și s-a lăsat cu mare tămbălău. A făcut zob și moaca, și aparatura lui Zippo. Asta s-a întâmplat acum trei luni și Zippo încă încearcă să se pună pe picioare.

— Ție cum îți merge afacerea? se interesă Freddie.

Freddie nu mai trecuse pe la el de când cu renovarea care inclusese și adăugarea unei uși prin care să se intre din stradă direct în biroul lui Carney. Asta îi permitea să iasă pe Morningside, între 125th Street și 126th Street evitând salonul cu exponatele. Și permitea și intrarea unora și altora după ora șase seara, când îi trimitea pe Rusty și Marie acasă.

— Ei cred că-s un șef cumsecade fiindcă nu-i las să lucreze peste program, spuse Carney.

Verii pufniră din nou în râs, ca la auzul vreunei glume de altădată, ca atunci când, la tâmpenia vreunui tontălău, citau replica lui James Cagney – „Sunt în al nouălea cer!" – din *Mânie albă*[1].

Nu era sigur dacă să-i spună sau nu, dar până la urmă îi povesti că Chink Montague a rupt-o cu Lou Parks, gazda lui de când lumea, iar acum îl băgase pe Carney în afacere. Pentru un procent.

— Așa că acum Chink își încasează plicul săptămânal, bașca și comisionul de intermediar, se plânse Carney. E mai rău ca fiscul.

---

1. *White Heat* (1949), cu James Cagney în rolul principal (Arthur „Cody" Jarrett), este considerat unul dintre cele mai mari filme *noir*, cu gangsteri, din istoria cinematografiei americane.

Se întorcea roata. Pe vremuri, Freddie era cel care punea la cale câte o chestie.

— Bravo, zise Freddie. De-ar ști cioroiul cum stă treaba…

În ultimii doi ani rareori mai aduceau în discuție lovitura de la Theresa. Freddie își vedea pe mai departe de găinăriile lui, dar de-acum era vorba de bijuterii, brățări și coliere, fără electronice. Nu-l mai băgase pe Carney în nici o altă mânărie și, din câte știa Carney, nu mai lucra în echipă. Până iarna trecută Freddie plasase droguri pentru Chet Blakely pe Amsterdam Avenue, de la 130th Street în sus, unde se aflau două clădiri rezidențiale de epocă și circulau mulți puști de colegiu. Chet Blakely a fost săltat în prima zi de Anul Nou în fața Clubului Veteranilor și asta i-a pus capăt traiului pe vătrai. Carney nu știa ce mai coace văru-său de atunci încoace. Întâlnirea asta avea loc abia după ce-i lăsase cinci-șase mesaje la Nightbirds, după ce încercase să-l găsească prin toate mijloacele.

— Ai grijă de tine? îl întrebă Carney.

— Eu ar trebui să-ți pun întrebarea asta, că doar tu ești ăla de lucrează cu Chink.

Freddie se prinse care-i rostul întâlnirii lor. Își țuguie buzele.

— A vorbit maică-mea cu tine.

Carney recunoscu că de-asta l-a invitat aici. Mătușa Millie nu-l mai văzuse la față de trei luni. De regulă, trecea pe la ea la intervale mai scurte, fie și numai ca să mănânce ceva.

Ușa de la intrarea unei clădiri de peste drum se deschise. Două puștoaice în fuste cu dungi viu colorate coborâră în fugă treptele scării în formă de L și o luară spre periferie.

— La ce te uiți? îl întrebă Freddie.

Carney scutură din cap: la nimic.

— I-am spus mătușii Millie că nu te-am văzut de ceva timp.

Freddie s-o fi întrebat în sinea lui de ce se întâlnesc la Big Apple în locul uneia dintre bombele lor obișnuite, dar nu-și exprimă nedumerirea.

— Pe unde mai dormi în ultima vreme?

— Împart o cameră cu amicul meu Linus. Pe Madison.

— Cine mai e și ăsta?

— Păi e gagiul pe care l-am cunoscut în Village.

Freddie îi povesti totul ca pe-o glumă. S-a întâmplat acasă la o gagicuță albă, bogătană, de la NYU, după un recital pe care-l dăduse la o cafenea de pe MacDougal Street.

— La Magic Bean sau La Hairy Toledo, naiba știe.

Freddie era singurul negru din toată gașca și, după oarece conversație („Cum e să crești ca persoană de culoare?" „Tăticul meu a lucrat la cazul băieților din Scottsboro[1]"), i-a picat fisa că e acolo ca să se dea în spectacol, să redea farmecul autentic al mahalalei. Ce era o seară în New York City fără o ieșire la teatru?

— La fel de bine puteam să-mi scot mătărânga, spuse Freddie, însă cuiul fumat îl haise.

În luna aceea prin Village circulase o iarbă ca lumea. I-a întrebat dacă au auzit de alba-neagra cu cărți de joc. Tipa albă a pus la mijloc un cufăr, a scos un pachet de cărți și a aprins câteva lumânări votive. Toate pițipoancele albe au lumânări din astea mititele. De fapt, Freddie nu se pricepea la alba-neagra – „Doar mă știi, mă amețesc de cap cărțile astea care zboară grămadă" –, dar se distra pe cinste. Le băgă niște chilabaleală, texte auzite de-a lungul anilor pe 125th Street, și se căzni să nu izbucnească în râs văzându-le uimirea așternută pe fețe.

Apoi intră în joc și Linus. Alba-neagra are nevoie de un șustangiu care să-i ațâțe pe husăni și, din senin, băiatul ăsta alb, păros începu să arunce cu bancnote de un dolar pe cufăr. El știa ce se întâmplă – care-i rolul lui Freddie și al celorlalți – și compensa lipsa de tehnică a lui Freddie. Era treabă grea să tragă de fiecare dată cartea necâștigătoare, dar Linus dădea tot ce avea mai bun. Pe stradă, după ce se lămuriseră că nu se lasă cu frichifrichi, cu sau fără spectacol, Linus scoase un joint și se tăvăli de râs împreună cu Freddie, plimbându-se până la

1. Celebru proces penal desfășurat în anul 1931 în Scottsboro, statul Alabama, unde treisprezece tineri negri, cu vârste cuprinse între treisprezece și douăzeci de ani, au fost condamnați la moarte și / sau închisoare pe viață, acuzați că ar fi violat două femei albe. Este un caz flagrant de eroare judiciară. În anul 2013, un tribunal din Alabama a reabilitat postum victimele acestei erori.

răsăritul soarelui. Freddie chiar îi înapoie banii, până acolo ajunsese cu bonomia.

Linus tocmai ieșise după o perioadă petrecută la sanatoriu pentru „tendințe pe invers", cum le numea Freddie. Ai lui Linus erau înstăriți și răbdători și li se părea că, după tratamentul cu șocuri electrice, făcuse ceva progrese, dar, de fapt, doar se prefăcea. E mai ușor să te porți normal când încasezi cecurile.

— Șocurile alea electrice? Te leagă fedeleș și pe urmă ți-o trag de te caci pe tine.

— Albii, zise Carney dând din umeri.

— Albii care torturează albi... poftim, vorbește despre șansele egale.

Linus ăsta s-ar zice că-i un diliu, dar totul aducea cu un scenariu tipic la Freddie: dus de-acasă, dar pașnic. Carney îl readuse la subiectul inițial.

— Mătușa Millie spune că-n ultima vreme arzi gazul împreună cu Biz Dixon, zise el.

Mama lui Biz Dixon, Alice, făcea parte din aceeași congregație ca și mătușa Millie. Cele două femei avuseseră grijă fiecare de copilul celeilalte când erau țânci și aveau și acum, când țâncii ajunseseră niște pungași. În prezent, generația lor folosea, pentru Biz, eufemismul: își petrece timpul cu un „element negativ". Un alt eufemism ar fi fost acela că Biz ar fi făinar. Fusese deja de două ori la pârnaie pentru trafic de droguri și, de fiecare dată când se libera, revenea pe străzi cu un entuziasm reînnoit, urmărind să-și sporească notorietatea penală tot așa cum muzicienii urmăresc să ajungă odată și odată la Carnegie Hall: prin exercițiu, exercițiu și iarăși exercițiu. Din poveștile auzite de la Freddie de-a lungul anilor, Carney știa că lui Biz îi place să-și păstreze locurile din marginea de jos a Harlemului, lângă metrou, unde clienților albi le e mai ușor să obțină droguri. În cinci minute se și întorc pe peron, să aștepte garnitura care-i duce în centru. Cinci minute care li se par cinci ore dacă-s vărzuiți.

Biz le vindea marfă și celor din cartier, desigur. Tipilor care au crescut cu el, oricui avea nevoie de-o doză. Erau destui pungașii care, după ce treceau pe la magazinul de mobilă, cu banii încasați de la Carney se duceau glonț la Biz.

Carney încerca să-și dea seama dacă înfățișarea de-acum a lui Freddie se datorează traiului prea bun sau prea rău.

— Biz e disponibil, spuse Freddie. Întotdeauna-i disponibil. Și ce dacă?

— E neatent, spuse Carney, și e o chestiune de timp până or să-l salte gaborii din nou. Își vinde marfa pe terenuri de joacă.

Ultima parte aducea a gargară de cetățean onest, dar nu se putu stăpâni să n-o spună.

— Citești prea multe ziare, zise Freddie. Încearcă să câștige și el niște parale? Nu caută să ascundă nimic. Să se tragă la costum ca tine. La costum cu cravată, zi de zi, cu o soție și țânci drăgălași, încercând să ascundă rahatul. Încearcă și el o șmecherie, exact ca tine.

— Lucrezi pentru el?

— Poftim?

— Lucrezi pentru el?

— Cum poți să mă-ntrebi una ca asta?

— Zi!

— Mai halim și noi câte ceva la restaurantul chinezesc, mai ardem gazul împreună. Ieșim la o beută – și ce dacă? Știi că dintotdeauna ne-am avut ca frații.

Freddie întoarse capul spre stradă și, când se uită din nou la Carney, îi zări dezgustul întipărit pe chip.

— Da, sigur, îi plasez marfa, spuse Freddie. Pe terenuri de joacă, în biserici, peste tot. Cum văd o bebelușă, cum îi vâr marfa-n păsărică. Le-o injectez călugărițelor date dracu'. Își ridică poalele-n cap și urlă că-l vor pe Isus.

În dosul tejghelei, chelnerița tuși eliminând o flegmă din străfundul plămânilor, iar bucătarul exclamă „Văleu!".

— Să mă-ntrebi una ca asta, bombăni Freddie.

Carney îi scrută chipul. Poate că ăsta-i tonul folosit de Freddie când minte sau poate că nu. Nu era sigur. Dacă exersezi, poți să-ți maschezi tonul sau chipul cu care minți.

— Tu mă pui în situația de-a te întreba, ripostă Carney.

— Să mă-ntrebi una ca asta, repetă Freddie. Al dracu' tupeu. Tu ar trebui să fii cel cu ochii-n patru. Am și eu mica mea învârteală, dar nu mă vezi pe 125th Street cu ditamai firma, „Îs aici, neamule, la dispoziția ta".

O arătare răsărită ca din pământ se porni să dea cu palmele și pumnii în geamul de lângă ei – un tip deșirat, cu lațe blonde, slinoase, în vestă de blugi și ginși. Bătea darabana cu degetele și zâmbea cu gura până la urechi. Avea dinții albi, perfecți.

Freddie îi făcu semn să-l aștepte afară.

— E Linus. Tre' să mă car.

— Ăsta-i Linus? Dă-i un bongos și zici că-i un beatnic din revista *Life*.

— Păi așa și arată, zise Freddie. Toată lumea tre' să arate cumva.

Scaunul scârțâi pe linoleum când dădu să se ridice. Se opri în ușă și adăugă:

— Acum poți să-i spui maică-mii că m-ai văzut.

Bătu cuba cu Linus și cei doi se îndepărtară agale.

Chelnerița se holbase la ei. Îl văzu pe Carney uitându-se la ea, se încruntă și continuă, plictisită, să reumple un dozator de șervețele.

Verii se îndepărtaseră unul de altul. Mamele lor erau surori, așa că aveau ceva material genetic comun, dar, peste ani, o apucaseră pe căi diferite. La fel ca și clădirile de peste drum – lumea și anii le-au tras în direcții diferite față de planul original. Orașul înhățа totul cu ghearele lui, trimițându-l pe care unde. Poate că aveai de spus un cuvânt în legătură cu direcția pe care o apucai sau poate că nu.

Era aproape ora patru. Era la a treia lui vizită la Big Apple. Devenise, oare, un client de-al casei? Aici nu era Chock Full o' Nuts, iar chelnerița nu era nicidecum Sandra. Personalul e cel care hotărăște când devii de-al casei, nu tu. Poate că într-o

bună zi o să se poarte și ea mai prietenos. Sau, cel puțin, o să-l recunoască. Aici n-avea cum să se întâlnească, din întâmplare, cu Pierce. Trecuseră trei săptămâni de când primise plicul de la Clubul Dumas. Prinsese notificarea lor cu un ac cu gămălie sub fereastra ușii ce dădea spre magazin, lângă foile galbene cu clienții delincvenți și cu ratele care dăduseră chix. Pe hârtie erau trecuți banii datorați lui, datoriile ce trebuiau onorate. Cumpărători, vânzători – există bani neachitați, blocaje în ordinea lucrurilor, dar, după ce-i recuperezi, revii la afacerile normale. Alteori, îți capeți banii și termini cu ei.

La ora patru fără un minut, Wilfred Duke ieși dintr-una din clădirile cu fațada de gresie de la nr. 228. Bancherul își îndreptă cravata, își pipăi buzunarele pantalonilor gri, cu dungi, să-și verifice portofelul. Sunt unii care, când ies de undeva unde n-ar trebui să se afle, se uită de jur împrejur, să se asigure că nu-i vede vreun cunoscut. Pleacă pe furiș. Nu și Duke. Aruncă o privire scurtă ceasului de mână și o luă spre sud, în direcția biroului său.

Carney angajase un tip să-l fileze pe bancher și informația acestuia se dovedea corectă: în zilele de marți și miercuri la ora trei după-amiaza, niciodată mai mult de un ceas. I-a plătit cecul. Carney se mișca repede pe jos. O coti pe Amsterdam, ca să nu-l depășească pe bancher în drumul lui spre centru. În plus, apăruse un nou magazin de mobilă pe 130th Street. Nu strică niciodată să-ți evaluezi concurența.

Nu, nu era câtuși de puțin o pierdere de timp.

TREI

Ultima oară când fusese în Times Square, sirena antiaeriană s-a pornit să șuiere și ai fi zis că cetățenii cumsecade ai Manhattanului sunt ca gândacii după ce Dumnezeu a aprins lumina la bucătărie. S-au bulucit degrabă în holurile blocurilor și teatrelor, s-au ghemuit la gurile de metrou, s-au înghesuit umăr la umăr sub câte un portal. Încă un exercițiu plicticos care le răpea zece minute prețioase din pauza de prânz. Ultimii civili de pe străzi au fost taximetriștii, camionagiii și automobiliștii, care s-au alăturat celorlalți după ce și-au parcat vehiculele. Lui Carney i se părea stranie chestia asta cu drumurile care trebuie păstrate libere în vederea evacuării. Dacă sovieticii dau cu bomba, mai contează cum e traficul pe Broadway?

Și mai era și un curcan care stătea în intersecția pustie, dirijând nimicul din jur.

Repetiția în vederea Judecății de Apoi. La auzul sirenei, Carney s-a repezit într-un restaurant Horn & Hardart[1] și s-a postat lângă fereastră, alături de restul refugiaților. Într-un adăpost, în subsolul unui zgârie-nori te puteai amăgi, măcar, că ai șanse să scapi viu. Ce protecție îți putea oferi geamul unei ferestre în fața bombei atomice? Și-a imaginat ferestrele blocurilor-turn sfârtecând aerul cu cioburile lor ascuțite. Fantele automatului erau apartamente minuscule ce găzduiau sendvișuri

1. Lanț de restaurante lansat la începutul secolului XX în Philadelphia și New York, cu mâncarea și băutura distribuită prin automate.

și supe și, în mintea lui, au explodat și geamurile lor, împrăștiindu-se pe linoleumul tocit. Toată lumea se zgâia la stradă. Asta făcea în timpul raidurilor aeriene: se holba prostește la stradă. Ca și cum de data asta s-ar putea întâmpla cu adevărat. Carney se înghesuia laolaltă cu albi necunoscuți: în lift, în metrou și de Ziua Judecății de Apoi. Bătrâna doamnă albă de lângă el, care ținea în brațe un caniș, spuse cu obidă:

— Sper că de data asta or s-o lanseze – la care cățelul a scos limba.

Sirena s-a oprit și uriașul mecanism al orașului a pufăit și s-a cutremurat când s-a pus iarăși în mișcare. Carney s-a dus la întâlnirea lui cu Harvey Moskowitz, iar la întoarcere, în drum spre casă l-a zărit în metroul spre periferie pe Ernest Borgnine[1] mâncând doi hotdogi.

Astă-seară avea o nouă întâlnire cu Moskowitz, dar Times Square în miez de noapte era o cu totul altă creatură, un bazar incandescent, năucitor. Becurile albe pulsau intermitent, valuri-valuri de-a lungul marchizelor temerare, tuburile de neon subțiri țopăiau și zburdau – luând forma unui pahar de martini roz sau a unui cal în galop – în zgomotul asurzitor al claxoanelor, al fluierelor și al orchestrelor cu alămuri din sălile de dans. Era ultima seară când, peste drum, mai rula *O stafidă în soare*[2] (îi promisese lui Elizabeth că are s-o scoată la cinema, dar încă nu reușise), alături de *Tunurile din Navarrone*[3] (pe care, în alte vremuri, Ray și Freddie l-ar fi văzut la premieră, dar asta ținea de-acum de domeniul trecutului), iar spectatorii ieșeau pe trotuarul proaspăt spălat. Unii se scurgeau spre peroanele de la

1. Actor american (1917–2012), laureat al Premiului Oscar pentru cel mai bun rol masculin (1956).

2. În original *A Raisin in the Sun*, film american cu Sidney Poitier și Ruby Dee în rolurile principale (1961), ecranizarea piesei omonime de Lorraine Hansberry (1959).

3. Celebru film de război (1961), ecranizarea romanului omonim de Alistair MacLean (1957), cu o distribuție din care au făcut parte, printre alții, Gregory Peck, David Niven, Anthony Quinn, Irene Papas și Richard Harris.

metrou, iar alții abia își începeau distracția nocturnă, tulind-o spre cârciumile de pe străzile lăturalnice și cluburile fără firmă, unde bați la ușă de două ori ca să ți se deschidă. Mai sus, pe 44th Street, marea reclamă defectă la ceasurile Timex funcționa din nou, brațul mecanic cu ceasul ultramodern la încheietură se îndoia sus-jos: Ceasul-Acțiune pentru Oameni Activi. Bulevardul Luminat A Giorno era, bineînțeles, plin de Oameni Activi, experți în ale teatrului, și de cartofori, trosnitori și pilangii – și pungași, liote de pungași chitiți să dea următoarea mare lovitură.

E miezul nopții, deci scoală-te voios. Avea puse deoparte câteva ore pentru mânării de când dăduse din nou în *dorvay*, după toți acești ani. Prima oară a auzit acest cuvânt la cursul de evidență contabilă ținut într-o sală îmbâcsită din subsolul facultății de economie. Carney a dedus că profesorilor care se bucurau de o înaltă considerație nu li se dădea sala asta de curs, dar Profesorul Simonov se obișnuise cu umilințele de-acest gen din anii petrecuți anterior într-o țară est-europeană nicicând numită. Uneori le mai povestea câte o anecdotă despre acele vremuri: supraveghere, umor negru în timpul cozilor la pâine, soția țintuită la pat. Poliția secretă se numea „Munț" sau „Minț", Carney nu reținuse exact. Ori de câte ori radiatorul zăngănea semnalând întreruperea căldurii, Simonov se oprea din predare până când țevile se înduplecau în fața privirii sale criminale. Umbla vorba că întotdeauna dă doar nota maximă, parcă pentru a livra o constantă în ordinea schimbătoare a lumii.

Într-o zi de octombrie, în timp ce le băga în cap cât de importantă e atenția acordată calculelor, Simonov le-a recomandat să-și aleagă un anumit moment al zilei pe care să-l dedice contabilității și să se țină de el. „Nu contează când o faci, dar fă-ți-o." Taică-său, negustor de textile în fosta lui țară (România? Ungaria?), prefera *dorvay*, acea veghe în toiul nopții, ca moment propice socotelilor.

— De-acum am uitat, dar până la apariția becului electric se dormea, de regulă, în două reprize, le-a spus Simonov. Prima începea imediat după asfințit, la sfârșitul zilei de muncă – dacă

nu existau becuri, ce rost avea să stai treaz? Apoi, ne trezeam spre miezul nopții, vreme de câteva ore, înainte de a doua fază a somnului, care ținea până dimineața. Acesta era ritmul natural al organismului nostru până când Thomas Edison ne-a permis să ne facem fiecare orarul propriu.

Britanicii numeau acest interval *veghea*, le-a explicat Profesorul Simonov, iar în Franța i se spune *dorvay*. Îți rezolvai socotelile, oricare ar fi fost acestea – citeai, te rugai, făceai dragoste, te ocupai de problemele presante sau recuperai cu întârziere momentele de odihnă. Era o pauză de la lumea normală și solicitările ei, un spațiu gol în intimitatea fiecăruia, scobit din ceasuri pierdute.

Profesorul Simonov și-a continuat prelegerea, cu modul lui unic de a pronunța *creanțe*. Carney voia să afle mai multe despre activitățile nocturne. Lua cuvântul la cursuri, dar nu la orele lui Simonov – bătrânul îi insufla prea mult respect. Un drum la bibliotecă a rămas fără rezultat, până când un alt bibliotecar l-a auzit pe Carney bătându-i la cap pe cei de la biroul de referințe și i-a explicat că cuvântul francez se scrie astfel: *dorveille*, de la *dormir*, a dormi, și *veiller*, a fi treaz. Profesorul Simonov le spusese adevărul; organismul avea un alt ceas pe vremuri. Apărea în relatările cărturarilor medievali; se referau la el Dickens, Homer și Cervantes. Carney nu-i citise pe Homer și Cervantes, dar își amintea cu drag de *Marile speranțe* (cu începuturile umile ale protagonistului) și *Povestea de Crăciun* (cu stafiile îndurerate). În jurnalul său, Benjamin Franklin se arăta entuziasmat de *dorvay*, folosindu-și momentele de veghe ca să se plimbe prin casă în pielea goală și să-și schițeze invențiile.

Lăsându-i la o parte pe gentlemenii savanți, Carney recunoștea orele nelegiuirilor – *dorvay* e raiul pungașilor, când lumea onestă doarme, iar ticăloșii se apucă de treabă. Arena furturilor și a tunurilor, a spargerilor și a jafurilor, momentul când escrocul își pregătește nada, iar delapidatorul măsluiește cifrele. Momente intermediare între noapte și zi, odihnă și datorie, ticăloșie și integritate. Când pui mâna pe o rangă, știi că tot rahatul se consumă în acel moment intermediar.

În anii de studiu, Carney era un tânăr fără familie, fără nici o povară în afară de propria ambiție. Și-a propus atunci să țină seamă de chemarea primitivă a sângelui său și s-a adaptat rapid la dormitul în două reprize. La arta pierdută a *dorvay*-ului. L-a acceptat și a acceptat-o. Orele târzii erau dedicate temelor scrise și perfecționării aleatorii. Fleorțotinele și ciumecii se păruiau pe străzi, peștele de la etaj își dăscălea prospătura, iar Carney întocmea planuri de afaceri, reclame pentru produse neverosimile, subliniind furios pasaje din *Conceptele economice ale lui Richmond*. Fără petreceri date pentru strângerea chiriei, fără iubite care să-l țină treaz până târziu – doar el, singur, forțându-și viitorul. Și-a promovat asiduu cauza vreme de nouă luni: a obținut nota maximă la toate materiile. Se scula în fiecare dimineață odihnit și plin de energie; asta până când schimbul de dimineață de la Blumstein's nu i-a mai permis acele escapade nocturne, iar *dorvay* a rămas doar amintirea zilelor de altădată, înainte de-a o avea pe Elizabeth, de-a avea magazinul și copiii.

Apoi, acum trei săptămâni, a adormit buștean când a ajuns acasă de la lucru și n-a mișcat până la ora unu noaptea. S-a trezit vioi, pus pe fredonat. Antena îi prindea transmisiuni ciudate, ce interferau deasupra acoperișurilor. Elizabeth s-a trezit și l-a întrebat dacă a pățit ceva. Da și nu. S-a dus în camera de zi și la fel a procedat și noaptea următoare, când iarăși s-a trezit și s-a tot învârtit prin casă până când și-a dat seama că a revenit la *dorvay*. Bancherul, ofensa. Și-a transformat camera de lângă antreu într-un al doilea birou, pentru o a doua slujbă, destinată răzbunării. Îi ținea companie doar trenul aerian care huruia legând centrul de periferie. Exista un scop pentru care fusese convocat la orele de altădată. Dacă odinioară studiase secolele de principii financiare, acum Carney își revedea însemnările ce-l vizau pe Wilfred Duke și țesea planuri de răzbunare.

*

Magazinul lui Harvey Moskowitz era în marginea Cartierului Diamantelor, pe 47th Street, între Fifth și Sixth Avenue, la etaj. O zonă pustie la această oră din noapte, dar în biroul

bijutierului lumina era aprinsă. Dacă te plimbi pe o stradă de la periferie, trebuie să fii cu ochii-n patru, să nu sară pe tine un drogat și să-ți facă țeasta zob, dar epidemia asta încă nu se extinsese și în centru. Ceea ce nu înseamnă că nu există ticăloși și în această zonă. Ca dovadă: Carney sună la ușă. De mult trebuia să facă vizita asta, își neglijase afacerile de când se apucase de chestia cu Duke. De vânzări se ocupa Rusty, dar erau și probleme pe care le putea gestiona doar Carney.

Unul dintre nepoții lui Moskowitz coborî să-i deschidă și, ajunși la etaj, dispăru în camera din spate. Majoritatea întreprinzătorilor din Cartierul Diamantelor trecuseră la stilul modern al oțelului și al sticlei lucioase, dar Moskowitz rămăsese fidel tradiției, cu lambriuri întunecate și lustre verzi, sferice. La el pășeai pe-o dușumea de scânduri vechi, ce scârțâiau, nu pe mochete albe. Când era deschis, magazinul se scălda în lumină, șirurile de bijuterii străluceau pe culcușul lor de catifea, iluminate strategic, însuflețit de o hărmălaie ca de stadion, căci nepoții lui Moskowitz se bălăceau și se înjurau întruna, fără să le pese de clienți. Caterinca asta era un mijloc de atragere a clientelei, fiindcă, dacă Moskowitz îți surprindea privirea și schițai un zâmbet obosit apropo de giumbușlucurile rudelor sale, deveneai unul de-al casei, erai acceptat în familie.

Magazinul era un circ peste zi, dar noaptea devenea un loc serios, calm, unde se desfășura adevărata activitate. Timpul, regulile lumii cinstite, ora indicată de ceas – toate astea erau acum întoarse cu susul în jos. Temperamentul și spiritul acestor ceasuri, marfa cu care le umpleai contau mai mult decât ora indicată de cadran.

Biroul lui Moskowitz dădea spre stradă, avea pereții din geamuri jivrate, ce permiteau razelor de soare să pătrundă în magazin. Date fiind volumul uriaș de afaceri ilicite ce se desfășurau pe masa lui de lucru și prezența unei agenții de voiaj la etajul unu de peste drum, Moskowitz trebuia să ridice și să coboare jaluzelele de mai multe ori pe zi. Ori de câte ori intra Carney, Moskowitz se ridica să efectueze, ca un robot, acest

ritual, chiar și noaptea târziu, când toate clădirile de peste drum erau niște vase moarte, scufundate.

— Vreau să-ți aud părerea, spuse Moskowitz arătând spre articolul de pe biroul lui înfășurat într-o batistă albă cu monogramă.

Lecțiile lor se terminaseră, însă, din când în când, bijutierul îl mai tachina și-l mai punea la încercare pe Carney. Carney apucă lupa și despachetă brățara. Era o piesă frumoasă. Rubinele sânge de porumbel alternau cu diamantele încrustate în platină. Numără cincisprezece verigi ovale. O fi datând din anii '40? Era ușoară, dar nu foarte delicată – ar arăta grozav pe încheietura unei fetișcane mondene, dar și a unei femei care abia își câștigă existența și nu va atinge în veci așa ceva.

Era o piesă de calitate, o condamnare tacită a mărfurilor pestrițe aduse de Carney. Acceptă această provocare nu ca pe-o lipsă de respect, ci ca pe o șansă de-a putea aprecia măiestria piesei.

— Lucrătură americană, estimă el. Raymond Yard? Așa s-ar zice, după aspect.

Moskowitz era fanul acestuia și-i arătase lui Carney un articol de revistă despre piesele lui Yard executate pentru Rockefeller și Woolworth.

— Nu te pripi, îl tempera adesea Moskowitz. A luat un milion de ani confecționarea lui, așa că nu te grăbi.

Carney miji ochii și își dădu cu părerea.

— Cam pe-acolo. Ești pe-aproape, spuse bijutierul. Merge la prețul de piață al platinei, poate mai mult chiar.

Moskowitz era un bărbat suplu, care se apropia de șaizeci de ani și avea o față de vulpoi. Încărunțise, dar mustața subțire îi era de un negru lucios, demodată, dar vopsită și îngrijită cu religiozitate. Era un tip ciudat, simpatic și rezervat în același timp, într-o manieră ce-ți dădea de înțeles că-i prietenos fiindcă așa vrea el.

Bijutierul avea pe un fișet un borcan cu ouă fierte tari în oțet și luă unul cu un șubler de alamă. Carney îl refuza de fiecare

dată – îi amintea de cârciumile unde îl târa taică-său – așa că Moskowitz nu-i oferi și lui unul.

Moskowitz mușcă din ou și își frecă incisivii de sus cu vârful limbii.

— Mi-am tras un ventilator nou, cu arșița asta... spuse el.

— Toată lumea asudă în Times Square.

— De acord. Ce-ai mai adus?

Treaba cu Duke îl ținuse pe Carney mai mult la periferie, așa că acum avea servieta mai încărcată decât de obicei. După jaful de la Theresa, Chink își trimisese haidamacii să-i ceară taxă pentru că operează pe teritoriul lui, dar începuse să și direcționeze hoții spre biroul lui Carney. Pentru o parte din profit. Cu timpul, chestia cu Chink devenise o afacere permanentă, ba chiar profitabilă. Jumătate din marfa acestei seri i se datora gangsterului. Brățări, câteva coliere acceptabile și o grămadă de inele și ceasuri bărbătești cu cronometru, grație lui Louie Țestosu', care, pesemne, o fi strămutat căpriorii vreunui mare mahăr. Sau l-o fi prăduit pe unul care-l jefuise pe mahăr. Niște piese superbe. Carney intenționa ca a doua zi să-și descarce marfa mai slăbuță la domnul de la Hunt's Point[1].

Moskowitz își aprinse o țigară și se apucă de evaluare. Nu murea de dragul pălăvrăgelii, un alt motiv pentru care Carney nu-i ducea dorul lui Buxbaum. Lui Carney nu-i plăceau infractorii care se laudă cu deșteptăciunea lor, savurează prostia țuțărilor, cei care sunt paranoici nu din cauza prudenței lor exagerate, ci din cauza excesivei importanțe pe care și-o atribuie. „Vorba lungă, sărăcia omului", îi tot spunea taică-său. Buxbaum îl furase ca-n codru; profitase de ignoranța lui. Carney știa că, atunci când Buxbaum îi povestea cum l-a țepuit pe cutare sau cutare complice, figura și el în asemenea povești spuse altor indivizi dubioși.

Și încă ceva: erau prea multe personaje dubioase pe la Aur & Bijuterii La Cel Mai Bun Preț, niște albi nerași, cu sticluțe plate prin buzunare, duhnind a gin, care trăgeau fermoarul de

1. Zonă rău-famată, situată pe o peninsulă din sudul Bronxului.

cum intra Carney. Un magazin – mai ales unul de bijuterii – e făcut să privești. Tipii care își dau silința să nu se uite la nimic bat la ochi. Evitau să te privească în ochi, se tot uitau pe stradă, să vadă dacă nu cumva sunt pe cale să comită o greșeală. Se dădeau în spectacol, ce Dumnezeu! Erau prea mulți luzări, prea se învârteau pe-acolo mulți gogomani slobozi la gură.

Totuși, Carney se legase la cap cu Buxbaum și omul era conștient de treaba asta. Cartierul bijuteriilor din zona Canal Street se micșora pe zi ce trece – unii negustori dădeau faliment, alții se alăturau găștii de pe 47th Street –, așa că, atunci când magazinul lui Buxbaum a fost călcat de pisari, lui Carney i s-a părut că asta face parte dintr-un proces firesc: așa funcționează orașul. Bijutierul a sfârșit la pârnaie, iar el a rămas și futut, și cu banii luați. Carney și-a găsit omul prin avocatul lui Buxbaum. Acesta pomenise de mai multe ori un nume: Moskowitz.

Pe Carney l-au uimit două lucruri: cât de rău îl fraierise Buxbaum și refuzul lui Moskowitz de-a face același lucru. Poate că o pradă atât de ușoară era sub demnitatea negustorului de pe 47th Street. Când Carney a apărut prima oară cu niște pietre prețioase, girat de Buxbaum, iar jaluzelele au fost coborâte, bijutierul l-a întrebat cât i-ar fi oferit Buxbaum. Carney a rostit o cifră.

— Nu-i așa că habar n-ai cât valorează astea? l-a întrebat Moskowitz.

Tonul albului l-a șucărit pe Carney până să învețe că omul dădea dovadă de corectitudine, nu de condescendență.

— Buxbaum a vrut să te facă să depinzi de el, spuse Moskowitz. Dacă tot bați atâta drum cu marfa aia, o să fiu cinstit cu tine.

Da, Buxbaum îl jefuise crunt, dar noul contact și procentele mai mari i-au îndulcit amarul. Și-a recuperat pierderile în scurt timp.

Într-o noapte, Moskowitz l-a întrebat cum stă cu banii gheață.

— Uite, i-a spus el, dai cu piciorul la o grămadă de bani.

Cu Buxbaum, Carney era un simplu mesager și era plătit ca atare. Mijlocise legătura cu bandiții străzii, își riscase afacerea legală, transportase marfa și banii de la unii la alții – pentru o nimica toată de cinci procente.

— Te duci la Buxbaum, i-a spus Moskowitz, iar el se răsucește și pasează marfa dealerilor cu care lucrează – tipul cu aurul, tipul cu pietrele prețioase. Uneori eu sunt acela.

De-ar putea Carney să mențină volumul mărfurilor și de-ar putea să-și plătească în avans „asociații" – termenul folosit de bijutier pentru a desemna scursorile Harlemului – ar trebui să ia, pe merit, partea lui Buxbaum.

— Ai banii ăștia?

— Da.

— Mi-am închipuit eu. Păi hai să procedăm așa.

Au bătut palma.

— Iar *khazeray*[1]-ul pe care știi că ți-l dau îndărăt să nu-l mai aduci. E pierdere de timp pentru amândoi.

Buxbaum accepta totul, până și nimicurile. Moskowitz nu-și bătea capul cu ele.

— Nici nu mă ating de chestia aia, domnule, răspundea el cu disprețul pe care obiectul cu pricina îl merita.

— O să te plătesc să mă înveți, propuse Carney. Să-mi formez ochiul.

— Să te învăț? se miră Moskowitz.

— Am absolvit administrarea afacerilor la Queens College, îl lămuri Carney.

Bijutierul zâmbi uluit sau flatat. Bătură palma încă o dată.

Îmbunătățirea lanțului de aprovizionare îi diminuă fondul pentru apartamentul familiei Carney, dar nu pentru mult timp. Nu mai era un simplu comisionar al pungașilor de la periferie, ci un misit în adevăratul înțeles al cuvântului. Cum de răbdase atâta amar de vreme vechiul aranjament? Ca să te ridici în lumea asta, trebuie să-ți dai seama și cât rahat ai înghițit la viața ta. A primit un pont despre un tip din Hunt's

1. Rahat, fleacuri, nimicuri, în idiș în original.

Point care i-ar accepta firifanțurile, inelele de club și bijuteriile fantezie, și despre un altul care făcea negoț cu monede rare. Curând avea puncte de desfacere pentru toată marfa la care Moskowitz strâmba din nas.

Bijutierul scotea bani frumoși în ciuda profitului mai mare al lui Carney. Cea mai mare parte a activității ilicite a lui Moskowitz se finaliza peste ocean. De două ori pe lună venea un tip din Franța și îl scăpa de-o grijă. De-acolo, Dumnezeu știe unde ajungea marfa. Cu toate relațiile sale internaționale, Moskowitz nu dădea rasol nici când era vorba de chestiuni mărunte, cum ar fi lecțiile lui Carney. Acesta și-a închis magazinul vreme de șase luni, a făcut naveta spre centru cu trenul 1 și a suportat fumul țigărilor răsucite de Moskowitz. Bijutierul l-a instruit în legătură cu culoarea, claritatea și tăietura pietrelor. I-a explicat cum se încrustează în metal o piatră cu fațete, de ce se face din aur de multe carate rama ceasului de mână. Fără să-și dea seama, Carney învățase foarte multe lucruri în ultimele optsprezece luni; Moskowitz făcuse ordine în jargonul confuz și noțiunile vagi din capul lui Carney, legându-le de obiecte concrete. Își dădea seama ce-i prețios și ce-i fals, ce-i valoros și ce nu face nici cât o ceapă degerată; Moskowitz l-a încurajat să se încreadă în instinct.

— Ai nas, i-a spus el. Oricine poate instrui ochiul. Dar cum rămâne cu nasul? Ai nevoie de nas – fără alte comentarii.

Cea mai mare parte a cunoștințelor transmise erau mai puțin subtile: cum să deosebești rubinul birmanez de cel thailandez, un lapislazuli de bună calitate de cel ieftin, vopsit, pe care îl găseai oriunde în zilele noastre. Mai era apoi și delicata știință a culturii și a modei, cea care decide cum vin la modă și cum se demodează lucrurile, nenumăratele moduri în care își pune istoria amprenta asupra lor.

— Criza Economică, i-a spus Moskowitz, a produs nespus de mult design extravagant, așa că rochia neveste-tii putea să arate ca una de-un milion de parai, chiar dacă și-o croise singură. Sau: ce a dus la explozia de bijuterii fantezie după război? Oamenii

voiau să arate că au bani, indiferent dacă-i aveau sau nu. Nu conta că bijuteria-i adevărată sau falsă, conta cum te simți.

Carney îi spuse lui Elizabeth că participă la un curs seral de marketing. Uneori, de ucenicia lui în latura reprobabilă a afacerii de familie se îngrijea unul dintre nepoții lui Moskowitz, un tânăr cu obrajii bucălați, pe nume Ari. Carney observa că Moskowitz se uită la ei în timp ce studiază, umăr la umăr, vreo piatră, negrul și evreul, și pe chipul bijutierului se așternea zâmbetul acela straniu, de parcă l-ar fi încântat această întorsătură pe care a luat-o viața lui – instruirea unui gentleman de culoare și a fiului mai mic al soră-sii în dedesubturile ocupației lui ilicite. Ari și Carney se înțelegeau de minune la ore. Când erau prin preajmă și verii lui, băiatul se prefăcea că nu-l cunoaște.

— Cred că asta-i tot ce trebuie să știi, ca pentru tine, spuse Moskowitz la sfârșitul unei întâlniri.

Profesorul scoase o sticlă de Xeres dulce și închinară un pahar.

Ca pentru el. Pe o poziție se situau bandiții care intrau în magazinul de mobilă al lui Carney pe ușa laterală, pe alta Moskowitz, iar Carney își avea și el locul lui.

*

Moskowitz evaluă transportul din această seară și se înțeleseră la preț în privința pietrelor. Exceptând banii, acum urma partea preferată a lui Carney din vizitele la Moskowitz: ceremonia deschiderii seifului Hermann Bros. Hermann era o impresionantă măgăoaie blindată, un model cu ușa din metal negru susținut de niște picioruțe incredibil de subțiri. Blindajul utilitar ascundea interiorul luxos, sertarele din lemn de nuc cu mâner de alamă, cu compartimente căptușite cu mătase. Discul făcea *clic clic clic clic*. Carney se simțea aidoma secundului de pe un vas transoceanic – combinația de numere de pe disc era busola ce indică ruta, mânerul cu cinci spițe era timona care îi pilotează către un încă necartografiat continent de bani. Pământ la orizont!

L-a întrebat într-un rând de unde provine seiful și bijutierul i-a spus că nu se mai fabrică în ziua de azi. Hermann Bros.

activase în San Francisco. Într-una dintre reclamele lor apărea Houdini, cu un aer trist, învins de produsele Hermann. Firma a fost cumpărată de Aitken, care a sistat producția de seifuri și case de bani. Carney nu era un tip invidios de felul lui, dar de fiecare dată când vedea seiful lui Moskowitz își dorea din tot sufletul să fie al lui.

— Dacă-ți iei unul nou, asigură-te că are mărimea potrivită, îl sfătui Moskowitz. Trebuie să ai seiful destul de mare, să-ți încapă în el toate secretele. Ba chiar mai mare, să te poți dezvolta.

Bijutierul scoase un teanc de bancnote din seif și numără banii. Apoi așeză drăgăstos ofrandele lui Carney în sertarele destinate lor în cutia de metal. Sertarele din lemn de nuc șușoteau atât de elegant când erau trase și împinse, încât simțea că-l ia cu fiori.

— Nevastă-mea-i de părere că ar trebui să vedem filmul ăla cu Sidney Poitier, spuse Moskowitz.

— Are cronici favorabile. În *Times*. Cică joacă bine.

— Știe că nu merg la film, nu știu de ce-i dă-nainte.

— Ce mai e nou? se interesă Carney.

— Buxbaum a luat șapte ani.

— Ah.

— Avocatul lui nu-i deloc grozav.

— Deci e la mititica.

Cei doi bărbați nu-și exprimară compasiunea și nici nu despicară firu-n patru în legătură cu informațiile pe care le-ar fi putut sifona Buxbaum. Deocamdată încă nu dăduse jet. Trebuiau să se mulțumească cu atât.

Moskowitz închise seiful și răsuci mânerul.

— Prietenul meu din Franța vine la sfârșitul săptămânii.

— E bine, spuse Carney și se ridică, gata de plecare.

— Arăți bine, îl complimentă Moskowitz. Merge treaba, merge?

— Merge, răspunse Carney, așa că arăt bine.

Când se întoarse pe Broadway, se făcuse deja aproape unu și jumătate noaptea. Trotuarele erau aproape pustii. Curând

vor începe să circule furgonetele cu ziare, camioanele cu pâine, să iasă lumea din schimbul de noapte și să plece care încotro. Carney căscă cu poftă, *dorway*-ul era pe terminate. Era timpul să se întoarcă acasă. Lângă metrou era un magazin de aparate foto. Încercă să deschidă ușa și chicoti. Magazinul era închis de mult – nu toată lumea umbla ca huhurezul, asemenea lui. Se mulțumi să-și clătească ochii cu exponatele din vitrină. I-o fi zis Pierce cu ce aparat face pozele de familie? Nu-și amintea și n-avea de gând să-l întrebe pe bulangiul ăla căcănar.

Nu-i plăcu deloc vitrina supraîncărcată. La ce bun, dacă n-o vede nimeni? Și totuși, la câți pietoni trec prin Times Square și la piața tot mai extinsă, la câți amatori de aparate fotografice există în ziua de azi, are o noimă și înghesuiala asta. La fel se întâmplă și în domeniul lui -- în zilele noastre este exagerată abundența de produse. Examină cu atenție aparatele. Nikon F avea o chestie numită „reflex automat". Dracu' știe ce-i aia. „Când folosiți comanda Control Previzionare este *imposibilă producerea expunerii accidentale.*" Nu era expert, își dorea ceva simplu.

Doi bețivani albi se clătinau pe picioare la colțul străzii. O zbughiră pe Broadway după un taxi Checker. De la o vreme, Carney umbla cu o grămadă de bani la el, cu o servietă plină de pietre prețioase, aur sau bani, echivalentul salariului pe un an de altădată, dar n-avea de gând să renunțe la prudență. Se întoarse la vitrină. Toată lumea vorbea despre Polaroid și filmul developat instantaneu, asta era marea noutate. În vitrina cu produse Polaroid, o familie de albi se delecta la un picnic pe malul unui lac de-un albastru intens. În zilele noastre, albii ieșiți la picnic apăreau în toate reclamele. Cea cu Sistemul de Autostrăzi Interstatale și unde te poartă acesta. Erau numai zâmbete în posterul din vitrină, cu tăticu' într-un tricou polo în dungi dându-le indicații odraslelor.

Aparatul cu developare instantanee e numai bun, se hotărî Carney. O să-l ia mâine în timpul programului său de lucru. La ora afacerilor desfășurate de oameni normali.

Pe stradă, spectacolul de lumini din Times Square era strălucitor, magnific la această oră din noapte chiar și la jumătate din capacitatea de iluminare. Nu-l mai văzuse niciodată din acest unghi, dinspre 47th Street – lumina se ivea de după curba de pe Seventh Avenue ca și cum ar fi fost proiectată de o creatură iradiantă ieșită din ascunzișul ei. În ultima vreme, îl bântuia senzația că vrea să răzbată altundeva. Dacă ieși de pe străzile pe care le cunoști, dai peste alte legi, asta-i logica pungașului. Îi veniră în minte basmele copilăriei, cu păpuși care prind viață după ce stăpânii lor se duc la culcare și se întrebă ce transformări tăcute s-or petrece pe marile marchize și pe afișe când nu le privește nimeni.

Coborî la metrou și luă viteză la auzul garniturii care se apropia huruind. Poate că la suprafață, pe stradă, ca în basme, uriașele litere negre se rearanjau alcătuind nume și cuvinte noi, și zece mii de lumini pâlpâitoare prezentau un spectacol nevăzut, după program. Scriau declarații filozofice. Enunțuri ale adevărului universal valabil. Strigăte de ajutor, apeluri la înțelegere. Și, printre ele, poate, destinat numai și numai lui: un desăvârșit mesaj de ură, inscripționat pe metropola însăși.

PATRU

Mama lui Marie adora produsele de patiserie. Torturile, prăjiturile, tarta cu fructe, plăcintele de sezon ce-i aminteau de anii tinereții petrecute în Alabama. Marie îi făcea poftele. De când se angajase ca secretară, magazinul de mobilă al lui Carney avea în fiecare zi câte o mică porție de bunătăți pentru Carney și Rusty, prilej de încântare și pentru clienți, pungași și polițaiul alb care apărea când și când. De cele mai multe ori, Marie lăsa de dimineață o farfurie de sticlă pe măsuța de lângă ușa biroului și rezultatul efortului de cu o seară în urmă ajungea firimituri până-n ora prânzului. Specialitatea ei era prăjitura cu cremă de lămâie și portocală.

Detectivul Munson era fanul ei. Când Carney apăru la întâlnire în dimineața aceea de august, gaborul era deja acolo și încerca să-i smulgă lui Marie rețeta. În arsenalul metodelor sale de interogatoriu, cea de astăzi se număra, cu siguranță, printre cele mai blânde. Marie, nu și nu.

— Totul e să fii atent la ce faci, îi spuse ea curcanului, cu un zâmbet forțat.

Carney era punctual la întâlnire. Munson venise mai devreme. Îi era neclar dacă voia să fie piua-ntâi sau doar îi era foame.

Tratația de protocol nu era singura ameliorare suferită de magazin în ultimele luni. Cei de la Sable Construction îi trimiseseră o notă de plată de-a dreptul întristătoare pentru serviciile lor, însă făcuseră o treabă grozavă: nici nu-ți dădeai

seama că magazinul ocupase doar jumătate din spațiu. Ultimele serii de produse Argent și Collins-Hathaway, scaunele cu picioare curbate și măsuțele în formă de bumerang erau expuse în locul unde înainte fuseseră tejgheaua și mesele clienților. Cuptoarele, sobele și restul utilajelor fuseseră vândute la fiare vechi, iar noua zugrăveală în albastru-deschis era în ton cu gama de culori a acestui sezon, în care predominau nuanțele pastel. În timp ce-și conducea clienții prin salon, Carney se apuca să le spună „Dacă nu găsiți produsul, nu vă trebuie", iar reacția lor – un zâmbet scurt și prelungirea timpului petrecut în magazin – îl făcu să adauge replica și în reclamele lui din ziar. În fundul magazinului îi alocase spațiu lui Marie și fișetelor tot mai numeroase. Dată fiind pasiunea ei pentru patiserie, faptul că o angajase era aproape un omagiu adus afacerii dispărute.

Carney și-a păstrat biroul în același loc, adăugându-i ușa ce dădea în Morningside Avenue, acea intrare laterală destinată clientelei speciale.

Caramangiii știau că trebuie să vină noaptea, doar cu programare, iar dacă îi băteau la ușă în timpul programului de lucru, Carney îi ușuia – căutați-vă alt negustor. Rusty și Marie, dacă aveau vreo întrebare în legătură cu musafirii dubioși, și-o țineau pentru sine. Pe Rusty îl preocupa apropiata lui cununie și se străduia să pună un ban deoparte pentru el și viitoarea lui mireasă. Era o minionă sclivisită, pe nume Beatrice, o pasăre colibri care crescuse, în Georgia, la o depărtare de două orășele de Rusty. Se descoperiseră reciproc în corul bisericii, în timp ce stăteau la coadă să-și primească paharul cu punci. Aveau aceleași locuri favorite la ei acasă, iar aici, la oraș, le plăcea aceeași melodie. Pe ea o făcea să râdă umorul straniu, de husăn de baltă al lui Rusty, iar el o numea „animăluțul meu", chestie pe care o auzise într-un film. Rusty nu s-a plâns când, în săptămânile din urmă, Carney l-a rugat să-i țină locul.

Cât despre Marie, Carney își închipuia că-i prea recunoscătoare pentru această slujbă și prea extenuată ca să fie curioasă. Locuia pe Nostrand Avenue împreună cu mama și cu

sora ei mai mică. Una era oloagă, iar cealaltă suferindă; îi era greu să știe situația ei exactă. Marie era singura care aducea banul acasă. Orice încercare de-a obține o imagine a vieții ei de acasă se bizuia exclusiv pe citate din maică-sa: „Mama zice că te păcălești cu prăjiturile dacă nu folosești osânză", „Mama zice că trebuie să odihnești aluatul lângă fereastra deschisă, să-l atingă adierea de-afară". În competența ei studiată, Carney se regăsea pe sine cel de la vârsta liceului, când, după moartea maică-sii, cu tatăl plecat la ciordeală, își purta singur de grijă. Povara de-a duce singură în spinare un apartament; uneori te mai clatini, dar ridici greutatea, n-ai încotro! La anunțul din ziar i-au răspuns douăzeci și două de tinere. Diploma lui Marie, de la Școala de Secretare Dactilografe de pe 44th Street, i-a asigurat victoria. „Pregătim degete pentru industrie." Își ținea diploma într-un dosar din imitație de piele.

Marie era o șerpoaică cu umeri lați, trunchiul scurt și picioare subțirele; avea o formă de con răsturnat, ziceai c-a răsărit din pământ asemenea unui copac. Dată fiind personalitatea ei afabilă, un copac falnic, a cărui umbră nu te lasă de izbelițe. Era iute, eficientă și, da, se făcea că nu-i vede pe ciudații care, din când în când, bat la ușa șefului ei. Se adaptase fără nici un comentariu la sistemul lui Pepper.

Ei bine, la scurt timp după lovitura de la Theresa, Pepper a început să folosească magazinul de mobilă drept serviciu de preluare a apelurilor. Într-o seară de noiembrie, cu puțin înainte de ora închiderii, a sunat telefonul.

— Pepper la telefon, spuse el, deși Carney l-ar fi recunoscut și dacă n-ar fi zis nimic, căci la el până și tăcerea era grăitoare.

— Pepper, repetă Carney.

— Ai primit vreun mesaj pentru mine?

— Poftim?

— Ai primit vreun mesaj pentru mine?

Perplex, Carney se uită lung spre 125th Street, să vadă dacă nu cumva îl sună de la un telefon public de peste drum. Se bâlbâi și răsuflarea lui Pepper îl întrerupse.

— Or să sune pentru mine, iar tu o să-mi preiei mesajele.

Apoi puse telefonul în furcă.

A doua zi, Rusty îi spuse că cineva l-a cerut la telefon pe unul Pepper, dar părea un beţiv pus pe glumă. Pe urmă Carney a lăsat o agendă specială, cu file galbene, lângă telefon, pentru neinteligibilele mesaje adresate lui Pepper. Să le flatezi numindu-le *enigmatice* ar fi fost ca şi cum ai fi îmbrăcat un porc în smoching. Aveau o harababură de cod cu ore, locuri şi obiecte lipsite de orice referent, lumea recognoscibilă fiind redusă la o serie de grohăituri. Redusă la Lovitură.

Spune-i lui Pepper ora unşpe. Să aducă geanta.

La faţa locului. Voi fi la şi jumate.

Pepper să aducă neapărat cheile. Voi fi în spate dedesubt.

Carney îi povesti lui Rusty, apoi şi lui Marie, că misteriosul destinatar e un vechi prieten al lui taică-său, un păcălici dilimandros. Fără familie, un caz chiar trist. Când suna, câteva ore mai târziu, Pepper se prezenta la telefon şi repeta mesajul cu intonaţia lui proprie, de parcă ar fi chibzuit asupra unui mister străvechi – „La faţa locului" – iar apoi închidea. Uneori treceau luni întregi până la un nou contact cu el.

Detectivul Munson vârî şi ultimul colţ de prăjitură rozalie în gură.

— Aş mânca toată ziua prăjiturile tale, zise el, dar Marie se făcu că nu înţelege aluzia.

— Domnule detectiv, îl salută Carney.

— Omul e tot o afacere, spuse Munson, să şi-o facă pe Marie complice în ceea ce priveşte onestitatea şefului ei.

Când cei doi intrară în biroul lui Carney, ea închise uşa în urma lor. Exista acolo un scaun confortabil Collins-Hathaway pentru oaspeţi, dar Munson se aşeză pe seiful lui Carney, marca Ellsworth. Unul slăbuţ, cu clanţă. Carney nu avea o carte de bune maniere, dar era sigur că-i necuviincios să te aşezi pe seiful cuiva.

Munson îşi trecu sacoul sport peste braţ. Carney coborî jaluzelele.

— Ar trebui să vin aici în fiecare zi la micul dejun, spuse curcanul. Ce zici?

— Alea-s pentru clienți.

— Te pomenești că ai o poveste pentru mine? Ce se-ntâmplă de n-ai mai așteptat până joi?

Joia era ziua când își ridica Munson, de regulă, dreptul. După jaful de la Theresa, Chink Montague guițase numele tuturor tăinuitorilor de la periferie, să aibă o pistă care să-l ducă la colierul prietenei sale. Așa a ajuns Carney în paginile aurii ale pungașilor și așa a dat Munson peste el.

La prima lor întâlnire, detectivul l-a iertat pe Carney că nu-i dăduse haraciul până atunci.

— Poate că n-ai înțeles cum stă treaba. Ei bine, îți spun eu acum.

— Unele lucruri pe care le vând au aparținut, de bună seamă, altora, i-a spus Carney.

— Știu cum e. Uneori te trezești cu căcatul în prag. Naiba știe de unde a apărut sau de ce. Dar e acolo, ca o rudă neispră-vită, și trebuie să te ocupi de el.

Carney și-a încrucișat brațele.

— O să trec pe-aici în zilele de joi. Te găsesc aici joia?

— În fiecare zi, cum scrie pe orar.

— Atunci, rămâne pe joi. O batem în cuie. Ca la biserică.

Carney nu mergea la biserică. În familie, unii erau blasfe-matori, alții sceptici, le plăcea să doarmă până dimineața târ-ziu. Dar înțelegea că facturile trebuie plătite la timp, iar acum avea o mână-n plus care aștepta să-i pice șpaga.

Carney păstrase joia ca zi de tranzacții între ei. Până astăzi.

Munson se relaxă și își întinse picioarele. Îi amintea lui Carney de ajutorul de șerif bun de gură din filmele cu cowboy, fudul și glumeț, care o mierlește înainte de secvențele finale. Munson era, totuși, prea isteț ca să aibă parte de un sfârșit atât de penibil; la sosirea bandiților în oraș, el s-ar ascunde în grajd până la încetarea schimbului de focuri, iar apoi ar ieși să vadă cum stau lucrurile.

Complicii lui Carney l-au lămurit care-i treaba cu Munson. Lucrase în centru, în Mica Italie[1], înainte de-a fi transferat în Harlem. Munca la moravuri echivala cu un doctorat în Știința Jumulitului. Avea, fără doar și poate, legături cu Mafia. În noua lui funcție, pe lângă faptul că mai rezolva câte un caz din an în Paște, acționa ca un diplomat în rândul infractorilor de la periferie, intervenea pentru a aplana disputele teritoriale dintre bande și traficanți sau se asigura că nu se încalcă granițele loteriilor ilicite. Exista un flux al plicurilor, iar pacea menținea circulația liberă a acestora. Un om care menținea pacea era, într-adevăr, neprețuit.

— Nu-i vorba despre dreptul tău. Am niște informații care ar putea fi folositoare.

— Tu. Mie.

— Întotdeauna-mi spui „Dacă auzi ceva".

— Iar tu întotdeauna răspunzi că ești un umil vânzător de mobilă, care încearcă să-și câștige traiul.

— Ceea ce-i adevărat. Am ceva ce te-ar putea interesa. Și, poate, mă ajuți și tu pe mine.

— Ciripește, ce Dumnezeu!

E vorba despre Biz Dixon, îi spuse Carney. I-ar putea preciza unde-l poate aresta.

— Nu-i nevoie să te conving să pui de o razie babană, nu? La Albany ai unitatea specială antidrog a Guvernatorului Rockefeller, pusă pe razii, adunarea statului cheltuiește milioane de dolari pentru tratarea dependenței și nu se-ntâmplă nimic. E din ce în ce mai rău. În fiecare zi, ziarele scriu despre puștanii drogați, e periculos până și să mergi pe stradă...

— Cunosc foarte bine flagelul drogurilor, Carney.

— Sunt convins. Harlemul e varză. Ca săptămâna trecută, când cu schimbul de focuri de pe Lenox. În plină zi. Lumea zice că haidamacii lui Biz Dixon sunt cei care au împușcat-o

---

1. Cartier situat în sudul Manhattanului, fieful imigranților italieni de la sfârșitul secolului al XIX-lea, zonă controlată în secolul XX de clanul mafiot Gambino.

pe fetița care trecea pe-acolo, spuse el gesticulând ca un vânzător, de-ai fi zis că încearcă să vândă un colțar de bucătărie. Vreau să spun că știu unde operează – unde-și are fereala.

Se vedea că *fereală* nu face parte din vocabularul lui.

— Cred că ți-ar plăcea să fie a ta razia asta. Trenul. Înghesuiala asta.

— Măi omule, de unde știi tu ce-mi place și ce nu-mi place? întrebă Munson ridicându-se. Ce treabă ai tu cu Dixon?

— Am crescut cu el. L-am cunoscut bine, știu ce a ajuns.

— Și ce propui?

Carney îi spuse numele: Cheap Brucie. Munson se uită la el pieziș:

— Peștele? Ce treabă ai tu cu el?

Bună întrebare. Și Carney își punea întrebarea asta în ultima vreme. Cu o lună în urmă nici nu știa de existența lui.

— E un pungaș.

— Dacă-i o crimă să fii pungaș, am fi cu toții la zdup, răspunse Munson. Are prieteni.

— Dacă un om are prieteni, nu-ți mai faci meseria?

— Nu-i treaba mea să salt un om la cererea unui civil despre care știu, întâmplător, că se ține de mânării. N-ai plicul chiar atât de gros.

— Ar trebui dubit.

— Pe mine ar trebui să mă dubească în balamucul ăsta de tot căcatul.

Văzând expresia de pe chipul lui Carney, detectivul își scoase pălăria. O învârti pe deget.

— Uite care-i treaba, începu el. Există o circulație, o mișcare a plicurilor care ține-n viață orașul. Domnul Jones are o afacere, trebuie să-și împărtășească iubirea, îi dă un plic unei persoane, altei persoane, cuiva de la secția de poliție, din altă parte, să-i prindă cu toții gustul. Cu toții dau paraua-ndărăt sau cer mai mult. Doar dacă nu ești la vârf. Noi, ăștia pârliții, nu avem grija asta. Mai e apoi domnul Smith, care are și el o afacere, și procedează la fel dacă e înțelept și învățat, și vrea să reziste în peisaj. Își împărtășește iubirea. Mișcarea plicurilor.

Cine ar putea spune care-i mai important, domnul Jones, ori domnul Smith? Cu care dintre ei să ne dăm? Judecăm un om după grosimea plicului – sau după destinatarul acestuia?

Părea să insinueze că Dixon plătește taxă de protecție și că există și un alt dealer care vinde zăpadă, așa că ar trebui să existe un arbitraj între aceștia. Până la urmă, ce-i de făcut?

Munson își vârî brațele în sacoul sport și porni spre următorul țuțer pe care-l avea de jumulit. Sacoul era model ecosez, îl făcea să semene cu Victor Mature[1] în al doilea film difuzat la matineu. O fi jucat Victor Mature rolul vreunui ajutor de șerif bun de gură? Carney era convins că jucase. Și nu o dată.

— O să mă interesez – de ambele chestiuni, spuse detectivul. O să mă informez dacă Dixon e pe val sau pe nasoale. S-ar putea să existe cineva interesat de oferta ta.

La plecare, Munson o întrebă pe Marie când o să mai facă prăjiturelele alea dulci, cu strat de cremă la suprafață.

Circulația plicurilor. Îi aminti lui Carney de ideea lui în legătură cu vârtejul, mișcarea mărfurilor – televizoarele, fotoliile, pietrele prețioase, blănurile, ceasurile – în și din mâinile și viețile oamenilor, între cumpărători, vânzători și următorii cumpărători. Ca în ilustrația dintr-un articol din *National Geography*, despre clima globală, curenții de aer invizibili provocați de avioanele cu reacție și curenții de adâncime ce determină personalitatea lumii. Dacă faci un pas înapoi, dacă ești atent la ce se-ntâmplă, s-ar putea să observi forțele secrete ce acționează, cum funcționează totul.

Oare a fost o prostie din partea lui să-și încerce norocul cu gaborul? Noaptea trecută își petrecuse tot răstimpul dintre primul și al doilea somn întorcând pe toate părțile înscenarea plănuită, de parcă ar fi fost ceva din seiful lui Moskowitz, cea mai prețioasă gemă dintre toate. Înclinând-o în fel și chip, provocând lumina să-i destăinuie toate planurile și fațetele. Verificându-i culoarea, identificându-i defectele. Îi plăcea. Și,

1. Actor american (1913–1999), s-a remarcat prin rolurile jucate mai ales în filme de acțiune, westernuri și filme istorice.

cu asta, planurile lui din miez de noapte pătrunseră în cealaltă viață a lui, în cea diurnă.

*

Restul zilei și-l petrecu la magazin. Îl întrebă pe Rusty ce părere are, când ar trebui să expună produsele destinate toamnei.

— Mi-ar plăcea să le văd expuse, spuse Rusty. Cred c-or să se dea în vânt după ele.

Era încrezător. Lui Carney îi plăcu atitudinea lui. Îi mulțumi pentru că i-a ținut locul cu brio în ultimele săptămâni.

— Vă mulțumesc că mă lăsați să lucrez mai mult, zise Rusty. Sunt aici oricând doriți să petreceți mai mult timp alături de familie.

— Îmi cade bine să fiu cu ai mei seară de seară.

Carney i-a povestit programul lui din ultimul timp. Petrecea mai mult timp în familie, se culca devreme, apoi se scula. Nu povesti și partea cu răzbunarea.

— Vă culcați, așadar, la ora opt? Înseamnă că dormiți o grămadă de timp.

— Nu, căci mă scol și mă apuc de hârțogărie.

— De ce nu vă culcați mai târziu? Ocupați-vă de chestiile alea înainte de culcare.

— Ei, nu-i chiar așa. Trebuie să asculți de ce-ți dictează organismul. Odinioară așa procedam cu toții.

— Și cum e acum?

Apariția unui cumpărător interesat de achiziționarea unui divan le curmă discuția. Spre sfârșitul programului se treziră cu o droaie de clienți și Carney nici nu-și dădu seama că s-a făcut ora închiderii.

Acasă îl întâmpinară urletele lui John. May susținea că John își băgase mâna în gura păpușii ei făcute din cârpe[1], așa că ea i-a smuls-o din mâini și pe el l-a copleșit pierderea. Elizabeth îl legăna pe pici și, într-un gest de hybris, Carney îl luă din

1. În original Raggedy Ann, păpușă confecționată din cârpe, patentată în anul 1915 de Johnny Gruelle (1880–1938), autor de cărți pentru copii și creatorul personajului Raggedy Ann.

brațele ei, la care el se porni să plângă și mai tare. La care Carney i-l dădu înapoi ei. Se retrase în antreu, să-și agațe sacoul în cuier.

La cină au terminat friptura de vită și cartofii rămași de ieri seară. Cum în ultima vreme trăgea pe dreapta devreme, nu rămânea până târziu la magazin, ceea ce înseamnă că, în cea mai mare parte a verii, toți patru au cinat împreună. Era o schimbare în bine și, probabil, de-aia n-a mai făcut Elizabeth caz de orele lui de somn ciudate. La sfârșitul lui iulie, el și-a dat seama că asta a fost cea mai lungă perioadă din viața lui când a luat cina împreună cu familia. Până să moară maică-sa, taică-său se arăta rareori la ora mesei, iar după aceea, nici atât. *Dorvay* era o perioadă de furie concentrată, contrabalansată de ora cinei, când se bucura de soția și prichindeii lui.

Îi plăcea să-i privească lung când avea ocazia și se întreba cum de îți poate părea atât de străin cineva care-ți este atât de drag. La naștere, John avea nasul și ochii lui Carney – cică așa a vrut natura. Astfel, tatăl știe că pruncul e al lui, are Certificatul de Autenticitate. După aproape doi ani, Carney nu mai era așa de sigur că fiu-său îi seamănă leit. Cât despre May, ea încă păstra trăsăturile grațioase și privirea inteligentă ale lui Elizabeth. John însă își făcea deja de cap și abia putea să vorbească. Ce-o să ajungă peste douăzeci de ani, cât de aproape sau de departe de prototip? O să mai aibă ceva din Carney? Pe de altă parte, Carney aducea tot mai mult cu Big Mike. Nu, el nu sfărâma rotule cu levierul, dar temelia inițială, invizibilă în noroi, era cea care-l ajuta să reziste.

Pe Elizabeth o storcea de puteri culcarea copiilor, așa că mesele erau un prilej de-a mai schimba câteva noutăți înainte de-a cădea din picioare. La serviciu avea berechet de lucru și asta îi convenea. O omora tândăleala. Statul cu ochii-n tavan în birou, fără nici o treabă. Sezonul turistic estival era pe terminate, Black Star era în toiul pregătirilor pentru toamnă și iarnă, făcând rezervări pentru o mulțime de conferințe. Asociația Americană a Proprietarilor Negri de Pompe Funebre, Asociația Națională a Stomatologilor Negri. În acest an, Puerto

Rico era la putere, grație noilor broșuri, urmat de Miami. Câteva dintre grupurile cu care colaboraseră anul trecut, Avocații Negri, Contabilii Negri, își informaseră și prietenii. Li se făcea multă reclamă prin viu grai.

— Ar trebui să mergem anul ăsta, spuse Elizabeth, referindu-se la Miami, căci îl tot pisa pe tema asta. Sunt câteva hoteluri noi care vor să intre pe piața neagră.

— O să vedem. Mi-ar plăcea, zise Carney.

Crăciunul era o perioadă agitată, lumea își cheltuia banii de la sfârșit de an pe articole practice, pe care amânase să le ia până atunci. Spuse *Mi-ar plăcea* ca să se eschiveze, în locul obișnuitului *Ce n-aș da să putem.*

Elizabeth îi luă răspunsul drept da și-l anunță că găsise locul perfect.

— Azi l-am luat pe taică-meu la trei păzește, îi spuse ea.

Leland își vizitase un client de lângă biroul agenției Black Star de pe Broadway și băgase capul s-o salute. Printre altele, menționase că are de gând să investească în Liberty National, spunând că asta echivalează cu un pont despre un cal câștigător. De parcă el s-ar fi coborât să joace la cursele de cai. Nu ea adusese în discuție Clubul Dumas, el a fost cel care a provocat-o.

— L-am întrebat de ce i-ar da bani celui care i-a umilit ginerele...

— N-aș zice...

— Își tratează familia mizerabil. Și știi ce mi-a răspuns? „Clubul Dumas se bucură de o bună reputație." Așa că i-am tras o săpuneală.

— OK.

— Eram așa de furioasă, că l-am dat afară din birou. M-a sunat mami să mă îmbuneze, dar am fost șucărită toată ziua.

Carney îi spuse neveste-sii că-i frumos din partea ei că a sărit să-i ia apărarea, dar nu trebuia. Schimbă subiectul:

— E mai gustoasă a doua zi.

Era aproape sigur că Leland se bucurase nițel când auzise că lui ginere-său, negustorul de covoare, i-a fost respinsă cererea, dar refuza să admită faptul vădit că tatăl soției sale îl săpase în

mod direct. Dacă-și permitea să creadă una ca asta însemna să accepte că Leland n-o să-i fie niciodată socru decât în sens strict legal.

Elizabeth strânse masa, semn că urmează să-i pregătească pe copii de culcare. El le spuse să aștepte o clipă: sosise momentul să vadă cum funcționează Polaroidul.

Se uitase de câteva ori în cutie și se lăsase păgubaș: instrucțiunile erau descurajatoare. Întârziase însă, stând la taclale cu Munson, iar discuția ieșise cât se poate de bine, așa că de ce n-ar face o încercare? John întinse mâna după Polaroid când îl așeză pe măsuța de cafea, și Carney îl repezi pe un ton atât de tăios, încât amândoi tresăriră. Aparatul nu era ieftin.

Desfăcu partea din spate a Polaroidului și introduse rolfilmul în timp ce ai lui se aranjau pe canapeaua Argent. Tapițeria era verde-pal, un fundal perfect pentru pielea lor maronie, dar aparatul nu făcea decât poze alb-negru. John era în poala lui Elizabeth, May – lângă ei. May încă nu învățase să zâmbească – instrucțiunile lui au avut drept rezultat o mutrișoară tulburătoare, de om cu gingivită, mai potrivită unui boschetar ce a adormit beat într-un hol.

— Stați cuminți, îi îndemnă Elizabeth.

— La o adică pot să-l rog pe Rusty să ne facă o poză cu toți patru, zise Carney.

Pe 125th Street, cu ei în fața magazinului, țuț. Voia o poză și cu magazinul. Cu o ramă elegantă, agățată pe peretele biroului său. Arătau bine, ei trei, așezați pe canapea. Se simți brusc copleșit de sentimentul că-i un netrebnic. E mai bine că n-o să apară în poză, fiindcă nu-i merită. Își aminti că mătușa Millie are câteva fotografii cu mama lui. Carney nu avea nici una – i le luase taică-său pe toate, cine știe unde-au ajuns după moartea lui – iar în ultimul timp chipul maică-sii s-a retras într-un con de umbră al memoriei sale. Când o să mai treacă pe la mătușă-sa, o s-o întrebe dacă-i poate da și lui una.

Ce fel de om nu are fotografii cu familia lui? Diafragma și lentilele se mișcau cu ușurință înainte și-napoi pe rotor. Nu era chiar așa de fragil.

— Gata?

— Hai, până nu încep să se agite, spuse Elizabeth.

O dădu în bară. La spate era un buton roșu, cu care se activa developarea și, potrivit instrucțiunilor, trebuia să aștepți șaizeci de secunde. N-a așteptat. Data viitoare o să iasă bine, dar astă-seară trebuia să se oprească, fiindcă John iarăși se puse pe urlat. Doamne sfinte, își zise Carney, dacă ar fi plâns și el așa, taică-său i-ar fi tras una peste bot – iar la gândul ăsta simți din nou palma reverberând peste ani. Țiuindu-i în urechi, cu obrazul zvâcnindu-i înfierbântat. Încercă să alunge această amintire.

Carney desfăcu partea din spate și toți patru se îngrămădiră în jurul peliculei ude. Așteptară, dar degeaba. Fotografia rămase un pătrat maro-deschis, cu trei siluete delicate în locul familiei. Ziceai că-s niște fantome.

CINCI

Femeia care locuia în apartamentul de la etajul doi, pe Convent, la nr. 288, nu era chiriașa de drept. În acte figura drept chiriaș un oarecare Thomas Andrew Bruce, cunoscut în locurile rău-famate și pe străzile întunecoase ale metropolei sub numele de Cheap Brucie. Când proprietarul a aflat cum își câștigă existența și a făcut circ, Cheap Brucie i-a dat cincizeci de parai în plus pe lună. Cu asta i-a închis gura.

Domnișoara Laura locuia acolo de trei ani și considera, pe cinstite, că o treime din apartament îi aparține ei. Camera din față, ca și bucătăria, era rezervată meseriei. Frigiderul scotea un zumzet dezolant, dar bucătăria avea un băruleț, în caz că voiai să-ți potolești setea înainte să te apuci de treabă. Cămăruța din spate, care dădea spre grădină, era moșia ei. Nimeni n-avea voie să-i treacă pragul. Acolo dormea, niciodată liniștită, și acolo visa, iar sub pat ținea o cutie albă, din piele, cu suveniruri din viața ei anterioară. Cu trecerea deceniilor, partea dinspre stradă a locuinței se înclinase, dar camera ei rămăsese orizontală.

De fiecare dată când bătea la ușă, Carney ezita înainte de-a intra în camera din față, de parcă l-ar fi pândit cineva după ușă, să-l bage în sperieți – brigada de moravuri sau nevastă-sa. Domnișoara Laura se obișnuise de-acum cu sfiala lui. Își dădea seama că are intenții necurate, dar e un tip cinstit în adâncul sufletului. Omul îi spusese că-i comerciant. Și Laura făcea comerț și își dădea seama când are de-a face cu un fraier de

cum îl vedea. N-are decât să se poarte cum vrea, să-și dea cu părerea în fel și chip, ea știe cu cine are de-a face, câți bani face, cum să-l ia.

*

Ea era un caz greu. În prima zi n-a putut s-o citească și n-a putut nici după aia.

În după-amiaza când a abordat-o, trecuse iureșul de la ora prânzului, dar nici nu se golise localul de tot, era între cele două momente. Singurul client din bodega Big Apple era un bătrân alb cu un hanorac galben, care moțăia cu capul pe tejgheaua melaminată. Carney ședea din nou lângă fereastră și fila Convent nr. 288. Ea locuia la etajul doi. Perdelele roz lăsau să pătrundă razele soarelui de iulie în camera din față.

Chelnerița din ziua aceea era versiunea mai măruntă a mizerabilei cu care se obișnuise, ca și cum l-ar fi servit niște păpuși Matrioșka – desprinde-i uneia jumătatea de sus și găsești în ea alta, mai mică. Carney avea un borfaș care venea la el la birou cu tot felul de căcățișuri cum ar fi păpuși din astea, firifanțuri cu strasuri și alte nimicuri. Până la urmă, a trebuit să-i spună nerodului s-o șteargă și să nu mai revină niciodată. Una-i să-l discrediteze socru-său, dar ca un găinar să creadă că face negoț de rahaturi din astea era de-a dreptul o insultă. Chelnerița se strâmbă când îi ceru lapte la cafea. Oare ce fabrică o fi confecționând asemenea monștri vii precum ea și dublurile ei? Vreuna de prin Jersey.

Chelnerița și bucătarul se luară la harță și epitetele cu care se împroșcau erau atât de urâte și exacte, încât lui Carney nu-i rămase decât să traverseze, într-un târziu, strada.

Când sună la interfon, ea îi deschise și nu se miră să-l vadă urcând pe palier. Avea ușa larg deschisă, nu se temea de străinul din casa scării. El îi spuse că-i un prieten al lui Wilfred Duke. Ea îl pofti înăuntru.

Domnișoara Laura era dichisită în ziua aceea, purta o rochie scurtă alb-roșu, cu cercei mici, care îi atârnau sub părul

ondulat. În uniformă, la muncă. Spuse „Salut". La prima vedere, ai fi zis că-i adolescentă – era minionă și subțirică –, dar nerăbdarea din fiecare silabă rostită ziceai că-i antică și de demult, precedând civilizația.

Camera de zi era dominată de un pat cu baldachin Burlington Hall, cu draperii mov cu ciucuri, așezat în mijlocul unui covor Herzig de un roșu-intens. Cel care mobilase hogeacul, oricine ar fi fost acela, cumpărase marfa dintr-un magazin alb, din centru – nu găseai vânzători de Burlington Hall la nord de 72nd Street. Șifonierul lăcuit, scaunele și fotoliul de două persoane cu tapițerie cu găitane erau toate din catalogul lor pe 1958 – 1958 sau 1959. În cele trei tablouri de pe pereți, femei albe durdulii, nude, se odihneau pe divan fiind, între timp, spălate, aranjate, îngrijite de servitori negri.

— De atmosferă.

Domnișoara Laura îi oferi o băutură și el acceptă o doză de bere Rheingold. Ea își deschise una și sieși și se așeză în fotoliu.

— Vrei să pun muzică? îl întrebă ea.

Lângă șifonier se afla o consolă hi-fi Zenith Record Master cu o nișă și un rastel metalic pentru LP-uri.

El clătină din cap. Sosise momentul să-i spună ce vrea.

Se gândise, în momentele lui nocturne de râvnă, între reprizele de somn, în intervalul acela redescoperit, la tot felul de abordări. Să pice cu bani: „Cât m-ar costa să...?" Ea avea un preț pentru clienții ei; poate că avea prețuri variate. Ori să apeleze la spiritul ei justițiar: „Poate că nu știi, dar Duke e un om rău." Cu încuviințarea lui, banca a aruncat în stradă văduve și familii întregi. Ăsta trăiește, ăla moare, ai fi zis că-i Dumnezeu. Carney avea pregătită o anecdotă despre cum a fost evacuat din locuință un puști bolnav de paralizie spastică exact când trebuia să se opereze. Un caz notoriu. Poate fi verificat. *Harlem Gazette* i-a dedicat două articole. Desigur, ofensa adusă lui Carney nu se compara cu aceasta, dar nu era cazul să-i detalieze și propria supărare.

Chiar dacă-l refuza, nu-i cunoștea identitatea. Putea să i-o afle, însă asta i-ar fi luat timp, și mai erau și alte modalități

de-a ajunge la bancher. Carney avea agenda plină de stratageme. Primele două nu i-au ieșit. Așadar, ea era următoarea lui adversară.

Șezând în locuința ei, scrutându-i ochii căprui, îngușți, n-o putea citi deloc.

Până la urmă, nu era cazul să se complice prea mult. În meseria asta, ceea ce-ți dorești, obiectul desăvârșit, este un produs care se vinde de la sine, un articol atât de meșteșugit și de nou încât vânzătorul ajunge să fie de prisos. Abia începuse cu abureala când i-a devenit clar că Paradirea Lui Duke s-a vândut de la sine.

— Zi ce-ai de zis, pe șleau, calm, îl îndemnă ea. Parcă ai vrea să-mi vinzi o canapea.

— Te-ar interesa o canapea?

— Și cu ce mă aleg?

— Cinci sute de dolari.

Cifra o impresionă.

— Cine ești? îl întrebă ea.

El nu-i răspunse.

— Corect. Vin aici bărbați, spuse domnișoara Laura, accept orice nume vor ei să-mi dea. Le accept și banii. Dar aici e vorba de afaceri, zise ea după ce sorbi din bere, și vreau să știu numele partenerului meu. Exact ca o bancă.

Era exact ca în cazul lui Freddie, cu lovitura de la Theresa – una e să fii afară, în mașină, și alta să fii în vâltoarea acțiunii.

— Raymond Carney. Sunt proprietarul magazinului de mobilă de pe 125th Street – Carney's Furniture.

— N-am auzit de el.

În multe negocieri, o pauză relaxează atmosfera, e momentul de tăcere când cele două părți își gândesc următoarea mutare și implicațiile ei. Asemenea pauzei dinaintea unui sărut sau a clipei când bagi o mână în portofel.

— Mi-am dat seama că nu ești prietenul lui Willie, zise ea. Știi cum?

— Cum?

— Lui Willie nu-i place să împartă nimic cu altcineva – și-i zâmbi pentru prima și ultima dată, sugerându-i că vede prin el ca prin sticlă și că-i încântată de superioritatea ei.

Își țuguie buzele, ochii îi scăpărară a mârșavă desfătare și se înțeleseră în legătură cu Duke.

*

Somnul dintâi era o garnitură de metrou care-l purta în diferite cartiere ale comportamentului oneros, iar al doilea somn îl readucea cu un huruit la viața normală. Să-i zică Dorvay Expres? Era prea fantezist, gonind cu un licăr în noapte. Era trenul local: zăngănind, murdar, nu te ducea în locuri în care n-ai mai fost.

Carney se trezi în prima noapte de vară ce aducea mai degrabă a toamnă decât a vară cu o adiere ce te făcea să închizi geamurile și să întinzi o pătură cu miros stătut. În timp ce se îmbrăca, Elizabeth nu se trezi. Copiii dormeau cu mâinile și picioarele rășchirate, cu fețele ascunse în îndoitura brațului. Așa dormeau toți cei din neamul Carney, de parcă s-ar fi ferit de vreo hidoșenie primordială.

Nu știa cum e pe Convent în timpul nopții, așa că o luă pe Amsterdam, cu porțiunile lui intermitente de animație și pustiu – bărbați ce beau bere așezați pe scaune pliante, din aluminiu, și joacă domino, apoi, cvartale de spațiu gol, pline de cratere, locuri de caterincă nocturnă lângă locuințe incendiate pentru încasarea asigurării – până ajunse la 141st Street.

Prima lui întâlnire cu domnișoara Laura a avut loc în iulie, iar apoi s-au mai întâlnit de câteva ori. Trecuse aproape o lună de-atunci și ea îi trimisese vorbă să vină. Auzind interfonul, îi deschise ușa imediat. Carney îi sugerase de mai multe ori să se întâlnească la bodegă, dar ea nu voia să se vadă cu el în timpul zilei. Acum era aproape miezul nopții.

Domnișoara Laura îl salută dând din cap nervoasă. Purta un capot albastru subțire și avea părul prins cu agrafe. Era suplă, iar capotul o făcea să pară și mai zveltă, lăsând să i se vadă clavicula și o droaie de pistrui de sub gât.

Din hi-fi-ul Zenith se revărsa o țăcăneală de muzică la saxofon de prin Village. Freddie ar fi recunoscut interpreții și și-ar fi amintit în ce seară, în ce subsol i-a auzit, însă Carney, ori de câte ori auzea acordurile alea, se simțea ca la balamuc. În capătul holului, se auzea cada umplându-se cu apă și gazda îl rugă să aștepte un pic. Dispăru în partea din spate a locuinței.

Carney își încreți nasul când simți mireasma onctuoasă ce răzbătea de sub fumul de țigară. Stabili că își are sursa în florile purpurii din vaza de pe șemineu. Domnișoara Laura se întoarse și îl surprinse adulmecând.

— Mama avea o grădină întreagă cu aceste flori, spuse ea. Pe vremuri, în Wilmington. La vremea asta din an se găsesc la florăria de pe Amsterdam Avenue.

— De-acolo ești?

Ea își frecă degetul mare de arătător.

După prima lor întâlnire, l-a pus să-i plătească discuțiile, deși se rezumau la ele. La afaceri. Uneori zece parai, alteori treizeci, el nu știa niciodată dinainte cât are de plată. Carney a rugat-o să-i explice de ce variază prețul și ea i-a răspuns că nu totul costă la fel. În seara asta, el îi oferi douăzeci de parai, la plesneală.

Suma era satisfăcătoare.

— Sunt din Wilmington, îi spuse ea.

El se așeză lângă ea, pe fotoliul dublu. De regulă, alegea un scaun Burlington Hall din capătul opus al camerei și imediat îi păru rău de alegerea făcută astă-seară. Fotoliul era conceput astfel încât un cuplu să se înghesuie pe el, or el era un om însurat în camera unei „cucoane muncitoare", cum ar fi zis taică-său.

— Am plecat de-acolo, continuă domnișoara Laura. Mi-am închipuit că New Yorkul e mai pe măsura mea. Mătușa Hazel și-a făcut bagajul și a întins-o încoace când eram mică și, ori de câte ori se întorcea acasă, purta cele mai faine rochii și pălării, și ne spunea tot felul de povești despre Marele Oraș. New York City – a fost primul lucru care mi-a venit în minte.

Observându-i stinghereala, se sculă în capul oaselor și își încrucișă picioarele, așa încât capotul ponosit îi dezgoli trei centimetri de coapsă.

— E bine să ai familie când te muți într-un loc nou, spuse Carney.

— *Bine* e un cuvânt. Când i-am bătut la ușă, nu m-a recunoscut. Era încă trează după o noapte nedormită, așa mi s-a părut, dar mi-a spus că mă lasă să dorm pe canapeaua ei până-mi găsesc locuință. Am rămas la ea șase luni.

Laura povesti că, oricât de șleampătă ar fi fost în zori, mătușa Hazel era întruchiparea eleganței când ieșea pe ușă.

— Îmi spunea că trebuie să ai un tu lăuntric și unul exterior. Nu-i treaba nimănui cine ești cu adevărat, așa că tu hotărăști ce vrei să oferi lumii.

— Tot aici stă? se interesă Carney.

Întâlnirea asta fusese aranjată de domnișoara Laura și se întreba când o să treacă la subiect. Ceva îi spunea că Laura nu-i numele ei adevărat.

— A stat, răspunse Laura. Acum nu mai stă. Ea e cea care m-a dus să lucrez la Mam Lacey – știi locul?

— Bineînțeles, spuse el și o privi pe furiș.

— N-am lucrat la parter, zise ea, referindu-se la bar.

— Mda.

El și Freddie glumiseră de multe ori pe tema *mersului la etaj*, dar nu se încurcaseră cu borfetele. Ei bine, Freddie era în stare de tot felul de chestii. Cunoșteau o grămadă de tipi care mergeau la etaj sau frecventau celelalte bordeluri știute. În ziua când Carney a împlinit paisprezece ani, taică-său s-a oferit să-l ia cu el „într-un loc pe care-l știu", iar el l-a refuzat și abia peste ani i-a picat fisa ce intenționase taică-său. Ce de glume făcuse Freddie pe seama unei femei sau a alteia care cobora din autobuz ori intra într-o farmacie, cum că asta precis *lucrează pentru Mam Lacey!* Are curul mare, e prea boită, iote ce privire are. Desigur. Ținea de umorul lui, iar Carney, de bună seamă, râdea în hohote la auzul lor. Când înaintezi în vârstă, glumele de altădată nu-ți mai par așa de nostime.

— Rămâneam în pat și ascultam muzica. Toată lumea se distra pe cinste la parter. Muzica aia... Dacă mă plictiseam ori mă trezeam maltratată, îmi închipuiam că-s și eu într-unul din grupurile alea de fete. Cu rochie lungă. Cu mănuși până aici, zise ea vârându-și încă o țigară în gură. La parter se petrecea fain, iar la etaj era cu totul altfel.

— S-a închis de ceva timp, îi spuse Carney.

— Pagubă-n ciuperci. Turbam de furie când vedeam ce frumos vorbea lumea despre ea.

Ultima oară când fusese la Mam Lacey's, găsise locul închis de ceva timp, o ruină. Căuta o pistă împreună cu Pepper, după jaful de la Theresa, și ajunseseră aici. Mam Lacey murise, iar drogangiul de fiu-său, Julius, transformase locul într-un loc de taină al drogaților. În grădina din spate se înălța statuia ruptă în două a unui înger de piatră, iar Julius zăcea pe o bancă, vărzuit, picioarele statuii se ițeau separate de trup și de trunchi, iar aripile îi țâșneau din bălăriile robuste ale Harlemului. Oare statuia o fi fost întreagă pe vremea când domnișoara Laura privea pe fereastră? Și ce anume a rupt-o în două? Nu-și dădea seama de ce-i vine în minte gândul ăsta – el, Julius și domnișoara Laura într-un triunghi la Mam Lacey's, contemplând statuia, fiecare din altă perspectivă. Privit dintr-un unghi, nu era locul potrivit pentru un înger, privit din alt unghi, poate, era locul care avea nevoie de un înger. Iar dintr-o altă perspectivă, dacă-i frumoasă, n-o să reziste mult în locul acela.

Voi să-l pomenească pe pușți, pe Julius, dar apoi renunță.

— Ai venit să-mi spui ce abia aștept s-aud? îl întrebă domnișoara Laura.

— Încă nu, răspunse Carney.

Era în întârziere. Joia trecută, copoiul Munson își săltase plicul săptămânal. Carney îi amintise de propunerea lui referitoare la Biz Dixon.

— Ți-am spus c-o să mă ocup de chestia asta, i-a răspuns detectivul. Cum ziceam, oamenii ăștia au prieteni. Asta nu-i o treabă insurmontabilă, dar complică lucrurile. Din când în

când toți trebuie arestați, indiferent de profilul activității, să fie democrație. Asta-i America.

Carney se gândise să-i toarne lui Munson un bonus, să-i îndulcească pastila, însă ce avea? Spărgași. Borfași de mâna a doua. Ce-ar fi zis taică-său dacă ar fi știut că-și varsă gușa gaborilor? Că vrea s-ajungă binbangiu cu normă-ntreagă?

Chiar dacă i-ar putea explica situația domnișoarei Laura, ea nu pare să fie genul de persoană înțelegătoare.

— „Întârziere"? îl îngână ea și își frânse țigara într-un *L* în scrumiera de lângă ea, după care își aprinse una nouă. Nu ești bun de nimic.

Fapt e că aveau o înțelegere, iar Carney nu livrase. Dacă geamurile ar fi fost deschise, mirosul florilor și al țigărilor ei n-ar fi fost atât de grețos. E o telegramă, își zise în sinea lui. Era o vorbă de-a maică-sii despre nopțile ca asta de-acum. Ea primea telegrame doar când veștile erau proaste, așa că ajunsese să numească o noapte rece de la sfârșitul lui august telegramă, una care te previne că s-a terminat vara. Rupe-o în bucăți și arunc-o la gunoi, dar știi că ai primit mesajul.

Domnișoara Laura își prinse capotul strâns în jurul gâtului.

— M-ai întrebat dacă mătușă-mea încă-i în oraș? zise ea. A plecat într-o bună zi din casa unde stăteam împreună lăsând în urma ei o restanță de două luni la chirie. N-a scos o vorbă. Eram săracă lipită pământului. Nu m-a dus ea de mână la Mam Lacey, dar m-a făcut să n-am de ales, de-aia am ajuns la ea. Ăla a fost începutul. Și-acum, iată-ne aici.

Se pregătea să-i dea un ultimatum. Își făcea manevrele, asemenea lui Carney, la ceasul de veghe de la miezul nopții. El își imagina că și-a avut și ea prima repriză de somn și își încheia socotelile înainte de-a se culca din nou. Orașul era plin de oameni ca ei, o întreagă armată ticăloasă de intriganți și șmecherași nocturni ce-și puneau la cale loviturile. Mii și mii de oameni trudeau și urzeau în apartamentele și în garsonierele lor, în spelunci cu program non-stop, în așteptarea zilei când își vor scoate la lumină planurile.

Domnișoara Laura se sculă să-l conducă spre ieșire.

— Timpul zboară, spuse ea, și o fată ar trebui să se-ntrebe dacă unui om ca Willie i-ar plăcea să afle că cineva îi poartă sâmbetele. E un scârțar nenorocit, dar informația asta zău că ar valora ceva. Corect? Să știi că cineva te vânează.

Când el puse mâna pe clanța de la intrarea în clădire, să iasă în stradă, ea apucă să strige în urma lui:

— Termină-ți treaba, Carney. Termin-o odată!

ȘASE

Marie îi transmise lui Carney că mătușă-sa îl așteaptă la ora patru. Îi mai spuse că s-a înțeles bine cu mătușa Millie și că ea o să viziteze magazinul săptămâna viitoare, să ia împreună un prânz cu sendvișuri.

— Când mi-a spus că n-a mai trecut pe la magazin de când ați făcut toate schimbările astea, am pus-o să-mi promită c-o să vină.

Nici Carney, la rândul lui, nu mai dăduse de mult pe la mătușă-sa. Interacțiunea dintre ei doi se concentra mai ales pe apelurile ei disperate, referitoare la Freddie. *Unde e? L-ai văzut?* De data asta, voia ca el să plece mai devreme de la lucru, în toiul pregătirilor pentru reducerile de preț prilejuite de weekendul de Ziua Muncii. În ce rahat s-o mai fi vârât văru-său? Ultima oară îl întâlnise pe Freddie la bodega Big Apple prin iunie.

Mătușa Millie locuia pe 129th Street dinainte de nașterea lui Carney. Era la o distanță de două străzi de locul unde crescuse el. Pe vremea aia, surorile Irving luau cina împreună cu băieții în majoritatea zilelor de duminică – soții lor fiind, de regulă, duși cine știe unde – și asta se întâmpla, de obicei, la Millie. Big Mike era imprevizibil și nu prea se bucura să vină acasă și să găsească lume la el în bucătărie, indiferent că erau membri de familie sau nu.

Carney evita cât putea cvartalul în care crescuse. Se nimerea pe-acolo doar când, cu gândul la magazin sau la bani, rătăcea drumul spre casă. Era mai sănătos să-și dirijeze nostalgia pentru

acele zile spre locuința lui văru-său, de pe 129th Street. Cunoștea pe de rost 129th Street între apartamentul lor și Lenox, și încă o considera regatul său, deși nimeni nu-i plătea tribut. Pe vecinii noi îi identifica după perdelele, lămpile și picturile cu Isus vizibile pe ferestre, după apariția unei plante cutezătoare pe un pervaz, după un steag portorican atârnat pe-o scară de incendiu. Proprietarul de la nr. 134 se hotărâse, în sfârșit, să procure niște pubele noi. Pe cele vechi le paradiseră el și Freddie cu niște petarde, pe 4 iulie 1941. În viața lor n-au mai fugit și nu vor mai fugi verii ca atunci.

— Ia te uită, îl măsură din priviri mătușa Millie în vestibul, trăgându-l înăuntru, și îl pupă. Copilașii tăi îți seamănă leit – arăți grozav.

O lăsă să vorbească. Își făcu în gând calculul. Dacă maică-sa, Nancy, se născuse în 1907, iar soră-sa e cu doi ani mai mare, înseamnă că mătușa Millie are cincizeci și șase de ani. Când simți aroma prăjiturii, se prinse care-i treaba. Nu-i vorba despre Freddie. E ziua de naștere a maică-sii.

— Hai, că ești de-al casei, spuse ea, vrând să-l invite în bucătărie.

Bineînțeles că e. Fusese căminul lui timp de doi ani. Când a murit maică-sa, taică-său s-a cărăbănit în mare viteză, dar n-a mai apărut după o zi ori o săptămână. L-a lăsat pe Carney aici și a revenit după două luni. Cu mintea lui de-acum, Carney își închipuia că, pesemne, a petrecut ceva timp la zdup. Când s-a întors, mătușa Millie i-a sugerat ca el să rămână la ei. Taică-său n-a avut nimic împotrivă.

S-a distrat pe cinste. Unchiul Pedro a confecționat un pat suprapus pentru camera lui Freddie. Pe-atunci era mult mai disponibil și avea apucături paterne, ca, de pildă, când îi scotea în parc sau la cinema. Mătușa Millie era o bucătăreasă bună, iar lui Carney i-a lipsit această binecuvântare până când s-a căsătorit cu Elizabeth. Partea cea mai bună în toată povestea era că el și Freddie se aveau ca frații. Freddie trăgea un șut în patul de sus, să-l trezească: *Hei, te-ai trezit? Băi, ce moacă ai! Mi-a mai venit o idee...* Inventaseră o păsărească haioasă și-un

mod al lor de-a percepe lumea. Când împărțeau camera între ei, era ca și cum mitologia lor intimă ar fi fost gravată de foc pe tablete de piatră, ca în *Cele zece porunci*[1].

Carney a plâns în ziua când taică-său a venit după el și l-a dus la el acasă, cu două străzi mai încolo. Era același tip de bloc și același gen de apartament, doar că era cu două etaje mai jos. Și la fel de naspa în toate privințele.

Carney și mătușa Millie se așezară la locurile lor obișnuite, la masa din bucătărie. Pe scaunul lui Freddie era un maldăr de reviste, iar deasupra era ultimul număr din *Amsterdam News*. Mătușa Millie purta o rochie albastră, simplă și avea părul prins în coc, ceea ce însemna că Pedro nu-i acasă. Se ferchezuia doar când venea bărbatu-său acasă în vizită; pentru cine altcineva să arate bine? În ultimul timp, el își petrecea cea mai mare parte a anului în Florida, unde avea o altă femeie și o fiică tinerică.

Mătușa Millie făcuse o prăjitură cu glazură de cireșe. Carney o felicită energic.

Ea se interesă de copii și el o aduse la zi cu ce mai fac John și May. Tatăl lui Elizabeth făcuse un comentariu abject la nunta lor și acum îi era foarte greu să-și împace mătușa și soția. S-au întâlnit o dată toți patru, el, Elizabeth și copiii, cu mătușa Millie pe stradă, pe 4 iulie, ceea ce a fost o chestie drăguță.

— Diseară ești la spital? o întrebă el.

— De la șase.

Lucra perioade mai îndelungate în tura de zi, apoi trecea pe tura de noapte. Cu câțiva ani în urmă fusese promovată, era un fel de șefă, dar cea mai mare parte a muncii ei consta tot în îngrijirea bolnavilor.

— Mi-a plăcut discuția cu Marie. Bate atâta drum, tocmai din Brooklyn?

— Zilnic.

— Raymond! Ai angajați ce iau metroul hăt din Brooklyn!

---

1. Film american regizat de Cecil B. DeMille (1956), cu Charlton Heston și Yul Brynner în rolurile principale.

Îi spuse că maică-sa ar fi mândră de el – de pregătirea lui, de magazin, de felul cum poartă de grijă familiei. Adică: cu totul altfel decât își trăise viața taică-său.

Maică-sa a murit de pneumonie în '42 și anul următor au început aceste întruniri aniversare, la această masă din bucătărie, cu Millie și cei doi băieți. Deloc exorbitante, scurte, uneori chiar fără s-o pomenească măcar pe mama lui Carney. Sporovăiau despre filmele văzute. Freddie a lipsit primul de la o întrunire, acum patru ani. Anul trecut Carney a fost cel absent din cauza unei bronșite. De data asta uitase cu totul de aniversare.

Jenat, întrebă: Freddie? – ca să-i îndrepte atenția asupra celui care nu apăruse deloc.

— Nu dă nici un semn de viață, spuse mătușa Millie. Mă întâlnesc, întâmplător, cu unul, altul, l-au văzut ba ici, ba colo. Nu mă caută.

— Arăta bine când l-am văzut ultima oară.

Răsuflă ușurată. După ce terminară cu Freddie, Carney și mătușa lui făcură ceea ce fac uneori rudele și prietenii – se prefăcură că vremurile și împrejurările nu le-au despărțit drumurile și că-s la fel de apropiați ca la început. Lui Carney nu-i era greu să joace teatru, la câte planuri ajunsese să urzească. Pentru mătușă-sa era, probabil, un refugiu bine-venit. Îi povesti că băcănia lui Mickey a fost preluată de un portorican care vinde mâncăruri și băuturi spaniole; că domnișoara Isabel de deasupra s-a mutat într-un complex nou de locuințe sociale de pe 131st Street, unde, pe vremuri, era salonul de coafură Maybelle; și îl sfătui să nu mănânce la noul local de peste drum de Teatrul Apollo, Jimmy Ellis[1] mâncase un drob alterat și au trebuit să-i facă spălături stomacale la spital.

Erau lucruri pe care i le-ar fi spus lui bărbatu-său, lui fiu-său, scumpei ei surori dacă s-ar fi aflat prin preajmă. Dar nu era decât Carney.

---

1. Boxer american de culoare (1940–2014), deținător al titlului de campion mondial la categoria grea, în boxul profesionist, în intervalul 1968–1969.

Ca să-i arate cât e de entuziasmat de această întâlnire, o rugă să-i arate albumul cu fotografii. Mătușa Millie scotoci prin toată casa, dar nu-l găsi. Când l-a sunat mai târziu, în seara acelei zile, Carney a crezut că o să-i spună că l-a găsit, dar ea voia să-l anunțe că l-au săltat pe Freddie. Pisarii au venit să-l umfle pe Bismarck Dixon, iar el era acolo și le-a împărțit urări de mamă, știi cum e. Așa că l-au dubit și pe el.

*

Pepper a fost prima persoană la care a apelat Carney în operațiunea îndreptată contra lui Duke. La începutul lui iunie, la trei zile după tentativa eșuată a vânzătorului de mobilă de a-și recupera cei cinci sute de dolari. Periodic, Pepper folosea magazinul ca serviciu de preluare a mesajelor telefonice. De data asta s-a ales de-aici cu o operațiune.

Iată ce s-a întâmplat: Pepper a sunat la magazinul de mobilă al lui Carney, să obțină instrucțiunile legate de-o întâlnire pentru ultima lui lovitură, un tun la un depozit. Acțiunea a mers șnur. O firmă angro de covoare de pe Atlantic Avenue din Brooklyn, Royal Oriental, primea de două ori pe an câte un transport de la un furnizor de peste ocean. Cargoul sosește în port, staționează în vamă, se descarcă covoarele și carpetele și toate celea, iar Royal Oriental pică cu lovelele. Cu o noapte înainte de efectuarea plății, seiful depozitului geme de parale, covoarele străine fiind o metodă notorie de spălare a banilor.

La unele lovituri se repeta scenariul din Birmania. Oameni pe care nu-i vedeai niciodată la față, cu care nu discutai niciodată, pun la cale lovitura și nu-ți rămâne decât să speri că lucrurile vor ieși bine. Când știi că nu vor ieși. Nu l-a întâlnit niciodată pe cel ce a finanțat jaful din Brooklyn sau pe pontagiul care le-a furnizat datele despre fluxul monetar al firmei angro. Partenerul lui Pepper a fost Roper, un șpringar cu care mai lucrase de câteva ori. Roper era meseriaș; n-a fost vina lui când, într-un rând, treaba s-a terminat rău. Creierul operațiunii l-a recrutat pe Roper, Roper pe Pepper, iar pe Pepper nu-l

deranja dacă nu știe numele celorlalți participanți atât timp cât își primește partea.

Era o noapte cu lună plină. Briza aducea în Jersey un aer umed. Era o noapte numai bună să fii în oraș, pus pe rele. Pepper l-a scos din circulație pe paznicul de noapte. Roper a spart seiful. La un moment dat a apărut un câine de pază. Cum până la urmă totul a ieșit bine, s-au întors la Chevrolet-ul lor Bel Air și au ajuns pe pod fără probleme, iar două zile mai târziu, când a sosit momentul să-și încaseze partea din pradă, l-a folosit pe Carney drept serviciu telefonic. Pepper apela la magazinul de mobilă doar atunci când nu-l păștea vreo primejdie. Asta, pe cât posibil, dată fiind meseria lui. Pe cât îi stătea în putință, nu voia să-i complice situația lui Carney. Dacă nu-i stătea, pizda mă-sii, dar ideea era că în nici un caz nu ținea morțiș să-i aducă pisarii pe cap.

Roper lăsase adresa unde se află banii lui Pepper. Carney i-a transmis instrucțiunile. Și-a dres glasul.

— Aș dori să te recrutez pentru o operațiune.

— Ce-i, ai de mutat o canapea?

— Nu, e vorba de-o operațiune.

Pepper îi promise c-o să se bage. După ce-și ridică banii.

Din când în când se asigura că totu-i în regulă la magazin. Dacă era vorba să acționeze ca intermediar în numele lui Carney, era o treabă pe care se cădea s-o facă. În plus, era băiatul lui Big Mike.

Extinderea arăta elegant – chestia asta cu mobila îi prindea bine Juniorului. Rusty, angajatul lui, își găsise o pițipoancă, una de ziceai că a întins-o de pe plantație ascunsă într-o căruță cu cartofi. Noua secretară avea o privire de ființă rănită când mergea pe stradă, însă își afișa zâmbetul de cum deschidea ușa de la intrarea în magazin. Totuși, Pepper ar fi conceput altfel firma. Ar fi folosit doar majuscule, să se vadă clar, și le-ar fi vopsit în roșu. Citise un articol în care se arăta că natura a vrut ca roșul să fie culoarea ce atrage atenția animalelor. Are noimă folosirea ei la firme, și-a zis Pepper. Dar nu i-a cerut nimeni părerea.

Ușa adăugată de Carney, care dădea spre Morningside Avenue, era utilă, oferindu-i o ieșire în plus. Se abținu să facă vreun comentariu referitor la seif.

— Covorul dinainte s-a dus, nu? îl întrebă Pepper.

Pesemne că în el l-a înfășurat Carney pe Miami Joe când s-a descotorosit de el în Mount Morris. El unul așa ar fi procedat.

— Da, am pus unul nou, confirmă Carney.

Vânzătorul de mobilă îi explică în ce constă operațiunea. La început, nu suna deloc a Carney. Da, însă Big Mike își îngrijise recolta de dușmănie ca un fermier adevărat, inspectând răzoarele, având grijă să aibă apă și îngrășăminte din belșug, să crească mare și sănătoasă.

— Ai nevoie de sămânță de scandal, să-l șantajezi, presupuse Pepper.

— Șantajul înseamnă că încerci să obții ceva de la cineva, răspunse Carney. Eu vreau să-i dau foc la casă.

— Dar nu să i-o incendiezi de-adevăratelea. Vrei să i-o tragi.

— Exact, nu să i-o incendiez, ci să-l ard de-adevăratelea.

— Nu știam că-ți plac chestiile astea.

Carney dădu din umeri.

Așchia nu sare departe de trunchi. S-au înțeles să-l fileze și să-l urmărească pas cu pas.

Pepper nu mai auzise până atunci de acest Duke. „Bănuiesc că operăm în cercuri diferite", își spuse în sinea lui. Rezemându-se de zidul bombei de peste drum de Mill Building de pe 125th Street, vedea clar fereastra de la biroul bancherului și intrarea în clădire.

Bunicu' Alfred avea odinioară o afumătoare cilindrică, din oțel, în Newark, pe Clinton Avenue. Își prepara costiță afumată, garf, își făcea singur cârnații. Tatăl bunicului Alfred fusese măcelar și bucătar pe o plantație de indigo din Carolina de Sud și îi transmisese misterele meseriei.

— Pui antricotul pe cărbune, îi spunea bunicu' lui Pepper, e și ăsta un mod de-a găti o bucată de carne. După câteva minute, are crusta neagră, e gata. Grătarul însă se face încet.

Dacă-l pui în fumul ăla, ai de așteptat. Dogoarea și fumul își fac treaba, dar trebuie să aștepți.

Unul se făcea rapid, celălalt – încet; așa era și cu jafurile și filajul. Jafurile erau antricoate – se găteau repede și frigeau, acționai rapid. Filajul era scăriță – la foc mărunt, lent, cronofag.

Pepper era gurmand, în sensul că-i plăceau și antricotul, și scărița. Nu mai plănuise o lovitură de ani de zile, cu munca de teren pe care o presupunea; urmărirea traficului și a mijloacelor de transport și cât de des patrulează mașina poliției; programul personalului, al șefilor și al paznicilor. Să calculezi când poți să te pișii. Cândva îi plăcuse și treaba asta – concepția, soluția, alegerea echipajului. Acum se lăsa dus de valul diferitelor lovituri. Nu mai era nici așa de ager, nici așa de flămând ca pe vremuri. Câte o solicitare îi mai pica din cer sau nu. Un gagiu ieșea de la bulău și voia să ajungă înapoi, sau un tip punea la cale o lovitură babană. Poate că Pepper nu mai era la fel de ager ca pe vremuri, dar cum erau borfașii acestor zile? Era destul de ager. Nu, nu mai făcuse de mult o scăriță, dar își intră rapid în mână.

Aștepta și stătea la pândă pentru firfiricii lui Carney. Își găsi micuțele agende de altădată, în care își așternea planul loviturilor. Vremea frumoasă îi venea în ajutor. În iunie au fost câteva săptămâni toride, însă a plouat rar. În primele două zile, Pepper a luat împrumut Ford-ul Crestliner al lui Tommy Lips, dar, spre norocul lui, Duke era un tip care umbla mult pe jos, un bondoc complexat de statură, și simțea nevoia să pășească țanțos peste tot. Capul mic îngropat în dosul volanului era, probabil, o sursă de mișto necruțător. Spre norocul lui, căci Pepper avea boală pe Crestline-ul lui Tommy Lips, era o rablă de rahat.

Zilele treceau. Pe neobservate, răsărise o nouă versiune a acestui colț al 125th Street, o grămadă de bombe fuseseră demolate și apăruseră niște localuri de împinge-tava elegante, magazine de produse electronice și de discuri. Fără să fie vreun sentimental, Pepper își aminti de ultima lui vizită la Mill Building. Sau încercă să-și amintească. Precis că îl ținuse pe

mototolul ăla de glezne (avea pantofi negri, ascuțiți și șosete negre cu jartiere) atârnat cu capul în jos pe fereastră și îl amenințase că-i dă drumul pe Madison Avenue (fereastra era pe latura estică), doar atât își mai amintea. Îi veni în minte numele individului, Alvin Pitt, și faptul că era specialist în osteopatie, dar pentru nimic în lume nu mai știa de ce îl ținuse așa. Era nedumerit. Poate, după ce-și termină treaba de-acum, o să-i facă o vizită, să-l întrebe de ce s-a ajuns la circul ăla.

În zilele lucrătoare, la amiază, Duke se ducea să prânzească cu mahării de talia lui. Pepper îi recunoscu pe unii, îi văzuse în ziare: judecători, avocați, politicieni. Luau masa la localuri celebre din Harlem, unde în viața lui nu-i călcase piciorul, haleau homari în sos la Palm și friptură de vită în crustă de pate și foitaj la Royale, iar de băut, beau coniac la Salonul Orhideea din Hotelul Theresa. Apoi se întorcea în Mill Building. Bancherul era membru al Clubului Dumas de pe 120th Street, care, la o mai atentă observație, se dovedi a fi o adunătură de jigodii. Mersul țanțoș al lui Duke se împleticea după o vizită la Clubul Dumas, iar Pepper presupuse că acolo bea un bogătan la ora când băuturile se vând la preț redus. Apoi se ducea acasă pe Riverside Drive, într-una dintre clădirile monumentale cu portar somnoros și o intrare de serviciu cu lacătul spart. Odată întors acasă, Duke își petrecea acolo toată noaptea.

Asta era tot, în afară de cele două întâlniri săptămânale cu o fufă pe nume domnișoara Laura, care lucra într-un apartament situat la intersecția dintre Convent și 141st Street. După ce Pepper și-a însușit orarul lui Duke, Carney l-a pus s-o fileze pe fată.

— Ăhă, dar spune-mi, ce vrei să-i fac lui bancheru'? l-a întrebat Pepper.

Îl suna de la un telefon public din holul cinematografului Maharaja de pe Broadway. Filmele de pe afiș erau *Sicriul doctorului Blood* și *Creatura din marea bântuită*[1]. Pe vremuri aici se jucau vodeviluri spumoase. Acum, principala virtute a acestui

1. Filme horror britanice difuzate în anul 1961.

loc era șirul de telefoane publice instalate în hol și sala întunecată din spate. Un loc numai bun pentru liber profesioniști și activitățile lor.

— Nimic, fu răspunsul lui Carney. Nu trebuie decât s-o filezi pe cucoana de pe Convent.

Cucoana.

— De bancher se ocupă altcineva?

— Nu. Deocamdată pun cap la cap toate detaliile.

Pepper a pus telefonul în furcă și a deschis ușa cabinei. Lumina se stinse în urma lui. Maharaja a decăzut în ultima vreme dacă stă să se uite mai bine. La această oră, holul era populat mai ales de drogați și parașute. De jartele penale și clienți. Toată lumea din sală o dă sau o ia la muie ori și-o ia la labă, acesta-i triumful cinematografic al *Sicriului doctorului Blood* au ba.

Va trebui să-și caute un alt loc? Sau așa o fi de-acum peste tot – locuri lăsate în paragină, triste, periculoase? Ultima oară când a fost aici, a observat doi șobolani cenușii care se cordeau în popcorn, se împerecheau în recipientul gălbui, unsuros. Poate că ar fi trebuit să acorde atenția cuvenită acestui semn.

Telefoanele funcționau în continuare și niciodată nu erau cozi.

La bodega Big Apple, o bombă mai de Doamne ajută de la periferie, Pepper se așeza de fiecare dată la aceeași masă. Potolul era ca lumea, chelneriței drăguțe, avea vedere spre nr. 288. Nu se mira văzându-l pe peștele sosit să-și încaseze mălaiul, iar acesta nu era nimeni altul decât Cheap Brucie.

Cheap Brucie era tipul de gașper care plasa fetele în apartamente, punându-le să lucreze cu o clientelă stabilă. Se ocupa de comerțul ăsta de mult, dinainte de întoarcerea lui Pepper de pe teatrul de operațiuni din Pacific. Omul n-avea vârstă: femeile lui se treceau cât ai zice pește. Pepper auzise nu o dată povești despre cadavrele de care scăpa în Mount Morris. Cu șase ani în urmă a văzut cum a tăiat-o Cheap Brucie pe-o fufă de-a lui cu briciul, la ora trei dimineața, la Hi Tempo Lounge. Ziceai că i-a desfăcut fermoarul pe un obraz. A fost într-una

dintre acele nopți lungi care ar fi fost și mai lungi dacă n-ar fi răsunat țipătul acela. Te trezea rapid la realitate.

Domnișoara Laura avea două întâlniri pe zi. Gagiii îi aduceau lucruri pe care ea le arunca mai apoi în pubelă: uriașe buchete de flori și cutii roșii de bomboane de la Emilio's. Cei care dădeau la buci de două ori pe săptămână, ca Duke, erau ceva mai bine îmbrăcați. Cu cât mai bine îmbrăcați, cu atât mai scârțari.

Câteodată domnișoara Laura scotea capul pe fereastra ei de la etajul doi, să se uite după ei cu o furie incandescentă care-l făcea pe Pepper să-și plece capul în piept și să-și privească țintă cafeaua.

*

Pe la începutul lui iulie, Pepper a trecut pe la magazinul de mobilă. Marie îl urmări cu privirea în timp ce traversa salonul cu exponate. El o salută dând din cap și ea îi întoarse spatele, speriată de indiferența lui.

Carney coborî jaluzelele în birou. Părea mai suplu sau mai indispus, ca și cum n-ar fi dormit destul.

— Fain seif, comentă Pepper.

— Ce nu-ți place la el?

— În afară de faptul că-i prea mic?

— Da.

— E un Ellsworth și mă bucur de fiecare dată când văd un Ellsworth. Dar tu n-ai nevoie de un seif care-l fericește pe un hoț.

Treaba asta îl făcu pe Carney să fie posac pe toată durata întrevederii.

— Am fost pe lângă locuința ei, m-am așezat la o masă în bodegă, spuse el. Se confirmă și vizitele lui Duke, totul.

— Bineînțeles că se confirmă, zise Pepper. Credeai că mănânc rahat?

Îl plăti pe Pepper pentru treaba asta și îi ceru să ia urma unei alte persoane – Biz Dixon.

— E un prieten al vărului meu Freddie.

Pepper ridică din umeri.

— Am crescut împreună, adăugă Carney.

Pepper îl cunoștea pe Biz Dixon și avea o părere proastă despre el. Era un reprezentant tipic al noii generații de borfași din Harlem: nechibzuit, sălbatic, ușuratic. Acum câțiva ani, Corky Bell îl angajase pe Pepper să se ocupe de securitatea unei uriașe partide de pocher ce se organiza an de an în ianuarie, în weekendul de după Anul Nou. Lui Corky Bell îi plăcea să aibă la masă și câțiva tipi onești, care nu s-ar fi prins în joc dacă s-ar fi trezit amenințați de niște căcănari. Partida ținea trei zile, treaba mergea țuț, toată lumea era cuminte, mai puțin în anul când s-a băgat Bix Dixon.

Corky Bell l-a angajat și pe barmanul care sâmbătă seara lucra la Hotelul Theresa. Acesta turna pileala cu generozitate, după cum era de așteptat într-un tripou. Erau aduse fripturi de vită cu pâine de secară, iar apoi ouă-ochiuri. Într-un an, Corky l-a adus pe Sylvester King, să-și interpreteze într-o versiune a capella șlagărul *Summer's Romance*. Erau veri, de aia i-a ieșit pasența. În plus, Corky făcea și un pic de cămătărie și, cu o scurtă prezență aici, îl scutea de dobânda pe o săptămână la împrumutul pe care i-l acordase lui King pentru noua lui piscină din Long Island. Piscina avea forma unui rinichi și era prevăzută cu un pulverizator de aerosoli cu mireasmă de iasomie, un afrodiziac bine-cunoscut.

Un contabil alb din Connecticut, pe nume Fletcher, îi tot ciugulea banii lui Dixon. Fletcher n-a zis nimic când Dixon s-a apucat să-i dea cu flit – *De ce nu zici pas când ai un șesar, De ce joci cu cărțile alea de căcat* – chestie care l-a ofticat la maxim pe vânzătorul de droguri. Contabilul era un blambete care, din curiozitate, frecventa periferia asemenea fetelor albe de pe Park Avenue, ce ies în fiecare weekend la Mel's Place. Din când în când, șmecherii și blambeții trebuie să se adune la un loc, să-și consolideze deciziile vitale. Partida organizată de Corky Bell era un loc unde asta se întâmpla.

Asta dacă negrii de teapa lui Biz Dixon n-o dau în bară. Acum, pe cinstite, ultimul anunț al lui Fletcher, „Trei popi", felul cum și-a împins ochelarii în sus pe nas a fost de-a dreptul enervant, dar fără a depăși limitele bunului-simț. Dixon l-a

împroșcat cu scotchul din pahar și a sărit ca ars. Pepper l-a interceptat, l-a apucat de guler și l-a târât în stradă. Dixon făcea spume. Tipul avea un gagiu cu el, însă Pepper și-a închipuit c-or fi auzit de isprăvile lui, căci s-au căcat pe ei de frică și au dat cu pasul. La sfârșitul partidei, Fletcher i-a lăsat lui Pepper un bacșiș de o sută de parai, cu care acesta și-a cumpărat o pătură electrică.

— Îl cunosc pe Dixon, zise Pepper.

— Adică nu te bagi?

— Nu-nseamnă că nu mă bag. Înseamnă că cioara aia nu tre' să mă vadă.

Își frecă cu pumnul strâns țepii de pe bărbie. Între Duke și domnișoara Laura exista o legătură. Pepper nu-și dădea seama care-i treaba cu vânzătorul de droguri în toată povestea.

— Ce-are de-a face cu Duke?

— Trebuie să mă ocup de-o treabă înainte de-a mă apuca de alta și mai am ceva de făcut și înainte de asta.

Pepper nu era plătit destul cât să-și bată capul cu aceste cimilituri. Mai mult: îl durea-n șpiț. Plecă, dar nu înainte de-a arunca o ultimă privire seifului Ellsworth. Clătină din cap.

Pentru următoarea operațiune luă cu împrumut mașina lui Tommy Lips. Dixon l-ar fi recunoscut pe Pepper, în ciuda anilor și a dușmanilor pe care îi adunase între timp, așa că apelă la Tommy Lips. Cu atâtea ținte în vizor, avea nevoie de un olac care să-i țină locul. Când se ridică să dea mâna cu Pepper, Tommy Lips își lăsă conturul vizibil, maro, al trupului întipărit în fotoliu. Îi spuse că-i place treaba și-i repetă asta până la dezgust.

Așa începură câteva zile de patrulare prin Harlem, în urmărirea negustorului de droguri. Dixon era un băiat frumușel, cu pielea mai mult albă decât neagră, în mare formă după antrenamentele de box sau naiba știe ce de la Dannemora[1]. Pepper nu putea să-și dea cu părerea pe tema tipurilor de activități

1. Aluzie la închisoarea de maximă securitate Clinton din localitatea Dannemora, statul New York.

recreative din închisoare, căci n-avusese plăcerea s-o viziteze. Dixon ținea dietă și se îngrijea la fel de mult și de părul care îi atârna în bucle strălucitoare.

Carney i-a spus că Dixon își face veacul într-o locuință de pe Fifth Avenue și de-acolo a început Pepper să-și urmărească omul, care l-a condus la diferite hogeacuri. Casa maică-sii de pe 129th Street, hogeacul a două țuțurici de pe Madison colț cu 112th Street, respectiv 116th Street, plus o serie de mediocre localuri cu preparate din carne de pui și restaurante chinezești. O dată a luat masa cu Freddie. Pepper a reținut acest detaliu.

Au urmărit apoi mișcările lui Dixon pe piața muncii. Echipajul lui era alcătuit, până la unul, din același clan de tinerei tupeiști și prostănaci de care dai la tot pasul la periferie. Niște ratați. La Maharaja se dădeau filme cu delincvenți juvenili și motocicliști, în care apăreau niște puștani albi furioși. Nu se făceau filme despre versiunile lor de culoare, de prin Harlem, dar existau și aceștia, cu ura lor viscerală față de lumea în care trăiau. Dacă erau oameni cumsecade, făceau marșuri de protest și încercau să îndrepte lucrurile pe care le urau. Dacă erau oameni răi, se duceau să lucreze pentru indivizi ca Dixon.

— Ia uite-i, spunea Tommy Lips. Îi urăsc. Bagă-ți, băi, cămașa-n pantaloni!

Tinerii borfași erau, fără doar și poate, șleampeți. Tommy Lips avea boală pe comportamentul lor și, totodată, le invidia vitalitatea. Ieșise din joc după ce un caraliu îi trăsese câteva pulane în scăfârlie. Se alesese cu momente de amnezie și cu tremurul mâinilor. Era bun de babysitter, deși turuia prea mult.

— Sunt de-a dreptul indecenți, zise el.

Pepper i-a urmărit pe angajații lui Dixon – micii vânzători de droguri și smardoii lui de rahat – până când l-a identificat pe cel mai incompetent și cel mai ocupat dintre ei. Potrivit spuselor barmanului de la Clermont Lounge, pe spaniolul clăpăug, pus pe fapte mari, îl chema Marco. El îi supraveghea pe cei mai mărunți dintre detailiști în principala piață a lui Dixon, la intersecția dintre Avenue și 103rd Street. Erau clienți albi statornici, căci era lângă o stație de metrou. Studenți

mânjiți și pulifrici prost plătiți, cu un obicei ascuns. Slujbași din oraș cu tremurici. După încă două zile de filaj, au identificat hogeacul-ascunzătoare, situat la două străzi mai încolo, care porneau tot din Amsterdam, într-un apartament de la subsolul unei case dărăpănate.

— Șacalii ăștia pun mâna pe tot, spuse Tommy Lipps într-o după-amiază.

Muștele negre roiau în jurul mormanului de gunoi lângă care parcaseră, îi scoteau din minți.

— Ai mai fost în ultimul timp pe First Avenue?

— Fă-mi rost de un tanc, poate așa o să mă rostogolesc până acolo, răspunse Pepper.

— Am urmat un curs de corespondență, spuse Tommy Lipps. Ar fi trebuit să fac asta cu ani în urmă. M-aș fi putut ridica, să scap de-aici.

— Nu mai spune!

Urmărindu-și țintele fără pauză, pe bancher și pe negustorul de droguri, Pepper se simțea obligat să spună că amândoi au același gen de afacere. Erau vărzuiții vădiți din Harlem, care abia se țineau pe picioare, care țineau ritmul unui refren lăuntric, și erau cetățenii despre care n-ai fi ghicit în veci că-s drogangii. Lume normală, cu slujbe oneste, care-i aborda pe ciracii lui Dixon, cumpăra marfa și se pierdea în labirintul străzilor. Și-apoi, mai era Duke. Se ținea de șmenuri zi de zi, își făcea mânăriile în restaurante și cluburi, vânzând ponturi: pile, informații, putere. N-aveai cum ști cine la ce recurge în zilele noastre, cine ce drog preferă, dar, dacă ești cu luare aminte, vezi că jumătate din oraș consumă ceva.

Întors la biroul lui Carney, Pepper îi citi vânzătorului de mobilă raportul consemnat în notesul său minuscul. Pomeni și întâlnirea cu Freddie, de la restaurantul cu preparate din carne de pui.

— Nu lucra pentru el, spuse Carney pe un ton declarativ.

— Nu l-am văzut lucrând.

Carney dădu din cap a încuviințare.

— Au crescut împreună.

Pepper nu avu nimic de adăugat.

— Şi-acum ce urmează?

Scăricica era făcută.

— Asta-i tot, răspunse Carney. Nimic altceva, şi îi dădu lui Pepper banii cuveniţi pentru Dixon.

Peste două-trei zile, un vechi pretenar al lui Pepper îl recrută pentru o lovitură la Baltimore. Rămase în sud mai multe săptămâni. Se răsfăţă cu raci prinşi pe malul râului Delaware. Nu ştia dacă Rose mai locuieşte pe-aici, dar a găsit-o. Douăzeci de ani nu-s de colea. Amândoi erau mai bătrâni, mai graşi, mai trişti – „conform traiectoriei generale" – şi frumoase au fost şi acele câteva zile petrecute împreună.

În prima seară de la întoarcere, e la Donegal's şi, să vezi şi să nu crezi, la ştiri, la rubrica *Raportul New Yorkului*, se prezintă dubirea lui Biz Dixon. Primarul Wagner, reprezentantul brigăzii antidrog şi o liotă de gabori se fotografiază în faţa unei mese care geme de maldăre de pungi cu heroină. Alb-negru, cu bliţ. Sunt fericiţi ca porcii în noroi.

Muncă de teren pentru curcani.

Pepper i-a cerut barmanului afurisitul ăla de telefon.

Bulangiul ăsta l-a pus să facă muncă de teren pentru caralii.

ȘAPTE

La începutul lunii septembrie, ziarele newyorkeze au scris despre două chestiuni aparent disparate, una mai măruntă, iar cealaltă importantă, prezentată pe larg.

Chestiunea măruntă consta în arestarea unui pește din Harlem, pe nume Thomas Andrew Bruce zis Cheap Brucie. „Bine cunoscut oamenilor legii", Thomas Bruce a fost arestat în urma unui flagrant la un club de noapte local și a fost acuzat de promovarea prostituției. Relatarea s-a întins pe trei paragrafe în *Amsterdam News*, singurul ziar care a menționat evenimentul.

Chestiunea mai importantă, consumată câteva zile mai târziu, a constat în dispariția remarcabilului bancher Wilfred Duke, în ultimul timp angajat la Economiile Federale Carver.

— O vorbă nu mi-a spus, i-a declarat doamna Myrna Duke, soția celui dispărut, unui reporter. Nici una.

Domnul Duke era un bine-cunoscut om de afaceri negru, iar dispariția lui a fost relatată și de ziarele albe din centru.

Puțini au fost cei care au înțeles legătura dintre cele două întâmplări. Trei dintre ei – Ray Carney, domnișoara Laura și Zippo – erau în sau lângă clădirea de la nr. 288 de pe Convent Avenue în ziua de miercuri, 6 septembrie, la ora nouă treizeci seara. Întâlnirea fusese aranjată în pripă.

Detectivul Munson îi spusese lui Carney că-l anunță din timp când o să-l umfle pe Cheap Brucie. Târgul pe care i-l propusese

Carney la el în birou cu câteva săptămâni în urmă – negustorul de droguri în schimbul peștelui – se apropia de finalizare.

Și totuși, Munson nu l-a mai sunat din timp. Garidul a fost arestat marți seara târziu, iar Munson l-a sunat pe Carney abia a doua zi la trei și un pic după-amiază.

— Am fost ocupat, ce să-ți spun?

Carney își frecă tâmplele și se învârti prin birou. Acum trebuia să ia viteză.

— Când iese?

— Cel mai devreme mâine dacă primește cauțiunea. Nu știu.

Dincolo de geamul biroului, Marie făcea turul salonului de exponate, notându-și numărul de fabricație al produselor Argent. Îi făcu semn cu mâna și Carney îi făcu și el semn.

Detectivul răsuflă zgomotos în telefon.

— Nu pari recunoscător. M-ai ajutat și ți-am întors ajutorul.

Din punctul de vedere al lui Carney, Munson n-a fost singurul care a profitat la greu de raidul efectuat în piețele lui Biz Dixon.

Cu câteva săptămâni mai devreme, detectivul i-a spus lui Carney că nimeni din Secția 28 nu-i dispus să se atingă de Dixon, de făina pe care o plasa. Dată fiind calitatea produsului, era clar că în spatele lui Dixon se ascunde un gentleman italian care se sustrage interzicerii narcoticelor comercializate de clanul său și care nu vrea să-și vadă numele în presă. Munson era însă de părere că săltarea lui Dixon ar da mult mai bine în altă parte. Pe Center Street, unde Wagner pusese presiune să se obțină rezultate, în urma inițiativei legislative antidrog a Guvernatorului Rockefeller. La însuși Biroul de Narcotice, care abia aștepta să aresteze un pungaș ce nu plătea tribut ori suficient tribut, sau care avea un rival dispus să pună banul jos ca să-l vadă împușcat în rotulă. Ba chiar și la primar, care într-o lună trebuia să treacă testul alegerilor primare. Ca să-l pedepsească pe Wagner fiindcă se rupsese de mașinărie, ștabii din Tammany și-au pus la bătaie toate mijloacele pentru omul lor, Arthur Levitt. Primarului i-ar fi prins bine niște titluri pe prima pagină.

Pe 31 august, cu o zi înaintea alegerilor primare, agenții antidrog au descins la Biz Dixon. S-a lăsat cu douăzeci și două de arestări pentru posesie de narcotice în scopul vânzării, vânzarea de droguri către polițiști și alte delicte legate de narcotice. S-au confiscat paisprezece mii de dolari bani gheață, plus cine știe câți parai au mai băgat la buzunar și gaborii de la fața locului. Așa că ce dacă, până la urmă, captura n-a reprezentat un record și dacă drogurilor de pe masă li s-au adăugat și altele, provenite din razii anterioare, ca să dea bine în fotografie? Știrea a ajuns în ziare și la telejurnalele serii. Pozele au ieșit trăsnet. Ar arăta mișto înrămate și atârnate pe un perete, pe fundalul verzui ca fierea dintr-un birou al municipalității.

Cu ce s-a ales Munson la afacerea asta? Carney nu putea decât să presupună de ce i-a convenit, până la urmă, târgul detectivului. Poate și-a mai curățat reputația de șmecher. Sau i-a împăcat pe concurenții lui Dixon care-i dădeau plicul. În orice caz, le-a vândut celor de la Narcotice informațiile despre Dixon, aceștia au infiltrat agenți sub acoperire, să cumpere marfă și să treacă la filaj, și totul a mers ca pe roate.

— Vor să afle cine este informatorul meu, îi spuse Munson. N-au decât să ghicească. Săptămâna asta mă iubesc. Săptămâna viitoare? Dar săptămâna asta mă iubesc.

A promis c-o să-și onoreze aranjamentul și o să-l salte pe Cheap Brucie.

— Vrei să știi de ce?

Carney răspunse că da, e curios să afle de ce.

— Taie femeile. N-aș lua în veci bani de la un căcănar de bordelez, nu l-aș proteja și nici nu-i respect pe tipii care-i protejează, i-a spus Munson lui Carney, ceea ce suna prea frumos să fie adevărat.

Nu era prima oară când sub pretențiile de moralitate se ascundea, de fapt, promovarea propriilor interese. Peste câțiva ani – când aveau să se schimbe și situația, și miza jocului, iar relația pe termen lung cu un ins pe care-l înțelegi era un bun neprețuit – Munson avea să-i mărturisească lui Carney că în secția de poliție exista un tip care-l proteja pe Cheap Brucie,

iar el avea boală pe tipul ăla fiindcă, odată, îi furase prânzul din frigider. Un sendviș cu salată de ouă pe care abia așteptase să-l mănânce.

— Jigodia are tupeul să se considere gabor.

Poate că nu plicurile guvernau orașul, ci râca și răfuiala.

Carney termină discuția telefonică cu detectivul. Se făcuse trei și jumătate după-amiază. Dacă Cheap Brucie va fi ejectat mâine, au o noapte la dispoziție să-și facă treaba. Era miercuri, nu marți sau joi, zilele când mergea Duke pe Convent Avenue la nr. 288.

Carney știa că domnișoara Laura e hotărâtă. Că se va da peste cap să scape de povara asta, de-ar fi s-o care în cârcă dintr-un capăt al Manhattanului până în celălalt.

*

Carney îi înștiință pe Rusty și Marie că va lipsi restul zilei.

— OK, boss, zise Rusty. Azi arată mai bine.

— Îhî, așa-i, îi întări spusele Marie.

Își pipăi umflătura de sub ochiul drept. Avusese parte de o zi atât de agitată, încât uitase cu totul de ochiul învinețit.

Vinerea trecută, de cum a ieșit din holul blocului, vânzătorul de mobilă s-a trezit doborât. S-a izbit de ușa de la intrare și s-a prelins la pământ. Pepper i-a cardit un vast magnific. Nu era deloc entuziasmat de scopul în care-l pusese Carney la treabă.

— M-ai pus să fac muncă de teren pentru curcani? îl întrebă el.

Carney era năuc. Doi puștani care jucau baschet se opriră să caște gura la ei. Carney își înălță privirea spre pungaș și încercă să se ridice în capul oaselor. Ultima oară când încasase un vast, cel care i-l cardise fusese taică-său. Nu mai ținea minte cu ce greșise atunci.

— Dacă n-ai fi băiatul lui Mike Carney, te-aș stâlci în bătaie, i-a spus Pepper.

Pe urmă dus a fost. Carney își simțea obrazul drept zvâcnind de fierbințeală. Urcă înapoi împleticindu-se. Elizabeth era plecată cu micuții. Zona din jurul ochiului era lividă, decolorată.

Ce-o să-i zică? Cu tot rahatul ăsta legat de droguri, alese să dea vina pe negoțul de droguri. Un drogangiu i-a tras un pumn în față din mers, a răcnit ceva și și-a văzut de drum, fără să încerce măcar să-i ia portofelul. *Cineva ar trebui să facă ceva cu vânzătorii ăștia de droguri.* O să joace rolul unui tip decent al zilelor noastre: lucrurile au scăpat de sub control, umbra a pus stăpânire pe lume.

În prima zi a stat cu ochiul închis. I-a apărut o gâlmă purpurie cu nuanțe pestrițe. Nu putu să deschidă ochiul timp de douăzeci și patru de ore. Arăta deplorabil; Rusty a fost cel care s-a ocupat de clienți cu ocazia promoției speciale de Ziua Muncii. Două zile mai târziu, presarii l-au priponit pe Cheap Brucie și așa a intrat în criză de timp în operațiunea anti-Duke, chit că era gata sau nu.

Până să pornească spre Convent Avenue, Carney zăbovi cât să-și dea jos firma. MAGAZINUL DE MOBILĂ CARNEY. Dacă ar fi arestat, i s-ar pune, oare, poprire pe magazin? Petrecuse atât de mult timp să-și separe o jumătate de eu de cealaltă jumătate, iar acum urmau să se confrunte. Însă... cele două jumătăți împărțeau deja un birou, păi nu? Se ducea cu prețul pe sine.

Domnișoara Laura l-a întâlnit la bodega Big Apple. Acceptase să-l întâlnească în bomba aia unsuroasă – de aici și-a dat seama că mânăria e aproape gata. Chelnerița de astăzi era a treia Matrioșka, avea trăsături identice cu celelalte două, dar de dimensiuni tot mai reduse. Lui Carney îi inspiră însă același dispreț ca și suratele ei. Când se așeză, chelnerița o întrebă pe domnișoara Laura:

— Îl cunoști pe gagiu'?

— Nu tocmai, răspunse ea și amândouă pufniră în râs.

— Chelneriețele... bâigui Carney.

— Sunt surori, îl lămuri domnișoara Laura. Ce-ai pățit? îl întrebă ea văzându-i ochiul.

— Am încasat un pumn în ochi.

Ea își țuguie buzele cu un aer disprețuitor. Apoi își frecă arătătorul de degetul mare, hai, pici cu paraii. El îi dădu un pol.

Până să apuce să discute chichițele acțiunii, domnișoara Laura îl luă în șuturi pentru timpul pierdut. Carney dădu vina pe Munson și o lăsă să se răcorească. Enervarea ei ascundea, de fapt, teamă. Se temea de foarte multă vreme. Tipul putea să iasă mâine și o să-și verse mânia pe fete. Ea o să-și încerce norocul cu Duke, dar numai dacă, întâi, Carney o să aibă grijă de Cheap Brucie – aceasta a fost prima ei cerere în ziua aceea de iulie când au căzut la învoială. *Scoate-l pe Cheap Brucie din peisaj și-o fac.*

În copilărie, când sărea în undele Hudsonului, se trezea uneori cu gura plină de apă jegoasă.

La Big Apple aceasta era servită sub denumirea de cafea.

— Cum reușim să-l aducem aici miercurea? Seara, zise Carney.

— Aici e buba.

— Îi spui că ai necazuri? Că-l pârăști neveste-sii?

— Nu-i pasă dacă am necazuri sau am nevoie de bani, răspunse ea dând din umeri. Și-l doare în cur de nevastă-sa, zise ea scuturându-și țigara în scrumieră. N-are rost să-l amenințăm, că se ațâță și mai rău.

El își înălță privirea spre locuința ei. Dacă le iese mișcarea, acolo o să se-ntâmple.

— O să-i spun să vină fiindcă îl doresc.

— Doar atât?

— Atât.

Și cu Zippo era o problemă. Carney trebuia să-i dea de urmă și să-l anunțe că se face mișcarea.

— Știi pe unde-o fi cioroiul ăla? îl întrebă domnișoara Laura.

Bună întrebare. Fotograful era într-o mișcare continuă.

Carney l-a adus pe Zippo la urmă de tot în operațiunea Duke. Îi era limpede că are nevoie de cineva care să facă fotografii. Cumpărase Pathfinder-ul fiindcă reclama Polaroid susținea că-i ușor de folosit. Un detaliu și mai important: filmul nu trebuie dus la developat. Plănuia să arunce o privire fotografiilor și apoi să cheme brigada de moravuri.

Exercițiile repetate cu Polaroidul i-au demonstrat că nu le are cu fotografiatul.

— Unii sunt buni la anumite chestii, iar alții nu, îi spusese Elizabeth.

Fără intenția de a-l jigni. Ea și țâncii i-au răbdat toate tentativele de-a fi un tată capabil ca ăia de la televizor și din reclamele publicate în reviste, cu momente majore și minore din viață. Dădu chix în fața magazinului de mobilă, cu numele familiei proslăvit pe firmă; în Riverside Park, cu Hudsonul curgând șopotitor pe lângă ei; în fața vechiului foișor de foc din Mount Morris Park, după ce și-a condus familia pe lângă locul unde se descotorosise de cadavrul lui Miami Joe înfășurat într-un covor Moroccan Luxury.

Avea nevoie de un olac.

Zippo va fi acela.

Zippo – cu jumătate de normă emițător de cecuri fără acoperire și cu normă întreagă furnizor de fotografii de budoar și filme porno – îl cunoștea pe Freddie din cartier, dar Freddie nu prea era de găsit. Linus îl scosese de la pârnaie pe cauțiune când fusese săltat odată cu Biz Dixon pentru că îi porcăise pe gabori. Freddie nu i-a cerut ajutorul lui Carney sau maică-sii, ci l-a sunat pe băiatul alb. Când s-a eliberat, a trecut pe la mătușa Millie, să-i spună că-i OK, și s-a dat iarăși la fund.

Elizabeth s-a îngrozit când a aflat că petrecuse o noapte în Morminte[1]. Închisoarea orășenească era rău-famată.

— Vai, dar e un loc teribil!

Carney spera că n-avusese de tras prea mult. Ultimul lucru pe care și-l dorea Carney când a pus la cale totul era să-și vadă vărul suferind. De unde să știe că Freddie o să dea și el de belea? A fost o chestie de ghinion și-atâta tot – deși ar fi naspa dacă Freddie a luat-o ca pe-o invitație să se îndrepte și să-și bage mințile-n cap. Oricât ar fi de căpos, poate că o să iasă și ceva bun din toată povestea.

---

1. În original The Tombs, denumire colocvială dată închisorii municipale de pe 125th Street din New York.

Unul dintre clienții constanți ai lui Carney – se pare că tipul avea o sursă fermecată de televizoare portabile Sony – era amic cu pozarul și le aranjă o întâlnire la Nightbirds. De câte ori, oare, s-o fi întâlnit aici și taică-său cu pretenarii lui? Să pună la cale ori să serbeze o lovitură.

Zippo apăru cu moaca lui de zdreanță bleagă, deșirat și ușchit, cu mânecile prea scurte la cămașa albastră cu nasturi la guler. Carney nu-l mai întâlnise de câțiva ani. Pășea cu aceeași energie provocatoare și enervantă dintotdeauna, ca o ștoarfă din Bronx.

— Ai un aparat disponibil zilele astea? l-a întrebat Carney.

Ultimul lucru pe care-l auzise despre Zippo era că iubitul furios al unui model i-a făcut praf afacerea.

— Am avut un impediment temporar, mărturisi Zippo. Dacă ai prilejul să-ți reevaluezi situația și să te gândești serios cum poți să-ți faci viața mai bună, se cheamă c-a fost „impediment".

Carney nu mai auzise în viața lui o asemenea descriere a noțiunii de închisoare. Își aminti că Zippo slalomează prin viață ca un șofer beat, care demarează în trombă la ora trei dimineața. Acu-i o persoană și în secunda următoare e alta. Deranjament comportamental, așa avea să-l eticheteze Carney.

— M-am întors la lucru, spuse Zippo și se uită peste umăr, să se asigure că nu-l aude altcineva. Tu și conița ta vreți niște poze…

— Nu-i vorba de soția mea – e altcineva la mijloc. E o chestie de-alea cu care te ocupi, de budoar.

— Așa-i, așa-i.

— Dar una dintre persoane o să doarmă.

— Sigur, avem o piață întreagă care se ocupă cu așa ceva. Cucoane care fac pe moartele. Bărbați care se prefac morți. Scene de cimitir…

Ca să-i reteze explicațiile, Carney îi explică operațiunea în detaliu. Când află cine-i ținta, fotograful nu-și făcu probleme.

— Am boală pe căcatul ăla de Carver Federal, spuse Zippo. Știi că m-au trecut pe-o listă?

Își făcuse de lucru cu un suport de pahar pe care îl rupsese până ajunsese o grămăjoară de fâșii-fâșii albe.

Câți ani să aibă Zippo? Optsprezece ani? Nouăsprezece? O fi prea tânăr pentru treaba asta?

— S-ar putea să punem de-un flagrant, îl preveni Carney.

— În flagrant sau nu, tu ești șefu', și își sublinie superioritatea în raport cu sarcina primită: În tinerețe, eram mai „artist", dacă-nțelegi ce vreau să spun.

De bună seamă că nu era nici primul, nici ultimul client de la Nightbirds care umfla speranțele zilelor de altădată.

— Am vrut să fiu un mare cronicar, zise el, ca Van Der Zee[1]. Carl Van Vechten[2]. Viața în Harlem, oamenii din Harlem. Dar norocul m-a ocolit de fiecare dată. Știi bine. Cum am o șansă, cum îi dau cu piciorul. Acum e vorba de țâțe. Și de oameni care fac pe morții.

— Cred c-o să-ți placă banii, îi spuse Carney.

— Aici nu-i vorba de bani, stărui Zippo.

Adună în palmă fâșiile de carton și îl întrebă când o să aibă loc mișcarea. S-au înțeles la preț pentru fotografii și procesarea lor.

Iar acum s-a trezit că momentul loviturii îi ia prin surprindere. La ora cinci. Numărul de telefon pe care i-l dăduse lui Carney pe cartea de vizită nu funcționa. Pe dos, Zippo scrisese o adresă. Luă un taxi.

Atelierul fotografic al lui Andre era pe 125th Street colț cu Fifth Avenue, deasupra unei florării. Scara scârțâia atât de sinistru, încât, dacă s-ar fi prăbușit, nimeni nu se putea plânge că n-a fost prevenit. Carney bătu la ușa studioului și o femeie de vârstă mijlocie, neliniștită, trecu în fugă pe lângă el, întorcând capul, să n-o poată identifica.

Studioul era o cameră spațioasă, cu o canapea jerpelită și câteva scaune puse lângă ușă, iar spațiul destinat pozatului avea lumini montate pe stative, un reflector și o umbrelă. În partea din spate, obiectele de recuzită se rezemau unele de altele și de

1. James Van Der Zee (1886–1993) a fost un celebru fotograf american de culoare, cunoscut pentru fotografiile cu newyorkezi afro-americani.

2. Fiu al unui bancher prosper din Iowa, Carl Van Vechten (1880–1964) a fost un romancier, eseist și artist fotograf interesat de locuitorii Harlemului și modul de viață al acestora.

fundalurile cu tot felul de ilustrații. O plajă cu cerul senin și apa albastră acoperea pe jumătate o imagine de bibliotecă cu rafturile înțesate cu volume legate în piele.

Pe Zippo îl lăsă perplex apariția lui Carney. O pisică neagră alergă spre el, o culese de jos și o ținu la piept.

— Tocmai am terminat, spuse Zippo. Soțul coniței e în Germania, la o bază militară aeriană și a rugat-o să-i trimită niște poze, să n-o uite.

— Fumezi și chestii din astea?

— Era așa de crispată, mi-am zis că se mai destinde, îi explică Zippo. Și s-a destins! E un dans complicat să te abandonezi în fața camerei foto. Societatea ne împovărează cu complicațiile astea...

— Diseară, spuse Carney. Acționăm diseară.

Zippo dădu din cap solemn.

— Trebuie să-ncui. Nu-i atelierul meu, e al lui Andre. De-aia apare numele lui peste tot.

Carney și Zippo străbătură pe jos patru străzi, până în parcarea unde-și ținea camioneta Carney. Ceva îi spunea că vor avea parte de-o noapte în care vor folosi camioneta, o noapte în care vor încerca să scape de belea. O să aibă, oare, nevoie de platforma camionetei? Lui Carney nu-i surâdea ideea de a încărca trupuri în camionetă, fie ele vii, moarte sau cine știe cum. Prima oară zici că ai ghinion, dar a doua oară s-ar zice că devine o obișnuință.

Fotograful săltă de jos o geantă mare, de umăr, din vinilin. Zippo avea bagajul deja făcut până să apară Carney, deși n-avea de unde să știe că o să aibă de lucru în seara aia.

— Ah, am avut eu o presimțire, se explică el. Jumătate din arta mea se bazează pe instinct.

Zippo învârti butonul radioului și găsi pe o frecvență joasă un DJ beatnic care mormăia ceva fără cap și fără coadă. Parcară peste drum de apartamentul domnișoarei Laura, de unde, din scaunul șoferului, Carney putea să-i vadă fereastra. Perdelele date la o parte înseamnă că-i singură. Îi spuse lui Zippo să stea

cuminte și se duse pe Amsterdam Avenue, să caute un telefon public.

— Cică încearcă să vină, îi spuse domnișoara Laura.

— Încearcă? Sau vine, sau nu vine.

— Asta e situația. Cică are o ședință.

Când se întoarse la camionetă, îl puse la curent pe Zippo cu situația.

— Aștept, oftă Zippo, tot timpul aștept. Câteodată lucrez pentru avocatul ăla alb specializat în divorțuri, Milton O'Neil, îl știi? Ăla de-și face reclamă pe cutiile de chibrituri? Treaba mea-i să-i prind în flagrant. Asta presupune multă așteptare.

— Zippo...

— Da?

— Te mai joci cu focul?

Cel mai celebru incendiu provocat de Zippo a fost cel ce a mistuit maidanul de pe St. Nicholas Avenue. Niște cârpe din gunoi au luat foc, vâlvătaia s-a extins și tot cartierul a ieșit să-i privească pompieri cum își fac treaba. Văpaia primitivă a focului și lumina hipnotică a girofarurilor de pe mașinile pompierilor dansau în aer, peste drum de clădirile abandonate și chipurile zăpăcite, făcându-le să pară frumoase. Zippo să tot fi avut vreo paisprezece-cincisprezece ani. Unchiul maică-sii locuia în Riverdale[1] și avea bani de când brevetase suportul de periuțe de dinți fixat pe faianța din toate băile, deasupra chiuvetei. O adevărată poveste despre reușita unui imigrant. El a plătit tratamentul prin care a trecut Zippo.

— Provocam incendii pentru că, la vremea aia, nu știam că mi-e de ajuns să le văd cu ochii minții, răspunse Zippo. Nu era nevoie să le provoc. De-aia îmi sunt apreciate pozele de budoar. Privitul poate fi totuna cu acțiunea în sine.

— Cu învățătura asta te-ai ales?

Tonul condescendent păstrat, de regulă, pentru Freddie sugera că, în ochii lui, Zippo e un suflet pierdut, căruia nu i-ar strica să-și bage mințile-n cap.

---

1. Zonă rezidențială din Bronx, New York.

— N-aveam de gând să aduc în discuție treaba asta, nu mă privește, spuse Zippo, dar, dacă tot îmi pui întrebări despre rahaturi care nu te privesc: ce-ai pățit la ochi? Văd că e futut rău de tot. Arăți ca dracu'.

— Mi-am luat un pumn în moacă, răspunse Carney.

— Ah, asta mereu mi se-ntâmplă și mie, îl consolă Zippo.

*

La opt și un sfert, Wilfred Duke, îmbrăcat într-un costum maro-deschis cu dungi, fluierând fericit, sună la interfonul apartamentului de la etajul doi din Convent nr. 288. Mâinile ei delicate traseră perdelele.

Vânzătorul de mobilă și fotograful rămaseră în așteptare. Era prima noapte din iunie încoace când Carney sărea peste prima repriză de somn. În zilele ce au urmat a încercat să-și dea seama când s-a pornit, de fapt, operațiunea anti-Duke. Manevra de final o fi început odată cu arestarea traficantului de droguri? La revenirea *dorvay*-ului și a mânăriilor lui nocturne din toate nopțile de vară sau în ziua când bancherul i-a adus o ofensă ce se cerea răzbunată? Sau a decurs din însăși firea lor, din felul lor de-a fi? Din depravarea lui Duke. Din cultul clanului Carney pentru râcă. Dacă ai crede în sfânta circulație a plicurilor, totul s-a întâmplat din cauză că un om a luat un plic și nu și-a făcut treaba. Plicu-i plic. Lipsa de respect pentru ordine duce la prăbușirea întregului sistem.

— Să mergem, spuse Carney înghiontindu-l pe Zippo, care adormise.

Zippo își ridică privirea spre fereastra ei, cu perdelele date la o parte.

— Am visat că șed într-o camionetă, zise el.

Domnișoara Laura le deschise la interfon. Când traversă palierul de la etajul întâi, Carney își zise: L-a ucis. Îl și văzu pe Duke zăcând pe patul cu baldachin, cu creierii împrăștiați, iar acum el și Zippo trebuiau să șteargă urmele. Dacă nu cumva i-a și chemat pe gabori și a întins-o prin spate, să pice ei de fraieri. O fi fost manevra ei, nu a lui, de la bun început.

Răsuflă ușurat când îl zări pe Wilfred Duke pe cearșaful roșu-lucios, cu brațele desfăcute, cu gura deschisă, cu pieptul înălțându-i-se și coborând liniștit. Era tot în costumul lui cu dungi, cu pantofii cu vârf ascuțit în picioare, cu nodul cravatei desfăcut, ca și cum ar fi avut un laț în jurul gâtului. Ziceai că zâmbește. Domnișoara Laura stătea cu brațele încrucișate, privindu-l lung pe bancher. Rase o dușcă din cutia ei de bere Rheingold.

— OK, spuse Zippo frecându-și palmele. E o scenă de cimitir? Văd că n-are costum de înmormântare.

— Mai termină cu cimitirul, îl repezi Carney. Ți-am zis clar ce vreau. Trebuie să-i facem, totuși, niște poze.

— Jegul ăsta... spuse domnișoara Laura, care știa că efectul picăturilor de somnifer o să țină câteva ceasuri. I-am turnat o doză dublă, adăugă ea, să fiu sigură.

— Nu-i nevoie să-l otrăvești.

— Respiră, da?

— Ați auzit de Weegee[1]? îi întrebă Zippo. I-ați văzut marfa chiar dacă nu-l cunoașteți după nume. Făcea poze de la locul crimei...

— Zippo, ajută-mă să-i mut piciorul ăsta.

Domnișoara Laura se rezemă de șemineu și își scuturâ scrumul țigării pe covorul Heriz.

Cu câteva săptămâni în urmă, Carney sugerase să se limiteze la câteva poze cu Duke în pat, îmbrățișând-o pe domnișoara Laura într-o ținută sugestivă. Câteva fotografii scandaloase erau de-ajuns. Suficiente ca să-l facă de rușine și să cadă în dizgrație, să fie excomunicat dintr-un segment al societății din Harlem. Să-și mai piardă din afaceri. Fără chestii dezgustătoare. Ea a fost de acord. Apoi s-a mai gândit.

— Nu-i omul ăla, i-a spus ea lui Carney la următoarea lor întâlnire. Cred că ar trebui să-l înfățișăm așa cum e în realitate.

— Cum?

---

1. Pseudonimul fotografului și fotoreporterului american de origine ucraineană Arthur Fellig (1899–1968).

— Ar trebui să fie un maldăr de poze cu diferite laturi ale lui, ca în *Screenland*[1], unde Montgomery Clift apare pe mai multe pagini, în tot felul de scene.

— O să fim presați de timp, a prevenit-o Carney.

— Scene diferite, cu alte articole de recuzită.

— Așa...

— Așa o să procedăm, hotărî domnișoara Laura. Păi după cât ți-ai bătut capul? Asta e ce-ți dorești – și luă în mână frâiele coregrafiei, tot așa cum șoferul se ocupă de ușcheală, iar șplingarul de seif.

Era timpul să se apuce de treabă. Domnișoara Laura stinse țigara strivind chiștocul.

— Gata?

— Pot să pun un disc? întrebă Zippo.

Ea arătă cu cutia de bere spre Zenith Record Master. El puse acul pick-upului pe *Mingus Ah Um*[2].

Zippo își deschise geanta cu echipament, Laura se duse să și-l aducă pe-al ei.

Compania Burlington Hall din Worcester, Massachusetts, confecționa mobilă încă de la jumătatea secolului al XVIII-lea și era respectată în lumea întreagă pentru meșteșugul nepereche și detaliile superbe ale produselor ei. Se spune că Prințul Afonso al Portugaliei avea un pat cu baldachin de-al lor, care fusese târât opt sute de kilometri, prin mlaștini și peste viroage, până la reședința lui de vacanță de pe Amazon, pentru ca urmașul său la tron să fie conceput în cel mai luxos pat, într-unul dintre cele mai sacre locuri de pe pământ. Până la urmă, soția lui s-a dovedit a fi stearpă, dar prințul și ea au avut parte de magnifice clipe de somn în scurta lor viață. Dacă Francis Burlington, întemeietorul companiei, ar fi văzut sortimentul bogat de accesorii depozitate de domnișoara Laura în șifonierul lăcuit,

1. Revistă lunară de cinema publicată în SUA între 1920 și 1971.

2. Charles Mingus (1922–1979) a fost un celebru jazzman american de culoare, compozitor, contrabasist și șef de orchestră.

produs în 1958, cu silueta lui regală și tâmplăria lui artistică, s-ar fi răsucit în mormânt.

Ori s-ar fi arătat încântat. Ca vânzător, Carney era prea inteligent ca să presupună ce gusturi are un necunoscut. Încercă să nu ghicească la ce sau în ce parte a corpului erau folosite obiectele alea. Făceau aluzie la un domeniu situat dincolo de poziția misionarului, unul necartografiat de el. Îi scoase pantofii lui Duke în timp ce Zippo își făcea griji în legătură cu lentilele și camera lui, iar Laura schița ordinea evenimentelor.

— De unde ai chestia aia? se interesă Zippo. Am văzut așa ceva prin *Catalogul Crispus*.

— E din Franța, răspunse domnișoara Laura.

Trosc. Aprinderea blițului scoase un zgomot neliniștitor, ca de sfărâmătură, sunetul unui monstru ce zdrobește oase. Conversația lumească dintre domnișoara Laura și Zippo – *Saltă-i capul, Poți să-i ridici cracul ăla* – îl scotea din minți pe Carney. Asta să fie lumea lui normală? Își apăsă gâlma de sub ochi până simți că-l doare.

Trosc. Carney trase linie între primirea de la Dumas, de la începutul verii, și această seară de revanșă libidinoasă. Găinarii, spărgătorii machiți, infractorii sonați cu care tranzacționase de când se apucase să vândă televizoare de ocazie și veioze la mâna a doua nu-l pregătiseră pentru isprăvile echipajului de scursuri de astă-seară. Așa să arate oare răzbunarea, luând forma coregrafiei grotești din hogeacul domnișoarei Laura? Poa' să-i zică răzbunare? Lui nu i se părea că ar aduce a răzbunare.

— Adevărul e că-i foarte fotogenic, comentă Zippo.

Trosc. Domnișoara Laura avea pielea strălucitoare. Acum ziceai că-i personificarea răzbunării: aprigă și hotărâtă, nu știa ce-i îndurarea. Umilință: iată cuvântul folosit de Elizabeth pentru a descrie refuzul Clubului Dumas de a-l primi pe Carney printre membrii săi. Duke poate să facă ce vrea, fiindcă el e omul cu banii. Poate să-ți poprească proprietatea ipotecată, să-ți anuleze împrumutul bancar, să-ți ia plicul și să-ți spună să te duci s-o iei în mână.

Trosc. Așa mergea treaba în toată țara, dar trebuiau schimbate normele pieței din Harlem, căci așa răsărise Duke. Omulețul era întruparea sistemului alb ascuns sub o mască neagră. Deviza lui era umilirea altora, dar astă-seară domnișoara Laura îi făcea pui de giol.

— Îmi doresc, de fapt, să mă apuc de filme, spuse Zippo.

Carney se cărăbăni după zece minute și zăbovi pe hol. Când Zippo îl chemă înăuntru, bancherul dormea sub cearșaful de satin albastru, iar șifonierul era închis, încuiat. Domnișoara Laura se schimbase, era în blugi, cu o cămașă bleumarin cadrilată. La picioare avea o uriașă valiză roșie. Cheap Brucie fusese cel care i-a prezentat-o lui Duke. Când o să se trezească, bancherul se va plânge conducerii. Ea aruncă o privire prin locuință și conchise:

— Am terminat și cu căcatul ăsta.

Zippo termină de împachetat echipamentul.

— O să scot niște fotografii faine, spuse el. Și-o să le duc tipului de la ziar.

— Cu ziarul o să începem. Să vedem ce-o să se-ntâmple.

— Și-l lăsăm aici așa, mangă? întrebă Zippo.

Domnișoara Laura plescăi, dă-l în mă-sa.

— Să doarmă până trece efectul somniferului, cum ne-am vorbit, spuse Carney. Uneori te trezești și constați că somnul te-a purtat în cele mai nasoale locuri.

Zippo îi dădu sas, dând colțul lui 142nd Street de-ndată ce trioul ajunse pe stradă, fredonând în surdină.

— Camioneta mea-i acolo, spuse Carney.

Se întinse după valiză, dar domnișoara Laura îl refuză categoric. O săltă pe platforma camionetei și se așeză pe bancheta din față.

Carney porni motorul și aruncă o ultimă privire spre apartament, spre fereastra cu perdelele date la o parte. Fir-ar să fie! Trebuia să-i punem un bicorn pe cap.

OPT

Într-o sâmbătă cu o după-amiază călduroasă, splendidă, din septembrie, Elizabeth și-a propus să-l ia pe Carney de la magazin în jurul prânzului, iar apoi să meargă toți patru în Riverside Park, la un picnic. Să le dea frâu liber prichindeilor la locul de joacă Claremont. Ar fi frumos, de dragul variației, să facă ceva împreună în weekend.

— Tu ești șeful. Și-așa o să meargă treaba la magazin.

Carney își verifică starea ochiului în baia de la birou. Arăta mai bine. Destul de bine pentru o fotografie. Când ieși din baie, transportatorii îl așteptau să semneze primirea seifului.

— Construit să dureze, spuse șeful echipei.

— O să țină, oricum, mai mult decât noi, zise Carney.

Seiful Hermann Bros. semăna cu o piesă de artilerie letală, cu imperturbabilitatea ei neagră. Răsuci mânerul cu cinci spițe; mergea ca uns. Rafturile interioare erau goale, dar, dacă voia să-și căptușească sertarele din lemn de nuc cu un material moale, nu ducea lipsă de magazine pe 125th Street de unde să-și facă pofta.

Era perfect amplasat, descriind un triunghi împreună cu canapeaua Collins-Hathaway și scaunul lui de birou. Spre deosebire de celelalte două articole, acesta nu va fi înlocuit de la un an la altul. I-a luat mai multe săptămâni până l-a găsit pe comerciantul din Missouri care avea două bucăți într-un colț al depozitului său. Pe lângă el, Ellsworth-ul părea un pigmeu. Le dădu băieților câteva parale să ia cu ei vechiul seif.

Trebuie să ai seiful destul de mare, să-ți încapă în el toate secretele, îl sfătuise Moskowitz. Ăsta o să-i ajungă deocamdată.

Când au sosit Elizabeth și ăia mici, l-a pus pe Rusty să le facă o fotografie. Rusty știa să folosească Polaroid Pathfinder-ul, avea și el unul. Coney Island era unul dintre locurile preferate unde făcea excursii cu Beatrice și avea mai multe poze cu plaja prinse în pioneze deasupra birului său. Rusty îi explică lui Carney pas cu pas modul de întrebuințare în timp ce-i poza în fața magazinului.

— Trebuie să aștepți, spuse el. N-ai voie să-i desfaci carcasa prea repede.

— Trebuie să am mai multă răbdare, răspunse Carney.

Poza era extrem de reușită. Carney și Elizabeth stăteau unul lângă altul, iar May și John în fața lor. May izbuti să schițeze un zâmbet îndatoritor. Ochii larg deschiși ai lui John trădau strădania lui de a sta nemișcat, dar trebuia să te uiți cu atenție ca să observi acest detaliu. În spatele lor, dincolo de vitrină, exponatele toamnei abia se vedeau în umbră, ca niște animale grațioase ce se ițesc din iarba savanei. Razele soarelui transformau literele firmei într-o proclamație regală.

Săptămâna următoare Marie a ales o ramă potrivită și fotografia aceea avea să rămână pe peretele lui mulți ani de-atunci încolo. Pe Carney amintirea acestei zile îl ungea pe suflet când era cu moralul la pământ.

— Vezi? îl întrebă Rusty. E mai ușor decât credeai.

Carney îi mulțumi și porniră pe jos spre vest, către parc.

— Cum se descurcă taică-tău? se interesă Carney.

— Nu prea bine, veni răspunsul lui Elizabeth.

Hotărât lucru, o mare parte a elitei de culoare trecea, în aceste zile, printr-un zbucium teribil. Celor de la *Harlem Gazette*, dușmani de moarte ai lui Duke, le plăcuseră tare mult fotografiile din apartamentul domnișoarei Laura. Și nici n-a fost nevoie de muncă de convingere ca să-l termine pe Duke: totul era limpede ca lumina zilei. Gazeta a publicat trei fotografii în ediția de vineri, pe prima pagină, și l-a chinuit și cu ediția de sâmbătă: BIZARUL CUIBUȘOR DE NEBUNII AL BANCHERULUI. Chestiile

obscene plus chipul Laurei au fost acoperite cu dungi negre, care le permiteau cititorilor să-și folosească imaginația pentru a recompune adevărul libidinos.

Oricine s-ar fi dat la fund după așa tărășenie, mai ales un tip vanitos și dominator ca Wilfred Duke. Ultima oară a fost văzut joi, când și-a părăsit biroul din Mill Building. Lui Candace, secretarei lui, nu i s-a părut nimic neobișnuit la el.

Gazeta a publicat sâmbătă ceea ce avea să se numească seria „Safari". Articolele însoțitoare îi citau pe clienții Economiilor Carver, care povesteau cum le-a distrus Wilfred Duke viața, cum i-a lăsat pe drumuri. Fotografiile, chiar și estompate, dovedeau neglijarea igienei mintale; cuvintele clienților dovedeau ultimul hal de corupție morală la care se coborâse.

Luni ziarele au relatat dispariția lui Duke, iar marți au anunțat că Duke delapidase banii investiți pentru înființarea băncii Liberty National. Duke strânsese mai bine de două milioane de dolari de la primii investitori, majoritatea membri marcanți ai comunității din Harlem, de la prieteni și parteneri de afaceri, de la amicii lui de-o viață, de la club. Nu s-a știut clar de la bun început cu câți parai și-a luat avrigu' bancherul; la un prim calcul contabil, s-ar fi zis că a virat cu aproape toți, dacă nu cumva cu toți banii din capitalul inițial. Gaborii l-au dat în urmărire generală. Familia Duke avea o proprietate în Bimini; autoritățile din Bahamas au purces la căutarea lui.

Carney și ai lui așteptau la semafor, să se facă verde.

— El și mami s-ar putea să fie nevoiți să vândă casa, îi spuse Elizabeth. Și-a băgat toți banii în Liberty și deja se întinseseră mai mult decât îi ținea plapuma. Și-au băgat banii o grămadă de prieteni, părea o chestie atât de sigură. Dr. Campbell i-a spus maică-mii că s-ar putea să trebuiască să-și declare falimentul. Ce prostie!

— Cine-i prost? o întrebă May.

— Bunicu-tău și prietenii lui, răspunse ea.

— Când ești prieten la cataramă cu cineva de-atâția ani, crezi că-ți cunoști omul, spuse Carney.

— Bineînțeles că le-a umflat banii, zise Elizabeth. Ăsta mereu a fost un pungaș.

— Nu-i de colea să-i dai sas și să-ți pornești propria afacere, spuse Carney. Trebuia să-mi dau seama. Probabil că s-au exercitat multe presiuni asupra lui.

În seara aceea de pomină, în apartamentul domnișoarei Laura, executarea planului său l-a scârbit. Nu mai aducea a răzbunare, ci a înjosire; se coborâse până la nivelul canalului colector și devenise și el un actor nemernic în teatrul sordid al orașului. Pornografii, meseriașele, garizii, traficanții, ucigașii – toți aceștia erau colegii de branșă ai noii sale trupe. Și ar mai fi de adăugat: delapidatorii.

Acum însă simțea răzbunarea. Consolarea, fără greș. Lua forma soarelui ce-ți dezmierda chipul într-o sâmbătă după-amiază, a lumii ce-ți zâmbea în treacăt. Nu se așteptase ca Duke să spele putina, dar nici nu-l dezamăgea această întorsătură. Lovise nu într-un om, ci într-o mulțime, acolo unde-i durea mai tare. Păcat că bancherul n-o să știe în veci că el a fost cel care i-a făcut înscenarea, dar asta fusese înțelegerea de la bun început. O fi investit și Pierce niscai bani? Ar trebui să-l sune, să vadă dacă-i disponibil la prânz. O să aibă acces la informații care n-au apărut în presă. Cine a suferit cea mai grea lovitură, cine-i pe drojdie. N-au mai luat de mult masa împreună.

Se întrebă încotro o fi apucat-o domnișoara Laura. În seara aia, la cererea ei, o lăsase la intersecția dintre 36th Street și Eighth Avenue. Autogara Port Authority și Gara Penn. Oare există autobuze și trenuri care circulă așa de târziu sau avea de gând să petreacă o noapte la hotel? Dacă ar fi vrut să-i știe intenția, i-ar fi spus și lui.

— N-aș fi putut să plec cu valiza dacă-l știam în libertate, gata să sară la mine și să-mi taie beregata, i-a spus ea. Te pune să privești ce le face altor fete, să te prevină de ce-i în stare să-ți facă. Și-a aprins o țigară cu o brichetă de alamă: Are prea multe pe cap ca să-mi ia mie urma. Și n-o să fiu singura care se uș-chește când or să afle că-i la mititica.

Nu i se adresa lui Carney; era neclar cui anume îi vorbește. Își studie chipul în oglinda retrovizoare și coborî să-și ia valiza. El i se alătură.

Poftim: ultimul plic. Îi dădu cei cinci sute de parai și ea și-i îndesă în sutien.

— Să știi că te-am verificat, îi spuse ea.

Erau singuri la un colț de stradă, într-unul din acele momente newyorkeze de reflux, când scena se golește timp de-o clipă.

— După prima noastră întâlnire. M-am întrebat: de ce-o fi având un om ca el un dinte împotriva lui Duke? Pe urmă, mi-am zis că te-a jecmănit, așa cum a făcut și cu toți ceilalți. Că de-aia ai boală pe el.

— M-a jecmănit.

— M-am întrebat: mie ce-mi pică la afacerea asta? Cu ce vreau să mă aleg?

Făcu un semn spre orașul murdar, îngrămădit în jurul lor în beton și oțel.

— Nu pot rămâne aici și nu mă pot întoarce acasă. Așa că-mi rămâne restul lumii. Pleacă, îi spuse ea privindu-l drept în ochi.

El se conformă.

Domnișoara Laura a avut dreptate să spună că Cheap Brucie e ocupat până peste cap. După ce-a ieșit pe cauțiune, bordelezului i s-a pus pata pe una dintre fete, că cică ea ar fi dat jet. Încurajată de arestarea lui anterioară, ea s-a dus la gabori și ăia l-au săltat din nou, de data asta pentru acte de violență. De data asta prin grija lui Munson. Brucie n-avea să iasă prea curând.

Carney îl săltă pe John pe umeri. Băiatul îi acoperi ochii, iar el se prefăcu că abia se mai ține pe picioare, *Vai, nu!* Îi era recunoscător lui Elizabeth pentru ideea acestei ieșiri. Nu ajungea în fiecare seară acasă la cină, dar luau masa toți patru mai des decât înainte. Era plăcut. În seara operațiunii, a rămas treaz la ora primei reprize de somn, făcându-și treaba, iar odată ajuns acasă, după ce se despărțise de domnișoara Laura, era prea agitat ca să mai poată dormi. A ațipit abia spre zori și, când s-a

trezit, și-a reluat programul normal, în ton cu lumea onestă. Exilat de pe tărâmul uitat al *dorvay*-ului, de parcă n-ar fi fost niciodată acolo. Ce-or fi însemnat acele ceasuri întunecate? Poate o cale de-a separa cele două euri ale lui, eul de la miezul nopții și eul diurn, iar acum nu mai avea nevoie de ea. În caz că o fi avut vreodată. Poate că inventase o separare inexistentă în realitate când, de fapt, așa era și fusese el dintotdeauna.

Când trecură pe lângă Nightbirds, verifică dacă Freddie nu cumva șade la bar și face băşcălie de careva. Nu-l zări.

În timp ce băiețelul lui îl trăgea de urechi, Carney socoti în gând cât îl costase înscenarea. Cei cinci sute de parai dați lui Duke la început, care au intrat la cheltuieli curente alături de restul plicurilor. Îi plătise pe Pepper, domnișoara Laura, Zippo. Pe Tommy Lipps și mașina lui. Plus comisioanele date lui Rusty, pe care n-ar fi trebuit să i le plătească dacă n-ar fi lipsit atâta de la birou. După socoteala din mintea lui Carney – dacă nu și cea din registrele contabile – avea, oare, cum să justifice banii dedicați operațiuni drept cheltuieli de regie?

Până și un audit făcut la vrăjeală i-ar da în vileag păcatele. În afara ștampilei de la ochi, plăcerea a fost de partea lui.

ȘEZI BLÂND, SCUMPI
1964

„...poate să nu joci
mereu același număr.
Joacă altul, vezi ce se întâmplă.
Poate că tot timpul ai jucat
ce nu trebuia."

UNU

Riverside Drive nr. 547 era orientat cu fața spre parc, într-o zonă cel mai adesea liniștită. Până să se mute aici, familia Carney nici nu-și dăduse seama cât de anemic îi era somnul din cauza trenului aerian. Asemenea multor alte lucruri din oraș – zgomotul traficului stradal de sub ei, vecinii scandalagii de deasupra lor, drumul parcurs prin beznă de la colțul străzii până la ușa apartamentului tău – efectul lui a fost incomensurabil până să dispară. Trenul era ca un gând rău sau ca o amintire rea, un ghiont neîntrerupt, un murmur necontenit. Primăvara, pe acoperișul clădirii de la nr. 547, puii de porumbel ieșeau din găoace și gânguritul lor gălăgios îi trezea în cele mai multe dimineți, însă cine n-ar prefera așa ceva trenului aerian, viața proaspăt zămislită scrâșnetului metalic.

Apartamentul lor era la etajul doi, orientat spre capătul nordic al delușorului unde fusese înălțat Mausoleul lui Grant[1]. În locul râului Hudson, ferestrele lor dădeau, în cea mai mare parte a anului, spre pata de culoare a frunzelor de stejar, iar în rest, spre o pantă brună, ce zgâria ochii.

— Asta se cheamă priveliște sezonieră, spuse Alma, care era botoasă de când John refuzase s-o „îmbrățișeze pe mămăița".

1. Este vorba de Ulysses S. Grant (1822–1885), al optsprezecelea președinte al Statelor Unite (între 1869 și 1877), și mausoleul înălțat pe o colină din cartierul Morningside Heights.

John era, în general, îngăduitor când venea vorba de solicitările nemeritate de afecțiune formulate de oamenii mari, așa că lui Carney refuzul acesta i se păru un semn de onestitate.

— La iarnă toate frunzele astea verzi or să dispară, zise Leland.

— Da, răspunse Carney. Așa pățesc copacii.

Se rugă rapid, în gând, s-o vadă pe Elizabeth revenind din bucătărie cu prăjiturile. Își întrebă socrii cum se simt în Park West Village, complexul situat lângă Columbus Avenue, unde tocmai se mutaseră.

— Ne place, răspunse Alma. Tocmai se deschide un supermarket Gristedes.

Erau la al treilea apartament de când vânduseră casa de pe Strada Aspiranților. Din primul s-au mutat fiindcă zona se transforma într-un bazar de droguri odată cu schimbarea vremii. Îi făcuseră turul de recunoaștere într-o după-amiază cu ninsoare și locul păruse destul de adormit.

Al doilea apartament a fost într-o clădire curată, fainâ, de pe Amsterdam Avenue. Vizavi de ei stătea un judecător, iar mai încolo, pe coridor, un pastor. După șase luni de chirie, familia Jones s-a îngrozit când a simțit un miros ciudat. Au crezut că-și dăduse sufletul un șoarece undeva în zidărie. Din tavan a început să picure un lichid brun-roșiatic și l-au chemat imediat pe administrator, iar acesta, după o anchetă rapidă, a identificat substanța misterioasă drept rămășițele putrezite ale vecinului de deasupra. Toată lumea a fost de acord că picăturile prelinse prin planșeul de-o calitate dubioasă indicau prezența unor probleme structurale mai grave ale clădirii. Familia Jones a locuit apoi la Hotelul Theresa până să ajungă în Park West Village. Cât despre vecinul de la etaj, acesta își alungase de lângă el, în decursul deceniilor, toți prietenii și toți membrii de familie, iar primăria l-a înmormântat la Hart Island[1], într-o banală duminică însorită.

1. Cimitir comunal newyorkez unde sunt îngropate, pe cheltuială publică, persoanele fără familie sau aparținători.

În ultima vreme, foarte mulți oameni își schimbaseră domiciliul și locul de muncă. Leland și-a mutat firma de pe Broadway colț cu 114th Street într-un spațiu mai accesibil, situat pe 125th Street. Carney și Elizabeth au folosit, în sfârșit, cum se cuvine banii strânși pentru apartament și s-au îndreptat spre râul și bulevardul visurilor lui Carney. Blocul lor era desegregat, se mutau în el o mulțime de familii de culoare cu copii. Elizabeth își făcuse deja două prietene. Locatarii din bloc nu s-au schimbat, în timp, prea des, apartamentele nu aveau un grad ridicat de uzură. Spațiile comune erau bine luminate și bine întreținute. Exista o spălătorie la subsol, cu un șir de mașini de spălat Westinghouse noi-nouțe, un comitet activ de locatari și, desigur, parcul era la doi pași.

Magazinul de mobilă a rămas pe loc, ancorat la intersecția dintre 125th Street și Morningside, și a continuat să prospere și pe față, și pe dos.

Noua cameră de zi le oferea prichindeilor un spațiu generos, să se tot tolănească. Pe covorul pufos Moroccan Luxury, May își frunzărea cărticelele cu benzi desenate, cu *Richie Rich*[1], și fredona aiurea melodioare Motown[2], în timp ce John hărțuia o flotă de vaporașe cu brontozaurul-jucărie. În ceea ce privește mobilierul de-acasă, anul acesta Carney a preferat gama Argent, optând pentru o canapea modulară din trei părți, cu un cadru din lemn de esență tare uscat în cuptor și o tapițerie albastru-verzuie. Stând pe canapea cu picioarele întinse și cu gleznele încrucișate, cuprinzând cu privirea camera și frunzișul de afară, Carney își îngădui, în silă, un moment de satisfacție. Își trecu vârful degetelor peste pernițele de stofă, să se calmeze în timp ce socrii îi dădeau înainte cu trăncăneala.

---

1. Personaj creat de Alfred Harvey și Warren Kremer, protagonistul a peste cincizeci de cărți publicate între anii 1953 și 1982, care au stat la baza mai multor filme artistice și seriale TV.

2. Motown Records, casă de discuri înființată la Detroit în anul 1959, promotoare a muzicienilor de culoare și a unor genuri muzicale precum soul și rhythm and blues.

Elizabeth apăru, în sfârșit, cu prăjiturile. Bucătăria din noua locuință era mai primitoare decât cea dinainte, permițându-le să treacă în revistă un batalion de acoperișuri, în locul puțului de ventilație. Marie le dăduse câteva dintre rețetele ei, asta o fi fost tot una de-a ei, pentru că aroma ei se dovedi irezistibilă. Elizabeth îi zâmbi lui Carney, recompensându-l pentru stăpânirea lui de sine.

Copiii săriră piua-ntâi la prăjiturile cele mai bune.

— Îl are de la Târgul Mondial? întrebă Leland, referindu-se la dinozaurul miniatural.

Carney răspunse că da. Luaseră metroul până la Flushing, să viziteze expoziția în luna mai. „Iată ce-nseamnă Queens, oameni buni." Mașinăria publicitară promovase evenimentul în draci, așa că se așteptau să fie dezamăgiți, iar editorialele de presă se lamentaseră de cheltuielile suportate de administrația locală, dar tot ce-au văzut a fost a-ntâia. Peste ani, May și John își vor aminti târgul și vor înțelege că au participat la un eveniment special. Cei de la Sinclair Oil împărțeau versiuni din plastic ale mascotei-brontozaur la pavilionul Dinoland. John dormea cu ea sub pernă.

— Ne-ar plăcea să-i mai ducem o dată, spuse Leland. Max și Judy ne-au spus că Lumea Viitorului e cu totul altceva.

May și John chiuiră. Târgul era prea mare, prea înghesuit să poată fi parcurs dintr-o singură vizită. Nepoții le ofereau un alibi Almei și lui Leland să se amestece cu amărâștenii.

— Grozav, consimți Carney.

— Dacă nu l-or fi jefuit, zise Alma.

— Mami, nu cred că incendierea Târgului Mondial era pe lista lor de priorități, o liniști Elizabeth.

— Au incendiat Târgul Mondial? De ce? interveni John.

— Cine știe ce-s în stare să facă studenții ăia activiști, spuse Alma.

— Mai nou te declari împotriva mișcării de protest? o întrebă Elizabeth. După toate avantajele obținute de Freedom Riders?

— Mie nu mi-e de studenți, spuse Leland, cât de prostănacii care se amestecă printre ei. Ați văzut ce-au putut să facă la supermarketul de pe Eighth Avenue, de lângă biserica metodistă?

Cravata lui lată era culmea ridicolului, iar în arșița lunii iulie era de-a dreptul penibilă. Gâfâia din greu lângă fereastră în timp ce-și sorbea limonada.

— Într-o zi l-au prădat, l-au ras, ca vulturii, iar a doua zi i-au dat foc. Ce rost are să-i faci asta propriului tău magazin de cartier?

— Dar ce rost a avut ca polițistul ăla să ucidă cu sânge rece un băiat de cincisprezece ani? îl întrebă Elizabeth.

— Cică avea un cuțit, răspunse Alma.

— Ăștia spun că au găsit un cuțit a doua zi și tu-i crezi.

— Așa-s gaborii, zise Carney.

— Vreau să mai mergem o dată la „Ce mică-i lumea"[1], spuse May, iar Elizabeth schimbă subiectul.

Protestele violente se stinseseră. Fusese cald – peste treizeci și trei de grade – la începutul lor și spiritele s-au ațâțat rapid. Ploaia de miercuri a stins marșurile și debandada din Harlem, iar violențele din Bedford-Stuyvesant s-au potolit în noaptea următoare. Toată lumea se temea să nu reizbucnească din cauza unui incident sau a unei confruntări provocate de poliție sau de vreun protestatar. De teama unei noi răbufniri, vorbeau despre violențe ca despre vremea rea. Trecuseră, dar, dacă-ntorci capul, te trezești cu ele pe cap.

Carney se scuză că trebuie să treacă pe la birou, să rezolve niște probleme, și își luă rămas-bun de la socri.

*

Drumul de-acasă la locul de muncă era mai lung, dar îi permitea lui Carney să savureze pacea câtorva străzi liniștite înainte de-a reintra în nebunia Harlemului. După ce treci pe

1. Creat la inițiativa lui Walt Disney, special pentru Târgul Mondial de la New York din 1964, „Ce mică-i lumea" (un tur virtual al lumii la bordul unei ambarcațiuni) rămâne una dintre principalele atracții ale parcurilor tematice Disneyland.

sub șinele trenului aerian – ridicându-ți privirea, vezi traversele proiectate pe cer ca niște gratii – și traversezi Broadway-ul, ești din nou în furnicar.

La colțul lui 125th Street, lângă gaura de metrou, cizmăria lui Lucky Luke ajunsese o ruină înnegrită. O fi fost, oare, cel mai bun lustragiu? Nu s-ar zice.

O namilă de om într-o salopetă galbenă răcni la Carney când îl văzu apropiindu-se, făcându-l să se înarmeze cu curaj. Apoi Carney îl recunoscu – era gentlemanul care anul trecut cumpărase, în rate, un colțar de bucătărie la mâna a doua. Jeffrey Martins. Carney îi făcu cu mâna și-i zâmbi. Viața modernă îi dezobișnuise pe oameni de primitiva împărțire în prieteni și dușmani, dar aceasta se reinstala rapid. În urma celor întâmplate recent, oamenii îi evaluau pe necunoscuți, să vadă unde s-ar încadra în spectrul violenței. Expresia lor facială îți spunea *Ce zile stranii trăim, nu-i așa?* sau pumnii lor strânși îți comunicau *Îți vine să crezi că iar or să scape nepedepsiți?* Oare persoana din fața ta și-a încuiat apartamentul cu trei zăvoare și a așteptat în întuneric să se termine totul, sau a ciopârțit fața unui gabor cu gâtul unei sticle sparte? Ăștia ți-s vecinii.

Unele străzi scăpaseră neatinse, acolo recunoșteai Harlemul. Apoi dădeai colțul și zăreai două mașini răsturnate ca niște gândaci grași, un indian de tutungerie era decapitat în fața unui șir de vitrine sparte. Intrarea într-o băcănie bombardată cu cocteiluri Molotov se căsca aidoma unui tunel ce duce în infern. Dubele firmei Sable Constructions erau parcate la adresele clienților prioritari și muncitorii aruncau la ghenă plăcile de rigips și izolația îmbibată de jeturile furtunurilor de incendiu. Departamentul de salubritate publică făcuse o treabă nemaipomenită curățând mizeria de pe trotuare, ceea ce făcea ca plimbarea să fie și mai tulburătoare, de parcă adresele distruse ar fi fost transportate aici dintr-un alt oraș, unul și mai distrus.

În timp ce înainta pe 125th Street, lui Carney îi veniră în minte pavilioanele impozante de la Flushing, din Queens. La doar câteva mile depărtare, Târgul Mondial celebra minunile ce apăreau la orizontul omenirii. Desigur, lui Carney îi plăcuseră

toate exponatele super din lumea Viitorului – strălucitoarele baze selenare și stațiile spațiale cu rotirea lor lentă, cartierele generale submarine – dar și mai mult l-au uimit demonstrațiile referitoare la ceea ce realizase deja omenirea. Într-o încăpere, Laboratoarele Bell prezentau telefoane cu imagini, care arătau chipul vorbitorului de la capătul firului, în alta, calculatoare-mamut conversau unul cu celălalt prin cabluri telefonice. Parcul Spațial găzduia replici în mărime naturală ale rachetei Saturn V, ale navei spațiale Gemini, ale unui modul destinat aselenizării. Erau expuse obiecte imposibil de imaginat, care călătoriseră în spațiul cosmic și reveniseră în siguranță după atâta drum.

Nu trebuie să călătorești departe, cu siguranță n-ai nevoie de rachete cu trei trepte, capsule pilotate de oameni și telemetrie sofisticată ca să-ți dai seama de câte alte chestii suntem capabili. La doar cinci minute de el, în orice direcție ar fi mers, imaculatele case de început de secol ale unei generații erau locurile de întâlnire ale drogangiilor din generația următoare, străzi întregi de la mahala atestau, în cor, nepăsarea oamenilor, iar micile afaceri ajunseseră praf și pulbere după nopțile de proteste violente. De unde se pornise haosul acestei săptămâni? Un gabor alb a băgat trei gloanțe într-un băiat negru neînarmat și l-a omorât. Iată expusă la vedere priceperea americană dintotdeauna: înfăptuim minuni, comitem nedreptăți și suntem veșnic puși pe treabă.

Harlemul era iarăși calm sau, mă rog, pe cât putea fi Harlemul de calm. Carney avea mai multe motive să se simtă ușurat la gândul că protestele au luat sfârșit. În primul rând, pentru siguranța tuturor, desigur. Murise o singură persoană, ceea ce era un miracol, dar sute de alte persoane fuseseră împușcate, înjunghiate, burdușite cu pulanul sau cu bâta. O sunase pe mătușa Millie să vadă dacă totul e-n regulă – Pedro și Freddie nu erau acasă – și ea îi povesti că Spitalul Harlem se transformase într-un câmp de luptă.

— E de zece ori mai rău decât nebunia de sâmbătă noaptea!

În afară de turele prelungite, totul e bine, mulțumesc de telefon.

Și se mai bucura că violențele au încetat și de dragul confraților săi comercianți. Țintele vădite fuseseră prădate, decimate: supermarketurile, magazinele de băuturi, cele de îmbrăcăminte, de produse electronice. Furau totul, iar pe urmă înșfăcau o mătură, să fure și praful de pe dușumele. Carney știe din proprie experiență cât de greu îi este unui comerciant negru să convingă o companie de asigurări să încheie o poliță. Vandalismul și jaful pe față îi terminaseră pe mulți. Îi lăsaseră, pur și simplu, fără mijloacele de subzistență.

Cea mai afectată zonă era la est de Manhattan Avenue. Magazinul lui Carney era în afara acelui teritoriu. Magazinele de mobilă erau la coada listei de spații comerciale pretabile la jaf din cauza portabilității – dar, desigur, orice locuitor hârșit din zonă știa că el vinde și televizoare și veioze faine, ca să nu mai vorbim despre vreun tip șucărit că i-a fost refuzat creditul și e pus pe răzbunare. Nu poți căra în cârcă o canapea, dar poți arunca o sticlă cu benzină prin vitrină. Uite, de-aia au petrecut el și Rusty patru nopți la rând în partea din față a salonului cu exponate, ținând în poală bâtele de baseball cumpărate de la Gary's Sports, de pe stradă. Cu zăbrelele trase jos, cu luminile stinse, efectuând rondul de santinele în îmbrățișarea atât de plăcută a fotoliilor Collins-Hathaway, ale căror virtuți vânzătorii nu le exageraseră deloc, dar deloc, de-a lungul anilor.

Jumătate dintre negrii din Harlem își aveau povestea lor despre bunicul din Sud, care își petrecea nopțile pe prispă, cu pușca în mână, în așteptarea Călăreților Nopții, care veneau să i-o tragă familiei lui din cauza vreunui incident din oraș. Negri de legendă. Carney și Rusty sorbeau Coca-Cola și perpetuau tradiția nopților de veghe. În majoritatea acelor povești, familia își adună catrafusele a doua zi dimineața și o șterge în Nord, terminându-și socotelile cu Sudul. Pornește spre un nou capitol din cronica ancestrală. Totuși, Carney n-avea de gând să plece nicăieri. A doua zi dimineața a ridicat grilajul și a întors pe dos plăcuța cu ÎNCHIS, pe partea cu DESCHIS, în așteptarea clienților.

Afacerile se derulau lent. În zilele astea era bine să ai vitrinele asigurate.

Și, cel mai important, Carney întâmpina cu bucurie pacea, fiindcă avea pe agendă o întâlnire importantă, una pe care încerca s-o obțină de ani de zile: una nemijlocită cu compania Bella Fontaine. Dumnezeu știe ce-o fi văzut domnul Gibbs, reprezentantul regional, la emisiunea lui Walter Cronkite[1] sau la *Huntley-Brinkley Report*[2]. Vitrine prădate, gabori ce trântesc la pământ criminalii, fetișcane ce zâmbesc diabolic în timp ce aruncă cu cărămizi în fotoreporteri. Era o rugăminte uriașă să-l pună pe domnul Gibbs să-și croiască drum prin iad. Cu atât mai mult cu cât Bella Fontaine nu mai colaborase până atunci cu nici un comerciant negru.

Miercuri dimineață Carney îl convinsese pe domnul Gibbs să nu-și anuleze vizita la periferie. Vi se pare că mi s-a dat foc la magazin? Funcționăm normal. Carney era plevușcă; dacă n-ar fi avut o întâlnire cu All-American, pe Lexington Avenue, în buricul alb al târgului, și cu niște contabili din Suffolk County, domnul Gibbs nici n-ar fi venit cu avionul de la Omaha. Periferia era în flăcări, dar afacerile decurgeau normal în Manhattanul alb.

Afișul cu mențiunea PROPRIETATE DEȚINUTĂ ȘI ADMINISTRATĂ DE UN NEGRU rămăsese în vitrină alături de cel îngălbenit de soare, cu RATE NEGOCIABILE. Carney zâmbi – dintr-un anumit unghi de vedere, cele două afișe mergeau mână-n mână. Marie îl scrisese cu șablonul pe cel cu „Proprietate…" și îl adusese din Brooklyn în lunea de după uciderea băiatului. „Ca să ne lase în pace", a spus ea. Când protestele s-au extins spre Bed-Stuy, Carney i-a spus să stea acasă, să aibă grijă de mama și sora ei. Se descurcă el și Rusty. Marie acceptă printre smiorcăieli și scuze. Joi lucrurile au părut

1. Celebru jurnalist TV (1916–2009), prezentatorul știrilor serii de pe canalul CBS între anii 1962 și 1981.

2. Telejurnal al serii prezentat de Chet Huntley și David Brinkley pe canalul NBC în perioada 1956–1970.

să revină la normal și, a doua zi, Marie s-a prezentat la lucru punctual, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Dar nu strica să lase afișul acolo, pentru orice eventualitate.

*

— N-avem vânzări, comentă Rusty. Și totuși lumea se uită cu luare aminte la canapeaua Argent. Îi entuziasmează modelul în zigzag.

— Am observat.

Acum cinci ani, Collins-Hathaway mergea la sigur. Mai nou, cumpărătorii preferau Argent, cu contururile lui clare și aerul acela de prosperitate. Ia-i, de pildă, miezul de burete, bagă-l în noua țesătură Velope rezistentă la pete, trage-i fermoarul și ai marfă de marfă.

— Ați auzit de Proiectul Manhattan, la care au lucrat cei mai buni oameni de știință din lume? își întreba Carney clienții. Asta a făcut și Argent, dar nu pentru bomba atomică, ci pentru rezistența la pete.

De regulă, aceste vorbe erau de ajuns pentru a convinge pe cineva să încerce calitatea saltelelor.

Carney îi spuse lui Rusty să se ducă acasă mai devreme. Acum, că avea și el doi mititei, Rusty era mai puțin dornic să fie cel care încuie magazinul, iar asigurarea pazei pe timp de noapte îi prelungise săptămâna de lucru. Marți, plictisit după o noapte de violențe, Carney i-a acordat un titlu nou: director-asociat de vânzări. Știind că șeful n-o să se ocupe de treaba asta, Rusty își comandă un ecuson cu numele lui. Până la sosirea lui, își lipi, provizoriu, cu scotch, numele pe o insignă Pan Am pe care o procurase de undeva.

— Cum ți se pare?

Arăta grozav.

— Arată grozav, spuse Carney.

Oricum, vânzările nu prea mergeau.

Elizabeth le cumpărase niște cărticele micuților lui Rusty și Carney i le dădu. „Ce-ai făcut, le-ai ciordit?" o întrebase Carney când o văzuse scoțându-le din plasă. Hai că-i bună: s-o

vezi pe Elizabeth cățărându-se într-o vitrină, să umfle niște căcățișuri. Ar fi crezut-o în stare și de așa ceva dacă s-ar fi născut și ea cu câteva străzi mai încolo.

Rusty îi mulțumi pentru cadou, iar apoi urmară două ceasuri de acalmie totală, cu excepția mașinilor de poliție ce patrulau prin zonă ca o moarte lentă.

Carney se așeză la masa lui de lucru după ce încuie magazinul, să lucreze la noua reclamă pe care voia s-o publice în *Amsterdam News*. Cea dinainte se răsuflase și, în ceasurile de veghe, își bătuse capul cu una nouă.

Canapeaua modulară Argent... Carney prefera să se implice direct în formatul reclamelor, dar întâmpina rezistență. Higgins, angajatul ziarului, era cel care se ocupa de reclame și era încăpățânat, afișa o aroganță asemănătoare cu a celor mai umili slujbași ai administrației locale.

„Mesajul ăsta vrei tu să-l transmiți publicului?" De parcă Higgins ar fi fost la curent cu întreaga istorie și cu realitatea contemporană a amenajărilor interioare. Într-un rând, Carney a folosit cuvântul *divan* și, când-colo, Higgins avea un văr pe nume *Devon*, a trebuit să intervină adjunctul directorului economic să nu se ia la bătaie. Ideea e că, dacă intenționezi să-ți plasezi o reclamă și dispui de mijloacele necesare, tu ești cel care decizi cum va arăta ea. Cenzura n-are decât să intervină pe prima pagină.

Carney devenea tot mai incisiv.

Proiectată special pentru protestatarul-în-mișcare...

După o lungă zi de luptă cu Omul, de ce să nu-ți întinzi picioarele pe o nouă sofa Collins-Hathaway.

Vă prezentăm noul fotoliu rabatabil Collins-Hathaway – în sfârșit, suntem cu toții de acord, pe-așa ceva să tot protestezi pașnic!

Cineva tropăi pe pragul ușii dinspre Morningside. Nu avea aranjată nici o întâlnire cu vreunul dintre clienții săi, dar era sâmbătă seară și, poate, vreunui tip îi trebuiau niște bani pentru noaptea ce avea să vină. Carney dădu la o parte capacul și se uită pe vizor. Își lăsă vărul înăuntru după ce se asigură că nu-i nimeni pitit în spatele lui.

— Ce se-ntâmplă? îl întrebă Carney.

Freddie nu mai fusese așa de sfrijit din clasa a șaptea – avusese brațele ca niște scobitori până la pubertate. Pielea îi lucea și tricoul în dungi roșu-portocaliu îi era fleașcă de transpirație. Ținea strâns în brațe o servietă cu colțuri aurii și o încuietoare mititică.

— Pe unde-ai umblat? îl întrebă Carney și puse mâna pe umărul lui Freddie, să se convingă că nu are vedenii.

Freddie se răsuci, ferindu-se de atingerea lui.

— Am vrut să trec să văd ce mai faci – ce mai faceți cu toții, zise el așezându-se în fotoliu și lăsându-se pe spate. Parcă a înnebunit lumea în ultimele zile.

— N-avem probleme, răspunse Carney. Nici ăia mici. Ai vorbit cu mătușa Millie?

— Mă duc glonț la ea după ce plec de la tine. Să-i fac o surpriză.

— Să știi că-i faci.

Freddie strânse servieta la piept. Cu blândețe, ca pe-un porumbar cu o pasăre premiată la concursuri. Carney îl întrebă ce-i cu ea.

— Asta? Știu, așa-i! Ascultă-mă, trebuie să-ți spun cum am aflat ce se-ntâmplă – mă privea și pe mine! Era sâmbătă seara, știi tu care, aia babană.

Freddie se dusese până hăt în Union Square să vadă *Indestructibila Molly Brown*[1] – preferința lui pentru Debbie Reynolds era durabilă și verificabilă –, iar la întoarcere, în metrou plutea o atmosferă stranie. Toată lumea era agitată, privea în jur speriată. Canicula i-a făcut pe oameni să latre unii la alții. De la crima aia încoace, tot apăreau știri despre turme de tineri care fac urât în metrou, îi hărțuiesc pe albi și-i amenință pe conducătorii auto.

---

1. Comedie muzicală din anul 1964, cu Debbie Reynolds și Harve Presnell în rolurile principale. Debbie Reynolds (1932–2016), cunoscută publicului român din celebra comedie muzicală *Cântând în ploaie* (1952), în care a jucat alături de Gene Kelly, a fost mama unei alte actrițe celebre, Carrie Fisher.

— Se făcuse ora nouă, urmă Freddie. Ies din metrou să-mi caut un sendviș și străzile vuiesc de omenire. Cu pumnii încleștați în aer, agitând pancarte. Scandând „Îl vrem pe Malcolm X! Îl vrem pe Malcolm X!" și „Jos cu gaborul ucigaș!" Unii au poze cu caraliul ucigaș, de-alea în genul Prindeți-l: Viu sau Mort. Mie mi-e foame, nu vreau să mă bag. Încerc să găsesc un sendviș.

Congresul Egalității Rasiale ieșise în față de când cu pușcul ucis, organizând o demonstrație vinerea, iar apoi alta sâmbăta, în fața Secției 28.

— Cineva mi-a spus că-s la secție și țin cuvântări, și mi-am zis – te pomenești c-oi fi activist. De ce nu? Știi că-mi plac fetițele alea drăgălașe de la CORE[1], serioase ca dracu', care discută despre schimbare. Ultima oară când am fost în Lincoln Square, am avut o discuție pe bune cu o tipă de la CORE. Semăna cu Diahann Carroll[2]. Ziceai că-i soră-sa. Dar n-a vrut să și-o pună cu mine. Cică voia un absolvent de colegiu și i-am spus c-am fost și eu la colegiu…

— La UCLA[3], îl ajută Carney.

— Exact… la Universitatea de la Colțul lui Lennox Avenue!

O poantă fumată.

Freddie înaintase în mulțime spre secția de poliție de pe 123rd Street, unde un secretar de filială CORE, cu ochelari cu ramă de baga închisă la culoare și cu papion roșu, enunța revendicările: inspectorul-șef Murphy trebuie să-și dea demisia din funcție; trebuie înființată comisia civilă de control solicitată de-atâta amar de vreme.

— Să-i fi văzut pe negrii ăia, ici răcneau „Ucigașul! Ucigașul! Ucigașul", colo un tinerel urla în megafon „Patruzeci și cinci la sută dintre polițaii din New York sunt niște ucigași

1. Siglă pentru Community, Opportunity, Responsibility, Empowerment, organizație nonguvernamentală ce urmărește crearea de șanse egale pentru toți membrii societății americane.

2. Actriță și activistă americană de culoare (1935–2019) care a făcut parte din distribuția filmului muzical *Carmen Jones* (1959).

3. Siglă pentru Universitatea California, Los Angeles.

nevropați!" Era ca la balamuc – ar fi trebuit să rămân în metrou, căci totul se întâmpla la suprafață. Și-ți dai seama că gaborii nu știu de glumă. Înalță baricade, țin mulțimea sub control. Au căști pe cap, știu că lumea o să le-o tragă. Un polițai dat dracu' pune mâna pe un megafon și ne spune „Duceți-vă acasă! Duceți-vă acasă!" La care, lumea îi strigă „Suntem acasă, scumpule!" În înghesuială, o bătrânică îmi trage un cot în stomac. Căldură mare. Toți negrii ăștia strânși laolaltă, șucăriți foc – iar eu nu vreau decât să mănânc un sendviș. Dau să mă întorc spre 125th Street, aud lumea vorbind că au fost arestați câțiva membri CORE. Atâta le-a trebuit. Bum – s-a pornit iureșul! Au dărâmat baricadele. Cioroii cocoțați pe acoperișuri au aruncat cu toate căcaturile în capul gaborilor – cu cărămizi, sticle, bucăți de-acoperiș. Le-au hâțânat mașinile, au aruncat cu căcat pe fereastră. Ajung să mă-ntreb cum o să găsesc un sendviș în balamucul ăsta. Pe 125th Street e închis sau se închide devreme peste tot, din cauza agitației. E închis la cubanezii ăia care pun murătură peste carne. Luminile sunt stinse și la Jimmy, și la Coronet. Atunci m-a ajuns foamea rău de tot – știi cât de mult îți dorești ceva când știi că n-ai cum să capeți acel ceva? Negrii înfășoară lanțuri în jurul grilajelor de protecție și le dau la pământ tractându-le cu mașinile. Apoi sparg vitrinele și intră. Eu sunt un om obișnuit. Pune-mi ceva între două felii și-s fericit. Dar cum mama mă-sii o să găsesc un sendviș la tot ce se-ntâmplă în jur? Cu lumea care țipă alergând de colo-colo. Îmi zic, fire-ar să fie, violențele astea o să-l oftice pe careva.

Freddie n-a avut de ales, a trebuit s-o ia spre periferie și să tragă la bodega lui Gracie.

— Mi-am tras, în sfârșit, un sendviș cu curcan. Unul gustos. Dar am avut parte de-o caterincă naspa, omule, conchise el. Să fii acolo e ultimul lucru de care ți-ai dori să ai parte, pe bune. Eu și Linus ne-am hotărât să trecem peste perioada asta stând cuminți acasă.

— Să treceți peste.

Să uiți de lume și să te haiești câteva zile.

— Ca să n-o luăm la scăfârlie. Voi ce-ați făcut?

— Elizabeth și ăia mici au stat mai mult în casă, spuse Carney. Tabăra de-o zi s-a anulat – e pe-aceeași stradă cu secția de poliție, așa că era într-o zonă fierbinte. Eu am stat aici. Rusty a stat cu mine o grămadă de timp.

Îi povesti lui Freddie cum au stat de pază. O gloată a mărșăluit pe lângă ei către est, apoi a reapărut tropăind în direcția opusă, urmărită de un grup de caralii albi. Înainte și-napoi. Până la urmă, magazinul a scăpat neatins, după cum putea vedea și Freddie.

— Și ia zi, ce-ai acolo? întrebă Carney din nou.

— Aici? Vreau să-mi păstrezi chestia asta câteva zile, spuse Freddie.

— Freddie.

— Linus și cu mine am tras un tun și i-am șucărit pe niște tipi. Pe niște mahări. Iar acum trebuie să ne dăm o vreme la fund. Poți să mă ajuți cu asta?

— Ce-ai acolo?

— Tot ce pot să-ți spun e că frige.

— Sunteți nebuni, exclamă Carney.

În cartier se înmulțiseră patrulele de poliție, să țină situația sub control, la intersecții erau amplasate mașini de poliție și gabori, iar Freddie se fâțâie bine mersi cu o servietă de Madison Avenue care, se vede de la o poștă, nu-i a lui. Să fie, oare, droguri? Nu i-ar aduce pe cap așa ceva, nu?

— În ce rahat mă mai bagi?

— Sunt vărul tău, răspunse Freddie. Am nevoie de ajutorul tău. Nu mai am pe nimeni în afară de tine.

De pe 125th Street colț cu Morningside nu se auzea metroul, dar Carney auzi acest tren. Funcționa după orarul lui afurisit și trăgea deja în gară, își deschidea ușile indiferent dacă erai pregătit să-l iei sau nu.

— OK.

— Pentru ce mai ții și chestia aia? întrebă Freddie referindu-se la seif.

— Am zis OK.

— Trec peste câteva zile după ea.

— Am zis OK.

Carney răsuci mânerul seifului Hermann Bros. și strecură servieta înăuntru. Îl închise și bătu darabana pe metalul închis la culoare, de efect.

— Unde-ai să stai?

Freddie îi dădu adresa unei garsoniere hăt de la periferie, de pe 171st Street, camera 306.

— Trec s-o iau în câteva zile, Ray.

— Și dacă o deschid?

— Nu te sfătuiesc s-o deschizi. Să nu dai de belea.

Carney trânti ușa dinspre Morningside în urma lui Freddie. Își privi seiful.

Îi veni ideea: *O canapea confortabilă ține mai mult decât știrile zilei – e făcută să țină o viață de om.*

Carney îl cunoștea pe domnul Diaz, proprietarul lui MT Liquors, de la întrunirile alianței oamenilor de afaceri ținute pe 125th Street. Era un imigrant portorican, un tip blajin de felul lui, dar care ura infracțiunile. Îi disprețuia pe barbitucii umani, pe panacotari și tâlhari. Ducea o cruciadă personală împotriva urinatului în public, susținând că asta-i o chestiune intimă.

Când i-au făcut țăndări vitrina sâmbătă noaptea, domnul Diaz a înlocuit geamul a doua zi. L-a înlocuit și pe acesta când i l-au făcut țăndări în noaptea următoare. Nu conta că magazinul fusese devastat și nu mai era nimic de furat în afară de casa de marcat goală, făcută praf. I-au spart geamul din nou. Și iarăși l-a înlocuit. De patru ori i l-au făcut țăndări și de patru ori l-a pus la loc. E un monument al speranței, sau al nebuniei? E un om care se agață de o soluție imposibilă. Cât timp să tot încerci să salvezi un lucru pierdut?

DOI

A doua zi era duminică. Plănuise s-o întindă după masa de prânz și să viziteze noua gamă Bella Fontaine la New Century, în Union Square. S-o vadă cu ochii lui, nu doar în catalog, s-o pipăie. Era mai aproape salonul All-America de pe 53rd Street, dar nu voia să fie recunoscut. De teama să nu fie sabotat sau ridiculizat, de teamă ca entuziasmul lor pentru produse să nu-l facă să se simtă mizerabil dacă nu-i iese pasența. Compania avea abțibilduri dichisite – cuvintele DEALER AUTORIZAT BELLA FONTAINE înconjurau imaginea lui Poseidon țâșnind din apa mării cu mâna încleștată pe un trident din aur. Se și vedea lipind unul în vitrină, pe stânga, cum intri. Să-l vadă toată lumea.

Bella Fontaine era pe val de când revista *Life* publicase fotografiile cu Jackie cocoțată pe divanul din camera însorită a complexului rezidențial Kennedy Hyannis Port, dar Carney le admira produsele încă de la întrunirea anuală a Asociației pentru Amenajări Interioare din '56. A fost prima și ultima oară când a participat la bairamul AAI – erau prea mulți albi, prea multe meșe și prea multe sacouri-sport ecosez –, dar i-a rămas întipărită în minte afluența de public din prima zi. Era ca și cum s-ar fi aventurat în Lumea Viitorului de la Târgul Mondial, cu aceeași uluitoare combinație de minune și abundență. „Minimalism îndrăzneț și, totuși, atât de prietenos." Stilul scandinav modern și noile materiale plastice. Se strecură printre standuri și exponate – cu Miss Montana de anul trecut

în bikini stând pe mobila de exterior St. Mark – până ajunse la spațiul destinat produselor Bella Fontaine. Să vină razele de soare și un cor de îngeri, căci în interiorul Complexului Expozițional Bridgeport, de pe marginea Autostrăzii Interstatale 79, cu siguranță și-a făcut simțită prezența un duh divin.

Colecția Monte Carlo a celor de la Bella Fontaine se rotea încetișor pe o platformă turnantă, cu finisajul lemnului de mesteacăn al setului de sufragerie lucind orbitor sub tuburile fluorescente. Masa pliantă lucioasă; servantele încăpătoare, cu mai multe uși; bufetul zvelt, cu muchiile rotunjite și barul ascuns privirilor – toate astea subminau noțiunile ce țin de amenajările interioare. Deviza companiei era un cântec de leagăn dintr-un regat al opulenței: *Mobilă ce pare frumoasă, simți că-i frumoasă, rămâne frumoasă – mobilă pentru un nou mod de viață.* Carney îi șoptea aceste cuvinte lui May când era mititică și avea colici. Începeți cu două piese și adăugați altele mai târziu.

De regulă, dădeau rezultat.

Reîncepea sporovăiala, îmbulzeala prilejuită de întrunirea anuală. Carney s-a apropiat de reprezentant, să ia un catalog. Tipul era un alb cu fața rozalie, purta un costum albastru-deschis și îl întâmpină cu un aer vădit de dispreț rasial.

— Nu-i servim pe gentlemenii negri, i-a spus el și i-a întors spatele, să se ocupe de doi indivizi corpolenți, care vorbeau cu accent texan.

Opt ani mai târziu, Carney avea să ajungă, cum-necum, față-n față cu domnul Gibbs. Pretutindeni în țară erau sesizabile semnele progresului rasial; poate că și industria mobilei ține pasul cu vremurile.

Carney era la jumătatea drumului spre metroul cu care voia să meargă în centru când s-a trezit înșfăcat de braț de către un bărbat care i-a zis „Stai așa, frate".

Strânsoarea nu era tare. Tonul fu cel care îl convinse pe Carney să stea cuminte. Tipul era suplu, cu pielea arămie, de parcă ar fi fost originar din Caraibe. Când Carney întoarse capul să se uite la el, bărbatul îi răsuci brațul dureros de brutal.

Avea ochelari de soare à la James Bond și o cămașă havaiană alb-albastră peste un maiou alb. Era destul de stilat.

Carney nu fusese în viața lui victima unui jaf. Îl ajuta faptul că nu-i plăcea să epateze; nu știa nimeni cu exactitate cât mălai are asupra lui. Șmerchezurile le făcea cu discreție, în afara programului de lucru. Rupea orice legătură cu dilimandroșii și cu drogangiii de-ndată ce-și dădeau arama pe față. Moskowitz știa cu cât se alege el la final, dar nu și ceilalți, mărunțișurile și fleacurile le plasa altor misiți din cartier. Pe lângă pungașul tipic, fițos, de la periferie, Carney arăta, ei bine, exact ca un vânzător de mobilă.

Munson, gaborul, să fi avut, poate, o bănuială. Într-o seară, beat criță, detectivul dăduse peste Carney la Nightbirds și atunci a închinat un pahar în sănătatea lui.

— În sănătatea celui mai mare neica nimeni din Harlem.

Să fi fost un compliment pentru că stă în banca lui, sau o aluzie la câți bani câștigă?

— Cum vrei tu, i-a răspuns Carney și și-a băut încetișor berea.

Aici însă, nu Munson era cel care îl înhățase. Necunoscutul îl mână spre colțul străzii. Nici unui trecător nu i se păru nimic nelalocul lui. Oare o să-l forțeze să se întoarcă la magazin, să-i golească seiful? Era duminică, așa că Marie nu era la serviciu, dar Rusty avea grijă de magazin și putea să facă vreun gest care să-i coste viața.

— Aici, spuse bărbatul.

La trecerea de pietoni trepida un Cadillac DeVille verde-gălbui. Deschise portiera din spate și îl pofti pe Carney să urce, iar apoi se strecură pe banchetă după el.

La volan era Delroy, așa că aici era mâna lui Chink Montague. Dacă nu cumva omul lucra și pe cont propriu. Sau dacă nu trecuse de partea concurenței.

— Salută-l pe Chet Veterinaru', spuse Delroy demarând și pornind spre Broadway.

Chet Veterinaru' își dezveli într-un rânjet caninii îmbrăcați în aur.

— Povestește despre război, Chet.

Judecând după vârsta lui, Carney ar fi zis că a luptat în Coreea.

— Dă-o în mă-sa de armata albului, zise Chet.

— I se spune Chet Veterinaru' pentru că a fost la facultate, a vrut să se facă doctor de animale. Timp de-o lună.

— Nu era de mine, recunoscu Chet Veterinaru'.

— Delroy, care-i treaba?

— Întreabă-l pe șefu'.

Carney îi surprinse privirea în oglinda retrovizoare. Haidamacul se uită în altă direcție.

*

Trecuseră cinci ani de când Chink Montague îi trimisese pe Delroy și Yea Big la magazinul de mobilă, în încercarea de a recupera bijuteriile furate ale iubitei sale. Scopul vizitei fusese intimidarea, iar rezultatul a fost promovarea lui Carney odată ce Chink a început să-i bage pe țeavă marfă din care să-și tragă și el un câștig. Delroy și Yea Big treceau săptămânal după plic, iar cinci ani nu erau chiar de colea. La un moment dat, un observator neutru i-ar fi putut caracteriza drept un fel de colegi.

Măcar pe Carney și Delroy. Niște puștani care băteau mingea într-o dimineață de ianuarie au dat peste Yea Big în Mount Morris Park, strangulat cu un șnur. Lipsea de o săptămână când topirea zăpezii l-a scos la iveală odată cu căcații de câine și chiștoacele înghețate. Asta se întâmplase anul trecut, la începutul războiului dintre Bumpy Johnson și Chink Montague. Bumpy Johnson a ieșit de la Alcatraz în '63, după ispășirea pedepsei, și s-a gândit să-și refacă imperiul pe care îl pierduse cu unsprezece ani în urmă. Îl susținea Jerry Catena, unul dintre locotenenții familiei Genovese, în timp ce Chink opera sub patronajul familiei Lombardi, ceea ce transforma conflictul dintre ei într-un război indirect al Mafiei pentru controlul mânăriilor din Harlem. Faptul că Chink fusese protejatul lui Bumpy dădea acestui conflict o tentă biblică.

— Suntem marionetele lor, i-a spus Delroy lui Carney când a venit odată după plic.

Era nedormit de mai multe zile. Și-a trecut un deget peste cicatricea de pe obraz, ca și cum ar fi scos niște invizibile boabe de mazăre dintr-o păstaie.

— Ne omorâm între noi și jigodiile astea de broscari stau pe bară și râd de noi.

A fost nevoie de câteva săptămâni de foc până s-a ajuns la un armistițiu și și-au împărțit între ei teritoriul ca niște casapi neisprăviți.

După moartea lui Yea Big, Delroy venea singur să încaseze plicul. De-acum, el și Carney erau strâns legați – amândoi marionete, ciraci într-ale pungășiei și locuitori ai Harlemului, SUA, Doamne ajută. Împreună au trecut prin momente importante. Delroy a fost primul client al lui Carney când acesta și-a redeschis magazinul după extinderea spațiului; banditul avea nevoie de un nou colțar de bucătărie, pentru noua lui iubită. Unii bărbați serbau o nouă poveste de dragoste cu un colier strălucitor sau niște cercei eleganți, de la bijutierul preferat, oferiți în dar iubitei. La Delroy, darul consta într-un colțar.

— Fetele astea nici nu știu să pună masa. Cum naiba îți hrănești bărbatul dacă nici n-ai un loc ca lumea unde să mănânci?

Avea logică. Viața amoroasă a lui Delroy, pe termen lung, era extrem de fructuoasă, așa că, într-un singur an, a cumpărat trei mese Riviera produse de Collins-Hathaway. La ultima, Carney i-a făcut o reducere.

Chink o fi crezând că umblă cu șahăr-mahăr? Sau i-o fi înscenat cineva ceva?

Delroy parcă pe 155th Street colț cu Broadway, peste drum de Sid Regele Clăbucilor. Mascota de pe firmă era o imitație a lui Mr. Clean, un negru chelios încordându-și mușchii într-un tricou alb. Zâmbind cu gura până la urechi, ca un psihopat. Chet Veterinaru' îl trase pe Carney din mașină și îl împinse într-o spălătorie.

CEA MAI BUNĂ USCARE DIN ORAȘ. Spuma albă se bulucea în hublourile mașinilor de spălat împroșcându-le leneșă.

Niște bătrânele își pregăteau fisele, iar moșnegii în ultima pereche de izmene curate se învârteau prin spălătoria slinoasă. Locul ăla era o mizerie, rezerva unde aveau să-și dea duhul vechile mașini de spălat Maytag, care se zgâlțâiau și se zvârcoleau ca dracu'. *Mai puteți face ceva, dom' doctor...? E o chestiune de zile, poate săptămâni.* Fiecare fisă târa mașinile de spălat spre cel mai apropiat cimitir de vechituri. Sau, mai probabil, maidan.

Zăduful lunii iulie plus dogoarea emanată de mașinile de uscat-mamut făceau atmosfera din încăpere insuportabilă. Mașinile de spălat și ventilatoarele care învârteau aerul fierbinte acopereau orice încercare de comunicare. Poate că asta și era ideea.

ULTIMA SPĂLARE LA 7 P.M. Astăzi anunțul suna a avertisment.

Chet Veterinaru' îl împinse pe Carney în birou, pe lângă automatul care vindea cutiile de detergenți Salvo, Biz și Instant Fels. Camera din dos era întunecoasă, luminată mai mult prin ușa dinspre culoar. Chink Montague ședea picior peste picior pe un scaun de birou cu rotile, cu tapițerie din piele verde, cu palmele împreunate. Inelele cu diamante uriașe i se iteau pe degete ca niște negi.

Chink Montague își clădise reputația de temut cu șuriul, dar imaginea lui de-acum nu mai avea nimic de-a face cu agilul cuțitar cu mișcări de balerin. Lumea încă ținea minte sadismul temerar al primei sale campanii, după ce Bumpy Johnson fusese trimis la Alcatraz. Sângerosul exercițiu inițial chitit pe parvenire i-a prins bine peste ani, dar învățase și alte mijloace de-a fi stăpân pe situație. De pildă, trucul publicitar cu șunca distribuită gratuit. Bumpy lansase moda donațiilor de Crăciun, împărțindu-le curcani nevoiașilor din Harlem, de pe platforma unui camion. Chink i-a urmat exemplul, dând șuncă moca cu o zi înainte de Paște, câteodată chiar și unora care habar n-aveau că el e cel care le omorâse soțul sau băiatul. Sau poate că erau prea flămânde ca să le mai pese. Mai nou, prefera să fie înconjurat de admiratori decât să ducă șișul la jugulara vreunui mototol, prezidându-și favoriții în barul de

la Hotelul Theresa ori făcând cinste cu un rând de băutură pentru toată lumea într-unul din cluburile lui, 99 Spot sau Too True[1].

Și aici, în spatele uneia dintre nenumăratele fațade ale orașului, unde jupânarii acționează pârghiile și pedalele puterii. Uneori, afacerile nu-s afaceri dacă afară nu mișună mocamerii și husănii care uită cum își iau țeapă înăuntru.

Managerul spălătoriei era un bărbat costeliv, într-un maiou deformat, plin de pete de sudoare. Spălătorule, vindecă-te pe tine însuți[2]! Se rezemă de ușa de la baie și se scărpină pe gât. Chink Montague pocni din degete și bărbatul o tuli clipiș.

Mafiotul îi spuse că tocmai își schimbă pardoseala în biroul său de la etaj, din 99 Spot.

— Antreprenorii, oftă el. Îți promit iar și iar că n-o să țină mult, dar pe urmă trebuie să dublezi timpul. Azi e al naibii de cald, dar îmi place zgomotul de aici, cu zumzetul mașinilor de spălat. Zici că alături e mardit ca lumea careva.

Un client se apucă să răcnească prin ușă, plângându-se că o mașină i-a furat banii. Chet Veterinaru' scoase capul pe ușă. Expresia de pe chipul lui puse capăt disputei.

— Când ne-am întâlnit prima oară, ți-am zis să-mi găsești ceva, îi spuse Chink lui Carney. Mi-au zis oamenii că există o nouă gazdă la periferie, unul care merge pe burtă.

— Încerc să mă țin deoparte, spuse Carney.

— Și o ajutam pe o starletă să se lanseze – pe domnișoara Lucinda Cole. Acum e la Hollywood. Ai văzut vreun film de-al ei?

— Pe ăla despre orfelinat, cu cântece.

— *Promisiunea domnișoarei Pretty.* N-a jucat deloc rău. Ar fi trebuit să fie în rolul principal, dar își au și ei criteriile lor, zise Chink zâmbind ca pentru sine. Le-aș putea spune două-trei lucruri despre cine-i ea cu adevărat, dacă s-ar găsi careva să mă asculte.

---

1. „Prea adevărat", în original.

2. Parafrazare ironică a replicii lui Isus din *Evanghelia după Luca* (*vezi și* nota 2 de la p. 13).

Deasupra biroului era un afiș cu Sid Regele Clăbucilor stând ca un djinn, de parcă și-ar fi băgat detergentul în hainele unei mămici și ale celor doi țânci ai ei, cu zâmbetele lor grotești. Curtea era una din acelea care apăreau în articolele dedicate noilor complexe rezidențiale din Long Island, precum Levittown sau Amityville, care nu vindeau și nu închiriau locuințe negrilor. Carney se întrebă în sinea lui: Îmi trebuie o mascotă?

— N-am mai găsit obiectul care-i aparținuse, spuse Chink, dar noi doi ne-am asociat, așa că tot a ieșit ceva bun, nu?

Carney dădu din cap a încuviințare.

— Dacă tragi un tun ca lumea, cel mai bine-i să pici și la mine cu niște lovinci. Iar dacă apare careva de-i trebuie o gazdă, ți-l trimit la magazinul de mobilă de pe 125th Street. Dacă-mi pică ceva și socot că tu ești omul potrivit, te sun pe tine, corect?

Aranjamentul acesta îi plătise lui Carney extinderea spațiului comercial și mutarea pe Riverside Drive. Carney și Chink purtaseră până atunci o singură discuție față-n față, la șase luni după jaful de la Theresa. Yea Big și Delroy au trecut să ia plicul și l-au poftit pe Carney la un Cadillac vișiniu parcat în față. Chink era pe bancheta din spate. A coborât geamul, l-a privit peste ochelarii de soare și l-a examinat scurt.

— Mda, în regulă, a zis mafiotul și Cadillacul a demarat.

Mda, în regulă era un contract care obligă, semnat cu cerneală sau sânge, cum vreți.

— Mi-a rentat, spuse Carney. Și întotdeauna ai avut pretenții rezonabile. Sper că ești mulțumit de mine.

— De-aia le-am și zis lui Delroy și Chet să fie politicoși cu tine. Tipul ăsta vinde canapele, aduceți-l la spălătorie, să avem o discuție. Își suflecă mânecile: E vorba despre fratele tău. A dat-o în bară și aș vrea să am o vorbă cu el.

— E vărul-meu.

Chink se uită urât la Delroy.

— Parcă ziceai că-i frate-său, tună Chink.

— Vărul', bâigui Delroy.

— Așa-i?

— Da.

— Vreau să vorbesc cu văru-tău.

— E-n regulă.

— Nu „e-n regulă"... unde-i? Pe unde-și face veacul?

— Nu l-am văzut de luni de zile, spuse Carney. Arde gazul cu o altă gașcă. Tocmai am vorbit cu maică-sa din cauza protestelor – nici ea nu l-a văzut.

— Maică-sa, îl îngână Chink. Ce zici de toată caterinca aia de săptămâna trecută?

— Vechea poveste. Ăia scapă basma curată și lumea vrea să se facă auzită.

— Știi ce cred? Cred că n-ar fi trebuit să se oprească. Toți cioroii ăștia de-aici. De pretutindeni. Ar fi trebuit să dea foc la tot cartierul și așa mai departe. Să continue cu centrul, cu buricul târgului, cu Park Avenue. Mafiotul mimă o explozie cu mâinile: Să incendieze tot rahatul ăsta.

— Ar fi rău pentru afaceri, spuse Carney. Cel puțin în domeniul meu – amenajări interioare.

— Rău pentru afaceri, zise Chink Montague frecându-și bărbia. Te pricepi la loterie? Să pui banul jos? Îi văd pe țuțerii ăștia, le iau banii, știu că vor să ardă tot căcatul ăla. Le spun, poate, să nu joci mereu același număr. Joacă altul, vezi ce se întâmplă. Poate că tot timpul ai jucat ce nu trebuia.

Le făcu semn cu capul lui Chet Veterinaru' și lui Delroy.

— Dacă-l vezi pe văru-tău, pe mine mă anunți primul. Am nevoie de el. Chink se răsuci spre birou și se porni să fredoneze un cântecel despre nenoroc în dragoste, „Mi-e inima o pășune" (tema muzicală a filmului *Promisiunea domnișoarei Pretty*).

Ajuns pe stradă, Carney se îndreptă spre Cadillac. Chet îl preveni:

— Șefu' n-a zis să fac pe șoferul tău.

— Ne vedem în mașină, îi spuse Delroy lui Chet Veterinaru'.

Fostul student la medicină veterinară scuipă în rigolă și traversă strada.

Delroy se uită peste umăr, iar apoi îi făcu semn lui Carney să se apropie.

— Vreau să-ți spun ceva, zise el, fiindcă mi-ai făcut reducere la colțarul ăla de i l-am luat lui Beulah. Și vreau să mă asculți. L-am văzut pe cioroiul ăsta făcând ca toți dracii, l-am văzut în război. L-am văzut tăind pleoapele unei ciori, fiindcă a clipit prea zgomotos. Când vorbește ca acum – sinistru și calm – e naspa la maxim. Dacă-l vezi pe văru-tău, ia viteză. Pentru binele tuturor.

*

Cadillacul viră spre est. Carney așteptă să-l vadă dispărând din raza lui vizuală, apoi o tăie spre Amsterdam Avenue și merse pe jos până la 171st Street, de unde o coti înapoi spre Broadway.

Nu mai vizitase această parte a Broadwayului de ani de zile. De când încetase să mai cumpere mobilă la mâna a doua. De ce-o fi ales Freddie să se ascundă aici? Fiindcă aici n-ar da peste vreo cunoștință de pe vremuri. Totuși, făcea o treabă bună eclipsându-se prin centru împreună cu Linus. Apoi, lui Carney îi sări în ochi – vechiul cinematograf, Imperial. Cu două filme la cinci cenți. Petrecea acolo câte o zi întreagă împreună cu Freddie, vizionau cele două filme – de regulă, aiureli cu cowboy –, iar apoi se uitau unul la celălalt: Hai să le mai vedem o dată. Se înțelegeau doar din priviri. Rareori ajungeau să vadă patru filme cap-coadă, căci, de obicei, pe rândul unde stăteau se furișa câte un băbălău pervers, pus pe rele, la care ei o zbugheau afară, pe stradă, țipând și râzând.

După cum arăta, părea dezafectat de mai mulți ani. „Teatrul unde lumea vizionează cinema." Reclama agresivă. Blocul de garsoniere era exact peste drum.

Va trebui să scoată servieta din seif, orice-ar fi în ea. Se gândise să-i spargă încuietoarea de doi bani, dar avea o imaginație prea bogată în legătură cu conținutul ei straniu: heroină, lingouri de aur, stronțiu 90 într-o cutie de plumb cu inscripție rusească. Era suficient că i-o ținuse o noapte ca să-și îndeplinească obligația familială. Freddie n-are decât să-și miște curul, s-o ia de-acolo și să dispară până se liniștesc apele.

Ce dilimac se-apucă să-l jefuiască pe Chink Montague? Sau pe cineva destul de coios ca să-l mobilizeze pe Chink în numele lui? Freddie e cel care l-a pus pe Carney pe harta mafiotului, cu lovitura de la Theresa, iar acum îl readuce în atenția lui Chink dând iarăși cu mucii-n fasole. *N-am vrut să te bag în belea.* Textele astea țineau când erau puști. Beleaua de adult ținea cu mult mai mult decât loviturile cu peria de păr administrate de mătușa Millie sau cureaua cu care îl altoia taică-său. Dacă rezolva rapid problema, îi mai rămânea timp să ajungă în centru, în Union Square, să vadă gama Bella Fontaine.

Carney nu avea nici un motiv să dea atenție laturii vestice a Broadwayului și lui 171st Street când venea la Imperial. Împinge-tava, tutungeria, salonul de coafor, intrarea aia anodină de pe Broadway nr. 4043. Blocul se numea Eagleton – ca și cel a copilăriei sale, era o clădire ce nu merita un nume, în ciuda vanității arhitecților ei. Destinul are un fel aparte de-a trăsni clădirile, astfel încât nu mai vezi nicicând cum au arătat la început. Carney întinse mâna spre clanță – ușa metalică de la intrare avea porțiuni cenușii sub stratul de vopsea roșie – exact în clipa când un alb cu barba lungă, stufoasă țâșni din bloc ținându-și apăsată cu o mână pălăria de fetru de pe cap.

— Dă-te, zise tipul încruntându-se.

Pe umăr avea o geantă din pânză în culori pestrițe și se porni să dea din coate ca apucatul când o luă tropăind spre metrou. Carney intră în hol. Un strat subțire, inexplicabil, de unsoare acoperea pereții gălbui, de-ai fi zis că explorează un local cu patru etaje specializat în mâncăruri din carne de pui.

La fiecare etaj erau câte șase garsoniere. La etajul întâi, un locatar urmărea *The Andy Griffith Show* cu sonorul dat tare, următorul asculta cu volumul dat la maxim o reclamă la automobilele Ford, iar un al treilea îi dădea înainte cu țipetele despre „ei".

Camera 306 era cufundată în liniște. Adierea se strecura prin luftul de doi centimetri al ușii. Prin crăpătură, oglinda rezemată de perete îi dezvăluia prea puține detalii.

— Freddie? Linus? strigă el deschizând ușa.

Văru-său și amicul lui erau acolo doar de câteva zile, dar își aranjaseră cuibul. Cearșafurile de pe pat erau un maldăr soios, iar pe jos era un pat încropit din perniță de canapea roase. Într-un colț, Freddie și Linus înălțaseră un morman de sticle goale, cutii de bere și coli unsuroase de hârtie cerată; mușteleе zburau deasupra lor în zigzag, descriind bucle imprevizibile. Își căraseră țoalele în fețe de pernă care acum zăceau, pe jumătate golite, lângă fereastră.

— Freddie? întrebă Carney ridicând glasul, să-și anunțe prezența, înainte de a deschide ușa de la baie.

Linus însă nu avea cum să-l mai audă. Era ciucit în cadă, într-o poziție bizară, pe-o rână, de parcă ar fi încercat să treacă cu spinarea prin marginea de fontă. Supradoza îi învinețise buzele și buricele degetelor. Pe fundalul căzii albe, jegoasă cum era, păreau purpurii.

TREI

Elizabeth dădu la o parte cearșaful și se duse la baie.

— M-ai înnebunit cu oftatul tău.

Carney oftă toată seara, până spre dimineață, repetând, ca o moară stricată, „Dumnezeii mă-sii de treabă!". Îi părea rău de toate glumele făcute în ultimii ani pe seama lui Freddie și a prietenului său, de bășcălia la adresa beatnicilor și de comentariile despre boschetari. Familia îl închisese pe Linus la balamuc, acolo doctorii l-au legat cobză și au băgat în el milioane de volți. S-a drogat într-o văgăună și a murit. Carney făcuse mișto ca să se răcorească, să-și exprime dezamăgirea, dar și îngrijorarea în legătură cu vărul lui. Acum se tot gândea la bietul om și la ultima priveliște de care a avut parte pe pământ: dâra de rugină lăsată de robinetul neetanș, ca sângele prelins dintr-o rană.

Te-ai stins rapid când ai murit așa? Spera că a murit rapid.

Freddie s-o fi întors de la un joc de-a tamponatul mașinilor, de la vreo lovitură, și a descoperit cadavrul prietenului său, ori l-a găsit așa când s-a trezit din somn? Pesemne că-i speriat. Și trist. Pe lângă temerile provocate de reculul loviturii pe care o dăduse împreună cu Linus. O ușă descuiată, crăpată, într-o clădire ca Eagleton – până acum precis au chemat curcanii. Vreun burețar intră să vadă dacă poate ciordi ceva și se trezește cu ditamai surpriza.

Nimeni nu-l putea identifica pe Carney, în afară de bărbatul peste care dăduse la intrarea în Eagleton, bărbosul ăla arțăgos.

Ce-o să facă omul ăsta când se întoarce acasă și vede gaborii mișunând acolo sau află peste câteva zile ce s-a întâmplat – își dă drumul la gură, sau face ciocu' mic?

Când se înapoie în cameră, Elizabeth își petrecu brațul peste pieptul lui și își lipi fața de ceafa lui.

— O să-i faci praf mâine.

— Am atâtea pe cap.

Când încerca să se concentreze asupra întâlnirii de la Bella Fontaine, să-și orchestreze vizita, podeaua ceda sub el și se trezea rostogolindu-se din nou în camera 306, cu mâna întinsă spre ușa de la baie.

— Ai să scrii istorie.

Pufniră în râs.

— Nu cred că Primul Negru Numit Dealer Autorizat al Companiei Bella Fontaine va ajunge în ziare. Nu-i ca și cum aș face un milion de lucruri cu o arahidă.

— Ce vrei să spui?

— George Washington Carver[1].

— George Washington Carver. Faptul că nimeni nu știe ce se-ntâmplă nu înseamnă că nu se-ntâmplă. Te-ai spetit muncind.

— Încercând să țin pasul cu nevestica mea, spuse Carney strângându-i mâna.

Agenția de voiaj Black Star deschisese două noi sucursale-satelit. Cum Dale Baker, președintele firmei, își petrecea jumătate de an în Chicago și Miami, cineva trebuia să conducă biroul de-acasă, și aleasa fusese Elizabeth. Asta însemna mai mulți bani și mai puține ore de lucru odată cu ocuparea posturilor vacante, chestie care le plăcu și ălor mici, și lui Carney.

---

1. Agronom și inventator american (1864–1943), cel mai important om de știință de culoare din prima jumătate a secolului XX. A promovat culturile alternative în locul celor exclusive, de bumbac, a propus culturile de cartofi dulci și arahide ca surse proprii de subzistență a populației de culoare sărace și a creat 105 rețete alimentare bazate pe folosirea arahidelor.

Elizabeth câștiga destul de bine, așa că, din când în când, Carney se gândea să se lase cu totul de găzduit obiecte furate. Nu duceau deloc lipsă de bani; la orice analiză lucidă, rolul de gazdă nu-și mai avea rostul. N-aveau nevoie să riște. Cum Freddie îl vârâse încă o dată în mânării complicate, retragerea lui era cu atât mai rezonabilă.

— O să încerc să dorm, spuse el.

Și imediat începu să întoarcă povestea pe toate părțile. Să zicem că Freddie vine după servietă și se mută la Timbuktu. Cineva filează magazinul de mobilă, îi cântă lui Chink că Freddie a apărut și Carney n-a dat jet. Îi apăru o clipă înaintea ochilor imaginea unei camere de tortură, în subsolul spălătoriei: o găleată cu apă vărsată pe dușumea, să spele sângele, să se scurgă în canal. Să-i dea întâlnire lui Freddie în altă parte, să-i dea obiectul? Dar dacă-i filat? Și iar se și vedea în camera de la subsol, cu un bec fără abajur legănându-se deasupra unei mese pe care-s înșirate scule ascuțite, lucioase, și cutii de carton cu detergent, viu colorate, înălțându-se până-n tavan. Carney era în impas.

Era cât pe-aci să adoarmă când îi trecu prin minte că supradoza lui Linus n-a fost un accident. „Dumnezeii mă-sii de treabă!", zise el, de data asta în gura mare. Elizabeth își trase perna peste cap.

Unde o fi Freddie?

Luă o pătură din debaraua cu așternuturi și își petrecu restul nopții pe canapea.

*

În ciuda temerilor că tipul de la Bella Fontaine ar putea anula întâlnirea, că protestele ar putea-o împiedica, aceasta a rămas în picioare. Evenimentele îi lăsaseră puțin timp să se pregătească. Carney îi convocă pe Rusty și Marie cu o jumătate de oră mai devreme, pentru o repetiție generală. Rusty își declamă prezentarea produselor Argent și Collins-Hathaway, iar Carney îl ascultă, să vadă dacă nu are vreo lacună. Domnul Gibbs, fără doar și poate, își formase o părere despre cum se mișcă și vorbește un vânzător de mobilă negru, despre cum o

fi arătând magazinul; el și cu Rusty o să-i arate că habar n-are care-i treaba. Se jena, în sinea lui, că se simte ușurat la gândul că cei șase ani petrecuți în oraș au mai șlefuit, cât de cât, accentul de meltean al lui Rusty.

Anul trecut, Marie încetase să mai aducă bunătăți coapte de ea, însă în această dimineață binecuvântă magazinul cu o tavă de prăjituri cu mere caramelizate și un strat de nuci pecan sfărâmate, „cum am auzit că mănâncă ei pe-acolo". Pe-acolo însemnând în Nebraska. Dacă se dau în vânt după acest gen de tratație, își zise Carney, cine știe ce alte obiceiuri primitive or mai fi având albii de-acolo?

Carney își făcu ordine pe birou și înțepeni când revăzu cu ochii minții cadavrul rece, contorsionat al lui Linus. Încercă să-l alunge din minte. Văzuse un cadavru chiar în această cameră – pe cel al lui Miami Joe. Totuși, cada îi amintea lui Carney de imaginea unui pântece, cu Linus ghemuit și strâns lipit de marginea căzii de fontă.

— Sunteți gata, gagiilor? strigă Carney.

Marie încuviință ridicând degetul mare, asemenea unui as al pilotajului dintr-un film de război.

Domnul Gibbs sosi la ora unsprezece și cinci minute.

Era mai tânăr decât își imaginase Carney, subțirel, cu pistrui pe nas și pe obraji. Gibbs avea părul castaniu tuns scurt în părți, ca un mocofan, și purta o cămașă albă cu mâneci scurte și o cravată maro-închis. În mâna dreaptă avea o geantă de umăr neagră, iar cu stânga își ținea peste umăr un sacou sport în dungi.

Carney îi ieși în întâmpinare.

— Vă este destul de cald? Cum e vremea în Omaha?

În capătul magazinului, Rusty se aplecă peste biroul lui Marie și cei doi mimară o conversație profesională.

Domnul Gibbs zâmbi și se uită peste umăr la 125th Street. Carney puse pariu că în cinci minute a văzut mai mulți negri decât în tot restul vieții.

Reprezentantul comercial se purtă prietenos în timp ce îi relată detaliile plicticoase ale călătoriei semestriale în Est. Un

simplu apel telefonic rezolvă majoritatea relațiilor cu clienții, spuse el, dar e bine să ții minte numele unei persoane cu care faci cunoștință.

— Știi cum e, domnule Carney.

— Spuneți-mi Ray.

— Faceți treabă bună aici, zise Gibbs.

Era absolut necesar să viziteze personal eventualii dealeri, din motive evidente. Să fie potriviți. Bella Fontaine are o mentalitate corporatistă; câteodată, unele personalități nu se integrează la fel de bine ca altele. Și, adăugă el, desigur, mai e și problema geografică. N-ai nevoie să ajungi la rivalitate cu companiile locale, să se ajungă la canibalism reciproc.

Eufemismele astea îl năuciră pe Carney; va trebui să clarifice cu Elizabeth dacă a înțeles bine chestia cu canibalismul.

Domnul Gibbs îl întrebă de cât timp are afacerea asta și Carney îi dădu informațiile cerute. Capitalul inițial provenea din „bani economisiți cu sfințenie", nu din teancul de marafeți ciordiți și ascunși de taică-său într-o roată de rezervă. Povesti despre importanța clientelei stabile, menținerea relației cu aceasta, cunoașterea intimă a cartierului. Carney făcu aluzie la tulburările de săptămâna trecută – „Poate că orașul se schimbă, dar toată lumea are nevoie de-o canapea de calitate superioară" – ca o continuare a valurilor de transplant sudist. „Vin aici pentru totdeauna. Își întemeiază o familie și, ca orice familie, trebuie să-și mobileze casa."

Carney îi făcuse lui Gibbs un scurt tur al salonului cu exponate, iar acum îl poftea în birou. Tocmai voia să treacă la virtuțile specifice ale mobilei Bella Fontaine și apoi să pomenească, în treacăt, despre armonia rasială, când Marie îi distrase atenția.

Doi gabori albi – n-aveau cum să nu fie gabori – se îndreptau agale spre biroul lui Carney.

— Domnilor, vă rog, ascultați-mă puțin, îi imploră Marie, dar ei trecură impasibili pe lângă ea.

Rusty îi întrebă dacă-i poate ajuta cu ceva. Gaborii răsăriră în ușa biroului cu niște mutre acre. Erau, în același timp, flasci

și fermi, ca luptătorii de la televizor, mișcându-se mult mai rapid decât te-ai fi așteptat, dată fiind aparenta lor stângăcie.

— Sunt detectivul Fitzgerald de la Secția 33, spuse tipul mai înalt, iar acesta-i partenerul meu, Garrett. Anchetăm un deces care a survenit aseară la periferie. Avem o persoană decedată.

Tot asemenea luptătorilor de la televizor: le plăcea să umfle realitatea.

Ceea ce ar fi fost minunat dacă de față n-ar fi fost și domnul Gibbs.

La cererea lui Carney, curcanii îi arătară insignele cu o resemnare irascibilă. Cel cu o față bovină, pe nume Garrett, îl măsură din priviri pe domnul Gibbs, de parcă ar fi picat în toiul unei tranzacții cu stupefiante. Domnul Gibbs rămase mască și începu să clipească rapid.

Fitzgerald scoase un notes. Garrett își privi ceasul de mână și răsuflă zgomotos.

— Uitați, sunt în toiul... începu Carney.

— Ar trebui să plec, zise Gibbs ridicându-se.

Se dădură la o parte, lăsându-l să plece.

Carney îl urmă pe reprezentantul comercial regional în magazin. Marie și Rusty stăteau uluiți lângă fotoliul maroniu Collins-Hathaway. Ea își acoperi gura cu palma.

— Poate că întâlnirea asta n-a fost să fie, spuse domnul Gibbs făcând slalom printre exponate.

Săptămâna trecută. Tot scandalul ăsta.

— Asta-i... dădu Carney să spună, dar se opri.

N-avea de gând să-i cerșească acestui alb o fărâmă nenorocită. Dă-l în mă-sa. Dă-i în mă-sa și pe gabori.

Domnul Gibbs făcu trei-patru pași pe trotuar și se holbă la talmeș-balmeșul Harlemului. Umerii îi căzură.

— Cum o să ies de-aici?

— Rusty! urlă Carney.

În timp ce directorul asociat îl lăsa pe domnul Gibbs în grija serviciului de taximetrie din New York, Carney se întoarse la

detectivi. O să aibă destulă vreme să se ambaleze dacă scapă și de acest nou interogatoriu neplanificat.

Carney se așeză la biroul lui, iar detectivii rămaseră în ușă. Fitzgerald era cel care vorbea, iar partenerul lui își folosea privirea cu raze X să scruteze celelalte detalii.

— Un tânăr a murit aseară la un domiciliu temporar de pe 171st Street, îl informă Fitzgerald. Eagleton? Îl chema Linus Van Wyck. Credem că l-ai cunoscut.

— Van Wyck?

— Ca pe autostradă.

Carney avea încredere în aptitudinile lui de negustor, mai ales pe teritoriul lui. Oferta zilei: uimire, tristețe și curiozitate. Da, îl cunoștea pe Linus, era un prieten de-al vărului său.

— Ce-a pățit?

— Dacă am ști, crezi că am mai fi aici? Frederick Dupree e vărul tău?

— Da.

Administratorul blocului, îl înștiință detectivul, susține că Freddie a fost ultima persoană care l-a văzut pe Linus în viață.

— Știai că... acum câtva timp a fost săltat pentru posesie de droguri?

Asta fiindcă Freddie lua masa cu Biz Dixon când poliția l-a arestat pe traficant. Arestare efectuată la instigarea lui Carney. Carney clătină din cap. Garrett privi de jur împrejur prin birou. Se îndoi de șale, să se uite de aproape la fiecare coală prinsă pe panoul-agendă.

— Acuzațiile au fost retrase, urmă Fitzgerald. Nu ni s-a spus de ce. Vărul tău se droghează?

— Din câte știu eu, nu.

Fitzgerald își ridică privirea din notes.

— Dar tu?

— Eu... ce? L-am întâlnit pe Linus o singură dată.

Garrett se opri în fața seifului și trase într-o doară de mâner. Acesta nu se clinti.

— Când s-a întâmplat asta?

— Cu ani în urmă.

— Tatăl tău a fost Michael Carney? îl descusu Fitzgerald.

— N-am fost apropiați.

Detectivii avură un schimb de priviri.

— Un smardoi, la el mă gândesc, zise Garrett, dislocându-și cu vârful limbii ceva resturi de mâncare din dosul dinților. Când l-ai văzut ultima oară pe Frederick Dupree?

Carney le răspunse la întrebări. Câtă vreme îi e clar că tipul de la Eagleton încă nu l-a ciripit, o să tragă fermoarul. Toată viața trăsese fermoarul acoperindu-l pe Freddie. Se antrenase tot timpul pentru acum: pentru Chink Montague și pentru gabori.

Cine o mai fi vrând să-i ia urma lui Freddie?

— Ce mai e și aia? întrebă Garrett crispându-se.

— Care? făcu Carney.

— Aia, zise polițaiul arătând spre salonul cu exponate.

Carney nu avea mulți caralii printre clienți, din câte știa, dar ei se aruncau, de obicei, dintr-un motiv sau altul, la obiectele decorative ce sar în ochi. Nici un client nu mai observase sculptura de Egon agățată de două luni pe perete. Soarele din metal avea diametrul de un metru și douăzeci de centimetri, cu trei straturi de raze din cupru ce radiau din centrul de alamă lustruită. Piesa perfect finisată pentru camera de zi contemporană, cel puțin așa își zicea Carney în sinea lui. Dar nimeni nu mușca, nici după ce Marie îi atașase eticheta cu prețul. Detectivul Garrett îl rugă să i-o păstreze până miercuri, ziua lui de salariu, mai ales că lucra și ore suplimentare din cauza violențelor.

— Asta nu înseamnă că nu vrem să știm unde-i văru-tău, spuse el. Linus ăsta e dintr-o familie de barosani de pe Park Avenue. Știai că-i pui de mare mahăr?

— L-am întâlnit o singură dată.

— Freddie vede că puștiul ăsta bazat se distrează la mahala, își zice, poate, că trage un tun, scurt, spuse Garrett. Familia lui susține că i s-au furat unele lucruri. Lipsesc.

— Iar ai lui au pile, zise Fitzgerald. De fapt… își înghiți vorba și își închise notesul. Dacă-ți vezi vărul, spune-i să treacă pe la secție. Și sună-ne – asta-ți mai lipsește, să fii implicat în povestea asta.

— Călătorie sprâncenată! spuse Rusty când polițiștii se îndepărtară; el și Marie își dădură toată silința să-l înveselească pe Carney.

Carney le spuse că există un mic impediment. Apoi sună la hotelul domnului Gibbs și-i lăsă un mesaj la care se îndoia că va primi răspuns.

*

Decorul Clubului Dumas nu mai suferise vreo schimbare de zeci de ani, exceptând absența portretului în mărime naturală al lui Wilfred Duke, care înainte era expus în bibliotecă. Lumina gălbuie îl învăluise pe Duke într-o strălucire maiestuoasă, trainică. În urma „nefericitului incident", cum îi spuneau membrii, persoane care și-au păstrat anonimatul au dat jos tabloul într-o seară de iarnă și i-au dat foc pe stradă cu petrol lampant.

Wilfred Duke – și banii pe care i-a delapidat – au rămas ascunși, deși Patrick Carson, dentistul elitei din Harlem, jura că l-ar fi zărit o clipă pe bancherul căzut în dizgrație la o petrecere de Revelion în Bridgetown, în Barbados. Carson s-a dus glonț spre el prin mulțime, dar n-a reușit să-l prindă. Unii își aminteau că Duke ar fi pomenit cândva de rădăcinile lui din Barbados, ceea ce făcea plauzibilă povestea asta.

Și totuși avuseseră loc schimbări în rândul membrilor. Falimentele, dezastrele de tot felul și nenorocirile multiple provocate de trădarea lui Duke au necesitat o campanie de recrutare a unor membri noi. Calvin Pierce, proaspăt ales vicepreședinte al clubului, se asigură ca membrii potențiali să reprezinte în fel și chip diversitatea avangardei din Harlem. Întreprinzătorul local Raymond Carner fu încântat să primească invitația de-a deveni membru și fu acceptat fără incidente.

Socrul lui Carney își păstrase statutul de membru, dar își dăduse demisia din conducerea clubului. Ca veteran nărăvit și ca prieten apropiat al lui Duke, Leland era privit cu suspiciune de către majoritatea gentlemenilor de la Dumas. Nu mai trecea pe la club la fel de des ca înainte.

În seara dezastrului cu Bella Fontaine, Carney aranjase o întâlnire cu Pierce, să bea o dușcă împreună. Carney sosi primul. Își făcuse obiceiul să se joace cu inelul de membru al Clubului Dumas în timp ce aștepta ceva. Comandă o bere.

La ora șase salonul începu să se anime. Carney înălță paharul spre Ellis Gray, care îi răspunse cu căutătura lui răutăcioasă, de parcă ar fi fost ciraci în vreo mânărie. Acum, că vedea lucrurile din interior, Carney își dădea seama cât de mult dictează clubul ceea ce se întâmplă în Harlem. O discuție, un semn cu ochiul, o promisiune făcută între aceste ziduri are urmări magnifice, permanente pe străzi, în viețile oamenilor, în destine, peste ani.

Să luăm, de pildă, protestele de săptămâna trecută: au modificat cu totul energiile din această încăpere. Ceva mai încolo, Alexander Oakes, vecinul din copilărie al lui Elizabeth, vorbea ca să nu adoarmă. Își continua promovarea în procuratură; șefii lui au avut grijă să apară lângă Frank Hogan, procurorul-șef din Manhattan, în timpul conferințelor de presă dedicate băiatului asasinat. Era o chestiune de timp până când bunul Alex o va da pe politică – cam genul ăsta de om era. Oakes ședea lângă șemineu împreună cu Lamont Hopkins, care conducea sucursala de la periferie a firmei de asigurări Empire United Insurance. În săptămânile următoare, pe măsură ce va accepta sau va respinge solicitările cetățenilor, Hopkins va modela următoarea versiune a Harlemului. Când venea vorba de curățenie și reconstrucție, Sable Construction rămânea compania de încredere în Harlem. Patronul ei mieros, Ellis Gray, era o figură nelipsită la degustările de scotch săptămânale, iar în acest moment îi spunea bancuri cu polonezi lui James Nathan, cel care se ocupa de creditele acordate întreprinzătorilor la Carver Federal și, astfel, hotăra ce entități vor prelua spațiile demolate, care afaceri erau păsuite de la plata datoriei, trăgând linie între înecați și cei salvați.

Oameni mărunți, cu planuri mari, își zise Carney în sinea lui. Dacă în această încăpere se află sediul puterii și influenței negre din New York City, unde o fi corespondentul ei alb? Locul ăla din centru, unde se pun la cale aceleași șmenuri, dar

la altă scară. Cu mize mai mari. Nu capeți răspunsuri la astfel de întrebări decât dacă ești vârât în clică. Și n-ai cum ghici.

Pierce îl smulse pe Carney din reverie bătându-l ușurel pe umăr. Se așeză în fotoliul tapițat cu piele roșie din fața lui și își comandă băutura dintotdeauna.

— Te-am văzut la TV, spuse Carney.

— Deh, zile grele, spuse Pierce trăgându-și mai jos nodul cravatei.

Cazurile precum cel al lui James Powell erau specialitatea lui Calvin Pierce, un cruciat în slujba Drepturilor Civile; îl sunai de-ndată ce terminai discuția cu pompele funebre.

Băiatul fusese ucis cu cinci zile în urmă, în Yorkville, East Side, în zona 70th Street. Un administrator de bloc alb, pe nume Patrick Lynch, spăla trotuarul cu furtunul și i-a rugat pe niște elevi să se dea mai încolo, să nu se ude; Școala Medie Robert F. Wagner își ținea cursurile de vară pe stradă. Când puștii au refuzat să se clintească din loc, Lynch le-a zis „Las că vă spăl eu, cioroi jegoși ce sunteți" și i-a stropit cu apă. Puștii au ripostat aruncând în el cu coșuri de gunoi și sticle goale, spunându-i vreo două și de mamă, la care au intrat în horă și mai mulți elevi participanți la școala de vară.

Locotenentul Thomas R. Gilligan, în vârstă de treizeci și șapte de ani, era în timpul liber, îmbrăcat în civil, și studia niște televizoare dintr-un magazin de produse electronice. Ieși să vadă ce-i cu tămbălăul de afară și l-a prins pe James Powell, un elev din clasa a noua, care se alăturase mulțimii de puștani furioși. Potrivit martorilor, Powell era neînarmat. Gilligan susținea că băiatul a scos un cuțit. L-a împușcat de trei ori.

După două zile, Harlemul a erupt.

— Lumea e foc și pară, îi spuse Pierce lui Carney. Pe bună dreptate. Iar apoi, mai e și poliția. Cum o să iasă din căcat? Din nou! Bașca primăria și activiștii. Iar în capătul încăperii, abia se-aude o voce șoptită – aia e familia. A pierdut un fiu. Cineva trebuie să o reprezinte.

— O să intenteze proces?

— Da, și o să-l câștige. Știi bine că n-or să-l concedieze pe nemernicul ăla, spuse el începând să aducă, discret, cu un predicator. Ce mesaj vor transmite cu asta – că poliția nu poate fi trasă la răspundere? O să-i dăm în judecată, procesul o să țină ani de zile și primăria va plăti, fiindcă toate milioanele lor costă mai puțin decât prețul real al uciderii unui băiat negru.

— Că bine zici, spuse Carney.

Era una dintre tiradele reușite ale lui Pierce. Membrii din imediata lor apropiere le aruncară o privire scurtă și se întoarseră la discuțiile lor când văzură că Pierce își face numărul.

— Chestiile astea trebuie să le ai pregătite din timp, spuse el, ăsta-i orașul în care trăim.

Discutară despre ce le mai fac nevestele și copiii. Soției lui Pierce, Verna, i se pusese pata pe Lenox Terrace – două dintre prietenele ei se mutaseră acolo și o ținea una și bună că vrea și ea acolo. Confortul, celebritățile din ascensor.

— Ce nu-i plac ei sunt oamenii care își dau aere, urmă Pierce. Cum te-a primit Riverside Drive?

— Lasă-mă să te întreb ceva, spuse Carney. Ai auzit vreodată de familia Van Wyck?

— Van *Wick*? Vrei să zici *Wike*?

— Scris ca autostrada.

— Se pronunță *Wike*, însă da, am auzit. Se numără printre granzii orașului, ăhă, de pe vremuri. E vorba de niște ticăloși duri de tot, de origine olandeză. Ăia care-s băgați în câte-o halima ca aia cu chiria pe care trebuie s-o plătească indienii Lenape[1] pentru propriul lor pământ.

— Aoleu.

— Îhî, făcu Pierce. Robert Van Wyck[2] a fost primul primar în New York City pe la o mie opt sute și ceva. Și încă-s cu nasul pe sus pe chestia asta – ca o casă regală. Ultima oară când

---

1. Populație amerindiană care, la sosirea coloniștilor europeni, locuia pe teritoriul de azi al statelor New York, New Jersey, Delaware și Pennsylvania.

2. Robert Van Wyck (1849–1918) a fost primarul New Yorkului în intervalul 1898–1901.

am fost la meciul lui Yankees, l-au adus pe bătrânul Van Wyck la locurile din spatele bazei patru, l-au cărat, practic, într-o litieră, ca pe un maharajah. Pierce își scoase tabachera și continuă: E băgat în toate – în politică, bănci –, dar principala sursă de venit o constituie afacerile imobiliare. Imobiliare Van Wyck, asta înseamnă IVW pe plăcuțele de pe-o jumătate dintre clădirile dinspre zona centrală. Privi în jur și se aplecă mai aproape: Care-i treaba?

— Mi-a venit așa...

— Au intrat să se uite la niște canapele? Eu aș fi zis că ăștia-și fac cumpărăturile în centru.

Pierce nu mai insistă. Scoase un Chesterfield King și îl aprinse. Se știe că IVW fac bani din mișcările altora, îi spuse Pierce. Vorbește lumea că 34th Street era o zonă moartă când s-au apucat de lucru la Empire State Building, dar Van Wyck a intuit ce va urma și și-a construit propria clădire de birouri peste drum.

— Uită-te și tu ce bine-i merge.

Au ratat contractele principale de la Lincoln Center, dar au înălțat un uriaș complex rezidențial pe Amsterdam Avenue, numai bun când s-a terminat construcția centrului de arte.

— Sunt unși cu toate alifiile.

— De-aia ești plătit pe-aici, spuse el, uitându-se insinuant la colegii de club de la Dumas. Nu era cazul meu – abia începusem lucrul la Shepard –, dar țin minte că ne-am ocupat de procesul ăla cu accidentul de muncă. Era limpede ca lumina zilei, un caz de neglijență criminală. Condiții de lucru periculoase pe șantierul unui bloc în construcție – macaraua se răstoarnă și omoară doi oameni. Era afacerea IVW, lângă sediul ONU. Îi păștea o înțelegere chinuitoare. La IVW era un angajat dispus să depună mărturie că șeful lui i-a ordonat să-l mituiască pe inspector și că face treaba asta de ani de zile, pe toate șantierele. Ne-am bazat pe el în toate lunile care au precedat procesul.

— Și? întrebă Carney simțind că ia foc.

— N-a apărut. A vrut să-și îndeplinească datoria civică sau mai știu eu ce. Era un cetățean dintr-o bucată, familist convins – și ia-l de unde nu-i! Nici urmă de el.

Pierce făcu o pauză, să-l lase să priceapă ce și cum.

— Peste trei săptămâni este aruncat de valuri pe țărm în New Jersey, cu beregata tăiată atât de adânc, de abia i se mai ținea capul de corp. Aducea cu capacul unei cutii de bomboneле Pez. Evident, am aruncat cazul la coșul de gunoi. Nu spun c-a fost o chestie criminală, spun doar ce s-a întâmplat. Făcu semn să i se aducă încă un pahar și continuă: Ce am învățat în meseria mea este că viața-i ieftină, iar când lucrurile încep să devină scumpe, ea ajunge și mai ieftină.

PATRU

Își dădu seama că-i a lui Linus după monograma L.M. P.V.W. imprimată în piele. Un cadou de la cineva care cândva a crezut în perspectivele lui. Carney forță încuietoarea servietei cu un coupe-papier primit în dar de la vecina de dedesubt la terminarea facultății. Fiindcă văzuse că n-are pe nimeni care să-i poarte de grijă și-i era milă de el sau crezuse în perspectivele lui.

În servietă erau tot felul de hârtii cu caracter personal – o felicitare de Sfântul Valentin de la o oarecare Louella Mather, o fotografie color cu o dublă eliminare la Yankees în 1941, cu Joe DiMaggio[1] și Charley Keller[2] – și cel mai mare smarald tăiat pe care l-a văzut Carney vreodată. Piatra era montată într-un colier de platină încrustat cu diamante și era flancată de șase smaralde mai mici, dar la fel de splendide, de o parte și de alta; ținând colierul din orice capăt, piatra centrală era capul unei superbe păsări de pradă, pietrele mai mici arcuindu-se asemenea unor aripi. Carney închise servieta și se dădu cu un pas înapoi. Când glumise zicându-și că o fi având stronțiu 90, nu fusese departe de adevăr; fusese scăldat într-o radiație străveche.

---

1. Joseph Paul DiMaggio (1914–1999) a fost unul dintre cei mai mari jucători din istoria baseball-ului și, timp de un an (1954–1955), soțul celebrei actrițe Marilyn Monroe.

2. Charlie Keller (1916–1990) a fost jucător de baseball și coechipier al lui Joe DiMaggio la New York Yankees.

Apelul telefonic al mătușii Millie, de marți dimineața, îl forțase s-o deschidă în cele din urmă. Iar dormise prost. Când mătușa Millie l-a sunat la ora șase, abia ce ațipise. Prima oară au lăsat telefonul să sune în gol. Când, a doua oară, Elizabeth a preluat apelul, Carney a auzit, din partea opusă a patului, cum zbiară mătușica: I-au întors casa pe dos.

Și-a dat seama că mătușa Millie plânsese; i-a recunoscut ochii umflați ca după ciondănelile cu Pedro. Dar se oprise din plâns și trecuse la faza când era Millie Mânioasa, Teroarea lui 129th Street. Din spusele ei, reieșea că-și terminase tura la ora 4 dimineața și, ajungând acasă, găsise harababura asta.

— Știi că, dacă n-aș fi fost la lucru, i-a zis ea, l-aș fi luat la șuturi în cur pe cioroiul ăla. Auzi tu, să-mi intre-n casă. Să-mi intre-n casă și să-mi facă bulibășeala asta.

Mătușa Millie îi dădu voie s-o îmbrățișeze scurt, s-o potolească, dar se înfioră, fiindcă nu voia să se potolească. Voia să lupte.

Cei care făcuseră vălmășagul ăla fuseseră meticuloși. Spintecaseră pernițele, dăduseră jos romanele de trei parale de pe rafturile din camera de zi, smulseseră scândurile din antreu, să vadă dacă nu-i ceva ascuns sub pardoseală. Bucătăria arăta oribil – fiecare cutie mai mare decât conserva de supă Campbell's fusese desfăcută și scociorâtă. Făina, fasolea, orezul și picioarele de porc în saramură alcătuiau un morman respingător pe bătrâna gresie în pătrate alb-negru. În dormitor, Carney puse la loc sertarele măsuței de toaletă în timp ce mătușa Millie aduna de pe jos maldărele de haine aruncate vraiște.

Poate că l-ar fi luat la șuturi în cur pe vreun barbituc uman sau pe netrebnicul de nepot al vecinei de deasupra ei – era nepereche în măiestria cu care-și folosea arma preferată, peria de păr – dar cel care-i făcuse balamucul ăsta nu era un căcățel de găinar. Aici lucraseră cu un scop clar. Erau perfecționiști. Căutaseră ceva anume.

Mătușa simțea că-i vine rău în timp ce făceau turul dezordinii din casă, dar își învinse senzația asta. Își storcea creierii, întrebându-se ce or fi luat cu ei.

— De ce mi-au făcut asta? Îl apucă strâns de braț pe Carney și-l întrebă în șoaptă: Crezi că Freddie iar s-a vârât în vreo chestie?

— Nu l-am mai văzut, răspunse Carney, n-am auzit nimic.

Era reacția lui standard față de toți cei interesați, al căror număr creștea de la un ceas la altul sau, cel puțin, așa i se părea lui.

— Așchia nu sare departe de trunchi, spuse mătușa Millie. E undeva în lumea asta mare.

Pedro era un hoinar. Când Carney era mic, tatăl lui Freddie petrecea cam patru luni pe an în New York City și în rest el știe pe unde își consuma aventurile. Carney înțelegea că până și taică-său reușise performanța de-a fi demn de încredere, de bună-credință, când i-a făcut curte maică-sii. Pedro era un vagabond când a cunoscut-o pe Millie și niciodată n-a încercat să pară altceva. Nici mătușa Millie, nici văru-său nu și-au exteriorizat sentimentele în legătură cu „călătoriile" lui Pedro, iar Carney a învățat de mic să nu pună întrebări pe tema asta. A fost una din rarele ocazii când maică-sa i-a tras un perdaf.

— Lumea-și vede de treaba ei, tu să-ți vezi de treaba ta.

Freddie îl adora pe Pedro. Știai când e în oraș, fiindcă atunci Freddie discuta numai despre el, iar când era plecat în Sud era ca și cum taică-său n-ar fi existat. Pac-pac, ca un comutator. Asta până la vârsta adolescenței, când gagicăreala a devenit mai importantă – sau, imitând manierele de berbant ale lui Pedro – a devenit un mod de a-l venera. La cât de șleampăt era în ultima vreme, se pare că, pentru el, femeile nu mai constituie o prioritate.

Mătușa Millie culese de jos o veioză și o puse la loc.

— Tu, măcar, nu te-ai luat după Mike, spuse ea.

Carney dădu din cap a încuviințare. Verifică dacă nu-i nimeni ascuns sub pat sau în debara.

— Drogații ăștia, spuse Carney. Se țin de tâmpenii, n-au altă distracție.

Gladys, vecina de vizavi, își făcu apariția cu o mătură și Carney le spuse că are s-o roage pe Marie să le dea o mână de

ajutor la curățenie. Mătușă-sa și secretara lui ieșeau din când în când împreună să vadă un film când deasupra titlului apărea numele lui Rock Hudson. N-ar fi deloc rău s-o țină pe Marie departe de birou. Prea multe părți interesate îi pică pe cap, pe neașteptate, în ultimul timp.

Merse direct la magazin și se duse glonț la seif. Îi fusese teamă c-o să găsească – ce? heroină? iarbă? – în servietă. Colierul cu smaralde era mai rău; drogurile măcar se justificau. Freddie încetase să-i mai aducă lui Carney bijuterii sau aur de ascuns și nu apăruse niciodată cu marfă de-o asemenea calitate. Oare el și Linus i-au țepuit pe-ai lui Linus, le-au umflat, pur și simplu, bijuteriile de familie, după cum au insinuat gaborii? Sau să fi existat un cât-mât între Linus și familie, iar Freddie și prietenul său au cujbit niște mahări care acum vor să-i plătească cu aceeași monedă? Chiar dacă-i dădea înapoi servieta lui văru-său și-i spunea să plimbe ursu', Carney tot se simțea luat la ochi, fiind atât de apropiat de Freddie. Era prea târziu: intrase în horă.

*

Munson îi făcu semn de pe trotuar.

Carney încuie magazinul. Era ora douăsprezece și jumătate. Rusty și Marie erau, de-acum, în concediu plătit; magazinul deschidea ori de câte ori Carney simțea că nu-i nici un pericol să lase ușa de la intrare deschisă. Își justifică decizia plângându-se de traficul pietonal redus de după proteste și exagerând iminența unui nou val de violențe.

— Ne vedem când or să-și revină lucrurile la normal, le-a spus el angajaților săi.

Simțea o ușurare mai mare decât s-ar fi așteptat la gândul că îi știe în siguranță.

Detectivul ședea pe capota automobilului său maro-închis și tocmai își aprindea un Winston cu chiștocul mocnit al țigării dinainte. Carney nu-l mai văzuse de mult la lumina zilei. Polițaiul era palid, buhăit, stors de puteri. Mutra îi ținea catastiful pilelii băgate pe conductă, era congestionată și împestrițată

de capilarele sparte. Mesele gratuite oferite de comercianții locali și clienții săi dubioși îi ruinaseră constituția.

Era, ca de obicei, relaxat.

— Mi-am închipui că ai să mă cauți, spuse Munson. Ce-ar fi să dai o tură cu mine până-mi ridic poșta?

Poșta: așa își botezase de curând traseul plicurilor.

— Nici ploaia, nici zăpada[1], spuse Munson când Carney se așeză pe locul de lângă șofer. Și totuși violențele astea îți dau peste cap agenda.

— Cu toții suntem în aceeași barcă.

— Lumea nu trebuie lăsată să creadă că-s uituc din fire. Trebuie să fac colecta până să-și bage-n cap că-s banii lor și să-i cheltuiască. Munson dădu din cap spre magazinul de mobilă: Te-ai descurcat bine.

— Cam toată lumea s-a descurcat, zise el, referindu-se la partea de est a lui 125th Street.

— Mda, am trecut pe-acolo.

Conduse până la prima intersecție și parcă în fața unui magazin de presă sordid, Grant's Newspaper and Tobacco, de peste drum de Teatrul Apollo. Steagurile roșu-alb-albastru zdrențuite de pe fațadă șfichiuiau cu sălbăticie aerul în diminețile de iarnă și atârnau pleoștite în zile caniculare ca aceasta.

— Buck Webb iar e în vacanță? întrebă Carney.

— Îhî, s-a dus la pescuit.

Era gluma obișnuită a lui Carney: *Unde-i Buck?* Cum șpăgile lui Munson – era de presupus – nu intră în obligațiile lui de serviciu, Carney îl întâlnea foarte rar pe partenerul lui. Probabil că Buck își încasează, în acest timp, propriile lui plicuri. Munson îi spuse că revine într-o clipă și intră în tutungerie.

Marchiza de la Apollo promisese un spectacol cu Four Tops[2], dar o inscripție uriașă, albă, ANULAT, era lipită de-a

---

1. Parafrază după „Nici zăpada, nici ploaia, nici canicula, nici bezna nopții nu-i vor împiedica pe poștași să-și parcurgă traseul", zicală care, potrivit tradiției, ar fi fost o veche deviză a poștașilor americani.

2. Celebru cvartet vocal de culoare lansat de casa de discuri Motown în anul 1964.

latul ferestruicii de la casa de bilete. Na, poftim, a ajuns să stea pe bancheta din față a mașinii unui gabor. Se întrebă câți băieți negri au stâlcit în bătaie Munson și amicii lui, iar apoi i-au trântit pe bancheta din spate, în drum spre secția de poliție. Degetele lui Carney mângâiară vinilinul ușor de curățat cu șervețele umede. Domeniul de activitate al lui Munson nu era genul care să necesite o tapițerie de stofă.

— Te bagi vreodată la jocul ăla? îl întrebă Munson când se întoarse.

Carney nu știa la ce se referă sticletele.

— Grant – băiatul lui Grant – găzduiește unul dintre cele mai vechi hogeacuri unde se joacă barbut în Harlem. Nu dai și tu cu babaroasele?

Carney își frecă tâmpla.

— E la doar o stradă distanță și n-ai intrat niciodată? se minună Munson. Nu, tu nu ești genul ăla. Puștiul lui Grant mi-a zis că au jucat pe toată durata violențelor. Nimeni nu voia să plece și, când plecau unii, băteau alții la ușă, că vor și ei. Afară era iadul pe pământ, iar acolo, în spate, afacerea mergea brici.

Carney își cumpăra ziarele din altă parte. Fațada dărăpănată a lui Grant îi descuraja pe ageamii, și asta se și dorea. Era un tripou în toată regula – probabil că lui Freddie îi era cunoscut. Mașina gaborului îl făcea pe Carney să pară un husăn de baltă, ca și cum nici n-ar fi provenit de pe strada aia.

Munson conduse cale de încă o intersecție și se opri aproape de Lenox. Detectivul o zbughi în Curățătoria Chimică Top Cat. Aia funcționa acolo de când se știa Carney. Nu fusese nici clientul acestei firme; cea a domnului Sherman, situată ceva mai sus, i se părea mai îmbietoare. Poate intuise că ceva nu-i în regulă cu Top Cat și o evitase tocmai datorită onestității sale. Ca să-și tăgăduiască apucăturile pungășești ale firii sale.

Munson se întoarse la mașină și spuse:

— Ăsta-i ține o loterie ilegală lui Bumpy Johnson.

— Îți iei dreptul de la Bumpy și îl lași cu ochii-n soare? se miră Carney.

Un bărbat se apropie cu mersul împleticit de mașina lui Munson după ce coborî dintr-un taxi Checker. Detectivul claxonă.

— Am tot așteptat să spui ceva în genul ăsta, zise Munson. Uite ce, futu-i, îmi cer scuze. Uită-te la Moaca Asta de Scuze Futu-i – e ca Meduza, n-o vezi decât o dată-n viață.

După care detectivul îi povesti lui Carney versiunea lui referitoare la zilele violente, ca preludiu la neputința lui de-a interveni pe lângă detectivii de la omucideri.

— Am știut c-o să explodeze rahatul din clipa când am auzit știrea la radio, spuse Munson. Un pușt împușcat? Chiar așa frige? Păi ăsta nu-i un butoi cu praf de pușcă – e o întreagă fabrică de muniție.

Munson tocmai se pregătea să plece în concediu, spre sud, la Rehoboth, în Maryland, cu câțiva amici cu care se înrolase în poliție. Unul dintre ei avea un unchi cu un bungalow lângă malul mării. Cică erau pe-acolo și niște cucoane, localnice, cărora le plăcea să pilească din când în când.

— Mi-a povestit că-i o tipă căreia îi place să danseze în pielea goală, dă un întreg recital, poartă tocuri înalte și cântă melodiile lui Patti Page[1].

Iar apoi, cu puștiul ăla împușcat, nimeni n-a mai plecat nicăieri.

În primele două zile, Munson a condus o echipă de filaj care a luat la puricat grupurile de negri – bisericile, NAACP – să le observe reacția. Și pe cei de la CORE, desigur, care prea făceau gât în ultima vreme.

— Doi dintre oamenii mei au față de absolvenți de colegiu, zici că-s agitatori ovrei pentru drepturile civile și mai am alți doi tineri negri care se plimbă de colo-colo cu exemplare din *Data viitoare focul*[2] înfipte-n buzunarul de la spate. Îi auzi pe

---

1. Cântăreață americană de muzică pop și country (1927–2013).

2. În original *The Fire Next Time*, volum ce cuprinde două eseuri despre segregația rasială scrise de autorul american de culoare James Baldwin (1963).

boșorogi cum bombăne că-s prea mulți caralii negrotei, dar cine altcineva s-ar încumeta printre ăia? Vreun irlandez grăsan, roșu ca racul, care n-a muncit o zi de nu știu câți ani? Eu? Ai mei fac ciocu' mic și jocul de glezne și nu-i bagă nimeni în seamă. Știu că nu faci politică, de-aia îți spun chestiile astea, adăugă el după o pauză.

Existau activiștii și agitatorii notorii, care trebuiau ținuți sub ochi. Cei din centru voiau să știe dacă ăștia profită de situație și ațâță spiritele. Echipa lui Munson a participat la protestul organizat de CORE la Școala Medie Wagner vineri după-amiază și a apărut și la pompele funebre sâmbătă după-amiază, amestecându-se în mulțime, să-i identifice pe instigatori. Dădeau din cap aprobator ascultând trăncăneala musulmanilor negri adunați la colțul lui 125th Street. S-au adunat noi probe la dosare preexistente. S-au întocmit dosare noi.

— Trebuia să ne asigurăm că nimeni n-are idei crețe.

Munson îi povesti cum l-a ajutat nevastă-sa să picteze pancarte. Era profesoară de desen la cei din clasele mici.

— Ideile astea le avem de când lumea, spuse Carney. E prea târziu de-acum.

Munson ridică din umeri.

— Harlem, Harlem, Harlem, oftă el și porni motorul. Și-a venit noaptea de sâmbătă.

Odată ce au erupt violențele, Munson și-a ocupat locul în tranșee cu toți ceilalți, încercând să anihileze izbucnirile violente, trecând la arestarea zurbagiilor.

— Cu o cască de-aia tâmpită pe cap, să nu-mi facă creierii chiseliță.

Se înțelege de la sine că evenimentele au încetinit serviciul poștal, circulația plicurilor. După cinci zile, lucrurile nu reveniseră încă la normal, inspectorul-șef Murphy și locotenenții lui se dădeau peste cap să previnâ o nouă rundă de proteste și vandalisme. Dacă ar fi fost o săptămână de lucru normală, Munson ar fi aflat că detectivii de la omucideri, din Washington Heights, vin la Secția 28 să facă investigații în legătură cu un cadavru.

— Dacă tot îmi intri-n casă, vii și mă saluți, spuse el. Aș fi discutat cu ei din capul locului, mi-aș fi informat colegii că ești un cetățean de treabă. După cum se poate vedea și judecând după magazinul de mobilă. Și măcar te-aș fi prevenit.

— Aveam o întâlnire importantă și mi-au futut-o.

— Aveau pe cap un cadavru din Park Avenue, ce voiai să facă? Asta e partea a doua.

De data asta parcă în față la Prăjituri Frumoase, la jumătatea distanței dintre două străzi perpendiculare pe 125th Street. Cofetăria era una dintre poantele preferate ale lui Elizabeth, căci fiecare mostră de prăjitură și bomboană din vitrină era ornată cu un strat gros de praf și presărată cu muște moarte. Dacă priveai mai atent în întunericul dinăuntru, o zăreai pe cofetăreasă fumând o țigară și tăindu-și unghiile.

— *De unde ai luat frumusețea asta de tort?*

— *Bineînțeles că de la Prăjituri Frumoase.*

Munson o zbughi în cofetărie după ce se înclină în fața unei tinere ce împingea un cărucior cu un bebeluș. Avea un cur enorm. O lăsă să treacă și-i făcu cu ochiul lui Carney.

Gibbs. Carney nu mai știa nimic despre el de când cu întâlnirea aia ratată. Telefonista de la hotel și-a notat mesajele lui, dar n-a primit nici un răspuns la ele. Cei de la sediul central din Omaha al firmei Bella Fontaine îi spuseră doar că-i plecat într-o călătorie de afaceri. Când Carney s-a întors de la apartamentul mătușii Millie, l-a sunat pe Wilson la All-American, să se intereseze dacă Gibbs a ajuns la întâlnirea cu directorii de vânzări. Carney trebui să îndure toanele Albului Condescendent în legătură cu haosul de la periferie.

— Aud că ați avut o vreme nasoală acolo în ultimele zile… După ce trecu peste poanta asta, comerciantul din centru nu-i mai fu deloc de folos: Nu, n-a spus nimic. Cum a mers? E un tip dintr-o bucată, nu?

Oricum, ce putea să-i mai spună Carney lui Gibbs? *Mortul era partenerul de prăjeală al lui văru-meu, dar a fost doar o supradoză accidentală – dacă nu cumva n-a fost – și, după cum vedeți, traficul pietonal de pe 125th Street e impresionant.*

Gaborul alb o frecă ceva mai mult în cofetărie decât la popasurile anterioare. Carney își aduse aminte cum l-a luat Pepper cu el în urmărirea lui Miami Joe, cu fațadele și hogeacurile pe care i le-a arătat pungașul în timp ce-l căutau pe talerul ăla cu două fețe. Atunci, locuri pe care Carney nu le mai văzuse niciodată au devenit brusc vizibile, ca niște peșteri după reflux, cu ramificațiile lor întunecoase. Fuseseră acolo dintotdeauna, oferind o rută ascunsă către lumea interlopă. Turul făcut în compania lui Munson îl purta pe Carney prin locuri pe care le vedea în fiecare zi, stabilimente aflate pe pragul lui, locuri pe lângă care trecuse și în copilărie, demascate acum drept fațade. Ușile lor erau intrări într-un oraș diferit – ba nu, erau diferite intrări într-un unic oraș imens, secret. Dintotdeauna aproape, adiacent cu tot ce-ți este cunoscut, dar situat dedesubt. Dacă știi unde să privești.

Carney chicoti și clătină din cap. Auzi ce formulări, de parcă n-ar fi și el o parte a acestuia. Și din magazinul lui, dacă știi cum să bați la ușă, capeți acces la parolă și poți intra în lumea aceea criminală. N-ai de unde să știi ce se întâmplă cu alții, dar eurile lor intime nu-s niciodată departe de tine. Orașul e o uriașă locuință mizerabilă, înghesuită, iar peretele dintre tine și toți ceilalți e destul de subțire ca să treci prin el.

Munson se întoarse râgâind și bătându-se cu pumnul în piept, ca și cum ar fi avut arsuri gastrice.

— Prăjiturile, bată-le vina, spuse Carney. Ia să ghicesc: e un bordel?

— E mai bine să nu știi, Carney, răspunse Munson. Ceea ce-mi amintește de celălalt motiv pentru care ești pe cont propriu cu Fitzgerald și Garrett.

— Acum un minut îți părea rău, iar acum sunt pe cont propriu?

— Ai citit ziarul de azi?

— Ce te face să crezi că citim același ziar?

Munson se întinse spre bancheta din spate, după *Tribune*. Dădu la pagina 14 și i-l întinse lui Carney.

Poliția anchetează decesul lui Linus Millicent Percival Van Wyck, membru al dinastiei imobiliare Van Wyck. Van Wyck, în vârstă de 28 de ani, unul dintre nepoții lui Robert A. Van Wyck, cel dintâi primar al New Yorkului în anul 1898, a fost găsit mort duminică noaptea într-un hotel din Washington Heights...

Hotelul – evident, un eufemism. Educat în Manhattan, absolvent al St. Paul's School și al Universității Princeton, ultima oară angajat al firmei de avocatură Betty, Lever și Schmitt. O ținută exorbitantă, de școală veche, cugetă Carney, demnă de o servietă din piele cu monogramă. Cu cât timp în urmă să fi fost asta? Înainte ca Linus să se cunoască cu Freddie. *Cauza exactă a morții urmează să fie stabilită, dar autoritățile o consideră suspectă. Orice informație...* Fotografia ce însoțea articolul îl prezenta pe Linus cu o tunsoare periuță și un zâmbet infatuat, de mare mahăr.

Millicent Percival – de-ajuns să-i facă până și pe cei mai zdraveni dintre noi s-o dea pe narcotice.

— Asta-i versiunea oficială, spuse Munson. Ce nu vede lumea e cum îl scarmănă avocatul familiei Van Wyck pe primar. Prietenul lui văru-tău, deh, e os de Park Avenue. Ridică din umeri: Iar acum pun presiune. Presiune ca aia când strivesc cu pantoful un gândac de bucătărie. Cei de la biroul primarului îi sună pe șefii poliției, să-i facă cu ou și cu oțet, iar comisarul-șef își sună toți oamenii și toți sunt șucăriți la maxim. Iar bulgărele de căcat crește văzând cu ochii. Îl vor pe prietenul lui Van Wyck, cu ce-a șutit cu tot.

Van *Wike* – Munson pronunța numele corect, asemenea lui Pierce.

— Ce-a furat? îl întrebă Carney.

— Asta tu să-mi spui.

Îi pică fisa: Munson l-a supus unui interogatoriu în tot acest timp.

— De ce nu mergem pe jos? îl întrebă Carney. Înaintăm cale de-o stradă, parcăm, iar înaintăm până la intersecția următoare. E aiurea.

— Ce să fac dacă am mașină? Să umblu pe jos ca un dobitoc? Nu înțeleg unde bați cu întrebarea asta.

— Eu cobor.

Carney îi înapoie ziarul și dădu să deschidă portiera.

— Alo, domnu' Mobilă.

— Poftim?

— Vezi că treaba-i pe nasoale, nu e de glumit. N-aș vrea să fiu în pielea lui văru-tău în aceste momente. Și nici în pielea ta n-aș vrea să fiu.

Carney deschise portiera.

— Ai auzit de Sterling Gold? îl întrebă Munson.

Sterling Gold & Gem era un respectabil magazin de bijuterii de pe Amsterdam Avenue, situat la vreo zece străzi mai încolo. Becurile portocalii prăfoase de pe firmă se aprindeau și se stingeau pentru a simula mișcarea, asemenea unui ogar ce gonește în jurul unei piste. Tinerii îndrăgostiți știau de inelele de logodnă și pirostriile de nuntă expuse în vitrină, iar sertarele cu pietre netăiate și cu marfă de proveniență dubioasă satisfăceau cererile clientelei mai deocheate. Date fiind dobânzile lui scandaloase, proprietarul, Abe Evans, era o gazdă și un cămătar la care se recurgea doar în ultimă instanță, dar politica lui era să acorde o perioadă de grație de o săptămână datornicilor înainte de a-și trimite ciumegii să rupă vreun picior sau vreo altă chestie, la alegerea clientului. Nimeni nu mai pomenise până la el de această stratagemă de marketing, această mutilare à la carte, deși, într-o seară, la Nightbirds, Carney îl auzise, întâmplător, pe un tip declarând că așa ar proceda o ramură desprinsă din mafia estoniană. Imaginează-ți!

— Cineva a spart magazinul și a făcut prăpăd, spuse Munson. Nu – nu niște borfași. S-a întâmplat astă-noapte. Au vandalizat locul, au lăsat un dezastru în urmă, au făcut praf vitrinele, s-a pornit să țiuie alarma, dar fii atent – Abe Evans susține că nu i s-a furat nimic.

Detectivul îi trase una unei namile de bărbat cu o pălărie à la Buster Keaton care trecu prin spatele lui Carney, apoi reveni la subiect.

— Deci care-i poanta? îl întrebă Carney.

— Asta tu să-mi spui, îl contră Munson. Poate că poanta-i un mesaj trimis celor care se țin de operațiuni ilicite, cineva saltă pietroiul, să vadă ce mișună sub el. Cineva cu lovele și cu mâna lungă spune: caut ce-mi aparține.

Carney trânti portiera. Drumul pe jos până la magazin, cale de trei străzi, îi luă mai puțin timp decât la dus.

Ușa de la intrare era descuiată. Luminile erau stinse, dar ușa era descuiată. Nu erau Rusty sau Marie veniți să-și recupereze vreun lucru uitat.

Bâta de baseball era în birou, lângă seif. Se furișă pe lângă perete spre capătul magazinului. Se opri lângă fotoliul Argent și ascultă. Strigă cine-i acolo.

— Hei, Ray-Ray! răcni Freddie din birou.

Vărul-său ședea pe canapea și mânca un sendviș italian cumpărat de la Vitale's, cu sticla de Coca-Cola așezată pe seif. Chink Montague, detectivii de la omucideri și arzoii barosanilor îl caută pe bulangiul ăsta, iar el mănâncă un afurisit de sendviș la el în birou.

— Am o cheie, vorbi Freddie cu gura plină. Ții minte când s-a născut May și a trebuit să fugi la Spitalul Universitar? Până să apară Rusty. M-ai rugat să încui. Mi-ai dat cheia.

— Asta s-a întâmplat acum șapte ani, răspunse Carney.

— Nu mi-ai mai cerut-o înapoi, așa că am presupus că vrei s-o păstrez. Ce te uiți așa la mine? îl întrebă Freddie zâmbind. Bucură-te că nu mi-ai dat combinația seifului.

CINCI

Din câte își amintea Freddie, lui Linus îi venise ideea loviturii în St. Augustine.

— Nu-i stătea în fire să se agațe de-o idee, îi povesti Freddie lui Carney. Avea un iureș de idei – azi una, mâine alta.

Ba o tastă „șterge" la mașinile de scris, ba un capac special la flacoanele cu medicamente, să nu poată fi deschise de copiii mici. Crearea, din vorbă-n vorbă, a unui sistem de depistare a muhaialelor de doctori care prescriu morfină și a farmaciilor care vând ace fără să întrebe la ce folosesc – ce-ar fi să existe niște „Pagini aurii pentru barbitucii umani", cu lista doctorilor și farmaciilor dubioase și tembele? Proiectele îi erau trase de păr sau de-a dreptul impracticabile, i le pomenea o singură dată și, pe urmă, nu le mai aducea în discuție. Jaful era cu totul altceva.

— Linus a tot pus pe tapet planul, l-a întors pe toate părțile pe drum, la întoarcere. Pe-atunci ne aveam deja ca frații, povesti Freddie.

Carney luă asta ca pe o insultă, ceea ce se și voise remarca lui Freddie, căruia îi făcu plăcere să-l oftice pe văru-său. Oare când frecaseră menta împreună ultima oară, doar ei doi? Ca pe vremuri. Acum, ca și atunci, Freddie era cel care trebuia să rupă tăcerea. Prea multă tăcere te poate băga la idei. Freddie povestitorul, Carney omul corect, publicul. Chestia asta a ținut mult timp.

Ușa de la intrarea în magazin era încuiată. Jaluzelele de la geamul biroului care dădea spre salonul cu exponate erau coborâte. Biroul lui Carney era cabina căpitanului dintr-un submarin: *Run Silent, Run Deep*[1]. Lumea habar n-are ce se-ntâmplă aici, în bezna din adâncuri, iar cei de jos nu văd nimic din ce se petrece la suprafață.

Freddie nu era la prima lui imersiune. Submarinul era analogia lui preferată pentru perioadele de exil din societatea decentă, de la călătoria lui la Morminte, cu trei ani în urmă. Paturile suprapuse fixate în celula cenușie îi aminteau de cabinele echipajului din *Călătorie spre fundul mării*[2], chiar dacă acelea aveau mai puține gângănii și nu erau supraaglomerate. Patru paturi la șase deținuți. Freddie s-a culcat pe podeaua de ciment îmbibată de pișat. Cele patruzeci și opt de ore petrecute în închisoare aproape că l-au distrus. Continua să aibă coșmaruri pline de detalii sinistre, pe jumătate uitate; gândacii care dădeau să-i intre în urechi, de ai fi zis că acolo-i vreun Cotton Club[3] al insectelor; viermele care înota în terciul de ovăz puturos din sala de mese, zvârcolindu-i-se pe limbă.

Toată viața auzise de Centrul de Detenție Manhattan de la ciumeții suficient de fraieri ca să fie priponiți. Freddie nu i-a înțeles niciodată pe șapcaliii care se laudă în gura mare că au stat la pârnaie – ce rost are să-ți faci reclamă propriei prostii? Pe urmă, s-a trezit săltat. Povestitoriiăia nu-i prezentaseră mizeria la parametrii reali. Când s-a pus prima oară la coadă la haleu, un gardian i-a tras una la scăfârlie cu o rangă înfășurată în piele. S-a încovoiat de durere și a căzut grămadă pe dușumeaua slinoasă. Peste ani, se trezea că încă-i sună apa în cap. De ce? Fiindcă nu-l auzise pe jupân când i-a strigat numele.

---

1. *Opriți motoarele, intrați în imersiune* este titlul romanului de război publicat în 1955 de fostul comandant de submarin Edward L. Beach.

2. Aluzie la serialul TV științifico-fantastic difuzat pe canalul ABC în intervalul 1964–1968; acesta a avut ca punct de plecare filmul american cu același titlu, difuzat în anul 1961.

3. Celebru club de jazz din Harlem, care a funcționat între anii 1923 și 1940.

Și-a luat tava și s-a dus cu pași împleticiți să se așeze la cina constând într-o felie de șuncă tare ca talpa pusă pe-o felie de pâine mucegăită. La o distanță de două mese, un mârlan l-a mușcat de ureche pe un tip care umflase tot ketchupul. Mesele erau toate nașpa.

Mai târziu, în celula lui din submarin, a încetat să-i mai pocnească pe șobolani – fojgăiau în draci pe timpul nopții – când un coleg de celulă l-a prevenit că „dacă-i trosnești, încep să mușt".

Nu-i povestise lui Carney despre acele două zile și nici n-avea de gând să-i povestească vreodată. L-a chemat pe Linus să-l scoată pe cauțiune fiindcă prea era la pământ ca să mai rabde o dăscăleală. Linus n-o să-i tragă un perdaf pentru vina de-a fi mâncat pui în compania lui Biz Dixon (de parcă Biz ar fi fost singurul pungaș pe care-l cunoșteau). Linus n-o să-i reproșeze că-i vina lui că a făcut garagațe cu gaborii de la antidrog care l-au arestat pe Biz (de parcă omul se poate răzvrăti împotriva firii sale, să stea în banca lui în fața unui curcan).

Linus i-a plătit cauțiunea și au sărbătorit restul Zilei Muncii fumând iarbă și pilind rom, iar treaba asta le-a căzut atât de bine, încât au ținut-o așa încă o săptămână, iar apoi încă una. Cei doi erau amici la cataramă dinainte de Morminte, dar arestarea a confirmat că amândoi sunt marinari în același cart ușchit. Imersiune! Imersiune! În clarobscurul mâlos al narcoticelor. La bordul următorului lor submarin, apartamentul lui Linus de pe Madison Avenue: USS *Macheala*.

— Îmi pare rău că te-au dubit, îi spuse Carney și, depărtând două lamele ale jaluzelei, se asigură că totul e în regulă pe 125th Street.

— N-ai avut nici o vină, zise Freddie.

Restul acelei toamne și iarna ce-a urmat a fost un delir continuu. Linus a angajat un avocat și urmărirea penală a fost sistată. Cel mai adesea, Freddie le soilea pe canapeaua din camera de zi a lui Linus, iar după ce i-a expirat contractul de chirie s-a mutat la el definitiv. Se trezeau, hoinăreau prin Greenwich Village și Times Square, se vărzuiau, făceau mișto

de telenovele, își puneau cracii pe spătarul scaunelor din față în sălile de cinema și, din când în când, sniffuiau ceva prafuri, iar la căderea serii intrau în câte o cafenea, un bar sau un subsol unde se fuma iarbă, puși pe destrăbălare. Se pișau pe zidurile blocurilor de locuințe, dormeau până la amiază. Dacă, după trei pahare, Freddie agăța o fată, vreo studentă sau vreo dactilografă, Linus dispărea din peisaj la momentul potrivit. A doua zi, Freddie fie răsărea ca prin minune pe canapea când Linus ieșea din dormitor în pijamaua lui haioasă, de arhiduce, fie apărea ceva mai târziu, după-amiaza, revenind din misiune cu un sac de gogoși. Se împăcau de minune.

Uneori mergeau cu Chevroletul Two-Ten al lui Linus la Jersey, să parieze la cursele de cai de la Garden. Linus era coproprietarul unui pur-sânge pe nume Hot Cup, primit în dar de ziua lui de la unchiul James, care era descendentul unei familii pasionate de cai și care susținea că nu ești cu adevărat bărbat dacă n-ai un cal de curse. Cu tot pedigriul său măreț – taică-său, General Tip, era o legendă în cercurile pasionaților de sămânța campionilor –, Hot Cup era un exemplar zăpăcit rău de tot, apatic și ursuz. Ca și coproprietarul său, Hot Cup era bine-crescut, educat și absolut incapabil.

Aceste speculații, ca și altele, erau girate de familia Van Wyck, care îi trimitea lui Linus câte un cec în a doua zi de vineri a fiecărei luni dacă își îndeplinea îndatoririle minimale ale postului: adică dacă apărea dichisit și prezentabil la acțiunile familiei și evenimente caritabile; dacă vizita birourile firmei de avocatură Newman, Shears & Whipple să semneze ce i se dădea la semnat. Ne bucurăm să vă vedem, domnule Van Wyck. „Munca-i pentru fraieri, dar n-ai cum să chiulești", îi spunea Linus. Își ținea hainele elegante în apartamentul părinților, își punea uniforma când mergea la muncă și își trăgea țoalele de beatnic la sfârșitul programului de lucru.

Într-o zi, Linus s-a dus la ziua de naștere a bunică-sii, care împlinea nouăzeci și șase de ani, și n-a mai revenit. L-a sunat după trei zile de la Sanatoriul Bubbling Brook din Connecticut; familia îl deturnase când coborâse din ascensor și îl trimisese

la o nouă rundă de tratament psihologic. Țac! La câtva timp odată, familia Van Wyck își aduna de pe drumuri odrasla năbădăioasă și-o târa printr-o serie de instituții autorizate, printr-un arhipelag de centre de recalibrare mintală din zona New York – New Jersey – Connecticut. Prima internare lungă a lui Linus data din perioada petrecută la Princeton. Supraveghetorul căminului l-a surprins sugând cariciul unui tip din oraș sau viceversa, Freddie nu mai ținea minte. Țac! Țac!

Lui Freddie nu-i păsa de înclinațiile lui Linus. Linus știa că nu are plăceri din astea și nu s-a dat la el niciodată.

— Din câte îmi amintesc, zise Freddie dând din umeri. O aveam sculată aproape tot timpul.

Apartamentul de pe Madison Avenue era mic și tăcut fără Linus. N-avea cine să arunce gunoiul la ghenă, cine să râdă la bancurile lui când făcea mișto de albii de la televizor. Ieșirile cu Linus îi aminteau lui Freddie de vremurile de altădată, când își făcea de cap împreună cu Carney. Mătușa Nancy murise, unchiul Mike umbla cine știe pe unde, maică-sa lucra în ture la spital, Pedro era în Florida: cei doi băieți rămâneau de capul lor zile în șir, să clocească tot felul de planuri febrile. Apoi Big Mike se întorcea și îl lua pe Carney acasă, și cu asta, basta.

Curând, Freddie începu să se holbeze la carpeta din camera de zi a lui Linus și să-și dea seama de pașii greșiți, mai recenți și mai vechi. De pâcla bulită a anilor pierduți. De perioadele plăcute, dar lipsite de scop, cu adunarea biletelor de loterie pentru niște ucigași, cu scurta, dar cruciala lui întemnițare. De lovitura de la Theresa, cu pistoalele și gangsterii apăruți în viața lui. Undele negre ale gândurilor sale i-au inundat compartimentul submarinului, s-a cățărat și a închis tambuchiul… dar a simțit că iar îi îngheață degetele de la picioare și a coborât privirea…

Freddie a oftat și s-a târât de colo-colo vreme de două săptămâni, iar apoi a acceptat răpirea lui Linus ca pe un semn de la Isus sau Dumnezeu sau de la Marele Ce-o Fi că ar fi timpul să se schimbe. S-a hotărât să se dea pe brazdă. Și-a luat în chirie o locuință în Hell's Kitchen, pe 48th Street, la etajul doi, deasupra unui restaurant chinezesc. Linus era purtat dintr-un

sanatoriu în altul; versiunea lui Freddie de a-și face ordine în viață a însemnat să îndure o serie de slujbe cinstite. Ca tot fazanul. Sau ca un călugăr care mormăie în barbă, să demonstreze el știe ce cerului pustiu. A cărat marfa la rafturile supermarketului Gristedes de pe Lenox Avenue, a ținut evidența catalogului de discuri de la Black Ace de pe Sullivan, a vândut tenișii la un magazin de articole sportive de pe Fulton Street, din rahatul ăla de Brooklyn. Dintre cele trei slujbe, Black Ace era cel mai mișto pentru agățat gagici.

— Am făcut și eu ca Ray-Ray, îi spuse Freddie lui văru-său. Am băgat capul la cutie, am murit de plictiseală.

Ca pe vremea când Carney studia la colegiu, iar Freddie nu reușea să-l scoată din casă.

— Crăpam de invidie când îmi spuneai că nu ieși, zise Freddie. Eram singur cuc. Iar atunci când ai terminat și ai absolvit, aveai ceva.

Cu ce se putea lăuda Freddie pentru toate nopțile acelea? S-a apucat să citească. Nu manuale, ci cărți de trei parale: *Surori stranii*[1], *Sâmbăta violentă*[2], *Numele ei – Jezebel*. Povești în care nimeni nu era mântuit, nici vinovații (ucigașii și pungașii) și nici nevinovații (orfanii adunați de prin stațiile de autobuz, bibliotecarii din lumea viciului). De fiecare dată credea că totul se va sfârși cu bine. Niciodată nu se sfârșea așa, iar el își uita lecția de fiecare dată când închidea o carte. Era atât de optimist încât o sălta pe următoarea de pe raftul rotitor. Își petrecea timpul cu romanele, la fel ca și cu televizorul de la amanet sau cu câte o fată cu fusta plisată. Ce fel de om e? Unul căruia-i plouă și-i ninge mai mereu.

În timpul rarelor lui vizite, mătușa Millie îi făcea complimente în legătură cu aerul lui sănătos.

— Ai o prietenă care te face fericit?

Freddie le-a făcut o vizită neanunțată lui Carney și alor săi, păstrând secretul vieții lui oneste tot așa cum își păstrase secretă

1. *Strange Sisters* (1954), roman de Fletcher Flora (1914–1968).
2. *Violent Saturday* (1955), roman de William L. Heath (1924–2007).

și viața de pungaș. Îi plăcea să-i audă pe May și John spunându-i unchiul Freddie, era ca și cum i-ar fi cunoscut identitatea secretă.

— Te întrebam ce pui la cale, spuse Carney, și tu o țineai una și bună, „Îmi văd de treaba mea." De ce nu mi-ai spus?

— Îmi vedeam de treaba mea, răspunse Freddie. De-aia îi zice așa.

Misiunea lui: să reapară după ce-și face ordine în viață. Freddie își imagina că un gong sonor o să-l anunțe când a sosit clipa, reverberând, să-și ia zborul porumbeii. Să bage-n sperieți jumătatea vestică a Manhattanului. Și-a luat o pipă și, în nopțile calde, cocoțat pe scara de incendiu ce se înalță deasupra lui 48th Street, pufăia din ea, structura metalică fiind periscopul ce-i permitea să privească Hudsonul somnoros, cu vârtejurile lui, în timp ce saxofonul lui Ornette Coleman[1] lătra și behăia pe pick-upul hi-fi, storcând horcăitul muribund al orașului din gâtlejul lui chinuit. În propria lui perioadă de izolare, văru-său își cultivase ambițiile – și-a lansat o afacere, s-a așezat la casa lui cu o cucoană drăguță. Acum, că stătea să se gândească la toate astea, Freddie nu mai știa ce să spună: știa doar că nu și-a dorit să fie cel ce-a fost. Încalecă pervazul, întoarce discul pe fața cealaltă, revino la periscop. Scrutează linia orizontului.

Totul s-a năruit când a dat nas în nas cu Linus în față la Cafe Wha? și au bătut palma să mai dea o raită împreună, iar nava s-a scufundat în ape negre și era ca și cum lumea nu i-ar fi cunoscut nicicând.

După o lună se afla din nou pe canapeaua lui Linus. De-acum Linus trecuse pe harpon, se injecta zilnic. Freddie mai făcea o linie din când în când, dar îi văzuse pe prea mulți băgați la hârdău ca să se răsfețe fără teamă. Într-un rând – în timp ce mergeau cu metroul spre periferie, la ora 2 noaptea – Freddie

1. Celebru saxofonist american de culoare (1930–2015), unul dintre cei mai importanți muzicieni avangardiști din istoria jazzului, creatorul stilului *free jazz*.

s-a apucat să trăncănească despre Miami Joe și vremurile bune, când făceau turul locurilor periculoase din Harlem. N-a pomenit nimic despre jaf, asasinarea lui Arthur, înmormântarea nu tocmai după rit viking a lui Miami Joe în Mount Morris Park, dar a spus că Florida părea a fi un loc marfă, după cum îl descrisese mafiotul.

— N-ai fost acolo niciodată? îl întrebă Linus.

În Florida? Draci, nu fusese niciodată mai la sud de Atlantic City.

A doua zi erau pe autostradă. Un alt submarin, alte îndatoriri. *Patru sute de metri și terminăm.* Submarinul lui Freddie se afla oriunde se simțea rupt de viețile oamenilor normali: în închisoarea orășenească; în timp ce călătorea într-o bulă depravată cu un amic. Acum el era un Chevy Two-Ten model 1955 maroniu, care intra în imersiune în adâncurile perfide ale Sudului lui Jim Crow[1]. *Evitați sonarul lor, nu mai scoateți nici un sunet.*

Călătoria în Sud a fost țuț. Au ținut aproape de marile orașe, unde era mai ușor să cumperi droguri dacă știai să le bunghești.

— Când venea vorba de droguri, Linus era ca un cercetaș indian.

Au eșuat în St. Augustine – au făcut pană de cauciuc.

— E cel mai vechi oraș din America. Niște jigodii de spanioli au revendicat căcatul ăla pe la 1500 și ceva. Chestia asta apare pe toate brelocurile.

Moșul de la service era haios și i-a rezolvat în doi timpi și trei mișcări, dar era prima lor după-amiază însorită din ultima vreme. S-au hotărât să pună bila pe cinci la Conquistador Motor Lodge și să rămână un timp acolo.

Linus a închiriat camera, iar Freddie a așteptat în mașină, conform obiceiului lor la drum lung. Freddie și-a cumpărat un slip ieftin de la un magazin de mărunțișuri de peste drum și s-a aruncat în piscină. Soția managerului s-a năpustit din

1. Personificarea segregației rasiale practicate împotriva negrilor.

birou cu o vergea pentru perdele în mână și i-a spus să-și scoată curul de negrotei de-acolo. A doua zi dimineața, când au ieșit să ia micul dejun, piscina era uscată ca iasca.

— Ce labagiu scârbos! a comentat Linus și a avut de gând să cheme poliția sau presa, căci ai lui aveau pile la CBS.

Freddie i-a spus să se trezească la realitate. În loc să plece din oraș, au închiriat un bungalow mobilat, situat la patru străzi de ocean. De-acum erau doi hirsuți. Ca să se justifice că ia în chirie niște ciudați, proprietara le-a spus că fiu-său a fugit la San Francisco. Iată, vremea e mai frumoasă, cerul e mai senin. Barmanul de la un bar pentru negri de pe Washington Street vindea și ceva marfă pe șest. S-au hotărât să aștepte în St. Augustine trecerea iernii.

Își petreceau după-amiezile pasându-și pliciul și jucând remi, iar serile împărțeau meniul restrâns și întotdeauna se duceau la culcare mai puțin flămânzi.

Freddie își amintea vag de-o problemă rasială de la știrile de vara trecută. St. Augustine era taman în buricul mișcărilor pentru drepturi civile.

— Dacă știam, povesti Freddie, i-aș fi spus lui Linus să meargă mai departe – să meargă pe centurile alea afurisite. Puștimea de paișpe-cinșpe ani a participat la un protest pașnic la un supermarket Woolworth's, iar judecătorul i-a condamnat la șase luni de școală de corecție. Niște tipi au luat-o la moacă pentru că s-au opus unui miting al căcatului ăluia de Klan, iar ajutoarele de șerifi i-au arestat fiindcă o luaseră la moacă! Într-o noapte, beam bere acolo, la noi, și cei din KKK au mărșăluit pe stradă cu mult tupeu. Eu, fiind din New York, n-am mai văzut așa un căcat la viața mea. Cioroii chiar așa naspa o duc acolo, în Sud? KKK își dă în stambă și chiar nu contează? spuse Freddie oftând. În ultima vreme nu poți merge nicăieri fără să dai peste un focar de violență.

Conferința Conducerii Creștine a Sudului, tipii de la NAACP, s-au agitat, ca de obicei, toată iarna. Pe stradă, niște căcănari de mârlani albi au crezut că el și Linus fac parte dintr-un contingent

de studenți veniți în Sud să protesteze, deși se vedea de la o poștă că arătau ca naiba.

— Scutește-mă, omule, i-a spus Linus băcanului care-i ordonase să se cărăbănească de acolo. Nu vreau decât să cumpăr un mixer.

Picătura care a vărsat paharul a fost știrea că Martin Luther King o să vină în vizită. King, gabori melteni, KKK.

— I-am spus: E timpul să virăm, Linus. El a zis nici o problemă – familia nu-i mai trimitea bani și trebuia să se întoarcă la New York, să facă frumos.

În plus, barmanul lor fusese săltat pentru întreținerea de relații sexuale cu o minoră, așa că adio, marfă. Freddie s-a interesat în legătură cu starea vremii. La New York venise căldura.

— Îi făceam curte unei educatoare, era drăguță, dar ce să-i faci? Nu te poți pune cu Mama Natură!

Nici nu trecuseră de granița Georgiei când Linus i-a prezentat planul său.

— Îi povestisem chestia aia de la Theresa, spuse Freddie.

— Toată povestea? Cu Miami Joe înfășurat în covor?

— Eram ca frații. I-am povestit totul, spuse Freddie fără a se scuza. Mi-a pus tot felul de întrebări: De unde ați știut cine-i de serviciu? Ce-ați făcut cu liftierul? Își făcea socotelile în gând. Era chitit să-și prăduiască propria familie. Cine știe ce însemna asta pentru el – voia să le-o tragă, avea nevoie de bani, de suspans. Îi erau datori. Iar alocația lunară nu-i acoperea nevoile.

— Te-ai întâlnit cu Pedro acolo, în Sud?

— Nu mi-a dat prin minte să-l caut.

Linus a închiriat un hogeac pe Park Avenue colț cu 99th Street, de unde se vedeau șinele metroului. La unsprezece străzi de locuința părinților săi, dar într-un cu totul alt oraș. La un moment dat, s-a apucat să-și așternă ideile pe hârtie. Numele portarilor, care liftier avea probleme cu vezica urinară, câte uși sunt între intrarea de serviciu dinspre stradă și scara din spate. S-a lăsat de droguri. „Doar cât să nu-mi fie rău", zicea el.

Freddie evită privirea lui Carney, să-și înăbușe amintirea aceea răscolitoare – Linus în cadă, încremenit, rece ca gheața. Carney se lăsă pe spate în fotoliu și-l lăsă să-și revină.

— Știi, nu ne-am postat cu cronometrul în fața blocului, să urmărim toate intrările și ieșirile, spuse Freddie, dar am fost meticuloși. Planul n-avea nici o fisură, din punctul meu de vedere. Se pare că-i mult mai ușor să dai o spargere la tine acasă.

Au schițat planul, dar au tot amânat execuția. Au apărut scuze de tot felul: ba niște tipi de la un teatru, pe care Linus îi știa din studenție, au dat o petrecere cu colectă; ba erau prea mahmuri; ba stătea să plouă.

— Pe urmă l-au împușcat pe puștiul ăla. Gaborii. Polițaii mișunau peste tot, le era frică să nu se lase cu caterincă la periferie.

La radio s-a anunțat că o sută de polițiști au fost trimiși la demonstrația organizată de CORE la școala băiatului ucis și că urmează să fie desfășurate echipe în tot Harlemul, ca să reprime orice încercare de tulburare a ordinii publice. Pe Park Avenue colț cu 88th Street era, ca întotdeauna, liniște.

— Hai să acționăm diseară, a propus Linus.

Era vineri după-amiază. Taică-său și maică-sa mergeau la un eveniment caritabil, cu donații pentru supraviețuitorii poliomielitei, și nu se întorceau acasă mai devreme de unsprezece seara.

— Curge pileala gârlă, să meargă și cecurile.

Gretchen, bătrâna menajeră a familiei Van Wyck, locuise la familia Van Wyck – când era mic, Linus se strecura în patul ei bășinos în nopțile când visa urât –, dar murise cu trei ani în urmă. Cea nouă locuia în Bronx și pleca la șapte seara. Linus trebuia să urce, conform planului, la opt treizeci, cu liftierul, să coboare pe scara de incendiu, să lase deschis grilajul de la terasa din spate și să crape o țâră poarta de la intrarea de serviciu.

În ziua de vineri, 17 iulie, la ora 8:41 p.m., Freddie a pornit spre periferie. A rămas pe Park Avenue dintr-un motiv evident, așa că era exclus să-și omoare timpul rezemându-se de o cabină telefonică. S-a așezat la tejgheaua localului Soup

Burg, de pe 73rd Street colț cu Madison Avenue, și a contemplat băsicuțele portocalii de grăsime de la suprafața supei de pui cu tăiței până când ceasul i-a arătat că-i momentul s-o ia din loc. Ceasul de acțiune pentru oameni activi. Pe drum a cugetat la marea necunoscută a zilei: Este Linus capabil să n-o dea în bară? Freddie îl văzuse șleampăt, vărzuit în ultimul hal, răstindu-se la bocanci și căcându-se în așternut. Vara trecută îl găsise chinuit de convulsii, vânăt la față după o supradoză, și a trebuit să-l lase în fața Spitalului Harlem – dacă l-ar fi oprit un curcan la volanul mașinii unui alb, ar fi fost terminat. Avea, oare, Linus tăria, sânge în instalație, să ducă la bun sfârșit o asemenea lovitură? Ai lui își vor da seama că el e cel care i-a jefuit – era pregătit să transforme prada în bani gheață? Dar dacă poarta de la intrarea de serviciu nu se clintește…

Porni pe căi ocolite, pe Lexington, dădu colțul și nu încetini pasul când împinse poarta de la intrarea de serviciu. Era descuiată, crăpată cam de-un centimetru, a intrat. Era ora 9:01 p.m.

Locuința familiei Van Wyck era un apartament duplex la etajele treisprezece și paisprezece. Urcatul scării de incendiu l-a cocoșat, dar Linus îl aștepta la ușa din spate. Veselia lui îi aminti lui Freddie de alte năzbâtii: când familia i-a trimis, din greșeală, de două ori cecul lunar și au ieșit să mănânce biftecuri și creveți; când au nimerit la Cha Cha Club în timpul unei livrări de marfă și au șterpelit o navetă cu șnaps. Prada din seara asta era mai mare. Ca și zâmbetul lui Linus.

Ușa din spate dădea în bucătărie. Freddie mai trecuse prin spațiul vast al celor șase-șapte camere. Mai sus de 96th Street, acesta era împărțit în trei apartamente, iar mai la vale erau hrube întunecoase, înghesuite, prăfoase, pline de păr de pisică și cărți, apartamentele locuite de părinții gagicuțelor de la colegiu pe care le agăța în centru. Reședința familiei Van Wyck era atât de complicată, încât avea nevoie de două etaje și de-un număr dublu de camere ca să-și fie sieși clară. Tavanul era înalt de aproape patru metri, pereții erau lambrisați, dușumeaua acoperită cu parchet mozaicat. Era un conac plutitor.

— Ia uite-aici, spuse Linus observând reacția lui Freddie și trase la o parte draperia grea, de culoarea mușțarului, din sufragerie. În seri ca asta...

Umezeala transforma Park Avenue, aerul umed înconjura cu aureole calde felinarele de pe stradă și șirurile de ferestre ale apartamentelor. Strada părea mai puțin vanitoasă. Inexplicabil de omenoasă, ca un polițai alb care te tratează cu duhul blândeții fără nici un motiv. Park Avenue îl băga în boală pe Freddie: clădirile afișau atitudine, puterea le conferea tihnă și încredere. Erau judecătorii care decretau că tot ce zici tu că-ți aparține, toate cele pentru care ai luptat și la care ai visat sunt doar o imitație ieftină a ceea ce posedă ele. În seara asta strada părea omenoasă. Cel puțin privită din unghiul acela.

— M-am gândit cum povesteai tu despre Riverside Drive, îi spuse Freddie lui Carney, ce mult ții la zona aia. Marginea insulei, imaginea râului, cu malul opus, totul privit în perspectivă. Aici suntem noi, mai încolo – apa, apoi, din nou, pământ, cu toții facem parte din același lucru. Și totuși, în cazul lui Park Avenue, cu vechile lui clădiri uriașe aliniate față-n față, pline de bătrâni albi, nu te încearcă același sentiment, nu-i așa? E un canion. Iar cele două margini se cacă pe tine. Dacă au chef, dacă așa hotărăsc, te prind în strânsoare și te strivesc. Așa de mic te simți.

Recunoscu că seara aceea a fost superbă.

Linus l-a condus prin apartament. Picturile de pe pereți țineau de așa-zisa artă modernă. Restul decorului erau kitschuri.

Seiful se afla în bibliotecă. Cărțile de pe rafturi și din spatele vitrinelor de sticlă aveau legături respectabile și elegante. În timp ce Linus ocolea enormul birou din lemn de nuc, Freddie aruncă o privire spre un șir de volume. Erau o grămadă în genul *Scrisorile complete ale Baronului St. Cutărescu, Vol. 6* și nici una gen *Pițipoance în călduri* sau *Era dreptul ei să ucidă*.

În spatele biroului, pe perete, era agățat portretul lui Robert A. Van Wyck, primul primar al New Yorkului proaspăt reorganizat. Era rabatabil. Îl apăsai, scotea un declic și se rotea, lăsând să se vadă ușa rotundă a seifului din perete.

— Ce marcă? se interesă Carney.

— De unde puii mei să știu?

Linus cunoștea combinația de cifre. Taică-său îl lăsase să se joace cu seiful când era mai tânăr și să-și depoziteze acolo pozele cu jucători de baseball. Tatăl lui fiind Ambrose Van Wyck, patriarhul, eminența care trăgea toate sforile.

— Toată lumea pronunță Van *Wick*, spuse Carney.

— Ce tâmpenie! E Van Wyck toată ziua.

Linus l-a rugat pe Freddie să țină servieta deschisă în timp ce golea seiful.

— Am crezut c-o să fie mai mult de-atât, zise el.

Pe urmă Freddie evaluă colierul din ochi.

— Să fac infarct, nu alta, îi spuse el lui Carney. Să-l vezi câta mai e.

— L-am văzut.

— Of.

La ora 9:31 p.m., în seara jafului, tatăl lui Linus a zis:

— Pune-o jos.

Van Wyck-senior apăruse în ușă, în pijama. La fel ca preferata lui Linus – roșie, cu dunguliță albe, cu monogramă, dar mai puțin decolorată. Taică-său avea peste șaptezeci de ani, Linus fiind o adăugire târzie la restul dinastiei. Sfrijit, cu pielea zbârcită, de-a dreptul fleșcăită deasupra omoplaților, cu ochii albaștri și privirea răutăcioasă, îi aminti lui Freddie de povestea lui Linus, când, spunându-i lui Ambrose „Pot să?" în loc de „Îmi dai voie să?", acesta și-a scos pantoful din picior și l-a pocnit cu el peste față de șapte ori.

Acum avea în mână un pahar cu lapte. Ambrose Van Wyck își ținea bastonul din lemn de fag în cuierul cu umbrele de la etajul de dedesubt. Din păcate, nu-l folosea în casă, căci tare ar mai fi vrut să-l împungă cu el pe fiu-său în piept, să sublinieze fiecare silabă a diatribei ce lua naștere în mintea lui. Vederea lui fiu-său îi provoca durere – una cutremurătoare – până acum câțiva ani. Ajunsese să se împace cu gândul că fiu-său e un ratat. Când dezamăgirea te roade un timp îndelungat, devine anodină. Linus nu va ocupa niciodată biroul lui Ambrose, de pe

colțul etajului douăzeci și trei, nu va poza pentru un portret care să fie atârnat pe pereții sălii de ședințe, alături de cele ale înaintașilor săi. Fiii partenerilor lui Ambrose – cohorta aia de arieni imbecili – vor prelua conducerea IVW și, odată cu moartea lui Ambrose, firma va înceta să fie un concern IVW. Așa să fie. Copilul ăsta din fața lui era un simplu detaliu tehnic: adevăratele odrasle ale lui Ambrose Van Wyck erau edificiile înălțate de el. Zgârie-norii, clădirile de birouri cu forfota lor, cartierele generale globale, complexele rezidențiale vaste, găzduind familii atât de numeroase, încât constituie localități în sine. Când se uita pe fereastra sufrageriei la Park Avenue și mai departe, își recunoștea propriile trăsături în blocurile din cărămidă albă și turlele argintii în stil art decó, își regăsea chipul în necruțătorul fier-beton al orașului. Certificatul de naștere al clanului era o plăcuță de alamă prinsă deasupra intrării în hol, afirmând paternitatea: IVW. Omul ăsta din fața lui? Un străin peste care ar putea da în metrou. În caz că ar lua metroul. Dar nu îl ia. E o cușcă jegoasă pentru oameni jegoși.

Cât despre însoțitorul lui fiu-său… Ambrose și-a petrecut toată viața în acest apartament și, în toți acești șaptezeci și cinci de ani, din câte ținea el minte, acum era prima oară când punea piciorul aici un cioroi.

— Ești acasă, spuse Linus.

— Când am auzit că vom fi laolaltă cu familia Lapham, bineînțeles că am hotărât să stau acasă.

Linus i-a explicat lui Freddie, ulterior, că aici era vorba de-un rahat de vendeta între de-ăia cu sânge albastru. Maică-sa avusese o aventură cu soțul sau taică-său avusese o aventură cu soția, poate că ambele lucruri s-au întâmplat deodată sau al doilea a urmat drept răzbunare, iar taică-său încă era nemulțumit de deznodământ.

— Mi s-a părut că aud ceva, spuse Ambrose Van Wyck. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Sunt prea obosit să mă ocup acum de tâmpeniile tale. Pune totul înapoi și așteaptă în camera ta până se întoarce maică-ta.

Linus avu o clipă de ezitare, iar apoi închise seiful.

— Plecăm, îl anunță el.

Unele lucruri spuse de un părinte copilului său n-ar trebui să fie auzite de alții. Verdictele și evaluările înțepătoare, afișarea de principiu a meschinăriei, amplificată de trecerea timpului, râca de-acum osificată. Un martor poate reda aceste lucruri într-un mod indelebil, real, cum n-ar putea fi dacă nu s-ar afla nimeni în preajmă. Nu, cel mai bine e să n-auzi vorbindu-i-se prietenului tău matur așa cum i s-a adresat Ambrose Van Wyck fiului său. L-a bălăcărit și l-a umilit. Umilința ți se transmite și devine și necazul tău, îți reînvie, naibii, amărăciunea propriei tale copilării. În două minute, Freddie s-a trezit că iarăși are cinci ani, e din nou pe 129th Street și se face mic sub masa din bucătărie în timp ce taică-său o face, cu talent deosebit, albie de porci pe maică-sa.

O anumită aluzie, „Este exact ca atunci, la Heart's Meadow", îl obligă pe Linus să-i tragă una lui Ambrose Van Wyck, punând capăt predicii acestuia. Paharul cu lapte căzu pe covor. Nu s-ar putea spune că cei doi s-au încăierat ori s-au luptat.

— Mai degrabă s-au apucat unul pe celălalt de brațe și s-au zgâlțâit.

Linus s-a abținut, să nu-l rănească pe bătrân, iar bătrânul, cu toată furia lui, era prea bătrân ca să facă pe musculosul. S-a dat o bătălie de mici proporții, în care cei doi s-au scuturat reciproc. Freddie s-a strecurat pe lângă ei în vestibul. Într-un asalt lipsit de vlagă, Linus și-a învins reținerile, l-a împins pe bătrân și acesta s-a rostogolit gâfâind într-un fotoliu uriaș, tapițat cu piele roșie.

La 9:41 p.m., Linus și Freddie au coborât în fugă pe scara de incendiu.

Ambrose Van Wyck a făcut tot timpul abstracție de prezența lui Freddie.

Violențele încă nu începuseră, dar sirenele șuierau peste tot în seara aia. Mai o încăierare pe un peron de metrou, mai niște puști pușl pe rele într-o împinge-tava prefațau tulburările din noaptea următoare. Potrivit planului lor inițial, familia lui Linus n-ar fi trebuit să afle de furt cel mai devreme până a doua

zi. Nu și-ar fi suspectat imediat fiul nemernic, așa își făcuseră ei socoteala. Adio avans preconizat.

Și-au împachetat câteva boarfe din apartamentul de pe 99th Street.

— Încotro? a întrebat Linus.

Freddie s-a gândit din prima la Eagleton. Miami Joe îl rugase odată să ia un pistol de la un locatar, pentru o lovitură. Nu i-a spus lui Freddie despre ce-i vorba, dar greutatea pe care o simțea în punga de hârtie trăgea cât un anunț. Freddie a tremurat ca varga până a coborât pe scară și a ajuns în stradă. Drept în fața lui era Imperialul.

— O ardeam acolo în fiecare zi, spuse Freddie.

— La șobolani, comentă Carney.

— Le plăcea popcornul.

Asociat cu vechiul cinema, blocul de garsoniere rămase adânc întipărit în memoria lui Freddie. Era o ascunzătoare numai bună. Freddie a ocupat patul. Linus a dormit pe jos, cu servieta și cu halatul lui flaușat pe post de pernă. Când Freddie s-a trezit a doua zi dimineață, Linus plecase cu servietă cu tot. S-o fi dus să-și cumpere droguri? S-o fi întors la ai lui, să-și ceară iertare? Oricum, Freddie era prea sictirit ca să stea în casă. În drum spre centru, prima reclamă pe care a văzut-o la secțiunea filme a fost cea la *Indestructibila Molly Brown*. Bașca, era cu Debbie Reynolds. Freddie îi povestise deja restul lui Carney – în noaptea de sâmbătă, prima noapte de violențe.

La Eagleton, Linus era hait rău de tot, ședea rezemat de perete, cu servieta sub fund, să se trezească dacă cineva ar încerca să i-o înșface. În ajunul jafului, Linus îi vorbise despre colierele cu diamante ale bunică-sii, brățările încrustate cu pietre prețioase, o cutie plină cu monede de aur, tot felul de comori ca ale piraților care au trecut prin seif. Singurul lucru notabil cu care o tuliseră era colierul cu smaralde, iar ăsta era impracticabil cu curcanii, nebunii, zilele de protest pe capul lor. Smaraldul era prea mare pentru gazdele pe care le cunoșteau Freddie, Abe Evans și Arabu'.

— Stai liniștit, nu voiam să te amestec în treaba asta.

Trebuia să stea ascunși până se mai liniștea apele. De la 171st Street în sus se simțeau în siguranță – nu se temeau nici de negrii cu furci, nici de gabori, nici de „oamenii lui taică-meu", pe care Linus nu-i mai pomenise până atunci. Detectivi particulari? Ex-militari?

— Lucrează pentru el, au grijă să se întâmple totul cum trebuie.

După o scurtă căutare, Freddie și Linus au ochit un bar irlandez de pe 176th Street, cu clientelă marginală, și o cârciumă grecească cu haleală decentă și tonomate cu tăblia spartă. Acolo făceau incursiuni.

Luni după-amiază pe Freddie l-a mâncat curu' s-o sune pe Janice, vecina lor de vizavi de pe 99th Street. Ea a răsuflat ușurată când l-a auzit – apartamentul lui Linus fusese spart și jefuit. A auzit în receptor vuietul metroului când a trecut pe lângă locuința lui Janice, ziceai că-i muzica de groază – niște viori înnebunite – dintr-un film de acțiune. Administratorul a chemat gaborii după ce a observat ușa bălăbănindu-se într-o singură balama. Freddie i-a spus că au rămas în urmă cu plata ratelor la Britannica, iar ăștia nu știu de glumă.

Coca submarinului a cedat în fața presiunii uriașe. Apa de mare țâșnea din toate încheieturile, instrumentele de mare adâncime crăpau și își dădeau duhul, întreaga navă era învăluită într-o bolnăvicioasă lumină roșie: se scufundau. Spargerea l-a băgat în sperieți pe Linus, care încă nu-și revenise după jaf și încleștarea cu taică-său. Au nevoie de un loc sigur unde să doseasă servieta, a spus el, și l-a și ales: la Carney.

— Pe dracu', s-a împotrivit Freddie. N-aveam de gând să te implic, dar el o ținea tot pe-a lui, cică-i locul cel mai bun. Zâmbi în silă: Îi plăcea de tine. Ori de câte ori mă plângeam că-mi dai cu flit sau că ne-am cârâit, zicea că, de fapt, ai grijă de mine. Și că și-ar dori să fi avut pe cineva ca tine.

Freddie se înecă cu mâncarea și se duse la baie. Carney se mai uită o dată cu atenție în salonul cu mobilă. Nimeni nu-l văzuse pe Freddie intrând în magazin. Sau l-au văzut, au chemat întăriri și așteaptă să dea buzna înăuntru ori să-l salte la ieșire.

Freddie s-a întors. Faptul că-i înmânase servieta lui Carney le-a readus buna dispoziție. Chiar și cu Washington Heights ca graniță a teritoriului lor, noaptea de sâmbătă a fost ca pe vremuri, ca atunci când Linus l-a scos pe Freddie de la Morminte. Mergeau peste tot unde se întețea distracția și plecau înainte să se fâsâie, găseau la fiecare colț hedoniști și alconauți de teapa lor.

— Nu era o noapte cu lună plină, ci ai fi zis că noi suntem luna plină, îi făceam pe toți să se poarte ca niște sandilăi.

— Prima noapte lungă de după proteste, spuse Carney. Lumea simțea nevoia să-și facă de cap.

— Iar îmi strici cheful?

Freddie s-a dus duminică dimineața să ia micul dejun la restaurantul grecesc și și-a permis să zăbovească și să citească ziarul ca un cetățean normal.

— Mă prosteam.

A lipsit destul de mult ca Linus să-și administreze o supradoză.

— Se lăsase de droguri, ți-am spus, cât timp a plănuit lovitura, dar, de cum am ajuns la periferie, s-a reapucat plin de elan.

Cum Freddie bea la metru, simțea că nu are dreptul să-i facă morală.

— Crezi c-a fost un accident?

— Du-te-n mă-ta!

— Nu insinuez c-a făcut-o intenționat, spuse Carney, ci că în cameră ar fi putut intra cineva cât ai fost plecat.

Îi povesti lui Freddie că apartamentul mătușii Millie a fost întors cu susul în jos și că detectivii de la omucideri, cu ordin de sus, au trecut pe la magazin.

— L-ai șucărit pe careva.

— Nimeni nu i-ar fi făcut așa ceva lui Linus.

Căzură pe gânduri.

— Știu ce am de făcut, spuse Freddie.

— Trebuie să dai cu sasu'. O să mă coste.

Freddie dădu din cap spre seif:

— O să te coste chestia aia. – Adică smaraldul.

— Am înțeles, zise Carney.

Totuși, avea nevoie de ajutor. Avea nevoie de Pepper.

ȘASE

Pepper își împături ziarul când îl zări pe Carney intrând pe ușă la Donegal's. Îi făcu semn barmanului, care se duse târșindu-și picioarele spre celălalt capăt al tejghelei, dinspre stradă. Barmanul avea un maiou îngălbenit de cât îl purtase. Lăsa să i se vadă brațele masive și tatuajul obscen cu Betty Boop, care începea pe un biceps și continua pe celălalt. Cu ÎNAINTE și DUPĂ inscripționat sub coate.

Carney îl întrebă din priviri dacă se poate așeza lângă el. Pepper îi acordă permisiunea. Nu-și schimbase uniforma: salopeta decolorată ar fi putut fi chiar cea purtată când s-au întâlnit prima oară după lovitura de la Theresa, cu o picătură de sânge de-al lui Miami Joe pe tiv.

— Buford credea că-mi aduci vreo citație, spuse Pepper. Politica locului e ca trimișii tribunalului să și-o ia cu bâta de baseball ținută sub tejghea pentru orice eventualitate.

— Nu te-ai schimbat deloc, îi spuse Carney.

— Iar ai nevoie de muncă de teren pentru caralii?

— Eu nu așa am privit lucrurile.

— N-ai cum altfel să le privești.

Carney tocmai voia să-i spună că a adus un serviciu comunității stârpind o buruiană ca Wilfred Duke, dar, după trei luni, se mulțumea și cu gândul că a fost vorba de răzbunare.

— Adevărul e că n-am privit lucrurile în ansamblu, când vine vorba de tine.

Pepper întinse gâtul de-i trosni ceafa.

— Trebuie să recunosc, a fost fain să vedem cum și-au luat-o toți negrii ăia respectabili. Tipul ăla chiar a întins-o cu toți banii lor?

— Cică ar fi în Barbados. Ar avea ceva familie pe-acolo.

— Cioroii din Barbados te lasă-n curu' gol într-o clipă aici, în New York.

Firma de neon vopsită în verde, de la intrarea în Donegal's, îl făcu pe Carney să tresară. Acum, că era înăuntru, ar fi băgat mâna-n foc că a mai fost aici cu ani în urmă. Zâmbetul ăla grotesc, fără trup, de pe firma cu BERE BUNĂ CU PRIETENI BUNI. Borcanul prăfos cu ouăle fierte tari de-acum câteva decenii. Pepper fusese unul dintre pretenarii lui taică-său, așa că lucrurile se legau. Carney apelase la fantezie să-și imagineze cum arată Donegal's, după spusele lui Pepper, când, de fapt, văzuse dinainte localul. Își închipuise că o să dea peste criminali cu trancane, în sacouri cu umerii largi și pantaloni cu cracii lungi și tivul răsfrânt, experți în provocarea traumelor fizice brutale, dar trupa de miercuri după-amiază aducea mai degrabă cu hodorogii care se ciondănesc în timp ce joacă șah prin parcuri, făcând schimb de pioni și văicăreli. Totuși, la Donegal's se bea din halbe, nu din sticle.

Fusese și Carney copil – l-o fi lăsat taică-său aici în timp ce-și rezolva problemele? *Stați cu ochii pe ăsta micu'* până mă duc să-i rup picioarele *lu' tipu' ăla?* Cocoțat pe un taburet, cu capul abia ajungându-i la nivelul tejghelei vag lustruite. Foarte mic, dacă taică-său nu-l lăsase singur acasă. Unde o fi fost maică-sa? Toți cei care i-ar fi putut lămuri situația erau de-acum morți.

— Pe vremuri veneai aici cu taică-meu, zise Carney.

— Oho, tot timpul. Aici am… dar Pepper își întrerupse brusc anecdota. Zâmbea arareori, iar de data asta își curmă zâmbetul la fix: Barmanul de pe vremuri era un pungaș ca și noi, spuse el. Așa că, dacă terminam o operațiune târziu, deschidea barul, să serbăm succesul. Zorii se revărsau pe ferestrele alea. Afară treceau furgonetele cu presa. Îl chema Ishmael, a sfârșit împușcat. Să tot fie mort, nu știu, de vreo zece ani? Ce vrei, continuă el cu o mutră acră, încerci să-mi vinzi o canapea?

Carney nu repetă greșeala de data trecută. Îi povesti lui Pepper, de-a fir a păr, tot ce s-a întâmplat, de la prietenia lui Freddie cu Linus și familia acestuia până la jaful întrerupt pe neașteptate și tot ce-a mai urmat după aceea. Pungașul știa și de lovitura de la Theresa, și de operațiunea anti-Duke – nimeni pe lumea asta nu cunoștea atât de bine viața secretă a lui Carney. N-avea nici un motiv să nu-i spună totul pe șleau.

Carney termină. Pepper se scărpină pe gât, scrută gânditor tavanul.

— Ca pe autostradă, zise el.

— Sunt mulți care cred că-i *Wick*.

Pepper ridică din umeri. În filmul după-amiezii, unul cu Lee Marvin, se lăsă cu o bătălie cu pistoalele și toată lumea din bar se opri din trăncăneală, să se uite la TV. Să vadă care-i pontul? Să-l critice? Bandiții o tuliră cu mașina și clienții de la Donegal's se întoarseră la treburile lor.

— S-au folosit de violențele alea, spuse Pepper. Dacă aveam ceva pe țeavă, la fel aș fi procedat și eu. Poți să dai o lovitură când aleargă cu toții ca niște găini cu capul tăiat.

— Lumea nu se purta nebunește chiar fără rost. Își avea motivele ei întemeiate, zise Carney.

— De când le pasă albilor de motive? Or să-l bage la zdup pe gaborul ăla?

Barmanul își ridică privirea de pe cotele de pariuri la cursele de cai.

— Să-l vâre la zdup pe-un gabor alb pentru c-a omorât un băiat negru? Tre' să crezi în zâna măseluță.

— Buford e la curent cu tot ce se-ntâmplă.

— Ziarele vorbesc despre „jafuri", urmă Buford. Ar trebui să-i întrebe pe indieni cum e cu jafurile. Toată țara asta se întemeiază pe găbjit rahatul altora.

— Cum și-au umplut muzeele? Vezi-l pe Tutankhamon.

— Păi nu? Îmi pare bine că s-au răzvrătit, spuse Buford. Eu zic că peste o săptămână o să fie de parcă nici nu s-ar fi întâmplat nimic.

O șterse în capătul celălalt al tejghelei și își reaprinse țigara.

Ca și cum nici nu s-ar fi întâmplat? Lui Carney remarca asta i se păru de-a dreptul cinică. De pildă, după violențele din '43, nădragii ciordiți de taică-său de la Nelson's au rezistat doi ani până să li se roadă genunchii. Era și asta o chestie.

Altfel vedeau lucrurile el și Pepper, dar Carney venise la Donegal's – cu riscul de-a încasa un zbing în mutră – tocmai fiindcă omul avea o viziune diferită asupra lumii. Iar Carney de asta avea nevoie acum. La cinci ani după cele întâmplate la Theresa, un alt colier îi adunase din nou, unul pe lângă care cel al Lucindei Cole părea să fi căzut dintr-un automat cu bile de chewing-gum.

— Aș dori să te angajez ca agent de pază, spuse Carney. În caz că mai vine careva să-mi bată la ușă.

— S-ar zice că o să-ți mai bată careva, zise Pepper. Uite care-i treaba, n-ai nevoie de sfatul meu, că tu n-asculți de sfaturi și mi se rupe. Dar... dă-i papucii. E un luzăr. E terminat.

— Nu-i terminat. O să-i dea cu sasu'.

— O să-l ajungă altă belea. Taică-tău ar zice: dă-l în mă-sa. Chiar dacă face parte din familie. Chiar de-ai fi tu.

— Păi tocmai de-aia și virează.

Pepper se strâmbă și făcu semn să i se mai aducă o bere.

— Ce-ai de gând să faci cu prada? Rahatul ăla din seif – cui ai de gând să i-l plasezi?

— Am un tip care poate să se ocupe de el.

— Se ține de chestii tari, spuse Pepper sorbindu-și Rheingold-ul. Dacă se ține de chestii așa de tari, înseamnă că suflă și-n iaurt. Dar dacă suflatu-n iaurt înseamnă să dea în fapt cioroii?

— E un tip tare cumsecade.

— Tare în orașul ăsta e doar solul stâncos.

Carney interpretă întrebarea lui Pepper drept un răspuns afirmativ, că se bagă. Iar Pepper nu-i contrazise această supoziție.

Carney menționă o sumă. Pepper îi spuse că preferă, mai degrabă, ceva din magazin.

— Orice-ți dorești. Care mai e situația ta domestică la zi?

— Situația?

— În legătura cu mobila – ai o bucătărie confortabilă? Iei cina într-un alt spațiu?

Lui Carney nu-i veni să întrebe *Cât de des primești vizite?*

— Am față de om care vrea să se știe cum îmi arată casa?

— Atunci, poate, vrei o canapea.

— Una care se lasă pe spate când îți pui cracii sus, cu manetă.

— Asta era – un fotoliu rabatabil.

Se înțeleseră asupra pazei și a diferitelor aspecte ce țineau de „lămurirea" musafirilor nepoftiți. Carney puse câțiva parai pe tejghea, pentru berea lui Pepper, și dădu să se ridice.

— Spunea c-o să ajungi doctor, spuse Pepper, că ești așa de deștept, dar că ești suficient de deștept ca să-ți dai seama că faci mai mulți bani ca pungaș.

— Cine-ar fi vrut să se facă doctor? răspunse Carney.

*

Umbra de-afară, pogorâtă de pe deal, dinspre Mausoleul lui Grant, le oferea un refugiu răcoros din calea zădufului de peste zi. Traficul de pe Riverside Drive era lejer. Când încerca să se relaxeze în camera de zi după o zi lungă petrecută la magazin, pe Carney îl scoteau din minți țipetele țâncilor din parcul de jos, dar astăzi ele îi păreau un simbol al normalității. După gangsteri care te înghesuie cu forța în limuzine, curcani care-ți dau peste cap afacerile, violențe, baroni imobiliari și câte și mai câte, era plăcut să-și spună că lumea lui își amintește de orbita ei veche, stabilă.

Apoi, Pepper spuse „Sunt aici", iar planeta lui Carney o luă razna din nou. Îi dădu lui Pepper, conform înțelegerii, cheile de la magazinul de mobilă. De la întâlnirea lor de mai devreme, de la Donegal's, îi venea să râdă când și-l imagina pe Pepper așezat la biroul lui, stând de pază. *O să-ți iei și sofaua din același set și-o să-ți placă-n draci.*

— L-ai ascuns bine pe băiatul tău? se interesă Pepper.

— E în Brooklyn, răspunse Carney.

Noua ascunzătoare a lui Freddie era o magherniță de pe lângă Nostrand Avenue.

— Nu vreau să-l ia benga.

Nici Carney nu-și dorea asta. Oare Freddie o să-i aprecieze eforturile când o să-l urce într-un tren sau un autocar cu banii de ușcheală? O să găsească Freddie de cuviință să-i mulțumească până să pornească autocarul din autogara Port Authority – poate că autogara Newark Greyhound ar fi o alegere mai fericită – și să-și piardă urma în Vest, sau o să considere că-i de datoria lui să-l ajute?

Afurisitele alea de veverițe din parc se obrăzniciseră toată vara – o cu totul altă poveste – așa că, simțind apăsarea de pe piciorul lui, Carney crezu că-i vorba de-o veveriță.

— Tati! gânguri John cuprinzându-i coapsele cu brațele.

Judecând după murdăria de pe hăinuțele lor și după zgârietura de pe genunchiul lui John, s-ar zice că Elizabeth i-a scos până la locul de joacă din parc.

Carney îl prezentă pe Pepper drept un prieten de-al lui taică-său – mare greșeală, fiindcă Elizabeth îl pofti să ia cina împreună cu ei. Când Carney îl scuză, ea insistă:

— Avem destulă mâncare.

O dezamăgea faptul că friptura de vită înăbușită (cel mai adesea uscată) rămânea, de regulă, nemâncată de-ai ei și saluta ajutorul primit din afară pentru lichidarea ei.

Spre surprinderea lui Carney, Pepper nu se împotrivi – dintr-o rămășiță de politețe sau curiozitate – și cu asta, basta. Pungașul dădu ceremonios mâna cu May și John, de parcă ar fi fost niște directori de bancă ce-i verifică cererea de împrumut.

Mirosul de friptură se întindea până pe holul ascensorului.

— Futu-i, făcu Pepper încântat și nu se scuză că vorbește urât de față cu cei mici, fiindcă nici nu-și dădu seama de asta.

Rămase tăcut în timp ce Carney îi făcea turul apartamentului până ajunseră în camera de zi și pronunță verdictul:

— Frumos amenajat.

Reținu dimensiunea camerelor, verifică unghiurile dinspre ferestre, ca și cum ar fi evaluat posibilitățile defensive și ofensive ale unei ascunzători. Elizabeth se duse să scoată friptura din cuptor.

Copiii, ca mai de fiecare dată înainte de cină, se întinseră pe covor cu cărticelele lor de benzi desenate și cu jucăriile lor, alăturându-li-se celor mari doar în urma unui ultimatum imperios. Carney se întindea, de obicei, pe spate pe locul lui, pe canapeaua Argent, dar nu voia să pară prea familiar cu oaspetele său, care l-ar fi putut judeca pentru fițele lui de reprezentant al clasei mijlocii. Pepper nu se grăbi să se așeze în fotoliu. Își încrucișă brațele.

Bărbații rămaseră tăcuți în cea mai mare parte a timpului. La un moment dat, John veni să se grozăvească cu programul-suvenir și Pepper întrebă:

— Târgul Mondial – ce-or să mai inventeze albicioșii data viitoare?

Elizabeth îi spuse lui May să aducă șervețelele cele bune și se așezară la masă. Făcuse friptura cu cartofi și morcovi, iar ceva mai devreme copsese și o pâine de mălai. Elizabeth dădu din cap aprobator când Pepper își puse o porție sănătoasă. Carney aduse la masă două cutii de bere Schlitz.

— Cum l-ați cunoscut pe tatăl lui Raymond? întrebă Elizabeth.

— L-a cunoscut pe tata-mare? interveni May.

Cunoscându-și un bunic, era curioasă să afle câte ceva și despre celălalt.

— La lucru, răspunse Pepper.

— Ah, exclamă Elizabeth.

— Nu la ce te gândești tu, interveni Carney până să le apară înaintea ochilor prea clar rotulele sfărâmate. Ții minte, ți-am spus că tata lucra uneori la service, la Miracle.

— La service, îl îngână Elizabeth.

— Nu am lucrat eu la Pat Baker, zise Pepper, ăla-i mai pungaș decât un popă de țară.

Elizabeth se uită chiorâș la Carney, dar se făcu că plouă.

— Cu ce vă ocupați în prezent?

Pepper îl privi pe Carney. Nu ca să-i ceară o sugestie, ce să răspundă, ci ca să-i comunice că i-a crescut prețul. O să-l coste și o noptieră, să țină pe ea o bere sau un castron cu struguri.

— Cu una-alta, spuse Pepper.

— Dă-mi, te rog, cartofii, zise Carney, sunt exact pe placul meu.

În ciuda începutului greoi, Elizabeth află de la Pepper mai mult decât reușise Carney vreodată. Unde locuia (aproape de Convent Avenue), unde a crescut (pe Hillside Avenue din Newark), dacă are o cucoană pe care-i place s-o scoată în oraș (nu mai are de când a fost înjunghiat în burtă, din greșeală, e o poveste lungă). John se mută și se așeză în poala lui May, să-l întrebe pe oaspete care-i culoarea lui preferată.

— Îmi place verdele strălucitor pe care-l au primăvara parcurile de pe-aici, fu răspunsul lui.

Pentru Elizabeth, el era un alt personaj colorat din Harlemul lui Carney, un loc nu tocmai echivalent cu versiunea ei de pe Strada Aspiranților. Pepper era unul dintre figuranții necunoscuți pe care-i întâlnise la viața ei, dar genul ăsta de oameni părea să-i placă tot mai mult. Își puse coatele pe masă și își împleti degetele:

— Cum era Raymond? întrebă ea. Când era mic.

— Cam la fel. Dar mai mic.

— De fiecare dată când venea în vizită, Pepper îmi aducea câte ceva – un animal împăiat, o jucărică din lemn. Era foarte drăguț.

John chicoti dându-și seama de absurditatea afirmației, apoi izbucniră în râs și ceilalți. Pepper își îndreptă linia buzelor cu colțurile lăsate în jos până atunci, versiunea lui de-a se amuza.

Elizabeth le spuse că telefoanele de la agenție începuseră să sune din nou. Afacerile cu clienții din afara orașului se menținuseră la același nivel, dar apelurile din New York City scăzuseră la zero în săptămâna protestelor.

— Nimeni n-are chef să plece în vacanță când arde casa din vecini, zise ea.

Carney îi spuse lui Pepper că Elizabeth lucrează la agenția Black Star, iar apoi trebui să-i explice ce-i aia, căci Pepper nu era genul care „să petreacă mult timp în vacanță".

Pe de o parte, erau informațiile transmise prin viu grai între vecinii de cartier, întru supraviețuirea lor reciprocă. *Gaborul ăla, Rooker, care freacă țiparul pe Sixth Avenue, e pus pe vânat negri. Nu te arăta în perimetrul italian după ora șapte. Or să-ți umfle casa pentru neplata la timp a datorici.* Pe de altă parte, Black Star și alte agenții turistice, diferitele ghiduri de călătorie pentru negri preluau aceste informații locale cruciale și le transmiteau la scară națională, făcându-le accesibile tuturor celor care aveau nevoie de ele. Pe perete, la agenția lui Elizabeth, aveau o hartă a Statelor Unite și a Caraibelor, cu bolduri și cu semne cu markere roșii ce indică orașele mari și mici și rutele promovate de Black Star. Dacă nu te abați de la drum, ești în siguranță, mănânci liniștit, dormi liniștit; dacă te abați, n-ai decât să te păzești. Colaborăm și răsturnăm ordinea malefică. Era o hartă a lumii negre înlăuntrul lumii albe, o parte a unui întreg mai mare, dar una de sine stătătoare, independentă, cu propria ei constituție. Dacă nu ne-am ajuta unii pe alții, ne-am pierde acolo, departe.

Așa gândea Carney în timp ce nevastă-sa îi punea lui Pepper placa pe care le-o servea clienților ei. Pepper asculta răbdător discursul lui Elizabeth. Mesteca și savura îmbucăturile înghesuit între John și May ca un unchi excentric. Pungașul ăsta le era rudă, făcea parte din clanul lui taică-său. Era miercuri seara, la cina luată în familie, și ambele lui laturi, onestul și pungașul, ședeau la masă și mâncau.

ȘAPTE

Îl apucă de braț și-l făcu să tresară – Sandra de la Chock Full o' Nuts. Pornise spre metrou, spre centru, la Moskowitz. Smaraldul din servieta lui de piele îl făcea să-i suspecteze pe toți trecătorii că ar avea vederea înzestrată cu raze X. Cu ochii-n patru, să nu-l atace vreun gangster sau vreun abraşan cu bărbia de fier și barbă de-o zi, nu observase apropierea chelneriței.

După ce-i luă comanda, Sandra se dovedi la fel de prietenoasă și vioaie ca de obicei. Îl întrebă ce-i mai face familia; el îi arătase pozele făcute în decursul ultimilor ani, grație Polaroidului său Pathfinder. Sandra îi povesti c-a scăpat „cu bine din toată drama aia de săptămâna trecută". Un țopârlan spărsese fereastra dinspre Seventh Avenue cu o cărămidă, așa că acoperiseră cu scânduri fațada până se potoliseră protestele. Acum reveniseră la normal.

— Lumea are nevoie de cafea, spuse.

Carney se scuză c-a fost prea ocupat să mai treacă pe-acolo. Ea îi atinse brațul din nou și-i spuse că n-or să plece nicăieri.

Peste câteva minute era în metrou și fredona cântecul tematic al cafenelei: *Banii unui milionar nu pot cumpăra o cafea mai bună...* Ce pot cumpăra banii unui milionar: orice altceva. Pe gabori, consiliul local, smardoi anonimi, care-ți satisfac așteptările. Carney își aminti spaima zilelor de după lovitura de la Theresa, spaima că ucigașul lui Arthur o să vină să-l mătrășească cu familie cu tot. Acum, Freddie și Linus îl băgau într-un rahat și mai mare, cu mahări pichirisiți, care

erau la fel de șmecheri ca gangsterii, dar n-aveau nevoie să se ascundă. Lucrau pe față, își legalizau mârșăviile la notar sau le inscripționau pe plăcile de bronz de pe fațadele blocurilor.

Desigur, când o să termine cu treaba asta, o să se întoarcă la Chock Full o' Nuts să bea o cană de cafea bună, zdravănă, dar, mai întâi, trebuia să-și rezolve problemele. Pepper îi acceptase oferta, așa că el unul era scutit de chestiunea delicată de a-i da la cap vreunui client pe partea de tăinuire, să afle dacă-i cunoscut în lumea interlopă. Nu-l impresionau câtuși de puțin mardeiașii din Harlem. Indiferent dacă vorbeai de construcții, poezie sau lăptăriile femeilor, cu greu l-ar fi călcat Walt Whitmanii sau Pepperii unui anumit domeniu. Nici în lumea trosnitorilor lucrurile nu-s diferite; majoritatea practicienilor sunt mediocri sau submediocri. Carney îi era recunoscător lui Pepper că-l iertase, chiar dacă bănuia că asta se datorează unei obligații mai vechi asumate față de taică-său, vreunui rahat de jurământ de pe vremuri.

După discuția lor inițială în legătură cu slujba, Pepper nu mai încercase să-l convingă să-l lase baltă pe Freddie. Carney își avea propriile îndoieli legate de încurajările venite de-afară. Pe lângă dezastrul cu Bella Fontaine și domnul Gibbs, Freddie iar îl băga în gura lupului. În copilărie, când atrăgea asupra lor mânia parentală și așteptau în dormitor să-și ia porția de curea, Freddie începea să croncăne jalnic „N-am vrut să te bag în belea." Niciodată nu-i trecea prin cap că lucrurile se puteau termina rău, că pozna putea să dea chix și o vor lua pe coajă. Întotdeauna o luau pe coajă.

Carney nu trebuia să-l mai ajute. Freddie era om în toată firea. Cum să numească această acțiune: operațiunea Freddie, operațiunea Van Wyck? Poate că era operațiunea Carney, fiindcă voia să demonstreze că poate să mărite o piatră ca aia de mare, să le-o mai tragă o dată barosanilor. De data asta barosanilor albi. De data asta nu-i vorba de un aparat de radio defect manglit de un găinar pe fereastra unei locuințe. Colierul ăsta e mitic, e o piesă legendară.

Carney reuși să prindă un loc, să se așeze în metrou. Scoase fluturașul și îl despături – îl redescoperise în portofel când cumpărase suvenirurile. Săptămâna trecută, în toiul protestelor, o tânără, o studentă, îl oprise în timp ce se uita să vadă ce se mai întâmplă pe125th Street. Era luni dimineață și Carney evalua pentru prima oară cu adevărat carnajul din weekend. Fata purta o pereche de pantaloni albi largi și o bustieră în dungi alb-verde. Dată fiind agitația de pe stradă, îmbărbătarea și mesajul ei erau o declarație de principiu. L-a apucat de încheietura mâinii și i-a strecurat în mână un fluturaș:

INSTRUCȚIUNI:
UMPLE ORICE STICLĂ
GOALĂ CU BENZINĂ
FOLOSEȘTE O CÂRPĂ PE POST
DE FITIL APRINDE CÂRPA

ARUNC-O
ȘI
SĂ VEZI CUM O IAU LA FUGĂ!

Până să ridice capul, ea a dispărut. Cine o fi tipărit așa ceva? O chestie periculoasă, rodul unei minți demente. Întorcându-se în birou, a împăturit fluturașul și l-a pus la păstrare. Nici el nu știa de ce.

Cucoana albă așezată lângă el îl citi peste umărul lui. Se încruntă. De-aia n-ar trebui să citești orice peste umărul oamenilor. Băgă hârtia la loc în portofel. Nu strică s-o păstreze. Ca pe un talisman sau ca pe-un imn al pungașilor, ținut la îndemână, spre consultare.

Înapoi la treabă: Freddie stătea ascuns în Brooklyn, Pepper avea grijă de magazin, în caz de musafiri nepoftiți. Venea la rând Moskowitz. O fi având destul mălai în seiful Hermann Bros, sau va avea de așteptat câteva zile? La telefon păstrase misterul; acest lucru, plus faptul că întâlnirea urma să aibă loc,

în chip cu totul neobișnuit, după-amiază, l-o fi pus în gardă pe bijutier, cum că-i vorba de-o treabă serioasă.

Spre centru nu exista nici un semn că New York City s-ar fi aflat sub asediu în săptămâna dinainte. Orașul negru și orașul alb: se suprapun, nu știu unul de celălalt, sunt separate și legate între ele prin șine.

La Moskowitz's era oarece aglomerație – Carney trecu pe lângă patru clienți până să urce la etaj. Ari, nepotul care stătuse lângă Carney în timpul lecțiilor, îl salută dând din cap și se depărtă scuzându-se de tânărul cuplu care căsca gura la colierele cu diamante. Mai era și un bărbat lângă exponatele Ventura, îi cumpăra ceva amantei sale. Într-una din lecțiile lui mai dense, Moskowitz disecase diferențele de postură ale clientului care cumpără ceva pentru soție sau amantă și cum trebuie ajustat prețul de vânzare în aceste situații. Ari bătu la ușă, băgă capul înăuntru, iar apoi îi făcu semn lui Carney să intre.

Moskowitz ședea la fereastră cuprinzând cu privirea forfota maniacală de pe 47th Street. Două ventilatoare erau orientate spre scaunul lui ergonomic, se roteau la stânga și la dreapta împrăștiind jeturi de aer fierbinte. Bijutierul își coborî jaluzelele și îl salută pe Carney cu reținerea lui dintotdeauna.

— De data asta-i ceva foarte scump, spuse Carney.

— Mi-am închipuit eu, zise Moskowitz. Asociații tăi de la periferie au ambiții tot mai mari?

Lui Carney nu-i plăcu acest ton. Deschise servieta și puse colierul Van Wyck pe sugativa de pe biroul lui Moskowitz, lângă scrumiera plină ochi. Bijutierul se trase înapoi.

— Ascunde-l, îl sfătui Moskowitz.

— Poftim?

— Trebuia să-l văd, dar nu vreau să mă uit la el. Știi de ce.

Carney băgă colierul în servietă.

— Frige rău de tot, îl avertiză Moskowitz. Lumea întreabă de el. Pesemne că știi și tu asta. N-aș putea face cinci pași cu el.

— Te-au vizitat?

— Oricine l-ar putea plasa știe că n-are voie să se-atingă de el. Aruncă-l în East River și nu privi înapoi. Ți-aș sugera să-l înapoiezi și să-ți ceri iertare, dar știu că n-o să se-ntâmple așa.

S-ar zice că situația nu-i deloc roz.

— Gata? întrebă Carney.

— Ar fi mai bine să nu mai vii aici.

Ari îi făcu, la plecare, cu mâna lui Carney. Carney nu-l observă.

Afară se făcuse și mai cald. Carney își șterse gâtul cu batista în mijlocul șuvoiului de trecători. Poți să ai în cap tot felul de tâmpenii, dar lumea va trece pe lângă tine ca pe lângă o persoană normală. Moskowitz. L-au amenințat. O fi sesizat careva legătura dintre ei, sau l-au călcat fiindcă-i un misit de categoria grea?

Ajuns la colțul lui Seventh Avenue, se auzi strigat pe nume. Intonația era cea a unui funcționar imperturbabil, angajat, dar prea extenuat ca să fie altfel decât indiferent.

— O clipă, domnule Carney.

Bărbatul era înalt și suplu, cu trăsături ascuțite – lui Carney îi veniră în minte statuile din muzee, cioplite în piatră albă, rece. Hermes, zeul vitezei. Sau Mercur? May adusese de la bibliotecă o carte despre zeii romani. Despre tipul ăsta ai fi zis că se relaxează acasă le el cu un potir în mână și o cunună de lauri pe cap.

Dădu mâna cu Carney de parcă ar fi făcut afaceri împreună de ani de zile.

— Mă numesc Bench – Ed Bench. De la firma de avocatură Newman, Shears & Whipple.

Îi dădu lui Carney cartea de vizită. Carton gros, font respectabil. Carney îi spuse că nu înțelege despre ce-i vorba.

— Reprezint familia Van Wyck, zise Bench dându-și capul pe spate. Sunt însoțit de domnul Lloyd.

Îl prezentă pe domnul Lloyd, arzoiul, cu gâtul și capul ca o coloană solidă pe pieptul lui ca un butoi. Își ținea mâna dreaptă în buzunarul sacoului, cu un revolver ațintit asupra

lui Carney. Afișa un zâmbet căznit, prostesc, ca să pozeze într-un turist dat pe spate de Marele Oraș.

— Să mergem, domnule Carney, spuse Ed Bench.

Carney întoarse capul înapoi, spre domnul Lloyd, care ținea pasul cu ei, cu pistolul în același unghi, cu același zâmbet tâmp. Simțea că inima-i bate să-i sară din piept, iar zgomotul străzii – claxoanele, rateurile, înjurăturile – se dublează de parcă ar da mai tare volumul unui radio.

— Ce mai face vărul tău, Carney? îl întrebă Bench.

— Nu l-am văzut.

— Nu s-ar zice. Am auzit că sunteți ca frații. Faceți orice unul pentru celălalt. Te rog, pot să iau asta?

Domnul Lloyd tuși, să-i sublinieze doleanța. Carney îi înmână servieta. Ed Bench se uită scurt, să-i verifice conținutul.

— Restul? întrebă el.

— Asta-i tot. Dacă cineva susține altceva, se înșală.

— Celelalte articole. Mă refer la celelalte articole.

Lumina roșie a semaforului de la intersecția 49th Street cu Seventh Avenue îi ținu pe loc. Carney încercă să priceapă ce se-ntâmplă. L-or fi urmărit încă de la periferie? Or fi călătorit în picioare, lângă el, în timp ce el visa la mânăriile lui? Pe avocatul ăsta al familiei Van Wyck – care, își închipuia, se ocupă de rufele lor murdare – mai mult îl interesau celelalte lucruri șparlite de Linus din seiful familiei. Ditamai smaraldul ăla îi distrăsese atenția lui Carney și nu apucase să se uite cu atenție la hârtii.

— Nu le am.

— Carney, mârâi Ed Bench.

Domnul Lloyd îl împunse cu țeava pistolului în spinare. Ed Bench îi făcu semn și domnul Lloyd se trase înapoi. Avocatul îi conduse spre colțul opus al intersecției.

— Acum o sută de ani, spuse el, aici era o pășune, pe toată întinderea asta. În mijlocul orașului. În Times Square. Apoi, cuiva i-a venit o idee și s-a apucat să construiască, a cumpărat și mai mult pământ și a continuat să construiască. Unele treburi

merg șnur. Altele nu. Familia Van Wyck n-a construit aici, pe Seventh Avenue. A construit acolo, zise el, arătând cu degetul spre Sixth Avenue. Chestia aia de pe colțul estic. Aici a fost o pășune, dar acolo o mlaștină. Uită-te la ea acum. Nu trebuie să fii primul. E bine și dacă ești al doilea. Dacă intuiești ce-o să meargă șnur, e bine să fii al doilea.

Carney trase cu coada ochiului la un polițist aflat în patrulare pe trotuarul de vizavi, tocmai își sorbea Coca-Cola cu paiul, cu o seninătate bovină. O clipă îi trecu prin minte o idee ridicolă, ce-ar fi dacă un negru ar apela la un polițist să se plângă că-i amenințat de către doi albi.

Ed Bench observă că polițistul se încruntă compătimitor văzând mutra chinuită a lui Carney.

— Ești isteț, domnule Carney. Întreprinzător. Mă întreb dacă ți-ai dat seama că speculația ta de-acum n-o să meargă șnur. Avocatul își dezveli dinții: Te-ai gândit ce-o să se întâmple? Cu tine? Cu familia ta?

Moskowitz avertizase clanul Van Wyck și-l dăduse prin șperlă. Îi fac o vizită la magazin, îi bagă frica-n oase și-i spun să dea pe goarnă dacă apare colierul. Fiindcă cel ce are smaraldul are și servieta, cu restul articolelor.

Mai demult, când l-au priponit pe Buxbaum, pe Carney și Moskowitz i-au trecut toate apele, nu știau dacă o să guițe sau nu. Cât o fi fost Buxbaum de mămăligă, și-a tras fermoarul. Era la mititica, la Dannemora, își executa porția. Moskowitz, bătrânul gentleman, profesorul, a fost cel care l-a bingănit până la urmă.

Futu-i.

— Hei, îl repezi Ed Bench.

La Divinity Theatre, pe Broadway, se juca *Johnny Dandy*, cu Blake Headley și Patricia De Hammond în rolurile principale, de la Ziua Eroilor încoace. Criticii le-o trăseseră în freză și totuși... Dialogul și acțiunea erau atât de estompate de eufemisme, atât de obscure ca sens și intenție, ba monotone, ba obositoare, încât nimeni nu putea stabili despre ce-i vorba în piesă, în caz că ar fi înțeles-o, că de plăcut nu putea fi vorba.

Era tragedie, sau farsă? O oglindire atât de fidelă a realității se dovedea irezistibilă. În fiecare seară, pantomima vieții moderne se desfășura cu casa închisă în fața spectatorilor. Spectacolele cu *Dandy* s-au sistat când Blake Headley a făcut hernie de disc; rostirea inertă a replicilor de către dublura sa a distrus vraja inițială. Piesa n-a mai fost montată niciodată, cu excepția unei tentative avangardiste la Buenos Aires, curmată în timpul primului antract (în urma unei incendieri premeditate). Autorul ei s-a mutat la Los Angeles, a devenit faimos ca scenarist de westernuri TV. În fiecare după-amiază, primul spectacol se termina la ora 3:42 p.m., când se revărsau pe 49th Street cea deja congestionată sute de experți într-ale teatrului năuciți de cele văzute.

Trenul South Ferry 306, care acoperă douăzeci de kilometri din linia de metrou dintre South Ferry și intersecția Van Cortland cu 242nd Street, urma să intre în stația de pe 50th Street la ora 3:36 p.m., dar a avut întârziere după ce un semnalizator a raportat că printre șinele din Herald Square se târăște o siluetă. Investigațiile ulterioare au demonstrat că respectiva siluetă era un raton hăbăuc. Se mai întâmpla uneori să se rătăcească. Trenul intră scrâșnind în stația din 50th Street la ora 3:45 p.m., cu o întârziere de nouă minute. Ieșirea dinspre 49th Street era convenabilă și populară. Vagonul de metrou strânge laolaltă specimenele, stația le eliberează din captivitate. Bărbații și femeile coboară din vagoane, trec de turnichete și urcă scările, să alimenteze fluxul înnebunitor al Broadwayului.

Profitând de puhoiul de omenire, Carney o rupse la fugă. Alerga de-ai fi zis că Freddie tocmai a șutit o carte cu benzi desenate de pe rafturile de la Mason's și însuși Moș Mason îi urmărește pe Lenox Avenue cu o macetă în mână, alerga de parcă el și vărușău ar fi aruncat un pumn de petarde în pubelele de aluminiu de pe West 129th Street, de la nr. 34, de-a bubuit toată strada. Alerga ca un țânc convins că toți oamenii mari de pe lume, cu întreaga lor putere de oameni mari, o să-l bată să-i sară fulgii. Trecu printre mașini și oameni. Dansa, țâșnea, trecea glonț prin mulțime, făcea slalom printre comercianți amărâți și

matroane șchioape, șerpuia printre meltenii molâi și sofisticații cu mersul vioi, ca și cum ar fi fost o peliculă de celuloid ce se strecoară pe rolele unui proiector gigantic, cu secvențe pierdute dintr-un film de mâna a doua.

Se scuturã de Ed Bench și domnul Lloyd după a doua intersecție – la urma urmei, nu era zeul vitezei – și goni cale de încă zece străzi, chiar dacă nu la fel de repede, mai curând la trap decât la galop, căci își ieșise din formă. Tocmai se terminase construirea unui nou segment al Centrului Lincoln și fusese redată în folosință gaura de la metrou din stația de pe 66th Street.

Colierul s-a dus pe apa sâmbetei. Da, poți să ai în cap tot felul de tâmpenii, dar lumea se va așeza în metrou lângă tine ca lângă o persoană normală. În metrou se simți la adăpost tot drumul, până ajunse la magazin și se văzu cu Pepper.

⁂

Pepper nu se mai recunoștea pe sine în ultima vreme. Asta, probabil, de când fusese înjunghiat în stomac în timpul tunului de la Benton's. Lovitura începuse cu bine. Era vorba despre deturnarea unui camion cu paltoane într-o noapte liniștită, de duminică. Cel care l-a băgat în schemă a fost Dootsie Bell. Odinioară, Dootsie Bell fusese un as în materie de prăduială. Prompt, cu o voce de baubau care-i ținea în frâu pe țuțări. Pe urmă însă a început să se fixeze, și singurul remediu care a dat roade a fost Biblia. Desigur, un pic de Isus le prinde bine unora, dar n-ai nevoie de *faceți-le* și voi *asemenea*[1] când călătorești pe locul soacrei în timpul unui jaf. Dootsie îl asigurase pe Pepper că șoferul e legat fedeleș. Lama l-a străpuns adânc.

A urmat o săptămână în spital, în rezerva aia caraghioasă. Cu balamuți care intrau și ieșeau. La o zi după ce s-a întors în apartamentul din 144th Street, boilerul i-a crăpat. Proprietarul a tot inventat scuze până când Pepper i-a spus că, dacă nu...

1. Citat din *Evanghelia după Matei* (7:12) și *Evanghelia după Luca* (6:31), „precum voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea".

Au fost săptămâni grele, din alea când realizezi că te-ai dat peste cap să nu te aibă nimeni cu nimic la mână, iar asta înseamnă că nimeni n-are nimic pentru tine: nu tu ajutor, nu tu o vorbă bună. Avu timp berechet să se gândească la asta și se hotărî să nu schimbe absolut nimic în stilul său de viață de până acum, dar, pe măsură ce îmbătrânește, omul are dreptul să facă schimbările pe care le consideră potrivite.

Mațele îl deranjau mai mult decât era dispus să recunoască. Nu putea munci. Prima operațiune care i s-a ivit la orizont a fost jefuirea salariului lunar al unei fabrici de sticlă din New Brunswick. A lucrat cu Cal James – vărul gagicuței lui lucra acolo și le-a furnizat toate ponturile. După o jumătate de oră de filaj, vizând modul de funcționare a pazei, stomacul a început să-l chinuie și a leșinat în mașină. S-a întors cu chiu cu vai în oraș și a trebuit să petreacă o săptămână în pat. Îmi pare rău, Cal. De-atunci n-a mai participat la nici o lovitură. O voce lăuntrică îl tot întreba: Ești sigur că vrei să faci asta? Glasul bunului-simț, care-i salvase pielea de-atâtea ori. Se simțea depășit.

Petrecea foarte mult timp la Donegal's. Pe vremuri, când intra aici, dădea peste oameni care-i plăceau sau cu care, măcar, conlucrase – aveau ceva în comun. Acum nu știa unde dispăruseră toți aceștia. La pârnaie, la cimitir, desigur, dar nu numai acolo. Spărgașii, drojdierii și parașutele retrase din activitate n-au planuri de pensionare. Uitându-se la cei din Donegal's, își dădea seama că toți clienții din bar sunt niște pungași terminați – prea bătrâni să-și mai facă jocul, cu creierii vărzuiți după zece ani de zdup sau atât de beliți, încât nimeni nu vrea să mai lucreze cu ei. Cu gagiii ăia și cu el. Așa că s-a bucurat în după-amiaza când a apărut acolo Carney. Uneori, privindu-i chipul, întrezărea fața lui Big Mike, aceiași ochi și privire încruntată, se trezea din nou în compania prietenului său.

Într-o seară, era la Donegal's împreună cu Big Mike, iar Pepper îi împărtășea părerile lui despre natura universului.

— Tu știi care-i problema ta? l-a întrebat Big Mike.

— Nu. Te rog, spune-mi, a răspuns Pepper.

— Ție nu-ți place nimeni, a fost verdictul lui Big Mike.

Pepper i-a argumentat că-i plac foarte mulți oameni, dar nu-i place lumea. Îi plăcuse Big Mike. Orice asemănare dintre tată și fiu se risipea de-ndată ce vânzătorul de mobilă se apuca să dea din clanța aia afurisită, dar îl ungea pe suflet să-i vadă licărul din ochi. Fie el cât de scurt. Pepper va lucra pentru el chiar dacă nu-l ascultă și nu-i dă papucii lui văru-său. Convalescența îi confirmase vidul din viața lui. Un fotoliu rabatabil i-ar fi numai bun.

Se apucă de treabă de-ndată ce ajunse pe 125th Street. Pepper ridică grilajul metalic și căută pe legătură cheia de la intrarea din față.

— De ce-a ținut magazinul închis toată ziua? îl interpelă din spate un glas strident.

Nu era un client. Ochelarii de soare și cliftul de fante se potriveau cu descrierea făcută de Carney lui Chet Veterinaru', unul dintre smardoii lui Chink Montague. Pepper îl ignoră și descuie ușa din față.

— Îmi întorci spatele? Cu tine vorbesc.

Pepper se întoarse cu fața la bărbat, cu resemnarea cuiva care descoperă că are toaleta paradită și după ce a trecut pe-acolo instalatorul.

— Cine ești? îl întrebă Chet Veterinaru'.

— Paznicul de noapte.

— Îl caut pe șeful tău.

— Eu sunt aici.

Chet Veterinaru' privi pe furiș spre întunericul din magazin. Îl cântări din priviri pe Pepper. Atitudinea lui îl lăsă paf.

— O să revin, zise el.

— Magazinul n-o ia din loc.

Chet Veterinaru' se cărăbăni. Privi de două ori peste umăr și de două ori întoarse capul rapid zărind privirea feroce a lui Pepper.

Serviciul de pază începu cu un sendviș cu salată de ouă și cu un milkshake de la Lionel's, de pe Broadway. Seara de miercuri era liniștită, permițându-i să contemple meritele relative ale

fotoliului rabatabil Argent și acțiunea lui hidraulică lină, ca în reclame. E o piesă de mobilier faină, își spuse el, deși prefera o tapițerie cu țesătura mai deasă.

Argent-ul era o îmbucătură din fructul oprit. A doua zi profită de serviciul de pază ca să răsfoiască materialele promoționale. Să-și formeze o imagine cât mai completă despre chestiile rabatabile. Postul lui de santinelă era biroul lui Carney, cu luminile stinse. A ridicat jaluzelele o fracțiune de secundă, cât să arunce o privire în salonul cu exponate și spre stradă, fără să-l poată vedea cineva de-afară. Ducea cataloagele la ochi în semiîntuneric. Prizoane, rezistent la pete, manetă de manevrare. Era un model nou, cu un suport TV încorporat, care se pliază peste poală, ceea ce-i grozav, în caz c-o să aibă vreodată televizor.

Să fi trecut trei ani de când a renunțat să folosească locul ăsta pe post de serviciu de mesagerie? Mobila părea diferită – evolua odată cu gustul clienților – dar, în tot acest timp, Carney ținuse magazinul în viață, la standardele dinainte. Făcuse o treabă bună. Taică-său ar fi mândru de el, chiar dacă-i o activitate cinstită. Într-un fel, seamănă și nu seamănă cu el. De-aia nu-i poartă râcă pe chestia cu Duke, traficantul de droguri și gaborii. Big Mike nicicând nu rezistase ispitei de a-și plăti polițele și această trăsătură o transmisese și băiatului său.

Se întinse. Simți că are ceva în buzunarul de la spate al salopetei. Un fluturaș din cei împărțiți săptămâna trecută de către activiști pe 125th Street:

ȘEZI BLÂND, SCUMPI
MESAJUL A FOST TRANSMIS
De ani de zile țipăm că vrem slujbe, școli decente,
locuințe curate etc.
Unii, pur și simplu, au refuzat să ne asculte.
Le tot spuneam că riscă să se dezlănțuie iadul
dacă negrii nu vor vedea niște progrese reale.
Unii, pur și simplu, au refuzat să ne asculte.
Astăzi toată lumea ne ascultă – cu urechile ciulite.
Mesajul A Fost Transmis

I-l dăduse un activist tinerel, unul din ăia care participă la proteste pașnice, purtând o cămașă africană din alea care se vând în ziua de azi.

— Ce privire ai, i-a spus el lui Pepper, ziceai că-i un meltean de prin Sud, care trebuie să ia lecții despre obiceiurile din Marele Oraș.

Căutătura aprigă a lui Pepper l-a trimis urgent la plimbare. Șezi blând, scumpi. Nu ne-ascultă nimeni. Dar voi ascultați ce zice gândacul de bucătărie înainte să-l călcați în picioare? Fu cât pe-aci să arunce fluturașul la gunoi, dar, până la urmă, îl băgă în buzunarul de la spate.

La ora 3:32 a.m., doi albi se apropiară de intrarea din față. Clienții, când văd ÎNCHIS, dau să plece, dar ăștia doi își mijiră ochii și își lipiră fețele de vitrină, să privească înăuntru. Erau tineri, îngrijiți, îmbrăcați în uniformele unei companii de gaz care nu erau cu adevărat ale lor. Nu erau niște cretinozauri ca atâția arzoi care, după câțiva pumni, gâfâie ca dracu'. Tipii ăștia erau în formă, curați, asemenea astronauților. Noua generație. Aveau jumătate din vârsta lui. Pepper duse mâna la burtă, în locul unde cuțitul pătrunsese adânc în el. Îl durea doar la gândul luptei pe care urma s-o dea.

Cei doi se despărțiră. Unul dintre astronauți, roșcovanul, se duse la colțul străzii și se uită, pe Morningside, la ușa laterală, spre birou. Astronautul blond o luă în direcția opusă, spre zidul dintre magazin și barul alăturat. Reveniră la intrarea din față, se consultară și plecară.

Se întoarseră după cinci minute. Astronautul roșcat se aplecă să descuie sau să spargă lacătul de pe grilaj și apoi îl trase sus, în timp ce ălălalt se făcea că își studiază mapa. În timpul unei loviturii, uniforma de chelner sau de portar îi deschidea lui Pepper cale liberă printre albi. Tot așa cum într-un cartier negru un alb într-o uniformă cu aspect oficial poate pătrunde într-o grămadă de locuri fără bătăi de cap. O uniformă de gabor transmite un mesaj, una de servicii publice – alt mesaj, atâta vreme cât nu se află acolo ca să-i debranșeze de la electricitate. Astronautul roșcovan descuie ușa de la intrare cât ai zice pește, iar însoțitorul

lui împinse peste prag o cutie metalică. Mai mult ca sigur, un arzător cu acetilenă.

Odată intrați, mișcările le deveniră lente, începură vânătoarea. În tandem: un pas, pauză și privire atentă, încă un pas. Roșcovanul porni spre biroul lui Carney, iar blondul spre cel al lui Marie. La jumătatea salonului, blondul lăsă cutia jos și amândoi puseră mâna pe pistoalele lor Colt Cobra. Își continuară drumul spre capătul magazinului, atenți ca niște prădători.

Pepper era în dezavantaj, în sensul că era neînarmat. Ultimul lui parapel fusese cel de unică folosință, întrebuințat la deturnarea camionului, și ultima oară îl zărise căzut pe jos în Cadillacul lui Dootsie Bell, înainte ca acesta să-l lase din mers în fața Spitalului Harlem. În seara aia, Pepper avea pe agendă o întâlnire cu Billy Bill, să cumpere un pișcoci. Acum nu avea la îndemână decât o bâtă de baseball și un cuțit de vânătoare.

Bâta, pentru început. Pepper îl trosni pe roșcovan, cu măciulia bâtei, în plex, iar apoi îl păli cu o forță înfiorătoare la baza craniului. Lăsase ușa biroului întredeschisă și se năpustise la el când întrase în raza lui de acțiune, făcându-l să vadă stele verzi. Trecură doar câteva secunde până când icnetul i-a atras partenerul. Să-i ia pistolul sau să-și facă scut din astronautul doborât? Coltul Cobra săltase în sus și alunecase pe podea – oare unde? Zgomotul îi fusese amortizat, așadar, căzuse pe covor. N-avea timp să-l caute.

Când celălalt apăru în ușă, Pepper duse cuțitul de vânătoare la beregata roșcovanului. Trupul acestuia îl acoperea pe jumătate. Există unii care, oricum, ar fi tras, dar blondul nu făcea parte dintre ei.

— Dă-te înapoi, amice, spuse Pepper.

Roșcovanul chelălăi când Pepper spori apăsarea pe beregata lui.

— Ne ridicăm frumușel, da?

Se ridicară. Pepper simți că individul îl tatonează în căutarea unei breșe. Îl ghidă cu un pas mai aproape de intrare. Astronautul avea mișcări premeditate, să-și joace șansa. Pepper

întinse mâna să trântească ușa și îl propti în ea. Apăsă butonul de pe clanță, s-o încuie.

Astronautul îi trase un cot în stomac, iar apoi îi cardi una în falcă. Pepper își apăra stomacul, locul unde fusese înjunghiat, oferindu-i o șansă individului. Celălalt tip încercă încuietoarea, apoi bușî ușa cu umărul, s-o dărâme. Roșcovanul îl placă pe Pepper și-l trânti la pământ.

Fereastra de la birou se sparse și cioburile săriră spre interior când celălalt astronaut aruncă cu sofaua în ușă. Jaluzelele erau făcute praștie. Covorul: Pepper zări patul pistolului căzut pe jos. La fel și roșcatul. Se târâră grămadă să-l apuce. Pepper ajunse primul, se răsuci și trase în direcția siluetei din fereastra biroului. Rată. Îl trosni pe roșcat cu patul pistolului în scăfârlie.

Data trecută, omul se alesese cu pete de sânge pe covor, de data asta cu geamul țăndări. Fereastra se căsca știrbă.

— Șezi blând, scumpi, spuse Pepper. Cum apare ceva, cum trag. Îl înșfăcă pe astronautul roșcovan și i se adresă partenerului său: Te dai înapoi frumușel, până ajungi la vitrină. Eu vin cu bulangiul ăsta.

Îl puse pe roșcovan să deschidă ușa biroului.

Era ciudată faza asta – cu silueta albului proiectată pe scena lui 125th Street, care își vedea de treabă, de parcă drama lor violentă nici n-ar fi existat. Pe trotuarul de vizavi, o puștoaică încerca să-și stăpânească cercul. Focul de armă nu atrăsese patrulele de poliție, deși numărul acestora sporise. Deocamdată.

După cum îl țintea cu pistolul, ambițiile astronautului blond păreau să vizeze o împușcătură în cap. Poate două în burtă, la final.

— Lasă-l jos, îl îndemnă Pepper. Dacă nu vrei să pleci singur.

Astronautul se aplecă să așeze pistolul pe podea și ridică mâinile.

— Și-acum, cărați-vă dracu' de-aici, spuse Pepper.

Mesajul a fost transmis, după cum le plăcea să spună tinerilor din Harlem.

*

Carney văzu geamul spart și alergă la telefonul lui din birou. Elizabeth nu-i răspunse. O fi la cumpărături, în parc, greu de spus.

— Îl cunosc pe un tip care o să cumpere arzătorul, tu n-ai nevoie de el, îl anunță Pepper.

— Ce să cumpere?

— Uite-l colea. Aveau de gând să-ți ardă seiful. Nu, pe J.J. l-au săltat, urmă el după o pauză. Sunt sigur că-i vorba de altcineva.

— Uite, trebuie să ajung acasă.

Scoase servieta lui Linus din seiful Hermann Bros. Pepper îl sfătui să lase seiful deschis.

— Așa, măcar, n-o să ți-l paradească dacă se-ntorc.

Carney luă banii – Freddie avea nevoie de ei acum, că picase faza cu ascunderea colierului.

Se uită pe fugă la hârtiile din servietă. Planurile unui complex de birouri de pe Greenwich Street, în centru – importante, poate, dar nu de neînlocuit. Sub planuri erau niște documente, chestiuni imobiliare cu numele lui Linus pe ele și cu corporația familială. Unul dintre ele îi oferea domnului Van Wyck împuternicirea de a acționa în numele fiului său. Despre asta să fi fost vorba? Ulterior, Carney avea să înțeleagă de ce erau alde Van Wyck așa de morcoviți. Acum însă trebuia să se asigure că ai lui n-au probleme.

În timp ce încuia magazinul, Pepper îl întrebă dacă mai are camioneta lui taică-său. Le-ar prinde bine acum, zise el. O luară din parcare și porniră cu ea spre Riverside Drive.

Carney retrăi șocul: colierul s-a dus pe apa sâmbetei. Îl cedase fără fițe, și cu asta, basta. Și lor nici măcar nu le-a păsat de el. La semafor, pe roșu, se porni să claxoneze. Elizabeth și ăia mici.

— N-au pățit nimic, spuse Carney.

— Poate că nu.

— Freddie.

Îi rosti numele cu obidă, ca în copilărie, când, din cauza lui, luau papară. *Freddie.*

— La noapte o să-ți păzesc casa din camionetă, spuse Pepper. Mâine o să pun un alt gagiu să-ți păzească familia.

Mașina se zgâlțâi din toate încheieturile când nimeri într-o groapă din asfalt, un crater din alea cu propriul lor cod poștal, și Pepper tresări de durere. Își acoperi cu palma burta, sub inimă.

— Te-au băgat în fabrica de pumni?

Carney îi spuse că arată ca dracu'. Pepper mormăi ceva despre niște cosmonauți.

Când intrară în casă, o găsiră pe Elizabeth stând întinsă pe canapea și pe copii ciupindu-se.

— Pepper, exclamă ea.

— Mă ajută la mutatul mobilei de când Rusty e în concediu.

Îi explică de ce a închis magazinul, că Marie și Rusty merită un concediu după săptămâna trecută și că lumea e prea tulburată de cele întâmplate ca să-i mai ardă de mobilă. Elizabeth făcu o glumă, ce-ar fi să-i fie ea secretară cât timp lipsește Marie?

— Ce vrei să spui?

— Ai un mesaj din partea lui Ed Bench, spuse ea uitându-se pe agendă. Cică ți-ar fi dat cartea lui de vizită.

Carney îl sună pe avocat de la telefonul public din colțul străzii.

Puseseră laba pe Freddie.

OPT

Porni în josul Parcului Central. I se părea logic să urmeze linia clădirilor de la periferie, cu dârele lor de funingine, până în punctul unde se terminau brusc la 96th Street, lăsând locul puzderiei de clădiri rezidențiale maiestuoase, celebre în lumea întreagă, care, la rândul lor, erau înlocuite de monstruoasele clădiri corporatiste de la 50th Street încolo, spre centru. Park Avenue era ca o diagramă dintr-un manual de economie, ilustrând un studiu de caz al reușitei în afaceri, cu numărul străzilor din Manhattan pe axa *x* și banii pe axa *y*. *Iată un exemplu de creștere exponențială.*

— E pe 51st Street, spuse Carney.

— Așa mi-ai zis, răspunse Pepper.

Carney încă nu se obișnuise cu imaginea Clădirii Pan Am ivită pe 45th Street, obturând cerul. Se înalță întruna – clădirile, mormanele de bani.

Conurile rutiere portocalii erau plasate unde îi promisese Ed Bench, la jumătatea distanței dintre 51st Street și 50th Street, pe latura vestică a bulevardului. Pepper le dădu la o parte și Carney parcă.

Peste drum se înălța nr. 319 de pe Park Avenue, în spatele unui gard de placaj împodobit cu reclame la noul disc al lui Frank Sinatra acompaniat de Count Basie. Clădirea avea peste treizeci de etaje, acoperite cu panouri metalice albastru-deschis. Panourile se opreau la jumătate; era șantier în lucru. Lucrările erau destul de avansate, căci liftul funcționa, iar

etajul cincisprezece avea deja planșeul montat, după cum îi spusese avocatul.

După ce ieșise din cabina telefonului public, Carney îi povestise lui Pepper discuția cu acesta. Tonul imperturbabil, relatarea calmă a faptelor. Îl umflaseră pe Freddie la maică-sa, în fața casei.

— Ți-am spus eu c-o să fută calu-n pizdă, zise Pepper.

— Da, spuse Carney.

Din câte îl cunoștea pe văru-său, acesta voise s-o vadă pe fugă pe mătușa Millie, să-i ceară bani. Dacă Moskowitz s-ar fi mișcat rapid cu banii de colier, Freddie ar fi putut s-o întindă cu un autocar fără s-o mai vadă.

Ed Bench îi spusese să aducă „proprietatea domnului Van Wyck" la o adresă de pe Park Avenue, la ora 10 p.m. Îl va primi la schimb pe văru-său. Ed Bench i l-a dat la telefon pe Freddie, care a apucat să murmure „Eu sunt" până să-i ia avocatul receptorul.

— Pe teren propriu, declară Pepper. Dețin controlul scenei.

— Asta or să facă?

Pepper mormăi. De ce-s în stare ăștia? Au scotocit casa mătușii Millie, au vandalizat Sterling Gold & Gem, au venit cu pistoale la magazinul lui. Nu îl omorâseră pe Linus – Linus le-ar fi ciripit unde se află servieta dacă l-ar fi umflat. Din câte îi povestise Pierce, l-au omorât pe martorul dintr-un proces penal până să depună mărturie. Dacă e să-i dea crezare lui Pierce. Se pune însă întrebarea: Ce i-ar face lui Freddie; și: i-l vor da la schimb?

— Mor de foame, zise Pepper.

— Ce face?

— Mai întâi ar trebui să mâncăm ceva, i-a propus Pepper.

— Dar nu mi-a spus să vin cu cineva.

— Ți-a spus să nu vii cu cineva? Suntem prieteni vechi, eu și tipii ăia ai lui Van Wyck.

Plecară cu mașina până la Jolly Chan's, pe Broadway. Se întuneca. Pe măsură ce vara se scurta, se întuneca tot mai devreme de la o zi la alta. La restaurant, cina era în plină desfășurare. La

intrare, o tânără într-o rochie chinezească lungă îl întâmpină pe „domnul Pepper". Afișa un aer de încredere neafectată și-i conduse la masa unde stătuseră împreună ultima oară, trăgând-o astfel încât Pepper să se poată așeza la locul lui preferat. Cu spatele la perete, după cum spunea tatăl lui Carney, să nu te poată ataca nimeni pe furiș. Până de curând, Carney nu-i apreciase înțelepciunea la justa ei valoare.

— Chan a murit, spuse Pepper. Asta-i fiică-sa. Acum ea se ocupă de local.

Comandă pui pane și cartofi prăjiți, iar Carney ceru porc cu orez la tigaie. Un băiețandru cu șireturile dezlegate așeză un ceainic pe masă și se înclină rapid.

Carney deschise servieta. Ce anume îi lipsește lui Van Wyck? Examină documentul cu împuternicirea. Cu trei ani în urmă Linus semnase o procură pe numele lui taică-său asupra drepturilor sale. Când la balamuc, când în libertate, plus problema cu drogurile – era o măsură inteligentă să-ți scoți fiul din afacerile familiei. Oare Linus căutase anume acest document, sau l-a găsit în seif, pur și simplu, din întâmplare? Odată cu moartea lui, devenea nul – familia era cea care deținea controlul asupra averii sale. Doar dacă nu lăsase un testament, dar au tinerii obiceiul să-și facă testamentul? Posibil, dacă ai bani.

— Ce-i aia? îl întrebă Pepper.

— Scrisori de dragoste, răspunse Carney.

Îi arătă felicitarea de Sfântul Valentin primită de la o fată pe nume Louella Mather – scrisul de mână și data indicau faptul că ea și Linus erau copii la vremea aceea – și o scrisoare.

Carney îi citi lui Pepper fragmente și îi făcu un rezumat. Totul era ca în romanele de trei parale citite de Elizabeth, cele cu o domniță albă într-o rochie lungă, fugind dintr-un castel înălțat pe-o stâncă, cu un sfeșnic în mână. Tânăra domnișoară Mather descria amănunțit noaptea petrecută cu Linus în patio, cu focul de tabără aprins pe plajă. „Fac numărătoarea inversă a zilelor care au rămas până când ne vom putea revedea la Heart's Meadow." Heart's Meadow mirosea de la o poștă a mărturisiri făcute într-un pavilion, sub razele firave ale lunii.

Lăsând la o parte scrisoarea romantică, știa că Linus și tânăra domniță n-au sfârșit prin a fi împreună.

O femeie în pantaloni de-un roșu intens, lucios, trecu pe trotuar, distrăgându-l pe Pepper, iar Carney luă acest lucru ca pe un indiciu că-i timpul să se oprească din citit. În timp ce băga scrisoarea la loc în plicul îngălbenit de vreme, zări coala împăturită. Era recentă și nu avea nici o legătură cu scrisoarea veche. Pe obligațiunea albă ca zăpada erau cinci șiruri de numere bătute la mașină. Carney i-o arătă lui Pepper. Pepper mormăi.

— Ce-i asta?

— După numărul de cifre, conturi bancare anonime, răspunse Pepper.

— De unde știi? îl întrebă Carney uitându-se încă o dată la cifre.

— Da' tu unde crezi că-mi țin rahatul? spuse Pepper.

Carney nu-și dădea seama dacă glumește sau vorbește pe bune. Bani ascunși în străinătate. Spălați? Evaziune fiscală? De-aia îl fugăreau pe Freddie? Ultimul articol din servietă era fotografia dublă, din 1941, cu Joe DiMaggio și Charley Keller. Dar era absurd să fi trecut prin toate astea pentru o poză cu jucători de baseball.

Pepper și Carney își omorau timpul în localul chinezesc. În locul unor profeții sau al unor numere norocoase, prăjiturelele cu răvașe aveau foițe ce făceau reclamă firmei de asigurări United Life Insurance. La plecare, Pepper lăsă un bacșiș exorbitant.

Se îndreptară spre camioneta lui Carney. Acesta revopsise Fordul, dar zgomotul pe care îl scotea când răsucea cheia în contact îi trăda vârsta. Încetase cu ani în urmă să mai vândă mobilă la mâna a doua și folosea camioneta mai ales ca să treacă pe la specialiștii cărora le lăsa monedele cu valoare numismatică și ceasurile de mână. La cum îi mergea afacerea și la cât câștiga Elizabeth, își puteau permite să cumpere o mașină nouă, una sport, dar și practică, însă îi plăcea camioneta, fiindcă vedea în ea un mijloc de deghizare. Copiii încă se puteau înghesui pe bancheta din față și era fericit știindu-se cu toți

patru aliniați unul lângă altul, întinzându-și mâna în lateral, să-i protejeze când se întâmpla să frâneze brusc.

— Văd că merge, zise Pepper, trăgând portiera.

— E faină camioneta asta veche.

Se hotărî: la sfârșitul verii o să-și ia o mașină ca lumea, înainte ca May și John să crească prea mari. Și o să se concentreze pe problemele la ordinea zilei.

În după-amiaza aceea, când plecaseră de la magazinul de mobilă, Pepper își așezase o caserolă metalică la picioare. Acum îi săltă capacul și scoase cele două Colturi Cobra.

— Au renunțat la astea, zise el și le luă la verificat.

Carney își scoase și el pistolul.

— Al lui Miami Joe, spuse el.

Povesti cum l-a găsit sub canapea la câteva luni după ce Pepper l-a mătrășit pe tip la el în birou. Rămăsese neatins, până astăzi, pe fundul sertarului său, sub un exemplar al revistei *Ebony* cu Lena Horne pe copertă. Pepper nu păru să se mire.

— Știi să-l folosești?

Odată, în liceu, când taică-său era plecat, șobolanii au chițcăit ore în șir în pereții blocului. N-aveai cum să-i auzi și să n-o iei razna. Știa unde își ține taică-său pistolul. Pe raftul din debara unde își ținuse maică-sa cutiile de pălării, Big Mike avea o cutie de pantofi cu gloanțe și cuțite și ceea ce, în timp, Carney bănui că ar fi o garotă improvizată. Și pistolul acelei luni. În ziua cu șobolani, fusese unul cu țeava retezată, de calibru 38, care s-a lățit ca un broscoi negru în palma lui de treisprezece ani. A bubuit tare de tot. Nu știa dacă a nimerit vreun chițcan, dar s-au împrăștiat care încotro și câteva săptămâni Carney a trăit cu spaima-n suflet că taică-său o să afle că i-a cotrobăit în ascunzătoare. Peste câteva luni, când s-a uitat iar în cutia de pantofi, a văzut că în ea e un alt pistol.

Îi spuse lui Pepper că știe să-l folosească.

Pepper mormăi în barbă. Puse un Colt Cobra în buzunarul hanoracului său de nailon.

Acum, că ajunseseră la locul întâlnirii de pe Park Avenue, pistolul lui Miami Joe părea o jucărie prostească. În ultimii

cinci ani, Carney se tot îmbărbătase la gândul că, dacă i se întâmplă ceva rău, se poate apăra cu pistolul ăla de sub canapea. Era siguranța lui secretă, cum ar fi banii de ușcheală din oraș ținuți într-un pantof. Acum însă erau pe Park Avenue. Una dintre cele mai scumpe artere din lume. Blocul ales de Van Wyck pentru schimb valora zeci de milioane de dolari; era un simbol al puterii lui concentrate, al capitalului și relațiilor pe care se clădise lăcomia lui. Cât despre Carney, avea de partea lui pistolul unui mort și un pungaș vlăguit, prea de doi bani ca să-și cumpere o pereche de nădragi noi.

— Gata? îl întrebă Carney.

— Mă uitam la Egon.

Carney îl privi lung.

— Fotoliul rabatabil Egon, cu acțiune hidraulică lină. Din biroul tău, din catalog. Și o veioză cu picior înalt.

— Ah, da, răspunse Carney. Termenul de așteptare e între patru și șase săptămâni.

Un zăvor minuscul bloca ușa de placaj din față, de la nr. 319, lângă o reclamă pe care scria IMOBILIARE VAN WYCK: CONSTRUIM VIITORUL. Pepper și Carney trecură de gard și tumultul orașului se stinse ca prin minune. Placa de bronz fusese deja montată: IVW. Pe geamurile recent instalate în holul de la intrare erau lipite în cruciș fâșii de bandă adezivă. Dușumeaua era acoperită cu cartoane pline de praf, iar pereții erau împestrițați de nori cenușii de tencuială.

Un paznic alb ședea pe un scaun pliant lângă șirul de ascensoare. Își dădu jos ochelarii de citit – se câcâia cu o carte de cuvinte încrucișate – și se uită iritat la Carney și la partenerul său. Duse mâna spre talie, în zona tocului. Le arătă cu degetul vitrina cu lista locatarilor, unde niște litere albe pluteau pe-o întindere de postav negru: APARTAMENTUL 1500. Singurul deja ocupat.

În interiorul ascensorului nefinisat, o plăcuță neinscripționată aștepta avizul inspecției de profil. Încă aveau timp să se-ntoarcă pe călcâie.

— De unde știi care-i banca? întrebă Carney.

— Am tot așteptat să mă-ntrebi, zise Pepper. Îți place nasulia asta?

Carney își zise în sinea lui: lasă-l pe Freddie să doarmă cum și-a așternut. Și-apoi? Să golească conturile potențialelor bănci și să vireze pe-o insulă, asemenea lui Wilfred Duke? Această fantezie a durat foarte puțin, cât scurta deplasare între etaje: Elizabeth l-ar trimite la plimbare în clipa când ar afla că se ține și de pungășii. Ar chema gaborii ea însăși dacă ar apărea haidamacii bătând la ușa lui Leland și Alma în căutarea lor.

Ascensorul scoase un bip scurt, voios și își deschise ușile.

Coridorul de la etajul cincisprezece era acoperit de-o mochetă roșie, zdravănă, iar pereții erau placați pe toată lungimea cu panouri din imitație de marmură. Becurile din tavan erau prinse în lustre Miller, care ajunseseră la modă în clădirile de birouri. O săgeată subțire, din alamă, îi îndruma spre apartamentul 1500.

— Sus, sus, murmură Pepper. Ultima dată când am urcat mai sus de etajul zece...

Scoase din buzunarul hanoracului Coltul Cobra. Carney își lăsase pistolul în torpedoul mașinii după ce îi povestise lui Pepper despre el. N-avea de gând să-l folosească, așa că n-avea rost să-l care cu el. Avea să vină și clipa când și-a dat seama cât de prostesc era acest argument.

Luminile erau aprinse la recepție, dar nu era nimeni. Din capătul coridorului răsună strigătul lui Ed Bench:

— Poftiți aici, domnilor.

Mirosea a zugrăveală atât de proaspătă, încât ai fi zis că pereții verde-deschis sunt gata să te mânjească de la jumătate de metru. Paravane înalte până la piept împărțeau încăperile spațioase în spații de lucru individuale, însă deocamdată lipseau scaunele, birourile, toate cele. Carney își aminti că unele firme se mutaseră în Clădirea Pan Am încă dinainte de finalizarea construcției. Afacerile imediate erau atât de numeroase, încât construcțiile nu mai țineau pasul cu cererea, cu banii achitați în avans. Săptămâna viitoare, aceste încăperi și diviziunile lor

vor fi pline de oameni la costum cu dungi, care-și vor promova produsele în receptoarele telefoanelor.

Dar, până atunci, trebuia încheiată o cu totul altă tranzacție.

Ușa spre sala de ședințe era larg deschisă, iar înăuntru îi așteptau Ed Bench și doi tipi în costume gri, de bumbac, cu revere înguste. După cum îi descrisese Pepper, cei doi trebuie să fi fost astronauții. Ed Bench era așezat la masa uriașă, ovală, iar lângă cot avea un telefon alb, sistem interfon. În jurul mesei erau douăsprezece scaune libere. Masa și scaunele făceau parte din noua gamă de toamnă a mobilei de birou Templeton Office, care, din câte știa Carney, nici măcar nu apăruse pe piață. Dincolo de peretele de sticlă ce dădea spre stradă se profila noua linie a orizontului, aflată în veșnică transformare.

Pepper dădu din cap spre cei doi astronauți, care nu-i răspunseră la salut. Îl flancară pe Ed Bench și își îndreptară pistoalele spre Carney și Pepper, care se opriseră în prag. Astronauții se simțeau mult mai confortabil în costumele făcute la comandă decât în uniformele companiei de gaze; lumea corporatistă era habitatul lor natural.

Judecând după reacția lui Ed Bench, acesta fusese informat ce hram poartă bodyguardul vânzătorului de canapele, dar tot nu reuși să-și înăbușe mirarea văzându-i vestimentația rustică.

Pepper își ațintì pistolul asupra roșcovanului. Avea boală pe el.

— Clientul meu s-a bucurat că și-a recăpătat colierul, spuse Ed Bench. Va fi încântat că ai adus și celelalte lucruri.

— Unde-i Freddie? îl întrebă Carney.

— Ai acolo totul? întrebă, la rândul lui, Ed Bench, arătând spre servietă.

— Omul te-a întrebat ceva, interveni Pepper.

Aruncă o privire în spate, să nu apară alți musafiri nepoftiți. Paravanele făceau acest lucru imposibil.

— N-am putea termina cu trăncăneala asta aiurea?

Privirea celor doi astronauți le spunea că au un pretext să tragă de timp.

— Ai parcat unde ți-am spus? întrebă Ed Bench, reducând tensiunea din încăpere.

— Mda, spuse Carney.

Ed Bench formă un număr de telefon.

— OK, spuse el și lăsă receptorul în furcă. Dacă mergi la fereastră, ai să-l vezi.

— Du-te, îl îndemnă Pepper, ținând pistolul orizontal.

Carney se deplasă tacticos. Camioneta lui taică-său era fix peste drum.

— Trebuie să apară, spuse Ed Bench.

— Pe Van Wyck, zise Carney, pesemne că l-a distrus povestea cu fiu-său.

— Linus avea un talent deosebit să și-o caute cu lumânarea. S-a înhăitat cu un element rău.

Afară, jos, doi bărbați apărură de după colțul lui 55th Street. Cărau o siluetă inertă pe care o culcară în camionetă. O fi fost Freddie. Persoana nu mișca.

— Ce-a pățit? întrebă Carney.

— E viu, îl asigură Ed Bench.

Astronautul blond mormăi ceva.

— Domnul Van Wyck n-a văzut cu ochi buni...

— Ce mă-sa-mare n-a văzut? întrebă Pepper.

— Faptul că l-a inițiat în consumul de narcotice. Că a râs de el.

L-a inițiat – asta era o minciună sfruntată.

— Cum adică a râs de el? întrebă Carney.

Ed Bench sesiză că Pepper și-a schimbat poziția.

— Când au jefuit apartamentul. Linus și domnul Van Wyck s-au păruit, iar acesta din urmă a căzut din picioare. Iar prietenul lui Linus a izbucnit în râs. N-a văzut chestia asta cu ochi buni, încheie avocatul frecându-și bărbia.

Astronautul roșcovan vorbi pentru prima oară:

— Așa că l-am fezandat un pic.

Ulterior, Pepper avea să-i explice că asta era ideea: lasă-i pe albi să creadă că poa' să ți-o tragă la nesfârșit și-o să ți-o tragă. Asta s-a întâmplat la două luni după seara de pe Park

Avenue. Vara luase sfârșit și toamna apăruse pe furiș, ca un hoț. Erau la Donegal's. Carney poposise acolo să-l întrebe pe Pepper cum îi plac fotoliul rabatabil Egon și veioza cu picior, cu abajur-pagodă.

— Vorbeai despre proteste, care era poanta? Totul rămâne cum a fost, așa că toate protestele alea au fost degeaba.

— În privința asta, am dreptate, spuse Pepper. Juriul n-a avut nimic de zis despre caraliul ăla, nu? Și-a păstrat slujba, corect? Totuși, în ceea ce privește faptul că i-am împușcat pe gagiii ăia... poate că pornești de jos și ajungi sus de tot.

ARUNC-O
ȘI
SĂ VEZI CUM O IAU LA FUGĂ!

În seara aceea, la nr. 319 de pe Park Avenue, Pepper a început modest, împușcându-l pe astronautul roșcovan în gură. Instinctul l-a obligat pe roșcovan să tragă cu pistolul calibru 38. A ratat. Astronautul blond a tras în Pepper și l-a nimerit în mușchiul de deasupra șoldului stâng înainte ca Pepper să-l împuște o dată în mutră și de două ori în burtă. Pepper a mai băgat două gloanțe în roșcovan, să-l termine, fiindcă omul se zbătea ciudat, ca electrocutat, pe masă. Al doilea glonț îl potoli definitiv.

— Coloana vertebrală, spuse Pepper. Îi bagă-n boale, fac ca dracu'.

Reacția lui Ed Bench le spuse că nu mai văzuse la viața lui doi oameni împușcați mortal în imediata lui apropiere. Palid din naștere, păli și mai mult. Carney îl mai văzuse pe Pepper omorând un om, așa că uciderea altor doi nu era o mare noutate pentru el; pe el însă nu-l împovăra gândul că s-ar putea să fie următorul. Se apropie grăbit:

— Te-au împușcat, omule.

Printre degetele lui Pepper se prelingea sângele.

— Va trebui să văd ce am, zise el, referindu-se la rană. Hai să încheiem socotelile.

Carney puse servieta pe masa de ședințe.

— Fă ce vrei cu astea, îi spuse el avocatului.

— Ești sigur că asta-ți dorești? îl întrebă Pepper.

— Da, veni răspunsul ferm; nu mai exista cale de întoarcere.

— Căca-m-aș, ia măcar pistoalele, îl îndemnă Pepper. Nu-l lăsa pe șapcaliul ăsta să ne împuște.

Carney îi urmă sfatul, chiar dacă Ed Bench nu părea în stare să-i urmărească cu o armă în mână. Privi cadavrul astronautului roșcovan. Sângele lui împroșcase cămașa și fața lui Ed Bench. Avocatul își mișca buzele, dar îi pierise graiul. Dacă s-ar interveni rapid, noile fibre ultramoderne din covorul Templeton Office ar preveni formarea petelor.

În capătul coridorului îi aștepta ascensorul. Oare câți oameni lucrau în clădirile alăturate și puteau să anunțe că s-au auzit împușcături? Carney nu verificase dacă birourile în al căror câmp vizual intră sala de ședințe au luminile aprinse.

— E de rău? întrebă Carney.

— E o rană prin împușcare.

Pepper lăsă cerculețe de sânge pe butonul cu PARTER. Șterse amprenta de pe el.

Paznicul din hol sări de pe scaun când auzi deschizându-se ușa ascensorului și o tuli spre șirul de lifturi din capătul opus. Nu se amesteca. Până la ce distanță bate zgomotul unei împușcături? De cealaltă parte a gardului de placaj nu-i aștepta nici o patrulă a poliției. Pepper șontâcăi pe stradă. Îl lăsă pe Carney să-i dea o mână de ajutor. Traversară linia mediană ce separa benzile dinspre periferie de cele dinspre centru, oprindu-se doar cât să lase un Rolls-Royce gri să treacă pe lângă ei. Pasagerii aflați la bordul mașinii nu dădură semne că i-ar fi observat.

Freddie zăcea pe platformă, un boț de carne în haine îmbibate de sânge. Când îl zări pe Carney, gâjâi și își duse mâna la piept.

— Dă-mi cheile, îi ceru Pepper.

Carney i le dădu și urcă în spate. Cucoanele întotdeauna l-au iubit pe vărușău, mai ales în epoca lui de glorie, dinainte

de-a o da pe băutură și droguri în exces. *Frumușelul* – Pedro i-a transmis această poreclă, tot așa cum Big Mike i-a transmis lui Carney pungășia. Tinerele alea nu or să-l mai recunoască pe Freddie, la cât de boțită îi era mutra.

Trebuia să ajungă la spital. Carney, distrat, îi dăduse cheile lui Pepper și își dădu seama că omul vrea să șofeze cu un glonț în șale abia când camioneta se smuci din loc. O fi trecut prin el? Gaborii or fi pe-aproape? Cât de departe o fi spitalul? Camioneta luă un viraj în ac de păr și Carney se lăsă în jos, lângă Freddie, și își trecu brațul pe sub capul vărului său. Simți că i se udă brațul. Amândoi stăteau culcați pe spate. Privind în sus, Park Avenue părea un canion, cum îi spusese Freddie, fațadele stâncoase ale blocurilor înălțându-se în goană spre cerul întunecat. Îi aminti lui Carney de arșița nopților de vară de demult, când el și Freddie luau o pătură și se întindeau pe acoperiș, pe 129th Street. Dogoarea de peste zi se ridica din smoala neagră, dar tot era mai răcoare decât în casă. Sub imensul, eternul vârtej al cerului noptatic. Privirea se adaptează. Într-o noapte, Freddie i-a spus că stelele îl fac să se simtă mic. Cunoștințele de astronomie ale băieților se limitau la Carul Mare, Carul Mic și Centura lui Orion, dar nu trebuia să știi cum se numește ceva ca să-ți dai seama cum te face să te simți, iar pe Carney privitul stelelor nu-l făcea să se simtă mic sau neînsemnat, stelele îl făceau să se simtă apreciat. Ele își aveau locul lor, iar el își avea locul lui. Cu toții ocupăm un loc în viață – oamenii, stelele, marile orașe – și, chiar dacă nu-i purta nimeni de grijă și nimeni nu-l credea câtuși de puțin capabil de vreo ispravă, avea de gând să ajungă cineva în viață. Camioneta gonea spre periferie. Poftim! Nu era o plăcuță de bronz pe un zgârie-nori, dar toată lumea știa, colțul lui 125th Street cu Morningside îi aparține și, pe firmă, numele lui – CARNEY'S – apărea limpede ca bună ziua.

Camioneta buși spatele mașinii parcate în față, destul de tare ca să se simtă izbitura. Se treziră scăldați de luminile de la intrarea în Spitalul Harlem. Pepper îl ajută pe Carney să-și dea

jos vărul de pe platformă. Doi tineri infirmieri apărură cu o targă.

— Tu ce faci, nu intri? îl întrebă Carney.

— Abia am ieșit de-acolo. Am nevoie de-o pauză.

Pepper făcu doi pași spre periferie, apăsându-și cu mâna șalele.

— Îl cunosc pe-un tip, zise el făcând încă doi pași.

Carney alergă pe lângă targă și intră în spital. Îl apucă de mână pe Freddie. Freddie se trezi. Capul i se bălăngănea inert.

— N-am vrut să te bag în belea.

NOUĂ

UN NOU COMPLEX REZIDENȚIAL VAN WYCK DE ÎNALTĂ CALITATE.

Lui Carney îi luă un an și jumătate să ajungă în centru, la șantier. Dumnezeu știe cât de ocupat a fost. Oare se va întoarce Marie la lucru când bebelușul o să-i crească destul de mare? Soțul ei, Rodney, era genul căruia i se părea o amenințare la adresa masculinității lui femeia care aduce banul în casă. Tracy, noua angajată, învăța meseria, dar nu se compara cu Marie, care știa când să tragă fermoarul sau să se uite, politicos, în altă parte. Nu-i era clar cum ar reacționa Tracy dacă ar afla că acolo se petrec lucruri dubioase.

Era ora prânzului la intersecția Rector cu Broadway. Slujbașii se revărsau din birouri și se împrăștiau pe bulevarde. Hotdogi vânduți pe stradă, automate de cafea, biftecuri în sânge pentru mahări, la mesele rezervate din timp. De ce astăzi? În primul rând, contractul cu Bella Fontaine. Expedierea contractului la cartierul general din Omaha al companiei Bella Fontaine îi readuse în minte tot ce s-a întâmplat în acel iulie nenorocit. Uciderea lui James Powell și violențele, iar apoi presiunea funestă a săptămânilor ce au urmat – amenințarea picată pe capul lui și tot ce-a pătimit Freddie. Semnarea contractului cu Bella Fontaine după optsprezece luni de căutare reînnoită a domnului Gibbs făcea ca toate evenimentele alea să-i pară un miraj.

Își reconsideră punctul de vedere: Consecințele au rămas, dar motivele deveniseră spectrale, imateriale. Harlemul recursese la violență – pentru ce? Băiatul tot mort era, marele juriu l-a declarat nevinovat pe locotenentul Gilligan, iar băieții și fetele negre continuau să cadă secerate de bulanele și pistoalele gaborilor rasiști albi. Freddie și Linus se răciseră, efectul jafului lor fusese înlăturat, ca și cum nici n-ar fi avut loc, iar Van Wyck continua să înalțe blocuri.

Freddie a stat în comă două luni, diagnosticat cu hipertensiune intracraniană. Ultimele lui cuvinte: „N-am vrut să te bag în belea." Carney știa că el fusese gelos pe Spitalul Harlem pentru orele în care îl privase de prezența maică-sii, cu turele ei duble și cu turele de noapte adunate de-a lungul anilor. Îi plăcea să creadă că Freddie a simțit și a savurat căldura mâinii ei în ultimele zile și nopți, când spitalul i-a reunit la etajul patru. Fără s-o mai șteargă la clubul de noapte, fără să mai mintă pe unde a umblat. Fără să mai dispară ca măgaru-n ceață. Pedro a venit în Nord când a primit vestea, a zăbovit încă două zile după înmormântare, iar apoi a tăiat-o înapoi în Florida.

Moartea i l-a luat lui Carney pe Freddie, iar jalea l-a făcut să aibă vedenii, un companion invizibil care îl însoțea pretutindeni, îl trăgea de mânecă și-i tăia vorba când se aștepta mai puțin: *Adu-ți aminte de zâmbetul meu, Nu uita când, Nu mă uita.* Glasul i se stingea și, o vreme, Carney nu-l mai auzea, apoi răsuna din nou tare: *Nu mă uita, Asta trebuie să faci acum, Adu-ți aminte de mine, altminteri nimeni nu-și va mai aduce aminte.* Uneori, durerea era atât de intensă, încât i se părea că ar putea face să dispară lumea, să piară viața, să oprească mișcarea de rotație a Pământului. Și totuși nu era chiar așa. Lumea își vedea pe mai departe de treabă, la fel de onctuoasă ca până atunci, luminile continuau să strălucească, Pământul își continua rotația în jurul axei sale, iar anotimpurile se succedau murind și renăscând.

Munson veni să-și ridice plicul la două seri după vizita pe Park Avenue nr. 319. Dată fiind situația lui Freddie, autoritățile au acceptat versiunea lui Carney, cum că a apărut la magazin

stâlcit în bătaie de cineva cu care se pusese rău. Munson n-a precizat dacă îi ia povestea de bună sau nu, i-a transmis doar că nimeni nu-i interesat să continue investigațiile în această direcție. Tribunalele din centru au anunțat via *New York Post* închiderea cazului Linus Van Wyck: moarte accidentală. Carney i-a înmânat plicul detectivului și și-a redeschis magazinul.

Și Delroy l-a vizitat la birou, pentru plicul lui Chink, de parcă totul ar fi fost țâță de mâță. Cei care-și puseseră bocancii pe grumazul lui Chink o lăsaseră mai moale. Relația dintre Carney și Delroy a fost jenantă – dincolo de taxa de protecție smulsă cu forța – până când arzoiul a început să-i facă curte unei fete jamaicane cu o bucătărie ca vai de mama ei. Carney fu bucuros să-i plaseze încă un colțar de bucătărie Collins-Hathaway, cu o reducere de zece la sută pentru clienții fideli.

Sosi și luna august. Carney nu știa dacă s-a încheiat povestea, dacă Van Wyck a terminat cu el. Tranzacția era încheiată, a curs sânge de ambele părți, a existat o escaladare a necazurilor – de obicei, aceste lucruri puneau capăt unui război între clanuri rivale și păreau să fi încheiat ostilitățile și în cazul de față. La urma urmei, domnul Van Wyck a obținut ce și-a dorit. Carney n-a mai putut dormi mult timp după aceea, dar în fiecare dimineață o găsea pe Elizabeth în pat, lângă el, copiii chiăiau pe hol, lumea îi era intactă. Deocamdată. Când Pepper a venit să-și ia fotoliul rabatabil, Carney i-a cerut părerea, oare s-a terminat tămbălăul? Pepper pierduse din greutate în timpul convalescenței, dar își păstrase aplombul malițios:

— Dacă nu s-a terminat, n-aș vedea cu ochi buni chestia asta.

Carney sosi pe Barclay colț cu Greenwich. În intersecție, un taxi al companiei Checker bușise din lateral spatele unui automobil verde și șoferii săriseră din mașini să vocifereze unul la celălalt. Doi gagii albi, cu fețele congestionate, purtându-se ca doi maimuțoi din junglă. Înaintă de-a lungul gardului de placaj de pe Barclay, unde era mai multă liniște. Afișul lipit pe gardul din jurul construcției conținea anunțul IMOBILIARE VAN WYCK: CONSTRUIM VIITORUL. O macara gal-

benă, uriașă ridica în aer o secțiune zdravănă de țeavă din oțel. Aceasta se hâțână ca un practicant al surfingului și dispăru sub nivelul gardului.

Carney se apropie de ferestruica decupată în placaj. Întotdeauna le considerase o sursă de distracție pentru copii – May niciodată nu-i lăsa să treacă pe lângă vreuna fără să-l pună s-o ridice, să arunce o privire lucrării ascunse. Iată-l acum și pe el lipindu-și nasul de geam. Fundația avea o adâncime de patru etaje, era mai adâncă decât cele pe care le văzuse la viața lui. O fi cu parcare subterană? Sau trebuie să sapi atât de mult în zilele noastre ca să înalți acești zgârie-nori gigantici?

O chestie simplă, ce ține de fizică. Există deja o explicație pentru toată mizeria și piatra extrasă de acolo. Dacă citești articolele despre proiectul consiliului local privitor la zona rezidențială Battery Park, afli că e nevoie de milioane de tone de pământ care să extindă îndeajuns suprafața insulei. Trebuie să sapi tot mai adânc pentru a construi clădiri cât mai înalte, iar apoi să extinzi aria insulei, să poți înălța alte construcții. Toată treaba e mânărie pe față.

Peste drum, Blocul Companiei de Telefoane din New York se revărsa în toată splendoarea lui art decó, o palmă grațioasă, din granit, dată parveniților din oțel și sticlă ce-l înconjoară. Construcțiile țărănești care ocupaseră anterior locul șantierului nu reprezentaseră o amenințare la adresa demnității lui. Șirul de clădiri comerciale cu două etaje fusese un vestigiu al vechiului centru. Carney se documentase: potrivit administrației financiare, Linus Van Wyck deținuse în proprietate trei dintre acestea, începând din anul 1961: Barclay Street, nr. 101, 103 și 105. Corporația Van Wyck le-a achiziționat pe 2 august 1964, la opt zile după moartea lui, în aceeași zi în care a cumpărat șase proprietăți adiacente de pe Greenwich. Într-un an, în locul lor avea să apară o clădire cu birouri înaltă de cincizeci și șase de etaje, cel mai ambițios proiect IVW de până atunci. Dată în folosință cu mult înainte de terminarea turnurilor World Trade Center, gata să profite de mega-proiectul situat cu o stradă mai la sud. World Trade Center va transforma

orașul, dacă e să dai crezare reclamei făcute de Rockefeller și de ziarele din buzunarul lui Carney.

E bine să ajungi devreme. Nu trebuie să fii primul, conform filozofiei familiei Van Wyck, ci să observi ce urmează să se-ntâmple mai la vale.

Carney nu avea decât informațiile din arhive și pe cele obținute la mâna a doua, de la Freddie, ca să priceapă ce s-a întâmplat. Firma familiei plasează niște proprietăți pe numele lui Linus, să fenteze fiscul – ascultându-l pe socru-său cum se bucură că dă țeapă guvernului, Carney și-a învățat lecția despre bogătani și cum trag și cu dinții de bani. Ca să-și primească alocația lunară, Linus semnează tot ce i se cere, iar împuternicitul controlează situația recurgând la diferite spitalizări. Spargerea să fi vizat oare documentul care-i netezea calea spre libertate, iar bijuteriile să fi fost un bonus, să-l convingă pe Freddie să-l ajute? Sau Linus și-o fi dat seama pe ce-a pus mâna doar când a ajuns la Eagleton și a încercat să recurgă la șantaj? Îl sună pe Tăticul Drăgălaș și îl amenință, o discretă extorcare combinată cu râca adunată din copilărie. Și a urmat supradoza – oare cum a schimbat asta lucrurile?

Să zicem că Pepper a avut dreptate și numerele din plic se referă la conturi bancare din străinătate. Judecând după momentul tranzacției de pe Greenwich Street, poate că IVW are nevoie de banii dosiți, să-și lanseze proiectul. *Heart's Meadow.* Ambrose Van Wyck pune numerele conturilor într-o veche scrisoare de dragoste care îi amintește că, pentru fiul său, lucrurile ar fi putut evolua altfel. Îi amintește cum ar fi arătat viața lui Linus dacă i-ar fi plăcut femeile în locul bărbaților – și de toate lucrurile pe care băiatul ăsta și le-ar fi putut edifica sieși.

Poate că n-a fost vorba decât de o fotografie cu doi jucători de baseball, din 1941, cu Joe DiMaggio și Charley Keller. Face ceva bani dacă ești fan, pentru restul lumii nu înseamnă nimic.

Era ca și cum ar fi încercat să descifreze un mister din copilărie, cum ar fi, de pildă, de ce își lasă un tată băiețelul singur pe un taburet dintr-un bar prăpădit. Toți cei care cunoșteau

povestea asta erau morți sau păstrau tăcerea. Rămâneau repercusiunile și încercările timide de-a înțelege momentul acela.

Un polițist aflat în patrulare îi potoli pe scandalagii. Șoferii furioși își văzură de drum și traficul se reluă în condiții normale. Carney își privi ceasul de mână. E timpul să pună capăt acestei povești.

Își propuse, cât mai e în centru, să revadă pentru ultima oară magazinul lui Aronowitz. De dragul vremurilor apuse. Văzuse protestele în presa locală. Cetățeni mânioși mărșăluiau printre pubelele cu piese de radio până când tribunalul a decis împotriva lor. FĂRĂ EXPROPRIERI PENTRU PROFIT PRIVAT. SALVAȚI CENTRUL. Erau rugăciuni ștanțate pe carton. Când coti pe Greenwich, Carney descoperi că a ajuns prea târziu. Totul fusese culcat la pământ.

Cartierul dispăruse, era ras de pe fața pământului. Pentru șantierul de la World Trade Center fusese demolat, ras, tot ce se întindea cale de patru străzi la sud de Blocul Telefoanelor din New York și patru străzi la est de mizerabila autostradă West Side, inclusiv indicatoarele cu numele străzilor și semafoarele. Era consecința nefastă a unei bătălii distrugătoare. Toate intersecțiile cu Strada Radiourilor cea forfotitoare, depozitele de textile, magazinele de pălării de damă și standurile lustragiilor, bombele sordide, până și scobiturile din trotuar unde fuseseră fixate în beton șinele trenului aerian erau reduse la stadiul de moloz. Clădirile vechiului oraș se iteau deasupra acestui loc distrus, a acestei răni uriașe.

Era ireal să-ți vezi orașul întors pe dos. Se simțise ireal în zilele protestelor, când violența îi făcuse străzile de nerecunoscut. În pofida celor văzute de America la știri, doar o câtime a comunității pusese mâna pe cărămizi, bâte și benzină. Distrugerile de-atunci nu se comparau cu ceea ce se întindea dinaintea lui acum, dar dacă ai înmagazina toată mânia, speranța și furia tuturor locuitorilor Harlemului și ai confecționa din ea o bombă, rezultatul cam așa ar arăta.

Bilele pentru demolări fuseseră mutate la locul viitoarelor distrugeri. Câmpia devastată era presărată cu camioane și remorci

care așteptau faza următoare – excavațiile. Mai mult noroi și mai multă piatră, pentru o insulă mai extinsă și mai multe construcții. Într-o bună zi or să umple albiile râurilor și totul se va reduce la un Manhattan mai mare.

Aronowitz & Fiii se închisese cu mult mai devreme. Carney trecuse odată să-l salute – nu mai avea nevoie de serviciile lui de câțiva ani încoace – și locul îi fusese luat de un magazin de televizoare. ORAȘUL ELECTRIC. Cu fulgere de neon purpurii, pâlpâind ca să atragă atenția trecătorilor. Noul patron, un tip repezit, cu accent de Bronx, preluase chiria lui Aronowitz, dar habar nu avea unde plecase acesta după ce îi dăduse cheile locației.

— Nu părea prea sănătos, i-a spus omul.

— Niciodată n-a părut, a răspuns Carney.

Carney aruncă o ultimă privire spre WTC. Data viitoare când o să mai vină aici o să arate cu totul altfel. Așa merg lucrurile.

Porni spre metrou. Trebuia să poarte o scurtă discuție cu gazda lui de pietre prețioase rare, de o convorbire telefonică nici nu putea fi vorba. Omul își avea biroul pe 19th Street colț cu Second Avenue, iar metroul funcționa ca dracu' din cauza exploziei la conducta principală de alimentare cu apă din East Side.

Apoi urma să se întâlnească cu Elizabeth. Găsise o casă de vânzare pe Strada Aspiranților și voia s-o vizioneze. O vânzare sub prețul pieței. Riverside Drive e un loc fain, dar cu greu îți poți refuza șansa de-a ajunge pe Strada Aspiranților. Dacă îți iese pasența. E pe-o stradă drăguță și, în unele nopți, când se face răcoare și liniște, e ca și cum nici n-ai locui la oraș.

Cuprins

Camioneta | 1959 7
Dorvay | 1961 121
Șezi blând, scumpi | 1964 229

La preţul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Colson Whitehead, una dintre vocile proeminente ale ficțiunii americane actuale, s-a născut la 6 noiembrie 1969 în New York. După absolvirea studiilor la Harvard University în 1991, a lucrat la revista *Village Voice*. În timp, a predat la Princeton University, New York University, Columbia University, Brooklyn College, Hunter College, Wesleyan University și a fost scriitor în rezidență la Vassar College, University of Richmond și University of Wyoming. Este autorul a opt romane și a două volume de nonficțiune. Romanul său de debut, din 1999, *Intuiționista* (*The Intuitionist*; Humanitas Fiction, 2019), a câștigat Quality Paperback Book Club New Voices Award și a fost finalist la PEN/Hemingway Award. *John Henry Days*, din 2001, a primit Young Lions Fiction Award, fiind finalist la Pulitzer Prize, National Book Critics Circle Award și *L.A. Times* Fiction Award. După volumul de eseuri *The Colossus of New York* din 2003, au urmat romanele: *Apex Hides the Hurt* în 2006, *Sag Harbor* în 2009, care a fost finalist la PEN/Faulkner Award, și *Zone One* în 2011. Volumul de nonficțiune *The Noble Hustle: Poker, Beef Jerky & Death* a apărut în 2014. Romanul *Ruta subterană* (*The Underground Railroad*, 2016; Humanitas Fiction, 2017), tradus în peste 40 de țări, a cumulat un număr impresionant de premii și distincții, printre care cele mai importante două premii literare ale Americii – National Book Award 2016 și Pulitzer Prize 2017 –, precum și Andrew Carnegie Medal for Excellence 2017, la care se adaugă, tot în 2017, prestigiosul premiu britanic Arthur C. Clarke. În 2019, i-a apărut romanul *Băieții de la Nickel* (*The Nickel Boys*; Humanitas Fiction, 2020), câștigător al Pulitzer Prize 2020 și Orwell Prize 2020, finalist la National Book Critics Circle Award 2019 și nominalizat la National Book Award. În 2021 a publicat ***Trișorii din Harlem*** (*Harlem Shuffle*; Humanitas Fiction, 2022), bestseller național, finalist la Kirkus Prize și National Book Critics Circle Award. Eseurile și proza lui Colson Whitehead au apărut în *New York Times*, *New Yorker*, *New York Magazine*, *Harper's* și *Granta*. În septembrie 2020, Whitehead devine cel mai tânăr scriitor căruia i s-a decernat Library of Congress Prize for American Fiction.

Bestseller *New York Times* • Finalist la Kirkus Prize 2021 și National Book Critics Circle Award 2021 • Una dintre cele mai bune cărți ale anului 2021, selecționată de: *New York Times, Washington Post, New York Times Book Review, TIME Magazine, NPR, Wall Street Journal, Slate, Boston Globe, People Magazine, Vulture* • Roman inclus pe lista cărților preferate de Barack Obama în 2021.

Ray Carney, orfan de mamă de la o vârstă fragedă și fiu al unui infractor înrăit din Harlem, își depășește condiția socială, reușind să obțină o diplomă universitară și să-și încropească propria afacere, ca proprietar al unui magazin de mobilă la mâna a doua. Atras, fără voia lui, în tenebrele unor acțiuni ilicite, Carney pendulează între statutul de familist respectabil, de „om onest", și acela de complice al unor interlopi lipsiți de scrupule. O saga de familie scrisă cu umor, un policier de mare suspans, un roman psihologic și unul social, precum și o scrisoare de dragoste către Harlemul de altădată.

„Cu acțiunea plasată la începutul anilor 1960, ***Trișorii din Harlem*** este povestea extraordinară a unui om obișnuit. Plăcerea intrigii constă în dezvăluirea necazurilor peste care poate da și a modului în care poate scăpa de ele. Fără urmăriri cu mașina sau confruntări în stilul lui Tarantino, romanul lui Whitehead îndeplinește orizontul de așteptare presupus de genul polițist, pe care îl și parodiază cu delicatețe."

The Guardian

„Scânteietor... captivant și profund."

The Boston

„Harlemul anilor '50–'60 ai secolului trecut este reconstit
Colson Whitehead cu migala și strălucirea cu care Joyce a rec
tuit Dublinul de la începutul aceluiași veac."

Publishers W

CITITĂ DE RADIO GUERRILLA
RADIO GUERRILLA BINELI ÎNVINGE!

ISBN 978-606-097-
9 786060 970811

KR-594-963